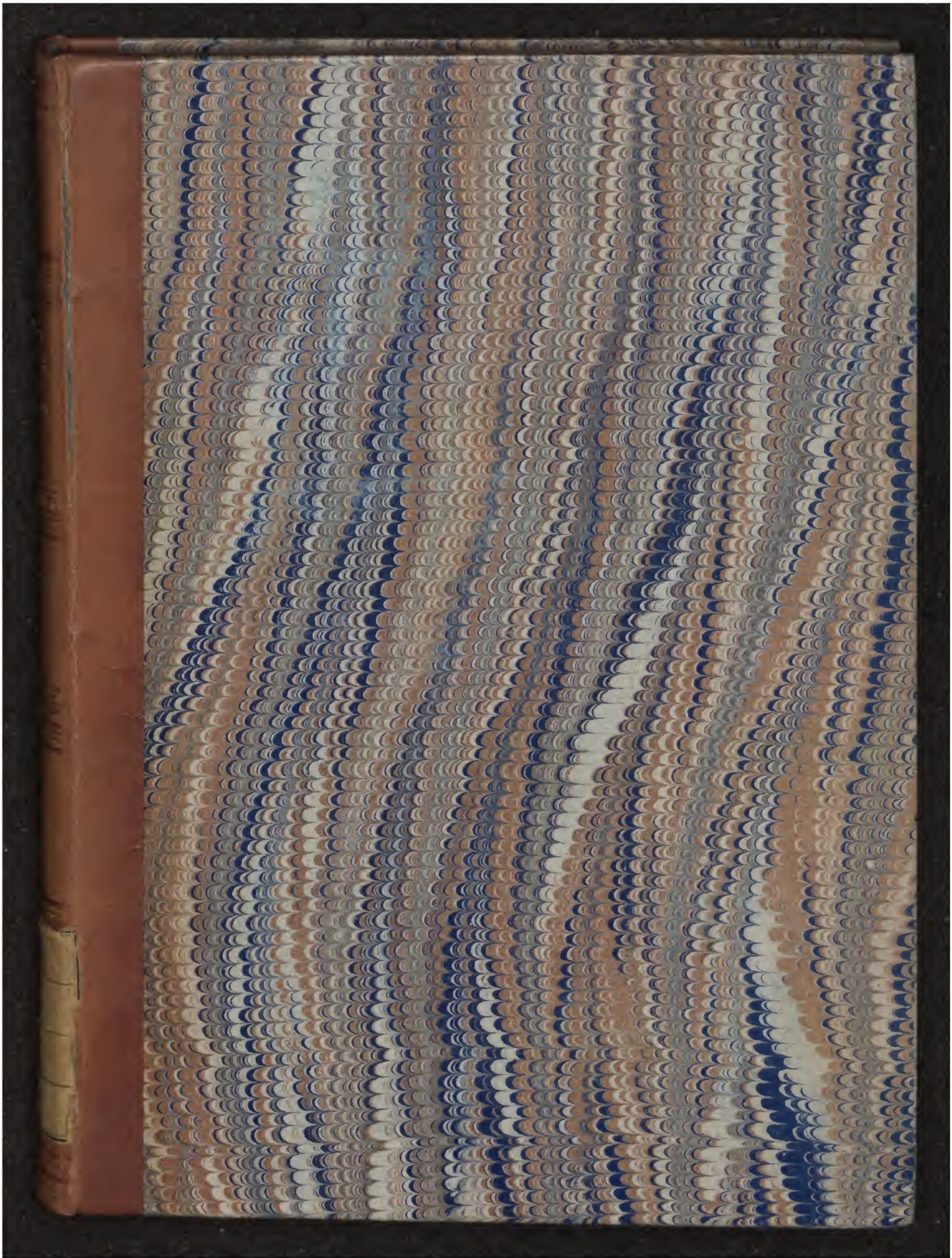

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

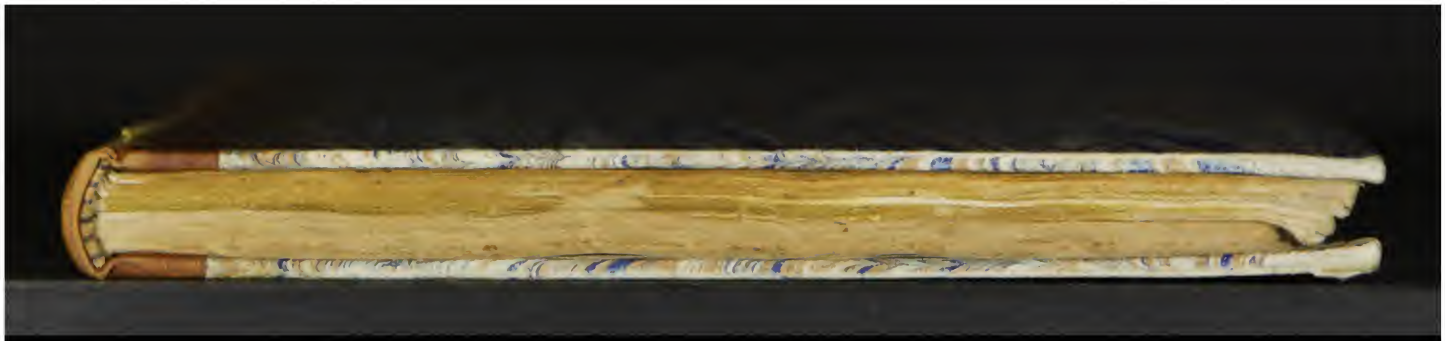

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

25. 3. 3. 13.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

Tractatus summularuz logice Pauli veneti.

BIBLIOTECA NAZIONALE FIRENZE 1872

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

Tractatus summularū.

¶ Pauli Veneti summule incipiunt.

Onspiciēs in circuitu librorū quorundā magnitudinē tediū cōstituentē in aio studentiū necnon ꝛ alioꝝ nimiā breuitatē: quib⁹ nula fere est ānexa doctrina: Ideo volēs mediū retinere: vtriusq; sapiēs naturā extremi: cōp'endiū vtile cōstruxi iuuenib⁹: plurib⁹ diuisiū tractatib⁹: quorū primus summularū tradit noticiam. Secūs suppositionū declarat maiaz. Tertius ꝗntiarū ondit doctrinā. Quart⁹ terminorū vim istruit ꝓbatiuā. Quint⁹ ligādi regulā docet obligatiuā. Sext⁹ insolubilia soluēdi dat artē ꝛ viā Septim⁹ cōtra ꝓmū objicit solutiōez addēs rūsiuā. Octau⁹ vo tertiū fortificat p rōez argumētatiuā. Q: ḡ doctrina q̄cūq; a cōioꝝ: vt ait phs in pbemio physicorū sumit exordiū: nō tractatus primus terminū sic diffinēs: incipit a pori.

Terminus est signū oionis ꝗstitutiuum: vt ps ppinq̄ eiusdē: vt li hō li aial. Et notāter dī ppinq̄ q: oio hz ptes ppinq̄s ꝛ remotas: ppinq̄ vocat dictio: remota vo vocat littera vel syllaba ¶ Prima diuisio ē ista Terminorū qdā est p se significatiuus: qdā vo nō. Terminus p se significatiu⁹ est ille q p se suptus aliqd repsentat vt li hō: li aial. Terminus nō p se significatiuus est ille q p se suptus: nihil repsentat: vt oīs nullus ꝛ ꝗsilēs. ¶ Secda diuisio ē ista: terminorū qdā significat naturalr: ꝛ qdā ad placitū ¶ Terminus naturaliter significatiu⁹ est ille q apud oēs eiusdem est represētatiu⁹ sicut li hō li aial in mente. ¶ Terminus vo ad placitū significatiu⁹ est ille q nō apd oēs eiusdē est representatiu⁹ sicut ille termin⁹ hō in voce vel in scpto q apd nos significat hoiez: sz apd aliqs alias natiōes nihil significat vt sūt greci ꝛ hebrei. ¶ Tertia diuisio est ista q terminorū: qdā est cathegorematicus ꝛ qdam sincathegorematicus. ¶ Terminus cathegorematic⁹ est ille: q: tam p se q̄z cuz alio hz ppriū significatū: vt li hō. siue. n. ponat in oione siue ex̄ sp significat hoiez Terminus sincathegorematic⁹ est termin⁹ hīs officiū q p se sumptus nulli⁹ est significatiuus sicut signa distributia: vt oīs nullus: ꝛ signa pticularia vt aliqs alter: ꝛ ppositiōes ꝛ aduerbia ꝛ ꝗuictiōes. Signa nāq; distributia hūt officiū q: determināt distributue: ꝛ pticularia pticularit. ppositiones determināt sub certo casu: aduerbia verbū ꝛ ꝗuictiōes hūt ꝗūgere terminos vl oionēs. ¶ Quarta diuisio ē ista: q' terminorū qdā est pme intētiōis: ꝛ qdā scde intētiōis. ¶ Terminus pme itentiōis ē termin⁹ mētalis significās nō terminū idest rem q̄ nō est termin⁹ dato q eēt: sicē li hō significat sortē ꝛ platonē: q̄z nullus pōt eē termin⁹. ¶ Terminus aūt scde itetiōis est terminus mētalis significās solūmō terminū vel ppōnē: vt illi termini mētales nomē vbū: pticipiū ppositio: oio ꝛ huiusmōi ¶ Quīta diuisio est ista q terminorū qdā est pme ipositiōis: qdā scde. ¶ Terminus pme ipositiōis ē termin⁹ vocal vel scptus significās nō terminū vt li hō ꝛ li aial in voce vel in scpto. ¶ Terminus aūt scde impositiōis est termin⁹ vocalis vel scriptus significās solūmō terminū vel ppositionē vt illi termini vocales vel scpti nomē verbū pticipiū: ꝛ huiusmōi. ¶ Sexta diuisio est ista. Terminorū qdā icōplexi: ꝛ qdā cōplexi. Terminus incōplex⁹ vocat dictio: vt li lapis: li lignū. sz termin⁹ cōplex⁹ est oio vt homo albus: deū esse ꝛ huiusmodi ꝛē.

Quia de nomine ꝛ verbo ex quibus oratio componitur ꝛ propositio: logicus principaliter ꝗsiderat. Ideo de his restat diffinitiones assigre. ¶ Nomen est terminus significatiuus sine tpe cuius nulla ps aliqd significat sepata: vt hō. In ista diffinitiōe ponit termin⁹ loco generis: q: oē nomē est termin⁹ ꝛ nō econuerso. dicit significatiu⁹ q: termini nō significatiui nō sūt noīa apd logicū: licz hñ apd ḡmaticū: vt oīs nullus ꝛ filia. ¶ Tertio dicit sine tēpore: ad differentiaz verbi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

ad hoc q̃ aliqd̃ pre[illegible] sit vero [illegible] cui
q̃ subiectu & predicatu supponat q̃ eo de

De diffinitiõe ⁊ diuisione

⁊ particij: que significant cum tempore. ¶ Quarto ponit: cuius nulla pars aliqd significat: ad differentiã orationis: cuius partes significãt.

Verbum est terminus temporaliter significatiuus ⁊ extremorum vnitiuus: cuius nulla pars aliquid significat separata: vt currit vel disputat. Dr primo tẽporaliter significatiuus: ad differentiã nominis quod significat sine tempore. Secundo dicitur extremorum vnitiuus ad differentiã participij quod significat cum tempore: sed nõ vnit suppositũ cum apposito sicut verbum. cetere autez particule ponunt sicut in diffinitiõe nois

Oratio est terminus significatiuus cuius aliqua pars aliquid significat: vt homo albus: deuz esse. ¶ Ultima particula ponitur ad differentiam nominis ⁊ verbi: quorum partes non significant. ¶ Orationũ. Alia pfecta: Alia imperfecta. ¶ Oratio perfecta est illa que pfectũ sensum generat in aio auditoris: vt homo currit. ¶ Oratio impfecta est illa q̃ impfectũ sensuz generat in aio auditoris: vt homo albus: deuz esse. ¶ Notandũ q̃ tres sunt species orationis pfecte. ¶ Orationũ pfectarũ: Alia indicatiua vt homo currit. ¶ Alia iperatiua: vt doce ioãnem ¶ Alia optatiua: vt vtinã essez bon° logic°

Propositio est oratio indicatiua verum vel falsum significans: vt homo currit. Ponit oratio loco generis: quia omnis propositio est oratio ⁊ nõ econuerso. Secundo dicit indicatiua: qꝛ sola indicatiua est propositio: non autem imperatiua nec optatiua. Ultimo annectitur verum vel falsum significans: propter tales orationes sortes potest: plato incipit que non sunt propositiones: non obstante q̃ sint indicatiuez quia non significant verum nec falsum cũ sint orationes iperfecte.

Diuisiones sub propositione contentas sequitur numerare. Prima est ista Propositionum: alia cathegorica: alia hypotheca. ¶ Propositio cathegorica est ista q̃ habet subiectum predicatum ⁊ copulam tanq̃z principales partes sui: vt homo est animal. subiectũ est li homo: predicatum vero li animal: ⁊ copla illud verbum est: qꝛ cõiungit subiectum cũ predicato. ¶ Et si dicatur homo currit ẽ propositio cathegorica ⁊ non habet predicatum: dicitur q̃ habet implicituz predicatum: videlicet li currens: quod patet in resoluendo illud verbum currit in sum es est ⁊ suum participium. Subiectum ẽ de quo aliquid dicitur: vt homo. Predicatum vero quod dicit de altero: vt animal. sed copula semper est verbum substãtiuum scilicet sum es est.

¶ De propositiõe hypotheca posterius dicetur ad differentiã cuius ponit illa particula: principales partes sui.

¶ Secunda diuisio est ista.

¶ Propositionũ cathegoricarũ: Alia affirmatiua: alia negatiua. Propositio cathegorica affirmatiua est illa in qua verbum principale affirmat vt homo currit. ¶ Propositio cathegorica negatiua est illa in qua verbũ principale negatur: vt homo nõ currit. ¶ Tertia diuisio est ista: ꝓpositionũ cathegoricarũ alia vera: alia falsa. ¶ Propositio cathegorica vera est illa cuius ꝑmariũ ⁊ adequatu significatũ est verum: vt tu es homo: hec enim est vera tu es homo qꝛ te esse hominẽ est verũ. Loco significatum primariũ ⁊ adequatũ propositionis: quod est simile orationi infinitiue vel cõiunctiue illius. vnde te esse hominẽ dicitur significatũ ꝑmarium ⁊ adequatũ illius tu es homo: cetera aũt significata vt te esse animal: te esse substantiaz ⁊ huiusmodi sunt significata secũdaria: ⁊ penes illa nõ dicit ꝓpositio vera nec falsa ¶ Propositio cathegorica falsa est illa cuius primarium ⁊ adequatum significatuz est falsuz vt tu es asinus. ¶ Quarta diuisio ꝓpositionũ cathegoricarum alia possibilis alia impossibilis. ¶ Propositio cathegorica possibilis est illa cuius primarium ⁊ adequatum significatum est possibile: vt tu curris ¶ Propositio cathegorica impossibilis est illa cuius primarium ⁊ adequatũ significatũ est impossibile: vt homo est asinus. ¶ Quinta diuisio ꝓpõnuz

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

cathegoricarū alia necessaria: alia cōtingēs ¶ Propositio necessaria ē illa cuius pmariū ⁊ adequatū significatū ē necessariū vt deus est. ¶ Propositio ꝓtingēs est illa cuius significatū pmariū ⁊ adequatū est ꝓtingens: vt tu es hō. Et voco significatū ꝓtingens illud qd indeferēter pōt esse verū vel falsum. ¶ Sexta diuisio ppōnuꝫ cathegoricarū alia alicuius quātitatis alia nullius ¶ Propō cathegorica alicui⁹ quātitatis ē illa: q̄ est vlis pticularis indefinita vel singularis ¶ Propō vlis est illa in q̄ subijcit terminus cōis signo vli determinatus: vt oīs hō currit. Terminū cōmunē voco in p̄senti nomē appellatiuū ⁊ pnomē pluralis numeri. Signa vlia sunt ista oīs nullus qlibet vnusq̄sq̄ vterq̄ neuter q̄lisibꝫ quātuslibet ⁊ huiusmodi ¶ Propō pticularis est illa in qua subijcit terminus cōis signo pticlari determinat⁹: vt aliqs hō disputat. Signa pticularia sunt ista aliqs qdaꝫ alter reliquus ⁊ huiusmodi. Propositio indefinita est illa: in qua subijcit termin⁹ cōis sine aliquo signo: vt hō est aīal. ¶ Propō singularis est illa in qua subijcit terminus discretus vl' termin⁹ cōis cum pnoīe demonstratiuo singularis numeri. Exemplū primi vt sortes currit exemplū scdi ille homo disputat. ¶ Voco aūt terminū discretum vel singulare nomē ppriū: aut pnomē demonstratiuū singularis numeri: vt iste ista istud. Exqbus seqt iā q̄ est cathegorica nullius q̄ntitatis. Et dī q̄ illa q̄ nō est vlis nec pticularis nec indefinita nec singularis vt exclusiua ⁊ exceptiua: vꝫ tm hō currit: oīs hō p̄ter sortez mouet. ¶ Juxta primā secundā ⁊ vltimā diuisionē pōnit iste versus Que ca. vel hip. qualis ne vel af. v. quāta: par. in fin. ¶ Prima pars sic ītelligitur q̄ ad interrogationē de propositione factam per que: respōdetur cathegorica vel hypothetica. Scda aūt asserit q̄ ad interrogationem factam per qualis respondetur affirmatiua vel negatiua. Sed in tertia denotatur q̄ ad interrogationē factam per quanta respondetur vniuersalis particularis īdefinita vel singularis: ⁊ hoc secundū exigentiam positionis proposite quare ⁊c.

Preter supradictas diuisiones due alie declarātur. Prima est ista: Propositionum cathegoricarum. Alia de inesse: alia modalis. Propositio cathegorica de inesse est illa in qua non pōnit aliquis modus: vt homo currit. Propositio cathegorica modalis est illa in quo pōnit aliquis modus: vt possibile est sortem currere. Modi autem sunt sex. s. possibile ⁊ impossibile necessarium ⁊ contigens verum ⁊ falsum. ¶ Secunda diuisio ppositionuꝫ modaliū quedā est in sensu diuiso ⁊ quedā in sensu cōposito. Propō modalis in sensu diuiso est illa: in qua modus mediat inter accasatiuū casū ⁊ verbū īfinitiui modi: vt sortē possibile ē currere. ¶ Propō modalis in sensu composito est illa ī qua modus totaliter precedit vel finaliter subsequitur vt deum esse est necessarum. Impossibile est homin ē esse asinum. ¶ Ex his diuisinibus originantur tres figure: quaruꝫ prima dicitur de inesse. Secūda modalis de sensu diuiso se habens admodum prime. ¶ Tertio vero dicit mudalis de sensu cōposito sed a ceteris disperata: quarū declarationes habes ī exēplo hic inferi⁹ posito.

Sequuntur figure.

Propositio de inesse.

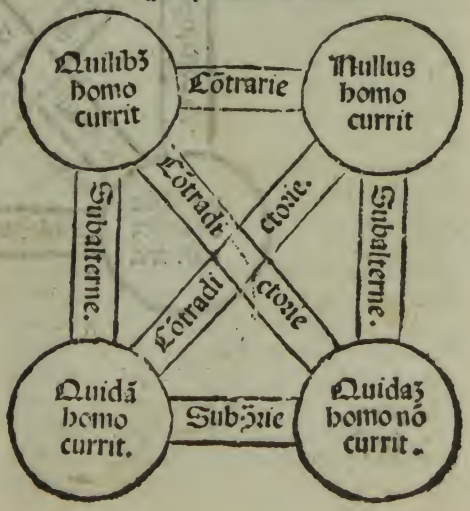

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

Tractatus syllogismoꝝ

Modalis de sensu diviso.

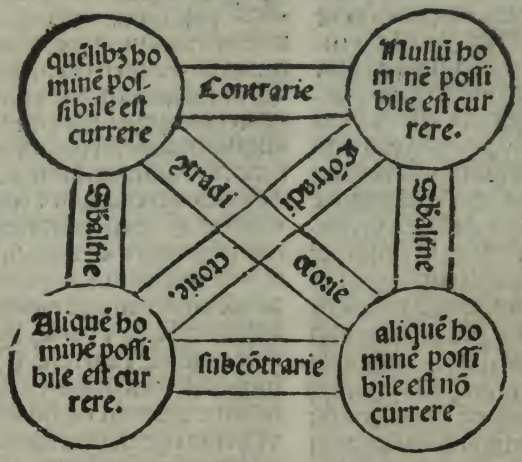

Modalis de sensu composito.

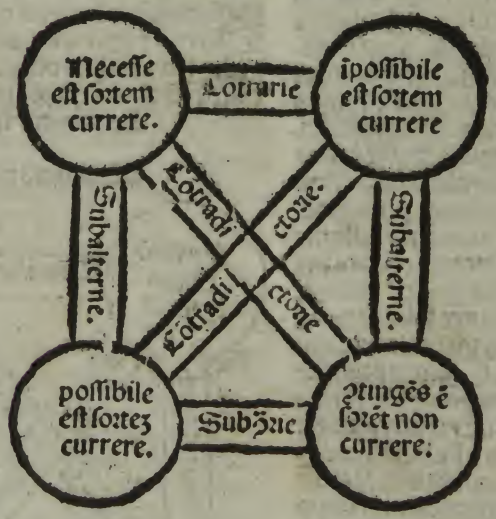

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

Sint igit tã prime q̃z secũde figure he regle ḡiales. Prima ẽ ista; Vlis affirmatiua ⁊ vlis negatiua de ꝓsilib⁹ subiectis ⁊ p̃dicatis supponẽtib⁹ p̃cise ꝓ eodẽ vel pro eisdẽ sunt cõtrarie in figura: vt quilibet hõ currit: ⁊ nullus homo currit. ¶ Secũda regula est ista: Particularis affirmatiua ⁊ pticularis negatiua de ꝓsilib⁹ subiectis ⁊ p̃dicatis supponẽtib⁹ p̃cise pro eodẽ vel pro eisdẽ sunt subcõtrarie i figura: vt quidã hõ currit: ⁊ quidã hõ nõ currit. ¶ Tertia regula: Vlis affirmatiua ⁊ pticularis negatiua: vel vlis negatiua et pticularis affirmatiua de ꝓsilib⁹ subiectis ⁊ p̃dicatis supponẽtib⁹ p̃cise pro eodẽ vl' ꝓ eisdẽ sunt ꝗdictorie i figura: vt quilibet hõ currit: ⁊ qdã hõ nõ currit. Nullus hõ currit ⁊ qdaz homo currit. ¶ Quarta regula: Vlis affirmatiua ⁊ particularis affirmatiua: ⁊ vlis negatiua: ⁊ particularis negatiua de ꝓsilib⁹ subiectis et predicatis supponẽtib⁹ p̃cise pro eodẽ vel pro eisdẽ sunt subalterne in figura: vt quilibet hõ currit: et quidã hõ currit. Nullus hõ currit: ⁊ qdã hõ nõ currit. Ex predictis sequit' q̃ ille nõ sunt ꝓtrarie Ois hõ currit: ⁊ nullus hõ currit. nec iste contradictorie Ois hõ currit: ⁊ qdã hõ non currit. nec iste subalterne Ois hõ currit: ⁊ quidã hõ currit: qꝛ termini nõ supponũt precise pro eodem vel pro eisdẽ. In vna enĩ subiectuz supponit pro vtroq̃z sexu: in alio vo pro masculino tm̃.

Sicut quattuor regulis fituantur pro positiões in figura: ita quattuor alijs regulis ipsarum cognoscitur lex seu natura. ¶ Quarum prima est ista: Il lõ est possibile duo contraria esse simul vera: sed bene siml' falsa. prima pars patet inductue in oib⁹: ⁊ secunda ꝓbat: qm̃ ista sunt sil' falsa: Quilibet hõ est albus: ⁊ nullus hõ est albus. Et ista similiter: Omne animal est hõ ⁊ nulluz animal est homo. ¶ Secunda regula est ista: Non est possibile duo subcontraria esse simul falsa: sed bene simul vera. patet pars prima in singulis discurrẽdo: ⁊ secũda ꝓbat: qm̃ sunt sil' vera Aliquis hõ est albus: ⁊ aliquis homo nõ est albus. Aliqd̃ aial est homo: ⁊ aliquod aial nõ est hõ ¶ Tertia regula est ista: Non est possibile duo ꝗtradictoria esse simul vera vel simul falsa. pz ista regula discurẽdo p singla ꝗtradictoria. ¶ Quarta regla est ista: Si vlis est vera: sira pticularis vel indefinita sibi subalterna ẽ vera: ſz nõ ecõuerso. Unde si hec esset vera: qlibet hõ est albus: hec sil' esset vera aliqs hõ est albus: sed nõ ecõuerso: qꝛ iam de facto hec est vera: aliqs hõ est albus: ⁊ non ista qlibet homo est albus. Et eodem modo dico de negatiuis q̃re ⁊c.

Equipollentiaruz tres sunt regule: quarum prima est ista: Negatio pre posita facit equipollere suo ꝗtradictorio. vñ nõ qlibet hõ currit equalet isti: Aliqs hõ non currit. Et nõ nullus hõ currit equalet isti: aliqs hõ currit. ¶ Secda regula est ista: negatio postposita facit eqpollere suo cõtrario. ꝓbat: nam ista: qlibet hõ nõ currit: eqpollet isti nullus hõ currit: et nullus hõ nõ currit: equipollet isti: qlz hõ currit. ¶ Tertia regula est ista: negatio p̃posita ⁊ postposita facit eqpollere suo subalterno: vnde hec nõ qlibet homo non currit equipollet isti aliqs homo currit. ¶ Et ista: non nullus homo non currit: eqpollet isti: aliqs homo nõ currit. vñ versus: Pre contradic. post contra: pre postq̃z subalter. Nec regula non solum deseruit prime vel secũde figure: imo ⁊ tertie. Et voco ibi negationẽ prepositam quando coniungitur modo: siue modus precedat siue sequatur ⁊ postpositam quando coiungitur verbo infinitiui modi. ¶ Exemplum primi: non possibile est sor. currere vl' sortem currere nõ est possibile. Exempluz secundi: possibile est sor. non currere: vel sor. non currere ẽ possibile. Nec ergo: non necesse est sortem currere equipalet isti: contingẽs ẽ sortem non currere: per primam regulam. Et hec necesse est sor. non currere: equipalet isti: ꝑ possibile ẽ sor. currere: per secundã regulam. Et ista: non necesse est sor. nõ currere: equipalet huic: possibile ẽ sor. currere: per tertiam regulam: ⁊ ita dicatur de ceteris q̃ buscunq̃z: q̃re ⁊c.

1. negatio post & ante copula

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

Conuersio est trāspositio subiecti in
pdicatū ⁊ econuerso: vt hō est aīal:
aīal ē hō. Et hec diuidit in quersio-
nē simplicē: p accñs ⁊ ꝓpositionē. Cōuersio
simplex ē trāspositio subiecti in pdicatū: ⁊
ecōuerso manēte eadē q̄litate ⁊ quātitate:
vt nullū aīal currit: nullum currēs est aīal.
¶ Cōuersio p accñs ē trāspositio subiecti ī
pdicatū ⁊ ecōuerso manēte eadē q̄litate: ꝛ
mutata q̄ntitate: vt omis hō ē aīal: aliq̄d aīal
est hō. ¶ Cōuersio p ꝓpositionē ē trāspositio
subiecti in pdicatū ⁊ ecōuerso: manēte
eadē q̄litate ⁊ q̄ntitate: ꝛ mutatis termis fi
nitis in termios infinitos: vt q̄ddā aīal nō
currit: q̄ddā nō currēs nō ē nō aīal. ¶ Ut
aūt sciat q̄ ppōnū his quersionib⁹ quertat
ponūt istū vlūs: Feci simplicit quertit: eua
p acci. Asto. p qtra. sic fit quersio tota. In q
bus ponunt q̄ttuor lr̄e vocales. s. a. e. i. o. A
significat vl'ez affirmatiuā. e vl'ez negatiuā
ī pticularē vel indefinitā affirmatiuā. o vo
pticularē vel indefinitā negatiuā. Cū ḡ dī
feci simplr. i. vlis negatiua ⁊ pticularis af-
firmatiua cōuertunt simplr. quertit eua p
acci. i. vlis negatiua ⁊ vlis affirmatiua cō-
uertūt p accñs. Asto p qtra. i. vlis affirma-
tiua ⁊ pticularis vel indefinita negatiua cō
uertunt p qtrapositionē. Harū quersionū
simplex ē vtlior: q: vtlit si quersa ē va: cō-
uertēs ē va: ⁊ ecōuerso. ꝛ nō ē ita ī quersio-
ne p accñs vl'p ꝓpositionē. Mā in quersiōe
p accñs ē quersa falsa: vt oē aīal ē hō: ⁊ con
uertēs vera: hō ē aīal. In quersiōe vo p ꝓ-
positionē est quersa va ⁊ quertēs falsa. Mā
hec ē va Aliq̄ rosa nō ē substātia: nulla rosa
exīte: ⁊ tū hec ē falsa Aliq̄ nō substātia nō
est nō rosa: q: sinū ꝓdictorū ē verū: videlz
omis nō substātia ē nō rosa. ¶ Cōtra dictū ō
quersiōe simpliciarguit pmo sic: Hec ē va
Null⁹ hō ē mulier: ⁊ hec ē falsa Nulla mu
lier ē hō: igit ⁊c. ¶ Scdo hec ē va Nullus
cecus videt ens: ⁊ hec ē falsa Nullū ens vi
det ceci: ḡ ⁊c. ¶ Tertio hec ē vera Nulla
dom⁹ ē in hoie: ⁊ hec ē falsa Null⁹ hō est in
domo: ḡ ⁊c. Ad pmū dī q̄ ista nō ē sua cō-
uertēs: ꝛ ista Nulla mulier est aliqs hō: q:
dī ē ōsilis limitatio in quertēte ⁊ in cōuer
sa: ¶ Ad secūdū dico q̄ nō fit de subiecto
pdicatū: q: nō ē pdicatū li ens: ꝛ li videns
ens: iō sic quertit: ḡ nullū videns ē ceciū
¶ Ad tertū dī silr: q̄ ista nō ē quertēs ei⁹
ꝛ ista Nullū ens in hoie est dom⁹: vl'ista: ī
nullo hoie est domus: q: nō debēt termini
mutare casum: q̄re ⁊c.

Propositio hypotetica ē illa q̄ hz plu
res cathēgoricas q̄ūctas p notā cō-
ditiōis cōpulatiōis disiunctiōis vel
alicui istarū equalentē: vt tu es hō ⁊ tu es
aīal. Tres igit sunt spēs hypoteticarū non
equalētes in significādo: videlicet cōditio
nal' ⁊ copulatiua disiūctiua. Alie vo vt loca
lis causal' ⁊ tpal' nō sunt hypothetice: ꝛ ca-
thegorice. Propō qditional' est illa in q̄ cō-
iūgunt plures cathegorice p notā qditiōis
vt si tu es hō tu es aīal. Propositionū qdi-
nalū alia affirmatiua alia negatiua. Propo-
positio cōditional' affirmatiua est illa in q̄
affirmat nota qditiōis. exēplū positū ē. Cō
ditional' negatiua est illa in q̄ nota cōditio
nis negat: vt nō si tu es hō tu es asinus: ⁊
hec sp pbat p affirmatiuā. Ad vitatē cōdi-
tional' affirmatiue regrit: ⁊ sufficit q̄ oppo
fitū ꝓntis repugnet antēcedenti: vt si tu es
hō tu es aīal. Hec va ē: q: ista repugnāt: tu
es siō ⁊ tu nō es aīal. Ānis vocat illa ppō
q̄ imediate sequit notā cōditionis: ānis vo
est alia: ita q̄ tu es hō est antecedens: ⁊ tu
es aīal est ānis. Ad falsitatē cōditional' af-
firmatiue requirit: ⁊ sufficit q̄ oppositū cō
sequētis stet cum antecedēte: vt si tu es hō
tu sedes. Hec autē stāt sil: tu es: ⁊ tu non se
des: ideo ista cōditionalis est falsa. ¶ De
impossibilitate possibilitate necessitate et
contingentia eiusdem non oportet dicere
aliter: quia omnis cōditional' vera est ne-
cessaria: ⁊ omnis falsa est impossibil'. Nul-
la autē est que sit contingens. Iste regule
dicte sunt de qditionali denominata a li si
quare ⁊c.

Copulatiua est illa que hz plures ca
thegoricas p notā copulationis iun-
cē conuictas: vt tu es hō: ⁊ tu sedes.
Propositionuz copulatiuarū alia affirma-
tiua: alia negatiua. Affirmatiua est illa q̄
nota copulationis affirmat. exemplū posi-
tum est. Negatiua vo est illa in qua nota

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

copulationis negat: vt nõ tu es homo ⁊ tu es asin⁹. Et semp negatiua ꝓbat ꝑ affirmatiuaꝫ. Ad veritatẽ copulatiue affirmatiue requirit quãlibet ptẽ eẽ veraꝫ: vt tu es hõ ⁊ tu es aial. Et ad falsitatẽ copulatiue affirmatiue sufficit vnaꝫ ptẽ eẽ falsam: vt tu es hõ ⁊ tu curris. ¶ Ad possibilitatẽ copulatiue requirit quãlibet pteꝫ eẽ possibilem ⁊ nullã alteri incõpossibilẽ: exẽplum pmi: vt tu es hõ ⁊ tu curris. Sed ad ipossibilitatẽ eius sufficit vnã ptẽ eẽ ipossibilẽ: aut vnaꝫ alteri incõpossibilẽ: exẽpluꝫ pmi: vt tu curris ⁊ es asinus: exẽplũ secũdi: vt tu es ⁊ tu nõ es. ¶ Ad necessitatẽ copulatiue requirit quãlibet ptẽ esse necessariã: vt hõ ẽ aial ⁊ deus ẽ. ¶ Et ad cõtingentiã ipsius requirit: ⁊ sufficit vnã ptẽ eẽ cõtingẽtẽ: alteram aut nõ ipossibilẽ: nec eidẽ incõpossibilem: vt tu curris ⁊ tu es hõ: vl de⁹ ẽt tu curris.

Disiũctiua ẽ illa in qua cõiunguntur plures cathegorice ꝑ notã disiũctionis: vt tu es homo vel tu es asinus. Propositionũ disiunctiuaꝫ alia affirmatiua alia negatiua. ¶ Disiũctiua affirmatiua ẽ illa in qua affirmat nota disiũctionis: vt patuit. ¶ Negatiua vo ẽ illa: in qua nota disiũctiõis negat: vt non tu es hõ vl tu es capra: ⁊ hec semp ꝓbat ꝑ affirmatiuam nec eẽt negatiua nisi ꝓponeret negatio: vt tu nõ es asinus vl tu nõ es capra: affirmatiua est: qꝛ nulla illaꝫ negationum trãsit in notã disiũctiõis. ¶ Ad veritatem disiũctiue affirmatiue: sufficit vnã ptẽ eẽ verã: ut tu es hõ vl tu es asinus. Et ad falsitatẽ eiꝰ requirit quãlibet ptẽ esse falsam: vt tu curris vl nullus baculus stat ĩ angulo. ¶ Ad possibilitatẽ disiũctiue affirmatiue: sufficit vnã ptẽ eẽ possibilẽ: ut hõ ẽ asinus vl antixps ẽ. Sed ad ipossibilitatẽ eius requirit quãlibet ptẽ eẽ ipossibilem: ut hõ ẽ asinus vl nullus deus ẽ. ¶ Ad necessitatẽ disiunctiue affirmatiue: sufficit vnam ptẽ eẽ necessariã vl innecẽ ꝓtradici. Exẽplũ pmi: ut deus ẽ vl sortes mouet. Exẽplũ secundi: ut tu es vl tu nõ es. Et ad cõtingẽtiã eiusdẽ requirit quãlibet ptẽ eẽ cõtingẽtẽ: ⁊ nullã alteri repugnare: nec etiã cõtradictoria illaꝫ: ut antixps est albus vl ipe currit. Ponit tertia pticula: quia hec disiũctiua ẽ necessaria: ut tu es hõ vl tu es aial: ⁊ tũ nulla ps alteri repugnat ⁊ quelibet ẽ ꝓtingẽs: sꝫ hoc ideo: qꝛ ꝓtradictoria ptiũ repugnãt: videlicet tu es hõ ⁊ tu nõ es aial: vl dicat ⁊ melius ꝙ ad necessitatẽ disiũctiue requirit: ⁊ sufficit copulatiuã factã de ptib⁹ contradictoriis eẽ ipossibilẽ. Et ad cõtingẽtiã ꝙ copulatiua facta de ptibus oppositis sit ꝓtingẽs. Hec.n. ẽ necessaria: tu non curris vl tu moueris: qꝛ hec copulatiua ẽ impossibil: tu curris ⁊ tu nõ moueris. Et hec ẽ contingẽs: tu curris vl tu nõ moueris: qꝛ hec copulatiua ẽ ꝓtingẽs: tu nõ curris ⁊ tu moueris ꝑm regl'as datas de copulatiuis. Sequit capl'm de predicabilibus.

¶ Incipit tractatus de ꝑdicabilib⁹.

Predicabile dupliciter sumit: videlicet cõiter ⁊ proprie. Predicabile cõmuniter sumptũ ẽ terminus aptus natus de aliquo ꝑdicari: ⁊ sic tam terminus cõmunis ꝙꝫ singularis tam cõplexus ꝙꝫ incõplexus dr ꝑdicabile. Sed ꝓprie sic sumẽdo diffinit. Predicabile est terminus vniuocus aptus natus de pluribus ꝑdicari: ⁊ sic nullus terminus singularis nec trãscẽdẽs aut cõpositus dicit ꝑdicabile seu vniuersale qd idez ẽ: qꝛ nullus talis ẽ termin⁹ vniuocus. ¶ Unde termin⁹ vniuocus est terminus simplex plura significãs sm vnicã rationẽ sicut li homo qd significat sortẽ ⁊ platonẽ ⁊ omnia sua significata sm hanc rationẽ animal rationale. Per hoc qd dicit terminus simplex excluduntur termini cõpositi ꝑ significãs plura excludit terminũ singularem: ⁊ vnica ratiõe excludit terminũ transcendentẽ: videlicet eis aliqd ⁊ huiusmodi. ¶ Terminus equocus est terminus simplex plura significãs sm diuersas ratiões sicut li canis ꝙ significat canez latrabilẽ sydus celeste ⁊ piscẽ marinum: ⁊ hoc diuersis ratiõibus. ¶ Predicabile secũdo mõ sumptũ diuidit in qnqꝫ vlis: videlicet gen⁹: spẽs: dr̃ia: ꝓprũ ⁊ accidẽs.

¶ Gen⁹ ꝗ est termin⁹ vniuocus ꝑdicabil in qd de plurib⁹ differẽtib⁹ spẽ: vt aial ꝑ du-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

catur de hoīe ⁊ de asino q differūt specie ī eo qd qd: q: ad interrogationē factā p qd est homo vel asinus rñdetur q est animal. ¶ Genus diuidit. nā quoddā est genꝰ generalissimū: ⁊ quoddā genus subalternū. ¶ Genus gīialissimū est terminus q sic ē genus q non pōt esse spēs: vt substantia. ¶ Genus subalternū est terminus q sic ē genus q pōt esse spēs vt aīal. est. n. genꝰ respectu hois: spēs vo respectu corporis. ¶ Spēs est terminus vniuocus nō supremus pdicabilis in qd de plurib⁹: vt li hō predicatur de sorte ⁊ platone: in eo qd qd. ad interogationē factam per qd est sortes vel plato rñdet q est hō. ¶ Spēs diuidit: q: quedā est specialisima ⁊ quedā subalterna. ¶ Spēs subalterna est terminꝰ q cum sit species pōt esse genus: vt aīal. ¶ Spēs specialissima est terminus q cū sit spēs non potest esse genus: vt hō: vl' aliter. ¶ Spēs specialissima est terminus vniuocus predicabilis in quid de pluribus differentibus numero solum. ⁊ notanter dicitur solū: q: li animal non est spēs specialissima: ⁊ tū est terminus vniuocus pdicabilis in quid de plurib⁹ differētib⁹ numero: quia de sorte ⁊ platone: sed nō solū de differētibus numero: q: etiā de differētibus specie: vt de homine ⁊ leone. ¶ Differentia est terminus vniuocus predicabilis de pluribus in quale essentiale: vt rationale: qd predicatur de sorte ⁊ platone in eo quod quale: q: ad interrogationem factam p qualis est sortes rñdetur q est rationalis. ¶ Proprū est terminus vniuocus pdicabilis de plurib⁹ in eo qd quale accītale quertibiliter vt risibile qd pdicat de sorte ⁊ platone: in eo q quale accītale quertibiliter q: ad interrogationē factā p qualis est sor. vel plato cōueniēter rñdet q risibilis ⁊ tota ratio q̄re sic predicat de illis est q: est ppria passio illius termini hō cuz quo quertit. ¶ Accīs est terminus vniuocus pdicabilis de pluribus in eo qd quale accītale nō quertibiliter sicut li albū: qd pdicat de hoīe: ī eo q quale accītale: q: ad iterogationē fcām p qualis est hō vel asinus pōt quenienter responderi q albus: ⁊ hoc non cōuertibiter q: nō quertit li albū cū aliquo illoz. Sufficientia pdicabiliū habet isto mō: q: oē vl' aut ē predicabile eēntialr aut accītalr. Si eēntialr aut ī qd aut ī q̄le. Si ī q̄le illud est dīa. Si ī qd aut de plurib⁹ differētib⁹ spē: ⁊ illud ē genꝰ: Aut de plurib⁹ differētibus numero solū ⁊ illud ē spēs. Si vo est pdicabile accītalr. Aut ḡ in q̄le accītale quertibilr: ⁊ illud ē ppriū. Vel ī q̄le accītale non cōuertibilr: ⁊ illud ē accīs. Ex pdictis pōt quinci q̄ sit pdicatio directa vel indirecta eēntial' vel accītal'. ¶ Predicatio directa ē illa ī q̄ superius pdicat de suo īferiori: vt hō ē aīal. ¶ Predicatio īdirecta ē illa ī q̄ īferiꝰ pdicat de suo superiori: vt aīal ē homo ¶ Predicatio eēntial' ē illa: in q̄ superiꝰ pdicat de inferiori vl' ecōuerso sm qd dictū ē: vl' dīa de aliquo illoz. Sz pdicatio accidental' ē illa: in q̄ ppriū vl' accīs pdicat de genere: spē ⁊ dīa: vl' suo īdiuiduo aut ecōuerso. Exēplū pmi: vt hō ē risibil: vl' aīal ē albū. Exēplū secūdi: vt risibile ē hō: albū ē aīal. Et quilr de dīa ex indiuiduo dicatur. ¶ Vel melius dicat q pdicatio essential' est predicatio terminoz eiusdem predicamēti: vt hō est aīal. ¶ Predicatio aūt accidental': ē predicatio terminoz diuersoruz predicamētoz: vt hō est albus. Terminus superior ad reliquū dī esse ille qui cōtinet illū: ⁊ nō ecōuerso: sicut li aīal respectu istius termini hō: q: significat q̄cqd ille: ⁊ cuz hoc aliqd vltra. Terminus inferior ad reliquū dī ē ille q̄ tinet ab eo: ⁊ nō ecōuerso: vt li sor. respectu istius termini homo.

Substantia

Corporea	Incorporea
Corpus	
Animatum	Inanimati
Corpus animatum	
Sensibile	Insensibile
Animal	
Rationale	Irrationale
Animal rationale	
Mortale	Immortale
Homo	
Sortes	Plato

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

¶ Incipit tractatus predicamentoꝝ.

Predicamentū est coordinatio pluriuz terminorum ſm ſub ⁊ ſupra. Et diuiditur in decem p̄dicamēta. ¶ Quoꝝ p̄mū est predicamentū ſubſtātie cuius generaliſſimū ē hic terminus ſubſtātia: ſub quo ponit hic termin⁹ corpus: ſub corpore corp⁹ animatū: ſub corpore aniato: aīal ſub aīali: ſpecies ſpecialiſſima homo vl' aſinus: ⁊ ſub iſtis ſua indiuidua ſor. ⁊ plato brunellus ⁊ fauellus. ¶ Scōm p̄dicamētū est predicamentū quātitatis. Cuius generaliſſimū est quātitas ſub quo ſunt duo genera ſubalterna: quoꝝ nullum est ſuperius ad reliquū videlicet ꝯtinuum ⁊ diſcretū. Primi generis iſte ſunt ſpecies linea ſupficies: corpus: tempus: ⁊ locus: quaꝝ hec ſunt indiuidua hec linea hec ſuperficies: hoc corpus: hoc tempus: hic locus. ¶ Secūdi generis infinite ſunt ſpecies. ſ. binarius: trinarius: q̄ternarius ⁊c. indiuidua vo ſunt hic binarius hic ternarius ⁊c. ¶ Tertiū ē predicamētum qualitatis cuius generaliſſimū est qualitas ſub quo ſunt q̄tuo: genera ſubalterna: nō ſe hñtia ſm ſub ⁊ ſupra. Primū est habitus vel diſpoſitio. Scōm est naturalis potentia vel impotentia. Tertium ē paſſio vl' paſſibilis qualitas. Quartum est forma vel circa aliqd conſtans figura. ¶ Primi generis ſpecies ſuit grammatica logica ⁊ rethorica: quaꝝ indiuidua ſunt hec grammatica hec logica hec rethorica. ¶ Scōdi generis ſpecies ſunt durum ⁊ molle: quaꝝ indiuidua ſuit hoc duz hoc molle. ¶ Tertij generis ſpecies ſūt dulcedo: amaritudo album nigrum: calidū ⁊ frigidū: humiduz ⁊ ſiccū: quaꝝ indiuidua ſunt hec dulcedo: hec amaritudo: hoc albū: hoc nigrū: ⁊ hui⁹ modi. ¶ Quarti generis ſpecies ſunt circulus triāgulus quadrāgulus ⁊ huiuſmōi: quaꝝ indiuidua ſūt hic circulus: hec trian gulus: hic quadrangulus. ¶ Quartū p̄dicamentū est predicamētū relatiōis. Cui⁹ generaliſſimū est relatio vl' ad aliquid ſub quo ſūt tria genera ſubalterna nō ſe hñtia ſm ſub ⁊ ſupra. Primū est eqparatio. Scōz est ſuppoſitio. Tertiū ē ſuppoſitio. Primi generis ſpēs ſunt vicinus equale ⁊ ſil'e quorū indiuidua ſunt: hic vicinus: hoc equale ⁊ hoc ſil'e. Scōi generis ſpēs ſunt p̄ dñs: ⁊ mgr: quoꝝ indiuidua ſunt hic p̄: hic dñs: ⁊ hic mgr. Tertij generis ſpēs ſunt: filius: ſeru⁹ ⁊ diſcipulus: quoꝝ indiuidua ſūt: hic filius: hic ſeru⁹ hic diſcipul⁹. ¶ Quintū p̄dicamētū est p̄dicamētū actiōis: cui⁹ genera ſubalterna ſunt ſex: quoꝝ nullū est ſupi⁹ ad reliquū videlicet generare: corrūpe: augere: diminuere: alterare: ⁊ ſm locū mouē. Primi et ſcōi generis ſpēs ſunt: generare hoīem ⁊ corrūpe equū: quarū idiuidua ſūt: ſic generare hoīez: ſic corrūpe equū. Tertij ⁊ quarti generis ſpēs ſunt: augere in longū diminuere in latū: quoꝝ idiuidua ſunt: ſic augere ī longū: ſic diminuere ī latū. Quīti generis ſpēs ſunt calefacere ⁊ frigefacere: quaꝝ idiuidua ſunt: ſic calefacere: ſic frigefacere. Sexti generis ſpēs ſunt mouere ſurſum: mouere deorſum: quaꝝ idiuidua ſunt ſic mouere ſurſum: ſic mouē deorſū. ¶ Sextū p̄dicamētū est p̄dicamētū paſſionis cui⁹ generaliſſimū ē paſſio. Et hz ſilr ſex genera ſubalterna: non ſe hñtia ſm ſub ⁊ ſupra: vz generari: corrūpi: augeri: diminui: alterari ⁊ ſm locum moueri. Primi ⁊ ſcōi generis ſpēs ſunt hoīem generari equū corrūpi: q̄z indiuidua ſunt iſtum hoīem generari: iſtū equū corrūpi. Tertij ⁊ quarti generis ſpēs ſunt augeri in longum: diminui in latū: q̄z indiuidua ſunt: ſic augeri in longum: ſic diminui in latum. Quinti generis ſpēs ſunt calefieri ⁊ frigefieri: quarem idiuidua ſūt: ſic calefieri: ſic frigefieri. Sexti generis ſpecies ſunt moueri ſurſum: moueri deorſum quarum idiuidua ſunt: ſic moueri ſurſum: ſic moueri deorſum. ¶ Septimum predicamentum est predicamentum vbi: cuius generaliſſimū est vbi: ſub quo ſunt hec genera ſubalterna: ī loco ī ſpacio: quoꝝ ſpēs ſunt ī domo in hac domo: in hac platea: hic vl' ibi. ¶ Octauū p̄dicamētū ē p̄dicamētū qñ cui⁹ generaliſſimū ē qñ ſub quo ſunt genera ſubalterna: vz in tpe in quo ī eternitate: quorum ſpecies ſunt heri: hodie cras: ⁊

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

indiuidua vt tunc vel in illo die: vel in illo instanti. ¶ Nonũ predicamentũ est predicamẽtũ situs cuius generalissimũ est situs vel positio: sub quo spẽs vz stare: iacere: sedere: quaꝝ indiuidua sunt sic stare sic sedẽ sic iacere. ¶ Decimũ ꝑdicamẽtũ est predicamentũ habitus cuius generalissimũ ẽ habitus sub quo sunt spẽs ãnulus ⁊ corona innatũ esse: calciatũ eẽ: quarũ indiuidua sũt: hic ãnulus hec corona: sic armatum esse: sic calciatũ eẽ. Juxta ꝑdcã est notandũ q̃ in q̃ cũq̃z ꝑdicamẽto ponit cõcretũ: in eodẽ ponit suũ abstractũ ⁊ ecõuerso: ita q̃ in eodẽ predicamẽto ponit hõ in quo humanitas ⁊ in eodẽ albedo in quo albũ ⁊ ecõuerso ⁊c. ¶ Incipit tractatus syllogismorum.

Syllogismus ẽ oꝛo in qua q̃busdã positis: et ꝛcessis necesse ẽ aliꝗd euenire p ea q̃ posita sunt ⁊ cõcessa: vt oĩs hõ currit: sor. est hõ: ḡ sor currit. Et sciẽdũ est ꝑmo q̃ oĩs syllogism⁹ ꝛstat ex trib⁹ terminis. s. maiori extremitate: minori extremitate: ⁊ medio termino. Cũ medi⁹ terminus ẽ ille q̃ bis sumit añ ꝛclusionẽ ⁊ non ingredit ꝛclusionẽ: vt hõ. ¶ Maior extremitas est iste termin⁹ q̃ sumit in maiori ꝑpõne cũ medio termino vt currẽs. ¶ Minor extremitas est iste termin⁹ q̃ sumit in minori ꝑpõne cũ medio termino vt sor. ¶ Secõ ẽ notandũ q̃ figura ẽ debita dispõ terminoꝝ que dispõ tripl̃r fit. Mã aut illꝗd q̃d subijcit in ꝑma ꝑpõne ꝑdicat ĩ scõa: ⁊ sic resultat ꝑma figura: aut idẽ ꝑdicat vtrobiq̃z: ⁊ sic ordinatur scõa figura: vel idẽ subijcit in vtraq̃z: ⁊ sic habet tertia figura. Exẽplũ ꝑme figure vt oẽ aĩal ẽ substãtia: oĩs hõ ẽ aĩal: ḡ oĩs hõ est substãtia. Exẽplũ scõe figure: vt nullus lapis ẽ hõ: oẽ risibile est hõ: ḡ nullũ risibile est lapis. Exẽplũ tertie figure: oĩs hõ ẽ aĩal oĩs hõ est rõnal: ḡ q̃dã rõnale ẽ aĩal. Cũ vsus: Sub prẽ ꝑma: bis prẽ sa: ⁊tia bis sub. ¶ Tertio ẽ notãdũ q̃ quedã ẽ ꝛclusio directa ⁊ q̃dã indirecta. ꝛclusio directa ẽ illa in q̃ maior extremitas ꝑdicat de minori cõclusione exẽpla data sunt. Cõclusio indirecta est illa in q̃ minor extremitas ꝑdicat de maiori in ꝛclusione: vt oĩs hõ est aĩal: sor. ẽ hõ: ḡ aliq̃d aĩal ẽ sor. ¶ Quarto ẽ notãdũz q̃ oĩuz istaꝝ figuraꝝ sunt decẽ ⁊ nouẽ modi q̃b⁹ syllogizat in illis: quoꝝ nouẽ ptinẽt ad ꝑmã figurã: quatuor ad scõdam: ⁊ sex ad tertiã: ⁊ inserunt ĩ istis vũb⁹. ¶ Barbara celarẽt darij Ferio Baraliptõ. ¶ Celãtes dabitis sapesmo frisesomoꝝ. ¶ Cesare cãmestres festino barocho darapti. ¶ Felapton disamis datisi bocardo ferison. Et hi oẽs ꝛcludũt directe ꝑter q̃nq̃z vltimos prime figure. In his noĩb⁹ ponunt q̃ttuor lẽ vocalis. s. a. e. i. o. ꝑma significat vlem affirmatiuã: scõa vlem negatiuã: tertia ꝑticularẽ indefinitã aut singularẽ affirmatiuã: q̃rta ꝑticularẽ indefinitã vel singularẽ negatiuã. Fm ḡ sitũ istaꝝ lr̃aꝝ in mõ dz cõstrui syllogism⁹: q: ḡ in barbara ter ponit a: iõ quelibet ꝑpõ in mõ illo erit vlis affirmatiuã. Et q: in cesare ꝑmo ponit e: scõdo a: ⁊ iterũ tertio e: iõ illi⁹ modi ꝑma ꝑpõ: ⁊ tertia erit vlis negatiua: scõa võ vlis affirmatiua. Si ḡ queraĩ barbara ex q̃b⁹ cõstat: dicat q̃ ex duab⁹ vlib⁹ affirmatiuis vlem affirmatiuã directe ꝛcludentib⁹. Celarẽt võ ex vli negatiua ⁊ vli affirmatiua vlem negatiuã directe ꝛcludẽtib⁹: ⁊ ita ꝗ singul dicat. ¶ Quinto est notãdũ q̃ ꝑme q̃tuor dictiões ꝑmi vsus incipiũt ab his ꝓsonãtib⁹. b. c. d. f. ⁊ sil̃r oẽs dictiones sequẽtes: ⁊ p hoc ĩtelligit q̃ oẽs modi inchoãtes. a. b. debent reduci ad primum ꝑme: ⁊ oẽs modi ĩcheãtes. a. c. ad scõz: ⁊ p. d. ad tertiũ: ⁊ p. f. ad q̃rtũ. Jtẽ vbicũq̃z ponit. s. in his dictiõib⁹ denotat q̃ p positio ĩtellecta p vocalẽ ĩmediate ꝑcedẽtẽ dz ꝛuerti simplr̃: ⁊ p. p. dz ꝛuerti p accũs: ⁊ p. m. q̃ fiat trãspositio in ꝑmissis: ita q̃ maior ⁊ ecõuerso: ⁊ p. c. q̃d reducat p ipossibile. Exẽplũ triũ ꝑmoꝝ hz̃ reducẽdo sapesmo ad ferio: vt oĩs hõ est aĩal: nullus lapis est hõ: ḡ q̃dã aĩal nõ ẽ lapis. Dicat ḡ sic: nullus hõ est lapis: q̃d dã aĩal est hõ: ḡ quedã aĩal nõ est lapis. Jsta reductio hz̃ ꝛuertẽdo maiorẽ ꝑmi syllogismi p accũs ⁊ minorẽ s. m plr̃ q̃b⁹ ꝛuersionib⁹ factis trãsponãt ꝑ mse ⁊ ita ꝗ alijs dicẽt. Qualr̃ ãt mod⁹ ĩ q̃ ponit c. reducat p ipossibile oẽndit. r. ã ĩ istis mõis solũmõ ĩserit. c. vz ĩ barocho ⁊ ĩ bocardo.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

¶ Ideo solū isti modi reducūtur ad barbara per impossibile. Exemplū primi: omnis homo est animal aliquis lapis non est animal: ergo aliquis lapis non est homo reducitur nāq; ad barbara p ipossibile sumendo contradictoriū conclusionis cum maiori ⁊ inferendo oppositū minoris: vt omnis homo est animal: omnis lapis est homo: ergo omnis lapis est animal. Exemplum secundi modi: vt quidam homo nō est lapis: oīs homo est animal: ergo quodam animal non est lapis. Reducit nāq; ad barbara sumēdo contradictoriū cōclusionis cum minori ⁊ inferendo oppositū alterius premisse. s. maioris: vt omne animal est lapis: oīs hō est animal. ergo oīs hō est lapis. Unde versus; Simplīr verti vult. s. p. vo p acci. Ad. vult trasposi. c. vo per ipossibile duci. Ex predictis sequit q̄ nullus syllogismus cōstat ex omnib⁹ particularibus nec ex omnib⁹ negatiuis. Et si altera premissarū fuerit particularis vel negatia: ⁊ ꝛclusio silīr erit ptcularis vl ne. gatia. Et hec de syllogismis dcā sufficiāt.

¶ Incipit tractus suppositionum.

Suppositio est acceptio termini in ppositiōe p aliquo vel p aliquibus. Exemplum primi: tu es. Exemplum secundi ego ⁊ tu sumus. In prima supponit solum pro aliquo: in sc̄da p aliquibus Et notanter dicit in ppositiōe: q: extra ppositionē nō supponit terminus licet tñ significet. vnde li homo ita significat extra ppositionē sicut intra. Nūq̄ tñ supponit nisi existat ps ppositōis. ¶ Suppositio diuiditur: qm̄ aliqua est suppositio materialis: ⁊ aliqua ē suppositio psonalis. ¶ Suppositio materialis est acceptio termini in ppositiōe p suo materiali significato: vt hō est nomē: pz q̄ li homo nō supponit nisi p se vel pro sibi consimili q̄ sunt significata materialia istius termini hō. ¶ Suppositio psonalis est acceptio termini i ppositione p suo formali significato: vt hō est animal: pz q̄ li hō supponit pro sor. vel p platone q̄ sunt significata formalia istī⁹ termini hō. ¶ Ad euidētiā aūt istarū differintionū est notandū q̄ dria ē inter significatū formale ⁊ māle alicui⁹ termini. Nam significatū formale alicui⁹ tmini est illud quod ille terminus significat: ⁊ de eodem ac p eodē est verificabilis affirmatiue sine additamēto signi mālitatis sicut sortes vel plato ē significatū formale isti⁹ tmini hō: q: de sor. ⁊ platone verificat affirmatiue li hō sine additamēto signi mālitatis: q: q̄lz ista est va: sor. ē homo: ⁊ plato est hō. ¶ Sed significatū māle alicuius tmini ē illud qd̄ iste terminus significat p quo nō est verificabil affirmatiue sine additamēto signi materialitatis: sicut ille tminus hō: ⁊ q̄lz sibi psilis est significatū eiusdem tmini hō māle: q: seipm significat ⁊ quēlz sibi psilez: tñ p nullo tali ē vificabilis sine additamento signi mālitatis: quia hec est falsa: ille tinus hō ē hō: sz hec est vera. ille tinus hō est li hō. ¶ Vel dicat breuius q̄ significatū formale alicui⁹ tmi est illud de cuius pnoie demōstrāte vificabilis ē talis tminus affirmatiue sine additamēto signi mālitatis: vt sortes est significatū formale isti⁹ termini hō q: hec est va: hoc est hō demonstrādo sor. ¶ Sz significatū māle alicuius tmini ē illud de cui⁹ pnoie dmōstrāte nō est talis tinus vificabil affirmatiue: nisi mediāte signo mālitatis: sicut iste tin⁹ hō est significatū māle eiusdē: q: hec nō ē va: hoc est hō demōstrādo illū tinū homo sed bñ est va hoc ē li hō demōstrādo eundem. ¶ Exq̄bus sequit p̄mo q̄ q̄lz tinus q nō est de se ipo vificabilis nisi mediāte signo materialitatis hz duplex significatū videlicet māle ⁊ formale: sicut illi termini hō aīal lapis lignū ⁊ huiusmodi: significat enim li hō sor. formaliter: ⁊ seipsū aut sibi cōsimilē materialit. ¶ 2° sequit: q̄ q̄libet terminus q est de seipso verificabilis sine tali signo: hz vnū solū significatū ⁊ illud ē formale ⁊ formalit significat: sicut isti termini ens aliqd nomē terminus ⁊ huiusmodi. Nā sicut illa est va ens ē ens: ita illa li ens est ens. Et sicut illa est va nomē est nomē ita illa li nomē est nomē. ¶ 3° sequitur q̄ sicut aliqs tin⁹ pme itentiōis vel impositiōis hz significatū formale solūmodo ⁊ aliqs māle ⁊ formale: ita aliqs tinus fe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

intentionis vel ipositionis habet significatū formale solūmodo: ⁊ aliquis vtrūq; ꝓma ps est oñsa: qñ tam li hō: q̃z li ens est terminus ꝓme itentiōis vel ipositiōis: et tñ li homo hz vtrūq; significatū: ⁊ li ens formale solūmō. scda ps ꝓbat. Nam li nomē: ⁊ li ꝓpō: sunt termini scde itētiōis vel impositiōis ⁊ li nomē hz significatū formale solūmō: q: hec est va li nomē est nomen ⁊ li ꝓpositio habet vtrūq; q: hec non est vera li ꝓpō est ꝓpositio: sed bñ q̃libet istarum: ꝓpō affirmatiua est ꝓpō: propositio negatiua est ꝓpositio. Sicꝛ ille tinus syllogismus hz vtrūq; significatū q: hec nō est vera li syllogism⁹ est syllogismus: sed bñ quelz ista .a. est syllogism⁹ ⁊ .b. ē syllogismus: dato q̃ a syllogismus ꝓme figure sit ⁊ .b. scde. ¶ 4° sequit q̃ sic aliqs termin⁹ ꝓme itentiōis vel ipōnis pōt supponere māliter ⁊ aliqs psonaliter ita aliqs terminus scde itentōis vel ipōnis pōt supponē psonalit: ⁊ aliqs māliter. ꝓma ps est oñsa ⁊ scda ꝓbat. Nā dicēdo nomē est termin⁹ li nomē supponit psonaliter q: p. suo formali significato: ⁊ ita dicēdo propō vel syllogism⁹ est oꝛo: sz dicēdo propō est terminus simplex: syllogism⁹ ē nomen tā propō q̃z li syllogism⁹ supponit materialiter pro suo materiali significato ⁊c.

Tait cognoscat q̃ termi māliter supponit ⁊ q̃ psonaliter spāles regule declarant. quarū ꝓma est ista

rima Regula

¶ Ois termi⁹ soli bñs significatū formale est solūmodo psonaliter suppōibilis: pz q: tal' niq̃z suppōit nisi p' suo formali significato vbi gra de terminis ꝓme itentiōis vel ipōnis: vt ens aliqd ⁊ h⁹i. Exēplū de tinis scde itētiōis vel ipōis: vt tmi⁹ nomē ⁊ h⁹i. ¶ Scda rla est ista. Ois tmin⁹ vtrūq; bñs significatū si sibi addit signū mālitatis in ꝓpō e solūmō māl' suppōit: pz q: nō suppōit nisi pro suo māli significato: rōne signi mālitatis. Exemplū de terminis ꝓme itentiōis vel ipōnis: vt li hō est li hō li aial est li aial: tā li hō q̃z li aial stat māl'. Exēplū de tinis scde iuentiōis vel ipōnis vt li propō est li propō: li syllogism⁹ est syllogism⁹: tā li propō q̃z syllogism⁹ suppōit māl' q: pro materiali significato. Signa mālitatis sunt ista: li iste termin⁹: ista ꝓpō: ista oꝛo: ⁊ huiusmodi. sed potissimū est ista vox: li. ¶ Tertia regula ē ista: Quiuscūq; ꝓpōnis extrema sunt termini ꝓme intētionis vel impositionis quib⁹ nō addit signū mālitatis: tā subiectū q̃z pdicatū supponit psonalit: vt hō est aial: ꝛc. currit. Et notāter dicit: si nō addit signū mālitatis: q: addito illo supponeret ibi termin⁹ mālitter secūdā regulā. ¶ Quarta regula ē ista: Quiuscūq; ꝓpōnis extrema sūt termini secūde intētiōis vel ipositiōis: q̃rū subiectū hz solū significatū formale ⁊ pdicatū vtrūq;: tā subiectū q̃z pdicatū supponit psonaliter: si pdicato non addit signū mālitatis vbi gra: signū ē ꝓpō: termin⁹ ē syllogism⁹ ¶ Quinta regula ē ista: Si extrema sunt termini scde intētiōis vel ipositiōis ⁊ subiectū habeat vtrūq; significatū: pdicatū vo silr vtrūq; vel solum formale: nō dat regula gnālis: qñ iterdū supponit q̃libet illoꝝ psonalter: iterdū aliter māliter: verbi gra dicēdo ꝓpō ē oꝛo: ābo extrema habēt vtrūq; significatū: ⁊ ambo psonaliter supponūt. Itē si dī ꝓpō ē signū: subiectum hz vtrūq; significatū ⁊ pdicatū solū vnum. s. formale: ⁊ vtrūq; psonaliter supponit. Sz si dī ꝓpō ē nomē: subiectū hz vtrūq; significatū: ⁊ pdicatū solū formale: ⁊ tñ subiectū suppōit māl' q: aliter non fo:et propō vera. Itē si dī propō est termin⁹ incōplexus vtrūq; extremū hz vtrūq; significatū ⁊ tñ subiectū suppōit materialiter: q: propositio eēt falsa. Sexta regula est ista Quiuscūq; propōis pdicatū est termin⁹ ꝓme intētiōis vel ipōis ⁊ subiectū scde ōducto ipediméto signi mālitatis: tā subiectū q̃z pdicatū supponit psonaliter: vt spes ē hō Aliqd genus ē animal. ¶ Septima regula est ista: Quiuscūq; ꝓpōis subiectū ē terminus ꝓme itentiōis vel ipōis nō significās formaliter se: ⁊ pdicatū scde: deducto ipediuēto signi limittātis: subin suppōit māliter pdicatū psonaliter vt homo est nomen: petrus est noiatiui casus. ¶ Et notanter dī non significās formaliter se: q: si termin⁹ aliqs significaret se formaliter:

Ô ista

Ô ista

quarta

Sexta

Septima

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

personaliter supponeret p primaz regulā: vt ens est termin⁹ trāscendēs. itē dicit sine impedimento signi limitātis: qz signū vle vel particulare eiusdē generis: limitat ad suppōnē psonalē: vt aliqs hō ē spēs: vl' nullū aial est gen⁹: tā li hō qz li aial stat psonaliter propter limitationē signi. Ex quo sequitur q̄ subalterna illi⁹: homo est species: nō est illa: oīs homo est species. nec particularis est illa: aliquis homo est species: sed illa: aliqd homo est spēs. nec singularis ei⁹ē aliqua istarū: iste homo est species: ista hō est spēs: sed ista: hoc hō est spēs. Itē ꝓtradicto: nū illius homo est spēs: nō est illud nihil qd est hō est spēs: aut nullus hō est species: qz tūc duo ꝓtradictoria forēt sil' vera: sed illud nullū hō est spēs: nec subcōtrariū eius est: aliqs hō nō est spēs: seu aliqd qd est hō nō est spēs: sed istud: aliquod hō nō est spēs. Ratio aūt quare aliqne istarū fituanī in figura: ⁊ alique nō: est quia in aliquib⁹ seruaī eadē suppositio: ⁊ in aliquib⁹ nō. vnde oēs ppōnes existentes in figura debēt habere ꝓsimilem generalē suppōnē.

¶ Et si dicit qz suppositio material' semp regrit signa neutri generis: dicit q̄ ideo qz oīs termin⁹ mālit supponens est neutri generis ⁊ indeclinabile nomē fm grāmaticos. Ex vltima ⁊ penultima regulis sequitur q̄ ista nō est bona ꝓuersio: hō est spēs: spēs est hō: qz li hō in pma supponit materialiter: ⁊ in secūda personaliter. sed sic cōuertitur simpliciter: species ē li homo. nec ista est bona conuersio per accidens nullum nomen est homo: ergo homo non est nomē: sed sequit igit aliquid quod est hōmo non est nomen.

Materialis suppositio plures continet diuisiones. Quaz pma est ista Suppositionū mālū: alia discreta: alia cōis. Suppositio materialis discreta ē acceptio termini materialiter supponētis cū pnoie demonstratiuo: vt B hō est spēs: iste termin⁹ aial ē gen⁹. Suppō mālis cōis est acceptio termini mālit supponētis sine pnoie demōstratiuo vt hō est noiatiū casus: petr⁹ ē nomē ppriū: vñ li petr⁹ psonal'r sūptū ē tmi⁹ discret⁹ ⁊ nomē ppriū: sz mālit ē tmin⁹ cōis pdicabil' de plurib⁹: videlicet de isto termino petrus in mente ⁊ de isto in scripto: ⁊ de isto i voce. Similiter dicēdo: tu ē pnomē demōstratiuū: subiectuz hui⁹ nō ē pnomē: sz nomē ideclinabiliter sumptū hūs sil'r plura supposita. ¶ Secda diuisio ē ista: Suppōnū mālū cōium: alia determinata alia ꝓfusa. Suppō mālis determinata ē acceptio termini mālit supponētis: sub quo ꝓtingit descēdere ad oīa eius supposita disiūctiue: vt hō ē termin⁹ cōis: ⁊ isti sunt oēs termini hō: ergo B homo ē terminus cōis: vel hoc hō ē termin⁹ cōmunis: ⁊ sic de singulis. ¶ Ex quo sequitur q̄ ista propositio ē vera: homo nō ē nominatiui casus: sicut ista homo ē nominatiui casus: quia sunt due indifinite subcōtrarie in quarum pma verificatur subiectum pro isto termino homo qui est datiui vel accusatiui casus: vel materialiter sūpto: ⁊ in alia pro simili qui est nominatiui casus. Et ita conceditur q̄ amo est verbū: ⁊ q̄ amo non est verbum: legens est participiū ⁊ legens non est participiuz: tu est pnomen demonstratiuum: ⁊ tu non est pnomen demonstratiuū: nec sunt iste cōtradictorie sed subcontradictorie: ideo nō cōcedo q̄ amo est verbum ⁊ nullū amo ē verbum: tu est pronomen ⁊ nullū tu ē pnomē quia contradictorie. ¶ Suppositio materialis confusa est acceptio termini materialiter cōmuniter supponentis sub quo nō contingit descendere ad omnia sua supposita disiunctiue: vt tm̄ homo est nomen: ⁊ isti sūt omnes termini homo: ergo tm̄ homo est nomen: vel sic de singulis: in casu antecedens ē verum ⁊ consequēs est falsum. ¶ Tertia diuisio ē ista. ¶ Suppositionum materialiū confusarum: quedam est cōfusa tm̄: ⁊ quedam cōfusa distributiua. ¶ Quarta diuisio ē ista: suppōnū mālū ꝓfusaz tm̄: q̄dā ē mobilis: q̄dā ēmobilis. ¶ Suppositio mālis ꝓfusa tm̄ mobilis est accceptio termini mālit supponētis: sub quo ꝓtingit descēdere ad oīa sua supposita disiūctim: vt tm̄ hō ē nomē: ⁊ hec sunt oīa li hō: q̄ tm̄ hoc hō vel hoc hō: ⁊ sic de singulis est nomen.

determinata

disiunctiue

confusa

ꝓtrib

ut tm̄ ho ē nom

ꝓfusa tm̄ mobilis

disiunctim/ ꝓtrib

ut tm̄ ho ē nomē

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

¶ Suppō materialis ꝓfusa tm̄ ĩmobilis est acceptio termini mãliter cõiter supponentis sub quo nõ cõtingit descẽdere: sed si cõtigerit descẽdere: descẽderet disiũcti vt necĕrio homo est spẽs li hõ stat ꝓfuse tm̄ ĩmobiliter q̃ nõ licet descẽdere. vnde nõ seqtur necĕrio hõ est spẽs. ⁊ isti sũt oẽs termini hõ: q̃ necĕrio: h̄ hõ vel h̄ hõ: ⁊ sic de singulis est spẽs. aĩs. n. est vex ⁊ ꝓsequẽs falsũ tm̄ si ꝓtigeret descẽdere descẽderet mõdicto. ¶ Quĩta dio ẽ ista: Suppõnũ materialiũ distributiuaꝝ quedã est mobilis ⁊ quedã ĩmobilis. Suppositio materialis distributiua mobilis est acceptio termini materialiter supponẽtis sub quo contingit descẽdere ad oia sua supposita copulatiue: vt omne hõ est ĩnus ⁊ isti sũt oẽs termini homo: ergo h̄ homo est terminus: ⁊ hoc homo est terminus: ⁊ sic de singulis. ¶ Suppositio mãlis distributiua immobilis est acceptio ĩni materialiter cõiter supponẽtis sub q̃ nõ ꝓtingit descẽdere: sed si ꝓtingeret: descẽderet copulatiue vt necessario omne hõ est spẽs: li hõ stat materialiter distributiue ĩmobil: q̃ nõ ꝗ descẽdere cũ nõ seqt̃ necessario oẽ hõ spẽs: ⁊ isti sũt oẽs termini hõ: q̃ necessario h̄ hõ est spẽs ⁊ necĕrio h̄ hõ est spẽs: ⁊ sic de singulis. aĩs eni est vex ⁊ ꝓs falsum. Verũtã si ꝓtingeret descẽdere descẽderet illo mõ. ¶ Propter ꝑdicta est notãdũ q̃ ista ꝗũctio ⁊: aliq̃ tenet copulati: ⁊ aliq̃ copulatiue. copulati tenet: q̃ copulat termios vt sor. ⁊ plato currũt. tenet copulatiue q̃ ꝗũgit ꝑpões: vt sor. currit ⁊ plato mouet. Consil̃r nota disiũctiõis aliq̃ tenet disiũcti: aliq̃ disiũctiue. tenet disiũcti q̃ disiũgit ĩnos vt sor. vel plato currit. ⁊ tenet distũctiue: q̃ disiũgit ꝑpões: vt deꝰ ẽ vl hõ ẽ asinus

Onseqnter sequit̃ diuisiões ponet̃ suppõnis ꝑsonalis matiaꝝ ꝓcernẽs Quaꝝ ꝑma est ista. Suppõnũ personalium alia discreta: alia cõis. Suppõ ꝑsonalis discreta est acceptio termini singularis vel cõis cũ ꝑnoie demõstratiuo singularis numeri ꝑsonaliter supponẽtis: vt sor. currit: ille hõ disputat. ¶ Et ista diffinitiõe sequit̃ ista regula: q̃ oĩs ĩnnus discretus vel communis cum ꝑnomĩe demonstratiuo singularis numeri exs̃ ꝑs ꝓpositionis: discete supponit: siue precesserit signum distributiuum siue non. vnde ita stat discrete li tu in ista: nullus asinꝰ es tu sicut in ista: tu es homo. ¶ Suppositio ꝑsonalis communis est acceptio termini communis personaliter supponẽtis sine ꝑnoie demõstratiuo singularis nũeri vt homo currit. ¶ Secũda diuisio est ista Suppositionũ ꝑsonaliũ cõmunũ: quedã ẽ determinata: ⁊ quedã ꝓfusa Suppositio ꝑsonalis determiata est acceptio termini ꝑsonaliter supponẽtis sub quo ꝓtingit descẽdere ad oia eius singularia disiũctiue: vt homo currit: ⁊ isti sunt oẽs homes. ergo iste homo currit. vel iste homo currit ⁊ sic de singulis. ¶ Iuxta quã suppositionẽ sit hec Prima regula Cuiuslibꝫ particularis vel indefinite subiectũ supponit determinate: tam affirmatiue q̃ negatiue. tam in suppositione materiali q̃ personali.

¶ Secunda Regula est ista: Omnis terminus communis quem nullum signum precedit: nisi signuꝫ particulare: supponit determinate. vnde huius ꝓpositiõis homo est animal tam subiectum q̃ predicatum supponit determinate: ⁊ si alicui istorum adderetur signum particulare: non ꝓpter hoc impediret suppositio ista.

¶ Suppositio ꝓfusa est acceptio termini ꝓmunis personaliter supponẽtis sub quo non ꝓtingit descendere disiunctiue: vt tm̄ homo est risibilis. li homo stat confuse: et non debet disiunctiue descẽdi: vt patebit ¶ Tertia diuisio est ista: Suppositionũ ꝑsonalium confusarum: quedã est confusa tantum: ⁊ quedam confusa distributiua. ¶ Quarta diuisio est ista. Suppositionũ ꝑsonaliũ confusarũ tm̄: quedã est mobilis ⁊ quedam immobilis. Suppositio personalis confusa tantum mobilis est acceptio termini personaliter supponẽtis sub quo cõtingit descẽdere ad omnia sua supposita disiunctĩ: vt omnis homo est animal: et hec sunt omnia animalia. ergo omnis hõ est hoc aĩal: vel hoc animal. ⁊ sic de singul̃ ¶ Iuxta quam suppositionẽ sit hec ꝑma

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

regula. Cuiuslibet vlis affirmatiue ꝑdicatū si fuerit terminꝰ cōis: deducto oi impediméto stat ꝓfuse tm̃ mobiliter: vt oīs hō est aīal: li aīal stat ꝓfuse tm̃. Mobilit dico si fuerit terminꝰ cōis: qz si foret terminꝰ discretus staret discrete. Dico ét sine ipediméto ad excludēdū aliā figurāvñ dicēdo oīs hō oē aīal est. li aīal est ꝑdicatū vlis affirmatiue ⁊ terminꝰ cōis ⁊ tm̃ nō stat ꝓfuse tm̃ sed distributīe: vt patebit. ¶ Scēda regula Cuiuslibet exclusiue ꝑmi ordinis cuius nota exclusiōis non negat subiectū si fuerit terminꝰ cōis deducto oi alio ipedimento stat ꝓfuse tm̃ mobilit: vt tm̃ hō currit: tm̃ hō non currit: vtrobiqz supponit li hō ꝓfuse tm̃ mobiliter. ¶ Suppō psonal ꝓfusa tm̃ imobilit est acceptio termini: cōis psonaliter cōiter supponētis sub quo non ꝓtigit descēdere. Iz si ꝓtingeret descēdere descēderet disiuncti: vt nēcio hō est aīal. supponit li hō isto mō: qz cū nullo debito medio seqtur: g̃ nēcio ille hō vel illa hō ⁊ sic de singulis est aīal qz aūs est vez ⁊ ꝓns falsum: tm̃ si ꝓtigeret descēdere descēdere tur illo mō. Nunc suppōni ānectunt̃ regule ¶ Ꝑma est ista Cuiuslibet ꝓditiōalis affirmatiue de terminis cōibus ōducto impediméto alteriꝰ signi: qlibet illoz supponit ꝓfuse tm̃ imobiliter: vt si hō est: aīal est tam li hō q̃z li aīal stat ꝓfuse tm̃ imobiliter ¶ Scēda rla cuiuslibz reduplicatiue affirmatiue ꝑdicatū si fuerit capax ꝓfusiōis ⁊ uō habuerit aliūde ipedimentū stat ꝓfuse tm̃ imobiliter: vt soz. inquātū hō est aīal: li aīal stat illo mō. ¶ Tertia rla Cuiuslibz modalis in sensu cōposito hñtis terminū cōez nō distributū suppōit iste terminꝰ cōfuse tm̃ imobilit: vt necessario hō est aīal Impossibile est hoiez nō esse: qz nō lz descendere vt pz. ¶ Quinta diuisio est ista. ¶ Suppōnū psonaliū distributiuaz q̃dā est mobilis ⁊ q̃daz imobil. ¶ Suppositio psonalis distributiua mobilis est acceptio termini psonalī supponētis sub q̃ ꝓtingit descēdere ad oīa sua supposita copulatiue vt oīs hō currit: ⁊ isti sūt oēs hoies: ergo iste hō currit ⁊ ista hō currit ⁊ sic de singulis: qz cōcludit q̃ li hō stat cōfuse distributiue mobilit. Isti suppōi sunt annexe iste regule. ¶ Ꝑma ē ista: cuiuslibet ꝓpositōis vlis affirmatiue subiectū stat cōfuse distributiue mobiliter: vt oīs hō currit: qlibet hō disputat: quodlibet aīal mouet: tam li homo q̃z li aīal stat distributiue mobilit. ¶ Scēda regula. Cuiuslibz vlis negatiue de cōsueto mō loquēdi tā subm q̃z ꝑdicatū: si fuerit terminꝰ cōis nō ipeditꝰ supponit ꝓfuse distributiue mobilit: vt nullus hō est asinus: tam li hō q̃z li asinus stat cōfuse distributiue mobiliter. Dico de ꝓsueto mō loquēdi: qz huiusmōi vlis negatie Oīs hō aīal nō est nō stat li aīal q̃ est ꝑdicatū distributiue: sed ꝓfuse tm̃. ¶ Tertia regula. Cuiuslibz ꝑticularis vel idefinite aut singularis negatiue de ꝓsueto mō loquēdi ꝑdicatū si fuerit terminꝰ cōis deducto ipediméto alteriꝰ signi stat ꝓfuse ōstributiue mobiliter: vt aliqs hō nō est asinꝰ aīal nō est lapis: soz. non est capz. In his oībus ꝑdicata stāt ꝓfuse distributiue mobiliter. Adueniēte tm̃ ipediméto alterius signi non sic starēt. Unde dicēdo soz. nō est oīs hō non supponit li hō ꝓfuse distributiue: sed determinate vt oīdē. ¶ Quarta regula. Cuiuslibet exclusiue affirmatiue ꝑmi ordinis ꝑdicatū si fuerit terminꝰ cōis deducto ipediméto alteriꝰ signi suppont: ꝓfuse distributiuem obiliter: vt tm̃ aīal ē hō: li hō supponit illo mō. ¶ Suppō psonalis distributiua imobilis ē acceptio termini cōis: psonaliter supponētis: sub quo uō ꝓtingit descēdere: sed si ꝓtigeret: descēderet copolatiue: vt necessario: oīs hō ē aīal: li hō sic supponit: qm̃ nō seqtur cum debito medio. g̃ necessario ille hō est aīal. ⁊ sic de singulis: qz aūs ē vez et ꝓns ē falsum. ¶ Iuxta suppositionez istā sit ꝑma hec regula. Cuiuslibz ꝓditiōalis de termino distributo supponit t̃miñ cōfuse distributiue imobiliter in ordine ad totaz ꝓditionalē: vt si oē aīal currit: oīs homo currit: tā li hō q̃z li aīal stat distributiue imobiliter qz nō lz descēdere. ⁊ hoc in ordine ad totā ꝓditionalē. ¶ Scēda regula Cuiuslibz exceptiue ꝓpie tā affirmatiue q̃z negatiue illō a q̃ fit exceptio stat ꝓfuse distri

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

Tertia rla

butiue:mobiliter:vt oīs hō p:eter so:.cur
rit.Nullū aīal ꝑter hoīez est rōnale: tam
li hō q̃z li aīal stat distributiue īmobiliter
q: nō licet descendere. ¶Tertia regula:
Cuiuslibz modalis i sensu cōposito hūtis
terminū distributū supponit termin⁹ ille
cōfuse distributiue īmobiliter:vt necessa-
rio oīs hō est aīal:oēz hominē esse aīal est
scitū a me: q: nō licet descēdere: vez tū si
aliqñ posit descēdi: hoc erit gr̃a materie
q: forte oppositū ꝓñtis repugnabit añti.
Pro maiori euidentia dictoꝝ ponē-
de sunt aliq̃ regule terminoꝝ vz cō
fundendi hūtū quaꝝ ꝑma est ista:
Omne signū vl̃e affirmatiuū terminuz se-
quentē se īmediate ꝓfundit ꝓfuse distribu
tiue mobilr: ⁊ mediate sequentē si fuerit
termin⁹ capax siue ꝓfusiōis cōfundit ꝓfuse
tñ:silr deducto īpedimēto alterius signi
vt oīs hō est aīal: aut oīs hō aīal non est:
vtrobiqz supponit li hō distributiue:et li
aīal ꝓfuse tñ Et notāter dī si fuerit capax
ꝓfusionis:ꝑmo ꝑpt terminos singulares
q nō pñt cōtrr supponere.Secō ꝑpter ta
les ꝑpōnes:videz oēz hominē est aīal. asi
nus cuiuslibz hoīs currit:nec li aīal nec li
currēs ꝓfundit: q: nō gradit virtus signi
vsqz ad ꝑdicatū exquo est pars subiecti.
¶Dicit secō deducto īpedimēto alteri⁹
signi q: in ista ꝑpositiōe nō oīs hō est aīal
non supponit li homo distributiue sed de
terminate ꝑ vnā regulā ꝑtinentē ad hac
materiā:vz qcqd mobilitat immobilitatū
immobilitat mobilitatū:idest quolibet si-
gnum habēs vim distribuendi aliquē ter
minū si ipsuz repperit nō destributū facit
ipsum stare distributiue:⁊ si ipsū repperit
distributū facit eum stare non distributi-
ue.i. determinate vel confuse tñ. Exem-
plum:p:imi subiectū huius: homo currit
stat non distributiue iō adueniente signo
vniuersali stabit distributiue:dicendo oīs
homo currit.Et q: iaz stat distributiue iō
adueniēte alio signo ꝓgrue stabit non di-
stributiue vz nō oīs hō currit. ¶Itē no-
tādū q̃ si duo signa affirmatiua cadūt su-
p eūdē terminū faciūt illū stare determīa
te:vt tu differs ab oī hoīe.Et si vnū fuerit
affirmatiuū:⁊ reliquū negatiuū iterū faci
unt ipsuz stare determinate: vt tu non dif
fers ab hoīe:nō qlibz hō currit etiā si am
bo sunt negatiua ⁊ īmediate cadāt sup eū
dem faciunt illum stare determinate: vt
non nullus hō currit. Si aūt mediate ca-
dant ita q̃ mediet terminus distributus
faciūt illum stare ꝓfuse tñ:nullus hō non
currit:pz q̃ li currēs stat cōfuse tñ:q: illa
ꝑpō equalet isti qlz hō currit vbi li currēs
stat ꝓfuse tñ. Silr dicēdo:nō aliqs hō nō
est aīal:Supponit li aīal ꝓfuse tñ: vt pz p
suā equalentez:qlibz hō est aīal vbi li aīal
stat cōfuse tñ. ¶Secūda regula est ista:
Omnia signa negatiua nō īpedita cōfun-
dunt ꝓfuse distributiue mobiliter tam ter
minū sequentē mediate q̃z īmediate dum
modo fuerit capax siue cōfusionis.vbi gr̃a
non homo currit:nullus homo disputat:
tā subiectū q̃z ꝑdicatū stat ꝓfuse distribu-
tiue mobilr.Sed in ista afin⁹ nullus hōis
est aīal:li aīal nō stat distributiue q: nō ca
pit ꝓfusionē a signo: ꝑpter limitationē fa-
ctam a subiecto cuius est ps. ¶Tertia re
gula est ista:Oīs cōparatiu⁹ gradus ⁊ sup
latiu⁹:vt ita sicut ⁊ q̃z differt aliud:⁊ non
idem ⁊ illa verba careo ⁊ īdigeo ꝓfundūt
distributiue mobilr terminū sequentē im
mediate capacē istius ꝓfusionis: ⁊ oī alio
īpedimēto ōductovt tu es fortio: hoīe:tu
es fortissim⁹ hoīm:tu es ita fortis sicut ali-
qs hō:tu dīs ab hoīe: tu es aliud ab hoīe
vel nō idē hōi: ego careo vel indigeo pe-
cunia:in oīb⁹ istis stat distributiue mobilr
termin⁹ sequēs signa notata. ¶Sed no-
tandū est q̃ cōparatiu⁹ gradus ꝓfundit ꝓfu
se distributiue mobilr terminū a se rectū
ex nā cōpatiōis.Ablatiuū aūt rectū ex na
tura excessus ꝓfundit ꝓfuse tñ:vt ego sum
maior te longitudine vnius brachij: sup-
ponit li lōgitudine ꝓfuse tñ.Item nullus
horum terminorū confundit distributiue
nisi terminū a se rectū a parte post: vnde
dicendo: homine est fortio: equus:vel ab
hoīe differt asinus:nō supponit li equus
nec li asinus distributiue sed solū determi
nate. ¶Quarta regula. Dictio exclusiua
ꝓfundit ꝓfuse tñ mobiliter terminū cōez

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

īmediate sequentē se ⁊ mediate sequētem cōfuse distributiue mobiliter: vt tūc hō est aīal: li hō supponit ꝓfuse tūc mobiliter: ⁊ li aīal distributiue sicr. ¶ Quinta regula: Dictio exceptiua ꝓfundit suū casuale: si ē termin⁹ cōis ꝓfuse tūc mobiliter: vt nullus aīal pēter hominē currit. Omne aīal ꝑter hominē currit. li hominē stat ꝓfuse tūc mobiliter. ¶ Sexta regula Dictio reduplicatiua, suū casuale ꝓfundit ꝓfuse tūc mobilit ⁊ predicatū cōfuse tūc īmobiliter: vt ꝓ quantū hō est aīal. li hō stat cōfuse tūc mobiliter: ⁊ li aīal īmobiliter: q: sub primo cōtingit disiunctim descēdere: ⁊ nō sub secūdo. ¶ Septima regula: Termini concernentes actū mētis: vt scire: credere: dubitare: ⁊ hmōi ꝓfundūt confuse tūc mobilit. Exēplū: Ego scio aliquā ꝓpōnē. li ꝓpōnē ꝓfundit ꝓfuse tūc mobiliter: q: bene sequit Ego scio aliquā ꝓpositionē: ⁊ ille sunt oēs propositiones: ergo scio illam vel illam: vl sic de singulis. ¶ Octaua regula: Omnia aduerbia numeralia: vt bis: ter: quater: ⁊ huiusmodi ꝓfundūt ꝓfuse tūc mobilit terminū sequentē se: vt bis comedi panē: ter potasti vinū: supponit li pane ⁊ li vinū confuse tūc mobiliter. Nam sicut illa vice ⁊ illa vice cū interruptione tpis comedi panē ita illū vel illū panē. ¶ Nona regula: Termini modales nominaliter ⁊ aduerbialit sumpti in sensu cōposito ꝓfundūt ꝓfuse tūc īmobiliter oēs terminos cōes nō distributos vel sequantē vel precedant: vt necessario hō est aīal: ⁊ hominē cē aīal est necessariū. ¶ Decima regula: Ista verba incipit ⁊ desinit ꝓfundūt terminū sequentē cōmunē nō distributū confuse tūc ~~mobiliter~~: ⁊ li īmediate in eis inclusū mobiliter: vt tu incipis vel desinis scire aliquā propositionē li propositionē stat ꝓfuse tūc īmobiliter: q: nō licet descēdere: ⁊ li propositionē in ista: īmediate ante hoc scuisti aliquā ꝓpōnē: stat ꝓfuse tūc mobiliter. sed hec clare intelligenē viso tractatu de ꝓbationibus terminoꝝ. ¶ Undecima regula Ista ūba: pmitto: debeo: obligo: ꝓfundūt ꝓfuse tūc īmobiliter: vt pmitto tibi denariū: li denariuꝝ stat īmobiliter: quia non licet descendere.

¶ Duodecima regula est ista: nota conditionis ⁊ rationis omnes suos terminos cōmunes non distributos confundunt confuse tūc īmobiliter: ⁊ hoc in ordine ad hypoteticam: vt si homo est: animal ē: homo currit: ergo animal currit. ¶ Notandum primo: q licꝫ nullus terminus distributiuus habeat vim supra terminū precedentem: tamē bene habet vim supra illum terminus ~~ꝓfuse~~ confuse tūc: nō tamen quilibet: sed solum ille qui indifferenter ante ⁊ post se determinat compositionem verbalē. vnde illi termini omnis: nullus: ⁊ huiusmodi non confundunt aliquem terminum precedentem: quia in qualibet istarum: aliquis homo omne animal est: aliqs homo nullus animal est. supponit li homo determinate. Similiter nec ista verba: incipit vel desinit: vel promitto: quia dicendo homo incipit ē: aut ~~promitto~~ denariū tam li homo q̃z li denariū stat determinate. Sed dicēdo: hominē ē animal est scitū a me: aut hominē nō ē est impossibile: vl hō est aīal necessario: supponūt oēs illi termini cōes ꝓfuse tūc: licꝫ precedāt. ⁊ hō ideo quia illi termini facientes sensum compositū vel diuisum ita determināt cōpositionē ante se sicut post se. ⁊ ita ꝓsequēter dicatur, de nota rationis ⁊ conditionis q ꝓfundunt ante se. ¶ Secundo notandū: q terminus habēs solū vim cōfundendi cōfuse tūc non impedit distributionē terminī: licꝫ interdū impediat eius descensum. Verbi grā: dicēdo oīs homo est animal: li homo stat distributiue. ⁊ ita stat dicendo necessario oīs hō est aīal. sed est differētia: quia ī prima stat mobiliter: ⁊ in secūda īmobilit propter aduentuꝫ termini modalis. Dico igit q oēs termini habētes solā vim ꝓfundendi terminū īmobiliter impedūt descēsum: ⁊ ita īmobilitant. Sed alij habentes solam vim confundendi confuse tūc mobiliter non impedunt descensum: ⁊ ita non īmobilitāt. vnde sequitur: Scio omnē propositionē: ⁊ iste sunt omnes propositiones ergo scio istam ⁊ scio istā: ⁊ sic de singulis. ¶ Tertio est notādū: q si duo signa distributiua cadūt super aliquē terminū: quoꝫ

cōfusius

promitto

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

nō quodlz p se sumptū caderet distributi
ne sup eundē terminū nullū illoz ipedit
reliquū. vbi gra: Ois hō aial ē: li aial stat
distributiue: nō obstāte q̄ p̄cedāt duo si-
gna distributiua: qz pmū p se sumptū nō
distribueret li aial sed faceret ipsum stare
cōfuse tm̄. Silr ois hō aial nō est: ⁊ ita di-
cēdo: a sorte dīt ois hō: supponit li hō di-
stributiue: ñ obstāte q̄ p̄cedāt duo signa
qz pmū sumptū sine scdo nō distribueret
li hō dñdo a sorte dīt hō qz li dīt distribu-
it nisi terminū rectū a pte post: vt dictū ē
Cz Ad hō ꝛsili dico: ī ista tu es fortior q̄z hō
q̄ li hō stat distributiue nec pmū signū im
pedit qz p se sumptū nō distribuit aliquē
rectū: vt declaratū ē sup̄. Sed dicēdo nul
lus hō ñ ē aial: tu dīs ab oi hoie: vel tu es
albior oi albo. ipedit distributio termini
vltimi: qz p̄cedūt duo signa: quoz quodlz
sine altero distribueret tm̄inū illū q̄re ⁊c.

De suppōne relatiuoz sequtur ptra-
ctare: vbi q̄dā diuisiōes sunt pmit-
tēde. Prima est illa. Relatiuoz
q̄dā sunt relatiua substātie: vt q q̄ qd: ⁊ q̄
dā accētis vt talis: q̄lis: tātus: quātus ⁊ si
milia. Scda diuisio est ista. Relatiuorū
subē q̄dā idētitatis: vt q: iste: ille: hic ⁊ his
⁊ q̄dā diuersitatis: vt alius alter reliquus ⁊
huiusmodi. Tertia diuisio est ista: Rela-
tiuoz idētitatis q̄daz sunt reciproca: vt
sui: meus: tuus: suus: quedā nō recipr̄oca:
vt ille: ipse. Quarta diuisio est ista rela
tiuoz recipr̄oco q̄daz sunt possessiua: vt
tuus suus: ⁊ quedam non possessiua: vt se.
Quīta diuisio est ista. Relatiuoz accē
tis quoddā ē idētitatis: vt talis ⁊ tātus: ⁊
q̄dam diuersitatis: vt aliusmōi. His di
uisiōibus pmissis sit hec pma regula. Re
latiuū diuersitatis substantie ⁊ relatiuū
possessiōis nō supponūt p illo p quo suuz
añs. Exemplū pmi duoz ꝛtradictoriorū
vnū est verū ⁊ reliquū est falsum. pz q̄ p
alio suppōit li vnū: ⁊ p alio li reliquū. Exē
plū scdi aliqs hō currit: ⁊ suus asinus iacz
supponit añs p hoie ⁊ relatiuū pro asino.
Scda regula est ista. Relatiuū idētita
tis nō possessiuū sp supponit p eo pro quo
suum añs in ꝛpatiōe tū ad alterz extremo
rū. Exemplū de relatiuo idētitatis nō re
cipr̄oco: vt aliqs hō currit: ⁊ ille disputat:
suppōit li ille nō absolute p aliq̄ hoie sz p
aliquo hoie currēte: ideo nō significat se-
cūda ps absolute q̄ aliqs homo disputat.
sed aliquis homo currēs disputat. Si-
militer hui⁹ copulatiue aliqs hō est latro
⁊ tu es ille nō significat scda ps p̄cise q̄ tu
es aliqs hō: qz tūc illa copulatiua eēt va. s.
q̄ tu es aliqs hō q ē latro. Ex quo sequit
q̄ hec ē falsa: aliqs ē aial: ⁊ asin⁹ est illud:
qz scda ps significat affirmatiue q̄ asinus
est aial q̄d est aliqs hō: ⁊ p idē hec est falsa
aliqs hō est sor. ⁊ plato ē ille. sz hec ē vera
aliqs hō est sor. ⁊ plato nō est ille: qz plato
aliqs hō: q est sor. nō ē. ⁊ illa est vera: aliqs
hō nō est sor. ⁊ plato nō est ille: qz plato ci
cero nō est. ⁊ cicero ē aliqs hō q nō est sor.
Ité ꝛcedit q̄ aliqs hō ñ ē sor. ⁊ plato ē
ille: qz plato ē aliqs hō q nō est sor. qm̄ pla
to ē ipsemet q nō est sor. Exemplū de relati-
uo idētitatis recipr̄oco: vt ois hō videt
se supponit li se p oi hoie nō absolute: sic
intelltgēdo ois hō videt oēz hoiez sed re-
ferēdo singula singulis vt ille hō videt se:
⁊ ille hō videt se ⁊ sic de singul'. Silr di
cat de illa ois homo bñs filiū diligit illū.
Tertia regula ē ista. Relatiū idētitatis
accētis sp suppōit p sili vel eq̄li illi p quo
suppōit suū añs: vbi gra sor. est albus ⁊ tal'
est pla. vel sor. est albus q̄lis est pla. suppo-
nit relatiuū nō p sor. sed p sili sor. Silr illa
sor. est bicubitus ⁊ tātus est plato suppōit
relatiuū p eq̄li sor. Quarta regla ē ista
relatiuū diuersitatis accidētis sp suppōit
p dissimili illi p quo suppōit suū añs: vt ci
gnus est alb⁹ ⁊ aliusmodi ē corvus. Ex
quibus duabus regulis sequit Quinta:
vz q̄ relatiua accētiū tam idētitatis q̄z di-
uersitatis suppōit pro alio a supposito sui
añtis. pz regula ex exemplis.

Ex quo patuit p qbus relatiua sup-
ponūt: restat oēndere eorūdem mo-
dos supponēdi. Sit ḡ hec pma re-
gula. Relatiuū diuersitatis substantie nō
semp suppōit eodez mō sicut suū añs: sed
fm exigentiam sui signi vel situs. Unde
aliq̄ supponit eodem modo: vt vnus hō

*omne

non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

currit ⁊ alius disputat. Oīs p:opō vera est necessaria ⁊ omnis alia est ipossibilis. In prima añs ⁊ relatiuū supponūt determinate: ⁊ i ꝓ cōfuse distributiue. Aliqñ añs supponit magis ꝯfuse q̄z suum relatiuū vt oīs ꝯdictiōalis vera ē necessaria ⁊ alia impossibilis: suppōit añs distributiue ⁊ relin determinate. Aliqñ ecōuerso relin diuersitatis substātie suppōit cōfusi⁹ q̄z suū añs vt aliqs hō est niger ⁊ nullus alius ē alb⁹ añs suppōit determinate relin distributiue. Silr aliqs hō legit ⁊ tm̄ ali⁹ disputat relatiuū suppōit ꝯfuse tm̄ ⁊ añs determinate ¶ Scda regula ē ista: Omne relatm̄ idēti tatis substātie i eadē cathegorica sui añtis semp suppōit eodē mō sicut suū añs: ꝓbat̄ iductiue vt oīs hō q currit mouet: relatm̄ suppōit ꝯfuse distributiue: ⁊ in ista oīs hō est aīal: qd̄ est rōnale suppōit ꝯfuse tm̄: et in ista hō q disputat legit suppōit determinate: ⁊ in ista sor. q currit nō sedet suppōit relatm̄ discrete. Idem est iudicū de reciprocis tam possessiuis q̄z nō possessiuis: vt oīs hō videt se: li se stat ꝯfuse distributiue Et in ista aliqs hō diligit filiū suū: li suum stat determinate: ⁊ in ista p̄ sor. vocauit illū li illū stat discrete. ¶ Ex ista rl'a sequitur p̄ma ꝯclusio q aliqua ē ppō vlis affirmatiua hñs p̄cise vnū signuz cuius p̄dicatum stat ꝯfuse distributiue vt qlibet hō est ipsemet. ¶ Scda ꝯclusio est ista. Signum vl'e affirmatiuū ita habet vim distribuēdi a pte p̄dicati sicut a pte subiecti. ¶ Tertia ꝯclusio aliqd duo sunt termini cōes sequētes signū vl'e affimatiū nō impeditum p aliud signū quoꝝ remotio ē distribuit: ⁊ nō ppinquioꝝ ē. pz vt oīs hō est videns se vbi li se stat ꝯfuse distributiue: ⁊ li videns cōfuse tm̄. Et si ꝯtra istas cōclusiōes adducant̄ regule p̄cedentis capli dicat̄ q ille regule: intelligunt̄ extra materiā relatiuoꝝ ¶ Contra istā regulā arguit̄: qm̄ dato q li se distribuat̄ in dicta ppōne sequtur istaz cōsequentiā fore bonā: Oīs homo videt se: ergo oīs hō videt hominē. ¶ Dicit̄ q stat distributiue nō absolute: sed referēdo singula singulis: vz iste hō videt se et ille homo videt se: ⁊ sic de singulis. Ex quo infero istā ꝯnam nō valere: tm̄ sor. videt se: ergo oē videns se est sor. q: li se in p̄ma supponit discrete: ⁊ in scda distributiue: sed bene sequit: ergo omne videns sor. est sor. ¶ Tertia regula est ista. Omne relatiuū idēptitatis substātie ypothetice: relatū ad suū añs supponēs ꝯfuse tm̄: non supponit eodē modo: sed determinate habendo respectū ad totā cōpositionē sui añtis: vt oīs homo est aīal: ⁊ istud est rōnale relatiuuz stat determinate: ⁊ ideo scda ps est falsa. ⁊ significat assertiue q aīal qd̄ est oīs hō est rōnale: qd̄ est falsum: q: nullū est aīal qd̄ est oīs hō. Silr ista est falsa. Ego indigeo oculo ad videndum: ⁊ illo indigeo q: nullo oculo indigeo ad videndū. ¶ Ubi est aduertendū q li indigeo cū suo gerundio ꝯfundit ꝯfuse tm̄: ⁊ sine illo cōfundit ꝯfuse distributiue. ¶ Quarta regula est ista. Omne relatiuū idēntitatis substantie ypothetice relatū ad suū añs supponēs discrete: determinate: vel distributiue supponit eodē modo: sicut suum añs: habendo respectū ad totam cōpositionē sui antecedentis: vel ad alterū extremoꝝ. Ideo cōceditur q̄libet istarum: aliqs hō est ⁊ tu es ille: aliqs homo ē ⁊ tu nō es ille: regula non significat q tu non es aliqs hō qui est sed q tu aliqs hō qui est non es ⁊ hoc est verum. Unde nō semp est licitū loco relatiui ponere suū añs: nisi seruet̄ eadē suppositio. ¶ Item sequit̄ q ista est falsa: aliquis homo est ⁊ quilibz hō est ille: q: ex q̄ li ille stat determinate: ¶ Scda pars significat q aliquis homo est quilibet homo: sed concēditur q qlibet homo est animal: ⁊ idem est risibilis: q: relatiuū distributuz non refert in cōparatiōe ad totā cōpositionē: sed solum ad alterū extremoꝝ nō distributū vero bñ refert antecedens: habēdo respectū ad totā ꝯpōnē. ¶ Ex ista rl'a seqt̄ q p̄mo ista cōclusio: q aliq ē vniuersal affirmatiua habens solum vnū signuz cuius predicatū est terminus cōis: ⁊ non stat ꝯfuse tm̄: sed determinate patet de p̄dicato secūde partis huius copulatiue aliquis homo est: ⁊ quilibet hō est ille. ¶ Secunda ꝯclusio signum vl'e affirmatiuū nō

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

impeditum p aliud signum non cōfundit
ꝓfuse tm̄ terminū cōmunē mediate sequē
tem in eadē cathegorica: nec hoc est incō
uenīēs: qz hoc nō est ratione signi: sed re-
latui nō potētis recipere cōfusionē illam
ꝓpter dependentiā quā habet ad suū añs
Et ita nulla istarū conclusionū aut prece-
dentū est contra regulas alterius capitu
li: qz aut impeditur signum: aut terminus
non est capax cōfusionis. ¶ Quinta regu
la ē ista: Relatiuū accidētis siue idētitatis
siue diuersitatis non semp supponit eodē
mō sicut suū antecedēs: sed ꝥm exigentiā
sui signi vel situs: vnde aliquādo suppōit
eodem mō vt aliqs homo est albus ⁊ talis
est equus: omnis homo albus legit: ⁊ nul-
lus talis disputat. Aliqñ supponit antece
dens magis cōfuse: vt omne album currit
⁊ tale disputat: aliqñ ecōuerso relatiuum
supponit cōfusius vt aliquis homo est al-
bus ⁊ nullus coruus est talis. Aliquis hō
est niger ⁊ qlibet ethiops est talis. ī quali
bet istarū supponit añs determinate: ⁊ re
latiuū in vna distributiue ⁊ in alia cōfuse
tm̄. idem etiā est iudiciū de relatiuo diuer
sitatis accītis: supponit enī interdū ꝓfusi
us qz suū añs: vt aliquis homo est niger ⁊
non huiusmodi est coruus. ¶ Sexta ⁊ vl-
tima regula: Omne relatiuū modi suppo-
nit eodem modo sicut suum antecedens
intelligēdo de mō supponēdi vniuersali:
ita q si antecedēs suppoit materialiter ⁊
relatiuū similiter. Si ꝓsonaliter ⁊ relatiuū
similiter. vbi gratia hō est species ⁊ istud ē
nomē: tam relatiuū qz añs supponit mālit
sed dicendo: hō est animal et ille ē risibilis:
tam relatiuū qz antecedens supponit per
sonaliter. ¶ Regule ergo supiores de mō
supponendi relatiuorum debent intelligi
quo ad modos supponendi speciales pti-
nētes ad suppositionē discretā: determina
tam: cōfusam tm̄: aut distributiuaz: ⁊ hec
ꝓ materia relatiuoz dicta sufficiāt: q̄re ⁊ c̄

Am de suppositione q̄ fit respectu di
uersoz temporum penes ampliatio-
nem ⁊ appellationez expedit pertra-
ctare. vnde ampliatio ē acceptio termini
temporaliter sumpti vltra consignificatio
nem verbi principalis vel participij eiusdē
¶ Pro cui⁹ diffinitōis declaratōe prima
regla sit hec: Omnis termin⁹ suppponēs
respectu verbi de ꝑterito vel participij sui
a parte ante ampliat ad supponendum ꝓ
eo q̄ est vel fuit: verbi gratia album fuit
nigrum: non supponit li album pro eo qd
fuit albuz ꝑcise: aut solū ꝓ eo qd est albuz
sed disiunctim pro eo q̄ ē vel fuit album
¶ Ex quo sequitur veritas istarū propo-
sitionū: prima virgo fuit prēgnās: patet qz
que est virgo aut fuit virgo fuit prēgnās:
¶ Scda ꝓpositio: puer fuit senex: qz ille
q ē vel fuit puer fuit senex: non qdem qñ
fuit puer: sed postq̄z fuit puer. ¶ Tertia
propositio: album fuit qñ ꝓnullam habuit
albedinem: patet qz id qd est vel fuit albū
fuit qñ nullam habuit albedinem: dato q̄
nunc aliquid sit albū quod continue ante
hoc fuit nigruz. Consimiliter est dicendū
si fuerit pticipiū predicatū respectu vbi ē:
vt aliqs hō est mortuus: patet qz li homo
supponit pro homine q est vel fuit: ⁊ signi
ficat ista propositio q̄ aliqs homo qui est
vel fuit ē mortuus. Et cōcedit: vt prius q̄
virgo ē corrupta: qz ista q̄ est vl fuit virgo
est corrupta. ¶ Scda regula est ista: Oīs
terminus supponens a parte ante respectu
verbi de futuro vel sui participij supponit
pro eo quod ē vel erit: verbi gratia homo
generabitur: supponit subiectum pro ho
mine q est vel qui erit: ideo significat ista
propositio q̄ qui est vel q erit homo gene
rabitur. ¶ Ex illa regula seqtur veritas
istarū propositionū. ¶ Prima senex erit
puer patet qui e st vel q erit qz senex erit
puer. ¶ Secūda: corrupta erit virgo: que
est vel que erit corrupta erit ergo. ¶ Ter-
tio propositio: decapitatus cātabit: quia q
est vel q erit decapitatus cantabit ¶ Idē
est iudicium de suppositione respectu sui
participij: vt homo est generādus. Signi
ficat enim ista propositio q̄ qui est vel qui
erit homo est generādus. ¶ Tertia regu-
la est ista. Omnis terminus supponens a
parte ante vel a parte post respectu huius
verbi contingit vel sui participij supponit
pro eo quod est vel contingit esse: vt albuz

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

contingit esse nigrū: denotatur ꝙ id qd ē vel cōtingit eē albū: ꝓtingit eē nigrū: ⁊ ita dicat de ista sedente contingēs ē currere. ¶ Quarta regula ē ista: Omnis terminꝰ supponens a parteante vel a parte post respectu huius verbi potest vl' sui participij: aut termini verbalis desinētis in bilis vel in bile supponit ꝓ eo qd ē vel potest esse vt album potest esse nigrū denotatur ꝙ illd quod ē vel potest esse album potest esse nigrū. ¶ Ex ista regula sequunt ꝓpositiōes Prima: Creans potest esse deꝰ: dato ꝙ deus nō crearet: quia qd ē creans potest esse deus. ¶ Secūda ꝓpositio: Calidissimum potest eē calidius: quia ꝙ ē calidissimū vl' potest eē calidissimum potest esse calidius ¶ Tertia ꝓpositio: infimū potest eē inferius: quia ꝙ ē infimū vel potest esse infimū potest esse inferius: idem ē iudiciū de participijs ⁊ termino verbali: ideo concedit ꝙ genitū ē gnābile: ⁊ corruptū ē corruptibile. ¶ Prima significat ꝙ illud qd ē vel potest esse genitū est generabile. ¶ Secūda significat ꝙ illud quod est vel potest eē corruptum est corruptibile. ¶ Quinta regula est ista: Omnis terminus supponens a parteante vel a parte post respectu horū verborum incipit vel desinit: aut suorum participiorum: supponit pro eo ꝙ est aut incipit vel desinit esse: vt albū incipit vel desinit esse: denotatur ꝙ illud quod est: aut incipit vel desinit esse album: incipit vel desinit esse: et ita de participio dicatur.

¶ Sexta regula ē ista: Omnis terminus supponens a parteante vel a parte post respectu verbi vel participij habentis naturam transeundi indifferenter ad possibile et imaginabile: supponit indifferenter pro eo qd est vel potest esse vel imaginabile: sicut sunt ista verba cognosco: intelligo ⁊ huiusmodi. Cum ergo dicitur rosam intelligo aut cognosco: denotatur ꝙ rosam que est vel que potest esse vel est imaginabilis ego intelligo vel cognosco: vnde ita intelligitur illud vl' cognoscitur qd nō potest esse: sicut illud quod potest esse. Intelligo nā ꝙ chimeram vel montem aureum quorum nullum potest esse. ¶ Et intelligitur hec regula de termino recto a parte post a verbo actuo: vl' de recto a parteante a verbo passiuo siue preponatur vl' post ponatur ¶ Ex predictis regulis sequitur primo ꝙ a tertio adiacente ad secundum adiacens cum predicato participio ampliatiuo non valet argumentum: vnde non sequitur adam est mortuus: ergo adam ē: antichristus est futurus: ergo antichristus est. ¶ Secundo sequitur ꝙ ista non est bona conuersio: antichristus est futurus: ergo aliquod futurum est antichristus: quia in antecedēte supponit li antichristus ampliatiue: ⁊ in consequente non: ideo deberet sic conuerti aliquod futurū est vel erit antichristus. ¶ Tertio sequitur ꝙ ille syllogismus non valet: Omne futurum ē: antichristus est futurus: ergo antichristus ē: quia in conclusione non supponit li antichristus ampliatiue: vt in minori: propterea minor debebat esse talis: antichristus est aliquod futurum: vbi li futurum tenetur nominaliter sicut in maiori et non participialiter: quare ⁊c.

Appellatio est acceptio termini in ꝓpositione habentis respectuꝫ ad naturam verbi vel participij eiusdem vt aliquis homo est: li homo supponit pro homine ⁊ non pro quolibet homine indifferenter: sed solū pro hoīe qui est. ¶ Vt ergo clarius intelligatur hec diffinitio: notādum ꝙ appellatio sic diuiditur: quoniam aliqua vocatur appellatio temporis aliq̄ ampliatiōis ⁊ tertia forme. ¶ Appellatio temporis est acceptio termini in propositione pro aliquo vel ꝓ aliquibus fm solā cōsignificationeꝫ verbi vel participij eiusdē vt albū fuit nigrū: lꝫ li albū supponat pro eo qd est vel fuit album: tamen li nigrum non supponit nisi ꝓ eo qd fuit nigrū: ⁊ verbū eiusdem cōsignificat solūmodo ꝑteritue: ideo li nigrū appellat solū tempus ꝑteritū. ¶ Prima regula: omnis terminꝰ supponēs respectu verbi de pñti nō ampliatiui: nec distracti per participiū ampliatiuū appellat tēpus pñs: vt homo ē animal: vel sor. currit: qlibet illoruꝫ tam a pte subiecti q̄ ꝑdicati supponit solūmodo ꝓ eo qd est.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

¶ Secūda regula ē ista. Omnis termin⁹ sequens verbū ampliatiuū ꝑteriti tempo ris solūmodo vel futuri appellat tempus ꝑteritū aut futurū: vt hoc fuit albū: vl hoc erit nigrū. Supponit li albū in ꝑma ꝓpositiōe ꝑcise ꝓ eo q̄ fuit album: ⁊ in secūda ꝑcise ꝓ eo q̄ erit nigrum. ¶ Appellatio ampliatiōis ē acceptio termini ampliatiue sūpti limitati per terminū ampliatiuū precedentē: vt hoc potest esse albū. Supponit li albū ampliatiue a parte post sicut a parte ante: sed a parte ante non appellat: a parte vō post appellat supple ampliationē. ¶ Prima regula ē ista. Omnis terminus sequēs aliquod istorū verborū incipit vel desinit vel aliquod suorū participiorū appellat appellationē. verbi gratia: sortes incipit esse albus: supponit li albū ꝓ eo q̄ ō est vel incipit eē albū: sed positum a parte ante nō appellat: a parte vō post appellat ꝓpter limitationem termini appellatiui ꝑcedentis. ¶ Secūda regula. Oīs terminus sequēs aliquod istorū verborū potest contingit aut aliquod suorū participiorū appellat appellationē ipsorū: vt hoc potest vel cōtingit eē albū: ampliat li albū ita a parte post sicut a parte ante: ⁊ a parte post appellat ampliationē istorū verborū ꝓpter limitationē ipsorū quā nō appellat a parte ante ex quo nō limitatur. ¶ Appellatio formē ē acceptio termini in ꝓpositiōe limitati ꝓ terminum precedentem concernentem actū mentis: vt intelligo hominē appellat suā formā: q̄ significat suū significatū sub ratiōe eiusdē ꝓpter limitationē factam a termino cōcernente actū mentis: ideo ꝓ illa denotat q̄ ego intelligo aliquid sub rōne qua homo ¶ Ex ꝑdicta diffinitiōe sequit veritas trium conclusionum. ¶ Prima cōclusio est ista: patrē meum cognosco ⁊ tamen nō cognosco patrē meū: ꝓbat: ⁊ pono q̄ sortes sit pater meus quē bene cognoscā: nesciaz tamen an sit pater meus vel nō: imo pono q̄ non considerem de patre meo vtrū talē habeā vel nō. Asto posito patrem meū cognosco nō tamē cognosco patrem meū: q̄ nō cognosco aliqd sub rōne qua pater meus. ¶ Secūda cōclusio: sortē volo videre ⁊ tamen nolo videre sortez. ꝓbat: pono q̄ sortes sit inimicus meus: ita q̄ nolez videre ipz: ⁊ plato sit amicus meus similis sor. existēte coram me quē credā eē pla. Asto posito sor. volo videre: q̄ hūc qui ē sor. volo videre ex eo q̄ō puto ipm eē pla. ⁊ tamen nolo videre sor. quia nolo videre aliquid sub rōne qua ē sor. ¶ Tertia cōclusio propositionē hypothetica scis: ⁊ tamen nescis aliquā ꝓpositionē hypothetica. ꝓbat: ⁊ q̄ credas firmiter nullā eē hypothetica sit tamen aliqua hypothetica quā credas esse cathegorica sciendo significatū eius. ¶ Asto posito aliquā ꝓpositionē hypothetica scis q̄ illud quod ē ꝓpositio hypothetica scis ⁊ tamen nō scis aliquā ꝓpositionē hypothetica: q̄ non scis aliquid sub rōne qua ē ꝓpositio hypothetica. ¶ Et cōsequēter cōcedit q̄ ꝓpositionē affirmatiuā credo: ⁊ tamen non credo ꝓpositionem affirmatiuam. Et ita de infinitis quarū quelibet ex prioribus potest verificari.

¶ Incipit tractatus ꝗsequentiarū.

Onsequētia ē

illatio ꝗsequentis ex antecedente: vt hō currit ḡ aīal currit: aūs voco ꝓpositionē ꝑcedentē notā rōnis: vt hō currit: ꝗūs vō illā seqt vt aīal currit: ⁊ notā rōnis nomino li ḡ ⁊ li igit. ¶ Pro huius diffinitiōis declaratiōe fit hec ꝑma diuisio. Consequētiarū alia bona alia mala. Consequētia bona ē illa: cui⁹ oppositū ꝗsequētis repugnat antecedēti: vt tu es hō: ḡ tu es aīal. Nam hec duo repugnāt: tu es hō ⁊ tu nō es aīal: iō ista ꝗūa sunt bona. Cōsequētia mala ē illa: cui⁹ ꝗdictorū ꝗūtis stat cū antecedēte: vt tu es hō: ḡ tu sedes: nā hec bū stāt sil tu es homo: ⁊ tu nō sedes: iō ista ꝗūa nō valuit. ¶ Secūda diuisio ē illa: ꝗūarū bonarum alia formal alia mālis. ꝗūa bona ⁊ formal ē illa cui⁹ ꝗdictorū ꝗūtis formalī repugnat antecedēti: vt tu curris ḡ tu moueris. Loco illa formalīt repugnare q̄ nō sunt imaginabilia stare sil absq̄ ꝗdictiōe: vt tu curris ⁊ tu nō moueris: ꝗūa bona ⁊ mālis est illa cui⁹ cōtradictorū ꝗūtis mālīter repugnat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

antecedēti: vt deus nō est: ergo nullus hō est: illa dicunt mālit repugnare: q̄ non pñt stare sil': sunt tñ imaginabilia stare sil' absq; ꝗdictione: vt deus nō est: ⁊ aliqs hō est. Iz enī ista nō possunt sil' stare ꝓpter impossibilitatē illi⁹: deus nō est: tñ sūt imaginabilia stare sil' absq; aliq̄ ꝗdictiōe: q: q̄ de⁹ nō sit ⁊ aliqs hō sit: nō videt implicatio ꝗdictionis. ¶ Juxta istā diffinitionē ponunt due regule. Prima ex impossili sequit quodlibet. ¶ Secūda necessariū seqt ad quodlibet. Et intelligant ille due regule: q̄ illa cōsequētia est bona ⁊ mālis: in q̄ antecedēs ē impossibile: vel ꝑñs necessariū: subductis alijs modis: quib⁹ ꝗsequētia fo:et bona et formal'. ¶ Tertia diuisio est illa: Cōsequētiarū bona: q̄dā est bona de forma: ⁊ q̄dā est bona de mā. Consequētia bona de forma est illa: cui q̄libet ꝗsilis in forma est bona: vt albedo videt: ḡ color videt. Ille ꝗsequētie sunt silis forme: q̄ hñt consimilē modū arguēdi ꝗsequētie formal' de quib⁹ modis d ꝗpostremo. ¶ Et ad hꝰ q̄ ꝗcedentia ⁊ ꝗsequētia sint silia in forma: Notādū q̄ ille cathegorice sunt silis forme: q̄ sic se habēt: q̄ si vna affirmatiua: sit de secūdo adiacēte vel de tertio: ⁊ alia silr. Et si vna est ꝑticularis indefinita vel singularis: ⁊ alia silr. Itē si vna ē exclusiua: exceptiua: reduplicatiua: vel modal' in sensu cōposito vel diuiso: ⁊ alia silr. Itē si vna est de termino simplici vel cōposito: copulato: disiuncto: vel cōditionato: ⁊ alia silr. Et ideo iste nō sunt sil'es in forma: hō vl' asin⁹ currit. quia vna est de termino simplici: ⁊ alia de cōposito: silr iste nō sunt sil'es in forma: quilibet hō currit: ⁊ aliqs asinus mouet: q: vna est vl'is: ⁊ alia ꝑticularis. Sz ille sunt sil'es in forma: hō est asin⁹: ⁊ hō est aīal: nō obstāte q̄ vna sit necessaria: ⁊ alia impossibil': q: habēt oēs cōditiones assignatas: ex q̄ seqt il' e ꝗsequētie sunt sil'es in forma: hō currit ergo aīal currit: albedo videt: ḡ color videt: q: habēt ꝗsimilē modū arguēdi consequētie formal' vtrobiq; enī arguit ab inferiori ad suū suprius affirmatiue. Cōsequentia bona de mā est illa q̄ est bona: ⁊ nō quelibet sibi ꝗsilis in forma est bona: vt tu nō es hō: ḡ tu nō es aīal. ista ꝗsequētia nō est bona: q: ꝗdictoriū ꝑñtis repugnat antecedenti. ¶ Ex ꝑdictis sequit: q̄ aliq̄ est cōsequētia bona ⁊ formal': q̄ nō est bona de forma: sicē ꝓdicta: ⁊ q̄libet istarū: tñ ꝑ̄ est: ḡ nō tñ ꝑ̄ ē. Tu scis te eē lapidē: ḡ tu ñ scis te eē lapidē: ⁊ sic de alijs. Tu credis ꝑcise q̄ aliqs hō decipit: ḡ aliqs hō decipit.

Formal' ꝗsequentie q̄dā sunt regule vl'es ponēde: ipsi⁹ insinuantes notitiam. Quarū ꝑma est ista Si alicui⁹ ꝗsequētie ex ꝗdictorio ꝗsequētis sequitur ꝗdictoriū antecedētis: illa ꝗsequētia ē bona: vt ista Hō currit: ḡ aīal currit: q: bene sequit Nullū aīal currit: ḡ nullus hō currit: vel nihil q̄ō est hō currit. ¶ Ex ista regula sequit alia: videlicet si alicui⁹ ꝗsequētie ꝗdictoriū ꝗsequentis nō est illatiuū hꝰ dictoriū antecedētis: illa ꝗsequētia nō valet. vñ nō sequit Tu loqris: ḡ tu disputas: nō q: sequit Tu nō disputas: ḡ tu nō loqris. ¶ Secūda regula est ista: Si alicui⁹ consequētie antecedēs est verū: ⁊ ꝑñs silr: q: ex falsis verū: ex veris nil nisi verū: vt dicit Aristo. ꝑmo prior. Ex illa sequunt regule ¶ Prima: Si alicui⁹ ꝗsequētie bone ꝑñs est falsū: ⁊ antecedēs silr. ¶ Secūda: Si alicui⁹ ꝗsequētie antecedēs est verū: ⁊ ꝑñs falsum: ista ꝗsequētia nō valet. Ideo nō sequit Chimera que currit ~~nō~~ mouet: ḡ chimera currit: q: antecedēs est verū: ⁊ cōsequens falsum. ¶ Tertia regula est ista Si alicui⁹ ꝗsequētie bone antecedēs est necessariū: ⁊ ꝑñs silr est necessariū. Ex q̄ sequit q̄ si antecedēs est necessariū: ⁊ ꝑñs contingens: illa ꝗsequētia nō valet: vt oīs hō est aīal: ergo tu es aīal. Quarta regula ē ista: Si alicui⁹ consequētie bone antecedēs est possibile: ꝗsequēs silr est possibile. ex q̄ sequitur: q̄ si antecedēs est possibile: ⁊ ꝑñs ipossibile: q̄ illa ꝗsequētia nō valet. vñ nō sequitur Omne currēs est hō: ḡ hoc currens est hō demōstrando asinū: q: antecedēs ē possibile: ⁊ ꝑñs impossibile. ¶ Quinta regula est ista: Si aliq̄ ē ꝗsequētia bona: ⁊ aliqd sequit ad ꝑñs: illud idem sequitur ad añs vnde bene sequit Hō currit: ergo animal currit. ad quod sequit: ergo co:p⁹ currit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

ideo bñ sequit ad antecedēs ll Hō currit: ḡ corpus currit. Ex ista regula sequunt due regule. ¶ Prima: Quicqd antecedit ad antecedēs: antecedit ad ꝓns. vñ q: hec cōsequētia ē bona ll Hō currit: ḡ aīal currit. ⁊ hec Tu curris antecedit ad istā: hō currit: ideo antecedit ad istaz Aīal currit. ¶ Secunda regula: A pmo antecedente ad vltimū ꝓns: qñ oēs ꝓsequētie intermedie sunt bone ⁊ formales ⁊ nō variate: tūc ꝓsequentia est bona ⁊ formal. vbi gra hō ē: ḡ aīal ē: aīal est: ḡ corp⁹ est. corp⁹ ē: ergo substātia ē. ⁊ sic a pmo ad vltimū sequit formalit: hō ē ergo substātia est. Cōsequētie intermedie nō sunt variate qñ ꝓns pme ꝓne ē aīs posteriorīs ꝓne: sic in exēplo: Nullū tps est: ḡ dies nō est: dies non est: ⁊ aliq̄ hora est: ergo nox ē: nox est: ergo aliqd tps est: ⁊ tñ nō seqt a primo ad vltimū: nullū tps est: ergo aliqd tps est: ppter variationē factā: quia pme ꝓne fuit ꝓns dies nō est: ⁊ nō fuit antecedēs secūde. ſz illa copula dies nō est: et aliq̄ hora est. ¶ Sexta regla ē ista: Si aliq̄ est ꝓna bona: ⁊ aliqd stat cū antecedēte: illud idē stat cū ꝓsequēte. Verbi gra: sequit oīs hō currit: ergo hō currit. ⁊ cū antecedente stat q aliqd corp⁹ currat: ⁊ q nullus asinus moueat: ⁊ sic de alijs: ideo quelibet istarū stat cū ꝓsequēte. Ex ista regula seqt alia: videlicet Quicqd repugnat ꝓsequēti repugnat antecedēti. patet ista regula discurrēdo p oīa. ¶ Septima regula: Si aliq̄ est ꝓsequētia bona scita a te esse bona ⁊ antecedens est concedendū a te ꝓsequēs eiusdem est concedendū a te. Ex qua sequunt due alie. Prima: Si ꝓsequēs est a te negādū: ⁊ antecedēs silr. Secūda: si antecedēs est concedendū a te: ⁊ ꝓsequens negandū: ista ꝓsequētia nō valet. Verbi gra: oīs hō est: ergo antichristus est. ¶ Octaua regula: Si aliq̄ est ꝓsequētia bona scita a te esse bona: ⁊ antecedēs est scitū a te: consequēs eiusdē est scitū a te: vt tu es hō: ergo tu es aīal. Et notāter dicit scita a te eē bona: q: ista ꝓna est bona: brunellus est asin⁹: ergo brunell⁹ ē rudibil: ⁊ asīs ē scitū ab aliq̄: a q̄ tñ nō est scitū ꝓns: q: forte nescit consequētiam illam esse bonam: quare ⁊c.

Nunc sequūt particulares regule cōsequētie formal' penes supius ⁊ inferius materiā ꝓcernentes. Quarū pma est ista: ab inferiori ad suū superius affirmatiue ⁊ sine distributione: ⁊ sine signo cōfusionis impediēte est bona ꝓsequētia: vt hō currit: ergo aīal currit. ¶ Secunda regula est ista: Ab inferiori ad suū superi⁹ distributiue vel ꝓfuse tñ īmobilit nō valet ꝓsequētia: q: nō sequit: oīs hō currit: ergo oē aīal currit. nec sequit: nullus hō currit: ergo nullū aīal currit. Et notāter dicit vel ꝓfuse tñ īmobilit: q: nō sequit: si hō ē asinus: hō est rudibil: ergo si hō est aīal: hō ē rudibil. Sed arguēdo cōfuse tñ mobilit ē bonū argumentū. Verbi gra: oīs hō ē animal: ergo oīs hō est substātia. ¶ Tertia regula est ista: Ab inferiori ad suū superi⁹ negatione postposita ⁊ cū debito medio ē bonū argumentū. Verbi gra: tu nō curris: ⁊ tu es hō: ergo hō nō currit. Et notāter dicitur cū debito medio: q: sine isto nō valet argumentū. vnde nō sequit: tu nō es aīal: ergo hō nō est aīal: q: antecedens est possibile: ⁊ ꝓsequēs impossibile. ¶ Quarta regula est ista: A supiori ad suū inferius affirmatiue ⁊ sine distributione nō valet argumentū: quia nō sequit: aīal currit: ergo hō currit. ¶ Quinta regula est ista: A supiori ad suū inferius affirmatiue distributiue nō valet argumentū nisi cū debito medio: q: nō sequit oē aīal currit: ergo oīs hō currit. tu differs ab asino: ergo differs a brunello: ſz cū debito medio est bonū argumētū: vt differs ab asino: brunellus est asin⁹: ergo tu differs a brunello. ¶ Sexta regula est ista: A supiori ad suū inferi⁹ negatiōe preposita est bonū argumentū. vñ bene sequit: nullū aīal currit: ergo nullus hō currit. Et intelligitur ista regula de negatiōe distrbiuēte supius: quia si nō distribueret nō valet argumentū. vñ nō sequit: nō nullū aīal currit: ḡ nō nullus hō currit. nec sequit: nō oē aīal currit: ḡ nō oīs hō currit. patet enī q cuiuslibet istarū ꝓdictorū ꝓsequētis stat cū antecedēte: quare ⁊c.

Regulas aliquas tangentes quantitatem propositionū seriatim propo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

no. Quarū ꝑma est ista: Ab vniuersali ad suā particularē vl' indefinitā: q̄ vocat sibi subalterna est bonū argumentum. Verbi gra: omne aīal currit: ergo aliqd̄ aīal cur. nullū aīal currit: ḡ aīal nō currit. ¶ Secūda regula ē ista: A particulari vel indefinita ad suā vniuersalē nō valet argumentū nisi forte gra materie. vnde nō sequit: aliqs hō currit: ergo quilibet hō currit. nec sequit: aīal non currit: ergo nullū aīal currit: sed aliqñ tenet gra materie: aut q: ꝓsequētia ē necessaria: vel antecedēs impossibile: aut q: ꝑdicto: iū ꝓsequētis repugnat antecedenti. vnde bene sequit: aliqs hō ē: ergo oīs hō ē: aliquis homo non est: ergo nullus homo est. ¶ Tertia regula est ista: Ab vniuersali affirmatiua ad omnes suas singulares tam collectiue q̄z diuisiue sumptas cū debito medio ē bonū argumentū: ꝛ ecōuerso collectiue. Verbi gra: collectiue omne aīal currit: ꝛ hec sunt oīa aīalia: ḡ hoc aīal currit: ꝛ hoc aīal currit: ꝛ sic d̄ singulis. ¶ Exemplū diuisiue: vt omne aīal currit: ꝛ hoc est animal: ergo hoc aīal currit. Silr sequit ecōuerso: hoc animal currit: ꝛ hoc animal currit: ꝛ sic de singulis: ꝛ hec sunt oīa aīalia: ergo omne aīal currit. Et notanter dicitur Cū debito medio: q: sine illo nō valet argumentum nisi gra materie. vnde non sequitur: omnis homo est animal: ergo iste homo ē animal: ꝛ iste homo est animal: ꝛ sic de singulis: quia antecedens est necessarium: ꝛ consequens contingens: quia est vna copulatiua: cui⁹ quelibet pars est contingens: ꝛ nulla alteri repugnat: tamen sequitur aliquando gratia materie: vt omnis homo est asinus: ergo iste hō ē asinus. ꝛ omnis sol lucet: ergo iste sol lucet: quia in prima antecedens ē ipossibile: ꝛ in secūda ꝓsequens ē necessarium. ¶ Quarta regla ē ista: ab vl' negatiua ad quālibet suā singularē ē bona ꝓña: siue arguat cū debito medio: siue nō: sed ecōuerso non tenet nisi cum debito medio. Verbi gratia: Nullus homo non currit: ergo iste hō nō currit: ꝛ iste homo non currit: nec iste: ꝛ sic de singulis: non sequitur: ergo nullus homo currit: quia post mille annos erit antecedens verum ꝛ consequens falsum. sed bene sequeretur dicendo: ꝛ isti sunt omnes homines masculi. ¶ Quinta regula ē ista: a particulari ad suā indefinitā ꝛ econuerso: tam affirmatiue q̄z negatiue ē bona ꝓña. verbi gra: animal nō currit ergo aliquod animal nō currit: ꝛ econuerso. Similiter: aliqs asinus mouet: ergo asinus mouet: ꝛ ecōuerso. ¶ Sexta regula ē ista: a particulari vel indefinita ad omnes suas singulares disiūctiue sumptas cū debito medio ē bonū argumentū: vt hō currit: ꝛ isti sūt omnes homines: ergo iste homo currit vel ista homo currit: ꝛ sic de singulis. ¶ Et notāter dicitur cū debito medio: q: sine illo nō valet argumētū: vt homo ē animal: ergo iste homo ē animal: vel illa homo ē animal: ꝛ sic de singulis: q: antecedēs ē necessariū ꝛ cōsequēs cōtingēs: q: ē vna disiūctiua: cuius quelibet pars ē ꝓtingēs: nec vna alteri repugnat: nec suuz ꝓtradicto: iū ē ipossibile: q̄re ꝛc.

De Ꝑpositiōibus nō quātis: sicut sūt exclusiue ꝛ exceptiue sit hec ꝑma regula. Ab exclusiua ad suā vniuersalē de terminis trāspositis ē bona cōsequētia: ꝛ ecōuerso: vt tm̄ homo currit: ergo oē currēs ē homo. Similiter ecōuerso omne animal mouetur: ergo tm̄ qd̄ mouetur est animal. ¶ Secunda regula ē ista: ab exceptiua negatiua ad exclusiuaz sibi correspōdentē est bona cōsequētia: vt nihil preter sor. currit: ergo tm̄ sortes currit: ꝛ econuerso: vt tm̄ homo est risibilis: ergo nihil preter hominem ē risibile. ¶ Tertia regula ē ista: ab inferiori ad suum superius a parte subiecti dictione exclusiua addita idem ē bona consequentia: vnde bene sequitur tm̄ homo currit: ergo tm̄ animal currit: q: arguitur ab inferiori ad suum superius cōfuse tm̄ mobiliter. ¶ Quarta regula est ista: ab inferiori ad suum superius a parte predicati dictione exclusiua addita subiectis non valet argumentum: vnde non sequitur tm̄ homo est homo: ergo tm̄ homo ē aīal: q: arguit distributiue: sed ecōuerso bene sequitur cū debito medio: vt tm̄ hō ē risibilis: sor. ē hō: ergo tm̄ homo ē sortes:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

¶ Quinta regula sequēs correlatiue ex ꝗ f dictis ē ista: q̃ a termino stāte ꝓfuse tm̃ vl determiate ad eūdē stātē ꝓfuse distributiue nō valet argumētū: vt hō est aīal: ḡ tm̃ hō ē aīal: tu differs ab oī hoīe ḡ tu differs ab hoīe. ¶ Sexta regla ē ista. A termino stāte ꝓfuse distributiue ad eūdē stātem determinate ē bonū argumētuz: vt oīs hō est aīal: ḡ hō ē aīal: tu es aliud ab aīali ḡ tu es aliud ab oī aīali. ¶ Septima regula ē. A termino stāte ꝓfuse tm̃ ad eūdē stātem determinate respectu eiusdez sincathegorematis vel distributiōis nō valet argumentum: vt tm̃ hō ē animal: ergo hō ē oē aīal: oīs hō ē aīal: ergo aīal ē oīs hō: quare ꝛc.

Onēde sunt regule ptinētiū atqz ī ptinentiū terminoꝝ: q̃ꝝ ꝑma ē ista. Ab affirmatiua vnī ꝯdispati ad negatiuā alterī ꝯē bonū argumentū: vt tu es hō: ḡ tu nō es asinꝰ: tu currꝭ: ḡ tu nō sedes: tu es albꝰ. ḡ tu nō es niger. Sed ecōuerso nō seqt: q: ex negatiua non seqt affirmatiua. ¶ Scda regula ē ista: qñ cūqz sunt aliq̃ due ꝓpōnes: quaꝝ subiecta ꝓuertunt atqz ꝑdicata manēte ꝓfili denoiatione ab vna ad reliquam ē bona ꝓña: tu es hō: ḡ tu es aīal rōnale: ꝛ ecōuerso. Et notāter dī manēte ꝓfili denoiatiōe: q: si vna eēt affirmatiua ꝛ alia negatiua non ꝓuerterent: vt tu es hō: ꝛ tu non es hō. Ite ē si vna eēt quāta vna quātitate ꝛ alia altera quantitate: vel nulla: nō oporteret istas ꝓuerti: vt oē aīal ē hō aliqd aīal ē hō: ꝛ tm̃ aīal ē hō. ¶ Tertia regula ē ista: ab vno cōuertibili ad reliquū ē bona ꝓña: vt tu es hō: ḡ tu es risibil' ꝛ econuerso: bumellus est rudibilis: ḡ bumellus ē asinꝰ. ¶ Quarta regula ē ista: ab vno correlatiuoꝝ ad reliquū ꝓpositiōibus exñtibꝰ ꝯ secūdo adiacēte ē bonū argumētū: vt duplū ē: ḡ dimidiū ē: ꝛ ecōuerso. Et notāter dī de secūdo adiacēte: q: nō seqt a ē duplū: ergo a ē dimidiū: pater ē barbatus: ergo filius ē barbatus. ¶ Quinta regula ē ista. A termino ꝑmitiuo ad terminū infinitū ē bona ꝓña: sed nō ecōuerso: vt tu es iūstus: ergo tu es non iustus: sed nō sequitur ecōuerso: lapis ē nō iustus: ergo lapis ē iūstus: aīs enī ē verum: ꝛ ꝓñs ē falsum: vt pz: q: geqd est iniustū pōt eē iustū: sz lapis nō pōt eē iustus: ḡ nō pōt eē iniustus. ¶ Sexta regla: Ab affirmatiua de ꝑdicato ꝑuatiuo vel infinito ad negatiuā de ꝑdicato finito est bona ꝓsequētia: vt tu es cecus: ḡ tu nō es videś. tu es nonhō: ḡ tu nō es hō: sz ecōuerso nō valet argumētū: q: ex negatiua non sequit affirmatiua. ¶ Septima regula est ista: A negatiua de ꝑdicato finito cū debito medio affirmatiue de ꝑdicato infinito est bona ꝓña: vt tu nō es asinus ꝛ tu es ḡ tu es nō asinus ꝛc.

Ad respōdēter ad ꝑdicta alie regl'e inferunt: quarū ꝑma est ista. Ab oī bus exponētibꝰ sil' sumptis ad suū expositū ē bona ꝓña ꝛ ecōuerso. Et ē regula ista vl'is qbuscūqz ꝓpōnibꝰ expōnibus: vlibꝰ exclusiuis exceptiuis ꝛ huiusmōi vñ bñ sequit hō currit: ꝛ nihil ē hō qui illud currat: ḡ oīs hō currit ꝛ ecōuerso Sil' hō currit ꝛ nihil non hō cureit: ergo tm̃ hō currit ꝛc. Scda regla ē ista: ab oī exponibili ad qualibz suaꝝ exponētuz ē bona ꝓña: sed nō ecōuerso nisi gra materie. vbi gra oīs hō currit: ḡ nihil ē hō qn id currat sz ecōuerso: q: ex negatiua ñ seqt affirmatiua. Aliqs tm̃ tenet gra materie: vt hō est asinus: ergo tm̃ hō est asinꝰ: q: antecedēs est impossibile. ¶ Tertia regula ē ista: Ex cuiuslibet exponētis ꝯdicto: no sequit ꝯdicto: iū expositi: sz nō ecōuerso. vñ bene sequtur Aliqd nō hō currit: ꝛ li hō currit: ḡ nō tm̃ hō currit: sz nō ecōuerso: q: ex negatiā nō seqt affirmatiua. ¶ Quarta regula est ista: A resoluētibꝰ ad resolutū ē ꝓsequētia bona: sz nō ecōuerso: vt h̄ ē hō: ꝛ h̄ currit: ḡ hō currit: nō tm̃ seqt llō currit: ḡ h̄ currit ꝛ h̄ est hō: q: post mille annos erit aūcedens verū: ꝛ ꝓñs falsū. ¶ Quinta regula ē ista: Ab officiātibꝰ ad officiatū est ꝓsequētia bona: sz nō ecōuerso: vt ista ꝓpō ē vera llō ē aīal q̃ adeqte significat hoīez eē animal: ḡ verū est hominē eē aīal: sed nō ecōuerso: q: antecedēs foret necessariū: ꝛ ꝓñs ꝓtingēs. ¶ Sexta regula est ista: A descriptiōe ad descriptū ē ꝓña bona: ꝛ ecōuerso: vt ītelligo aliqd sub rōne q̃ hō: ḡ hoīez: et ecōuerso: intelligo hoīez: ḡ intelligo aliqd

iūstus

iniustus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

sub rōne qua hō. ¶ Septima regula est a sensu cōposito ad sensū diuisum ⁊ ecōuerso nō valet argumētū vt necessario hō est aial: ḡ hō necessario ē aial: añs enī ē verū ⁊ ꝓñs falsum. Etiā nō seqr: albū possibile ē eē nigrū: ḡ possibile ē album eē nigrum. ¶ Octaua regula ē illa: ab vna cā veritatis ad ppōnē habētē illā cāz ē bona ꝓña: ſz nō ecōuerso: vt dum hō currit risibile currit: ḡ hoīe currēte risibile currit: ista ꝓña ē bona: sed nō ecōuerso: hoīe currente risibile currit: ergo duz hō currit risibile currit: qz posito q̃ nihil currat ē tūc ꝓñs falsū cū asserat hoīez currere: ⁊ tū añs ē vez: qz ꝓcludit ei⁹ veritas p aliā cām veritatis: vt si hō currit risibile currit. Dicat ḡ q̃ ppō ꝑnoiata ab ablatiuo ꝓsequēte hz tres cās veritatis. s. ꝓdictionalē: tpalē: ⁊ causalē: a quaz q̃libet valet ꝓña ad ppōnē habentē illas cās: ſz nō ecōuerso. ¶ Nona regla ē ista: ab actiua ad suā passiuā ē ꝓña bona ⁊ ecōuerso: vt sor. amat platonē: ḡ plato amatur a sor. ⁊ ecōuerso. ¶ Decima regula est ista: a tertio adiacēte ad secdz adiacēs affirmatiue sine termino distrahēte ē ꝓña bona: vt tu es hō: ḡ tu es. Notanter dī affirmatiue: qz nō seqr tu nō es asin⁹: ḡ tu ñ es Dī etiā sine termino distrahēte: qz ñ seqr antixps ē futur⁹: ergo antixps ē: quare ⁊c

Vltimo de ppōnib⁹ hypothecis ē dicēdū mō poni regulas assignādo: q̃rū pma est. Al copulatiua affirmatiua ad alterā eius ptē pncipalē ē bona ꝓña nō ecōuerso: nisi gra materie: vt tu curris ⁊ tu disputas: ergo tu disputas: sed nō seqtur tu disputas: ergo tu curris ⁊ tu disputas: aliqñ tū tenet gra materie sine termino z. s. qñ copulatiua fit ex duab⁹ ptib⁹: q̃rū vna antecedit ad aliā: tūc ab illa parte que antecedit ad totā copulatiuā est bona ꝓña: vt es hō ergo tu es hō: ⁊ tu es aial tu curris: ergo tu curris ⁊ tu moueris. Et notanter dixi affirmatiua: qz a copulatiua negatiua ad alterā ptē nō valet ꝓña. vbi gra nō es hō ⁊ tu es asin⁹: ergo tu es asin⁹: qz añs vez ⁊ ꝓñs falsum. Ex ista regula seqr q̃ a toto copulato ad alterā ptē est ꝓña bona: vt sortes ⁊ plato currūt ergo sortes currit. ¶ Secūda regula ē ista: Al pte pncipali disiūctiue: affirmatiue ad totā disiunctiuā ē bonū argumētū: sed nō ecōuerso: vt tu curris ergo tu curris: vel tu es asin⁹: ſz ecōuerso non seqr: qz nō seqr tu curris vel tu es asinus: ergo tu es asin⁹. Aliqñ tū tenet gra materie. i. qñ disiūctiua fit ex duabus ptib⁹: quaz vna seqr ad reliquā: tunc a disiūctiua ad istā ptē que seqr ē bonū argumētū: vt tu es hō vel tu es aial: ergo tu es aial: ⁊ tu es albus: vel tu es colorat⁹: ergo tu es colorātus. Ex ista regula seqr q̃ a pte disiūcti ad totū disiūctū est bona ꝓña: vt hō currit ergo homo vel asinus currit. ¶ Tertia regula est ista: a disiūctiua affirmatiua cū destructiōe vnius ptis ad alterā partē ē bona ꝓña: vt tu curris: vel tu sedes: sed tu nō curris ḡ tu sedes. ¶ Quarta regula ē ista. Al copulatiua negatiua ad disiūctiuā affirmatiuā factā de ptib⁹ contradictoriis copulatiue affirmatiue est bona ꝓña: vt nō tu es hō vel tu es asin⁹: ergo tu nō es hō vel tu nō es asinus ⁊ ecōuerso. Et nota q̃ copulatiua affirmatiua habet duo ꝑdictoria: quoz vnum ē copulatiua negatiua in qua ppōnr negatio et reliquum ē vna disiūctiua facta de ptibus oppositis ipius copulatiue: quare oportet q̃ copulatiua negatiua ⁊ disiūctiua affirmatiua inuicē cōuertantr. verbi gra: tu es hō ⁊ tu es asinus hz duo ꝓtradictoria: quorū vnū ē hoc nō tu es hō ⁊ tu es asinus: secūdū vō ē illō: tu nō es hō vel tu nō es asin⁹ ¶ Quinta regula ē ista: a disiūctiua negatiua ad copulatiuā affirmatiuā factam de pluribus oppositis disiūctiue affirmatiue ē bonū argumētū ⁊ ecōuerso: vt nō tu curris: vel tu sedes: ergo tu non curris: ⁊ tu nō sedes ⁊ ecōuerso. Et rō qz oīs disiunctiua affirmatiua habet ꝓtradictoriū p negationē ppositā toti: ⁊ p copulatiuā factā de ptibus oppositis: vt tu curris vel tu sedes huic ꝓtradicit quelibet istaz nō tu curris vel tu sedes: tu nō curris vel tu nō sedes. ¶ Sexta regula ē ista: Al ꝓdictionali affirmatiua cū suo antecedēte ad ꝓsequēs eius. dē ē bona ꝓña: vt si tu es hō tu es aial: sed tu es hō ḡ tu es aial. ¶ Septima regula ē

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

ista: Et conditionali affirmatiua cū contradictorio ꝓsequētis ad contradictoriū antecedētis ē bona ꝓsequētia: vt si antixp̄s est albus antixp̄s ē coloratus: sed antixp̄s nō est coloratus: ergo antixp̄s non est albus. Et notāter dixi in ambabus regulis affirmatiua: quia de negatiua nō tenēt huiusmodi regule.

¶ De ꝓbationibus terminorum tractatus incipit.

Qualiter ꝓpositiones illatiue ꝓbentur presenti doctrina dignoscitur satis plene. Et ꝑmo nāq; a resolutiōe ē inchoandū qua indiffinite particulares et singulares de subiecto non pronomine demōstratiuo rationabiliter inferuntur. ¶ Quelibet ergo talis ē taliter inferēda: vt ꝑ antecedēte sūmanf duo demonstratiua: in quorꝫ ꝑmo predicef predicatū resoluēde: ⁊ i secūdo subiectū. verbi gratia: homo currit sic resoluitur: hoc currit ⁊ hoc ē homo: ergo homo currit. Exemplū in obliquo: vt omnis ē asinus: huius ē asinus: et hoc ē homo: ergo ⁊c. Et ita in alijs casib⁹ singularis numeri dicaf. Exemplū in numero plurali: vt homines currunt: hi currūt: ⁊ hij sunt homines: ergo ⁊c. Exēpluz in obliquo: vt aliquorꝫ contradictoriorꝫ alterū ē verum. Norꝫ alterum ē verū: ⁊ hec sunt cōtradictoria: ergo ⁊c. ⁊ ita dicatur i alijs casibus: ita q̄ semper ꝑma demōstratiua sit eiusdem casus cū resoluēda. ¶ Secūda vo cōtinue in recto sūmaf. ¶ Sed ꝓpositiōes de verbo ampliatiuo eodem modo ꝓbantur: excepto q̄ hec secūda demōstratiua debet esse de verbo disiuncto verbi substātiui de ꝑsenti ⁊ eiusdē de ꝑterito vel futuro: aut alterius. verbi gratia: homo currebat: sic resoluit: hoc currebat et hoc ē vel erat homo: ergo ⁊c. Item homo disputabit: hoc disputabit: ⁊ hoc ē vel erit homo: ergo ⁊c. ita q̄ verbū substantiuum sumptuz secūdo loco sit semper consimilis temporis cum verbo resoluende ꝓpositionis. ¶ Sed quando propositiōis resoluēde verbū ꝑncipale ē li potest: cōtingit: incipit vel definit: secunda ꝓpositio erit de secūdo verbo cōsimili: vt homo potest ēe albus: hoc potest esse album: ⁊ hoc ē vel potest esse homo: ergo. Item albū incipit ēe nigrum: hoc incipit esse nigrum: ⁊ hoc est vel incipit esse album: ergo. ⁊ ita dicatur i plurali: vt prius. ¶ Modus consimilis ē tenendus in propositionibus de extremo copulato vel disiūcto: vt homo vel asinus currit: si totum disiunctum ē subiectuz resoluatur sic: hoc currit ⁊ hoc est homo vel asinus: ergo. ¶ Si autem prima pars fuerit subiectuz: sic resoluitur: hoc vel asinus currit: ⁊ hoc ē homo: ergo. Et ita dicendū in illis de copulato ⁊ conditionato subiecto: vt homo ⁊ asinus currit. ¶ Propositio si ē impossibilis ē falsa. Idem est dicendum de particulari et singulari resolubili affirmatiua sicut de indefinita: vt aliquis homo disputat: sortes currit. ¶ Sed particularis vel idiffinita negatiua habet duplicem modum probandi. ¶ Primus dictus ē vt hoc nō currit: ⁊ hoc est homo: ergo homo non currit. vbi autem videatur q̄ iste modus nō deseruiat sumatur cōtradictoriū illius: vt chimera nō currit. Nec indiffinita probari non potest per duo demonstratiua: quia semper secūda esset falsa scilicet hoc est chimera: ideo ad veritatem videndam istius sumatur cōtradictoriuz scilicet omnis chimera currit: ⁊ quia hec est falsa: ideo illa est vera. ¶ Consimiliter est dicendum in aduerbijs: vbi subiectum fuerit aduerbium habens terminū infra se: vt aliquando tu es: nunc tu es: et nūc est aliquando: ergo. Item heri tu fuisti: tunc tu fuisti: ⁊ tunc est vel fuit heri: ergo. Item ante a tu disputabis: tunc tu disputabis: ⁊ tūc est vel erit ante a: ergo. Item alicubi tu es: ibi tu es: ⁊ ibi ē alibi: ergo ⁊ ita de preterito ⁊ futuro dicatur: vt dictuz est in temporali. Ex predictis infero q̄ etiam probande sunt propositiones indefinite ⁊ particulares de verbo substantiuo ꝑsentis temporis: ⁊ predicato participio: sicut propositiones de verbo principali illi⁹ participij Tolo dicere q̄ ita probanda est hec resolubiliter. Adam ē preteritus: sicut

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

illa: adam fuit: ⁊ illa antichristus ē futur⁹ sicut illa antichrist⁹ erit: vt hoc erit: ⁊ hoc est vel erit antichristus: ergo antichristus est futurus. Aliquis homo est interfectus hoc est interfectum: et hoc est vel fuit aliquis homo: ergo ⁊c. Item sortes ē potens esse: hoc est potens esse: ⁊ hoc est vl potest esse sortes: ergo ⁊c. ¶ Juxta predicta sequitur veritas multarū ꝓpositionū. ¶ Prima est illa Senex erit puer: probatur: hoc erit puer: ⁊ hoc est vel erit senex: ergo ⁊c. Demonstrando vnum qui est puer ⁊ erit senex. ¶ Secunda propositio puer fuit senex. probatur: hoc fuit senex: ⁊ hoc est vel fuit puer: ḡ demōstrādo vnū senē. ¶ Tertia propositio album fuit: quando non fuit album. probatur: ⁊ pono ꝙ tu sis albus: ⁊ continue ante hoc fueris niger: illo posito hoc fuit quando non fuit album: ⁊ hoc est vel fuit album: ergo ⁊c. ¶ Quarta propositio pater erit quando non habebit filium neqz filiam. probatur: hoc erit quādo non habebit filium neqz filiam: ⁊ hoc est vel erit pater: ergo. demonstrando vnum patrem qui remanebit post mortem filiorum ⁊ filiarum. ¶ Quinta propositio aliquo maiori te ⁊ quolibet minori tu es minor. probatur: isto tu es minor demonstrādo vnum maiorem te ⁊ est maius te ⁊ quolibet minori te: ergo ⁊c. ¶ Sexta propositio: aliquo minori te: ⁊ quolibet maiori te tu es maior. probatur ista: tu es maior demonstrando vnum minorem te: et hoc est minus te ⁊ quolibet maiori te: ergo ⁊c.

¶ Septima propositio: album potest esse nigrum: probatur: hoc potest esse nigrum demonstrando te: ⁊ hoc est vel potest esse album: ergo ⁊c. Et ita probatur ista: Sedētem possibile est currere. ¶ Octaua propositio verum est ꝙ mundus non fuit. probatur: hoc est ꝙ mundus non fuit: demonstrando illaz: tu es ⁊ hoc est verū: ergo ⁊c. ¶ Nona propositio: Necessarium est ꝙ deus nunqz erit. probatur: hoc est ꝙ deus nunqz erit demonstrando celum ⁊ hoc est necessarium: ergo ⁊c. ¶ Decima propositio: possibile ē ꝙ nihil fuit ⁊ ꝙ nihil erit. Probatur: hoc est qd̄ nihil fuit et qd̄ nihil erit: demonstrando instans presens: ⁊ hoc est possibile. ergo ⁊c.

¶ Undecima propositio: Candela lucens est extincta. probatur: hoc est extinctū demonstrādo candelam iam extinctam que prius fuit lucens: ergo ⁊c. ¶ Duodecima propositio: Viuum est mortuum. Probatur: hoc est mortuū demonstrando adam: et hoc est vel fuit viuum: ergo ⁊c.

Vniuersalis propositio affirmatiua exponibiliter probatur per suam prelacentem ⁊ vniuersalem negatiuam sibi correspondētem: vt omnis homo currit: exponitur sic: homo currit: ⁊ nihil ē homo quin istud currat: ergo ⁊c. ¶ Exēplum in numero plurali: vt omnes homines currunt: homines currūt: ⁊ nulla sunt homines quin illa currant: ergo ⁊ cetera. ¶ Consimiliter in obliquis casibus: preter hoc ꝙ in negatiua exponente ponatur subiectum vniuersalis semper in recto: et relatiuum in obliquo consimili cum obliquo propositionis exponende: vt cuiuslibet hominis asinus currit: hominis asin⁹ currit: ⁊ nihil est homo quin illius asinus currat: ergo ⁊ cetera. ¶ Item omnium cōtradictoriorum altera pars est vera: cōtradictoriorū altera pars est vera: ⁊ nulla sūt cōtradictoria quin illorum altera pars sit vera: ergo ⁊cetera. Ita ꝙ semper relatiuū sequatur li quin. postremo vero omnis terminus qui se tenet a parte predicati: et ita in alijs casibus est dicendum. ¶ Modo consimili probantur propositiones vniuersales de verboampliatiuo: preter hoc ꝙ in secunda exponente ponitur verbum disiunctū: vt in resoluentibus. Verbi gratia: omnis homo fuit: sic exponitur: homo fuit: ⁊ nihil est vel fuit homo: quin illud fuit: ergo ⁊cetera. Item omne album disputabit: album disputabit: ⁊ nihil est vel erit album: quin istud disputabit: ergo ⁊c. Oē album potest esse nigrum: album potest cē nigrum: ⁊ nihil est vel potest cē albū: quin istud possit esse nigrū: ergo ⁊c. Item ois hō incipit disputare: homo incipit disputare: ⁊

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

nihil est vel incipit esse hō quin illud incipiat disputare: ḡ ꝛc. In obliqs casib⁹ etiaz ꝓsilr exponat: tenēdo modū prioē de relatiuo. ¶ Cōsilr exponunt prepositiōes de pnti habētes pdicatū pticipū alicui⁹ vbi ampliatiui: vt oīs hō est preterit⁹: exponit sic: hō est pterit⁹: ꝛ nihil est vel fuit hō: qn illud sit pteritū: ḡ ꝛc. ¶ Itē oē albū est generandū: albū est generādū: ꝛ nihil est vel erit albū: qn illud sit generādū: ḡ ꝛc. Sz p positiones de subiecto cōposito pnt dupliciter exponi: ꝑm q subiectū pōt eē totū cōpositū vel pars: vt oīs hō vl asin⁹ est asin⁹: si subiectū est totū disiunctū: sic exponitur hō vel asinus est asin⁹: ꝛ nihil est hō vel asinus qn illud sit asinus: ḡ ꝛc. Si vo precise ꝑma pars ē subiectū: secūda exponēs erit illa: nihil est hō: qn illud vel asin⁹ sit asin⁹. Et sic illa vlis erit falsa ꝑmo ꝛ secūdo mō vera. Et ita de alijs dicat cuiuscūqz cōpositionis existāt vel casus. vlis autē negatiua nō exponit: sz duplicit pbat: aut p sua singularia: aut p suū contradictoriū. vbi gra Nullus hō est chimera: pbat sic ꝑmo: nec ille hō est chimera: nec ille hō est chimera: ꝛ sic de singul: ḡ ꝛc. Secūdo mō pbat sic: illa ppō est falsa: aliqs hō est chimera: ꝛ illa ꝓtradicit isti: nullus hō ē chimera: ergo hec est vera: ꝛ cōiter in oīb⁹ alijs tal mod⁹ fuet. Ex pdicto mō pbādi ppōnes vlēs affirmatiuas īfero aliqs ppōnes. ¶ Prima est ista: Oē qd fuit est. pbat: aliqd qd fuit est: ꝛ nihil est qd fuit: qn illud sit: ḡ maior ē manifesta: ꝛ silr minor: q: suū contradictoriū est falsū: videlicet: aliqd est qd fuit qd nō est. hui⁹mōdi ꝛ ē implicatio ꝓtradictiōis. Et ita ꝓcedit: q oē qd erit est: ꝛ oē qd pōt eē est: ꝛ oē qd ē intelligibile aut imaginabile ē. pz q̃libet istarū cū suis exponentib⁹: in q̃rū negatiua debet poni vbū disiūctū: q vbū ꝑncipale ipsius vlis ē solūmō vbū de pnti absqz pticipio subsequente alicui⁹ vbi ampliatiui. Secūda ppō: oē qd nō fuit est pbat: aliqd qd nō fuit est: si ē instās pnis: ꝛ nihil ē qd nō fuit: qn illd sit: ḡ ꝛc. ¶ Secūda exponēs iterū ē vera: q: suū ꝑdictoriuz implicat ꝑdictionē: videlicet aliqd est qd nō fuit qd nō est. Et ꝓsequēter cōcedit: q oē qd nō erit est: ꝛ oē qd nō potuit nec poterit ē. ¶ Tertia ppō: quolibet maiori te ꝛ quolibet minori te tu es minor: pbat aliq maiori te ꝛ q̃lz minori te tu es minor: vt pbatū ē i alio capto: ꝛ nihil ē maior te ꝛ q̃libz minori: qui illo tu sis minor: ḡ ꝛc. Minor pz: q: suū ꝑdictoriū ē falsū. ¶ Quarta propositio: q̃libet minori te ꝛ q̃libet maiori te tu es maior: probat: aliq minori te ꝛ q̃libet maiori te tu es maior: ꝛ nihil est min⁹ te: ꝛ q̃libet te maiori qn illo tu sis maior: ḡ ꝛc. Patet ꝓsequētia cū maiori ex alio capitulo. Minor pbat p suū ꝓtradictoriū: qd est falsum: videlicet aliquid est minus te quolibet maiori te: q tu nō es maior: quare ꝛc.

Propositio officiabil' est illa cui⁹ dictū vel oīo infinitiua determinatur aliq termino modali vel cōcernēte actū mētis. Termini modal' sūt isti: verū: falsū: necessariū: ꝓtingēs: possibile: ꝛ impossibile. Termini vo ꝓcernētes actū mentis dicunt isti Scio: dubito: credo: volo: nolo: intelligo: cognosco: ꝛ sil'es. ac etiam ipsoz pticipia. Hui⁹ aūt termini aliqñ faciūt sensum cōpositū aliqñ diuisū faciūt sensū. Cōpositū qñ precedūt totalit dictū vel oīonē infinitiuā: aut finalit subsequunt: vt possibile est soz. currē. Soz. currere est ꝓtingēs: tu scis deū eē: deū eē est scitum a te. Sz qñ aliqs istoz termioz mediat int accusatiuū calū ꝛ vbū infinitiui modi: tunc ꝓstituē dē sensū diuisum: vt deū necesse est eē: hoīem scis eē aīal: ꝛ ita de alijs. Et hmōi ppō de sensu diuiso pbāda ē ꝑm exigētiā termini ꝑcedētis simplicit: ꝛ nō rōne termini modalis: aut rōne alicui⁹ alteri⁹ termini ꝓcernētis actū mētis. Verbi gra: oēm hominē possibile est currē: hec nō ē officiāda: sz exponēda: iuxta doctrinā traditā in pbatiōe vniuersaliū ppōnū isto mō: hominē possibile est currere: ꝛ nihil est vel possibile est esse hominē qn illud possibile sit currere: ḡ ꝛc. Itē hec est resoluēda. A. scio eē verū isto mō: B scio eē verū: ꝛ B est. A. ḡ ꝛc. Propositio vo de sensu cōposito officiabiliter pbat: vt possibile est soz. currere: hec propositio est possibilis: soz. currit: que adeq̃te significat soz. currere: ergo ꝛc. Item ne-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

ergo ꝛc. ¶ Consimiliter pbāt iste: tu scis sor. currere: tu dubitas regem sedere. ¶ Prima nāqz sic officiat: hec ppositio est scita a te sor. currit q̄ adequate significat sor. currere: ergo ꝛc ꝛ ita ꝗsilr dicatur ad infinitas cōsimiles iuxta ꝗsonantiā terminī faciētis sensum cōpositū. ¶ Ex pdictis ifero aliq̄s ꝗclusiones. pma est ista: Album possibile ē esse nigrum ꝛ tū ipossibile ē album esse nigrum. pma pars pz qm̄ hoc possibile ē esse nigrū te demōstrato: ꝛ hoc ē vel possibile est esse albuz: g̃ ꝛc. pz ꝗntia a resoluentib⁹ ad resolutū. Et scda ps pbatur. Nam hec ppositio est ipossibilis album ē nigrū: q̄ adequate significat albū esse nigrū: ergo ꝛc. pz ꝗsequētia ab officiātibus ad officiatū. Et ita pbatur ista ꝗclusio sedentē possibile ē currere: ꝛ tū ipossibile ē sedentē currere. ¶ Scda cōclusio omnē hominē ꝗtigēs est esse ꝛ tū necesse ē omnē hoiez esse: pma pars pbatur qm̄ hominē cōtingens ē esse ꝛ nihil ē vel ꝗtingēs ē esse hominē quin illud ꝗtingens sit esse: pz ergo ꝛc. ꝗsequētia ab exponētib⁹ ad expositū. Scda pars pbatur nam hec est necessaria oīs homo est que adequate significat omnē hoiez esse ergo ꝛc. pz ꝗsequētia vt prius. ¶ Tertia ꝗclo: tu scis alterū istoꝝ esse verū demonstratis istis ꝗtradictoriis rex sedet nullus rex sedet: ꝛ tū nullum istorum scis esse verum: pma pars pz quia hec est scita a te: alterum istorū ē verum que adequate significat alterum istorum esse verum ergo ꝛc. scda pars pbatur nec hoc istoꝝ scis esse verum demonstrando affirmatiuā nec hoc istoꝝ scis esse verum demonstrādo negatiuam ꝛ non sunt plura istorum: ergo ꝛc. pz ꝗsequentia a singularibus sufficiēter enumeratis ad suam vniuersalez. ¶ Quarta ꝗclusio: tu dubitas a esse verum: ꝛ tū nullum a dubitas esse verum: pbatur ꝛ pono q̄ omne a sit illa: deus est quā scias esse veram: sed dubites an ista sit a. isto posito prima pars patet: qm̄ hec est tibi dubia: a est verum q̄ adequate significat a esse verum. ergo ꝛc. ¶ Secunda pars pbatur sic: arguendo nullam talem deus est dubitas ē veram. sed omne a est aliq̄ talis ergo nullū a dubitas esse verum. pz ꝗsequentia quia est syllogismus in scdo pme figure ꝛ antecedens ē manifestū ex casu. ¶ Quinta cōclusio volo tibi dare equū meum: ꝛ tū nullum equū meū volo tibi dare. pbatur ꝛ pono q̄ tibi pmittam equū meū quē credaz esse in stabulo: sit tū coram me quē putaz esse platonis ita q̄ non meū: ob quā causam istum equum quē video nō velim tibi dare. isto posito pma pars patet officiādo per casum. ꝛ officiatur sic: hec ppositio est volita a me: do tibi equū meū: que adequate significat me dare tibi equū meū: ergo ꝛc pz ꝗsequētia ab officiātibus ad officiataz. secūdaz partem pbo sic: nullum equū quē credā esse platonis volo tibi dare: sed oēz meū equū credo esse platonis: ergo nullū equū meum volo tibi dare. pz ꝗsequentia vt pus quia est in secūdo pme figure ꝛc. ¶ Sexta ꝗclusio pcipio sor. loqui ꝛ tū nullum sor. percipio loqui. pbatur ꝛ pono q̄ sint a longe sor. ꝛ plato: ita q̄ nesciā distinguere quis sit sor. vel plato q̄ loquat tū sor. cuius vocem bene cognoscam q̄ est sor. ꝛ non loquat plato. isto posito pz ꝑma ps per casuz q: sequitur pcipio vocem sortis ergo pcipio sor. loqui. ꝛ secūda pars pbat qm̄ sequitur nullū istoꝝ percipio loqui sed oīs sor. ē aliq̄s istoꝝ: g̃ nullū sor. pcipio loq pz ꝗsequētia q: ille est syllogismus in scdo pme figure. ¶ Hic ē notandū q̄ iste ꝗ positiones ꝗcesse in capto resolubilū scilicet verum est q̄ mūdus non fuit ꝛ necessariū est q̄ deus nunq̄z erit: possibile est q̄ nihil fuit: q̄ ꝛ nihil erit: nō sunt vere officiabiliter probando: nec sunt similes in significatione resolubiliter ꝛ officiabiliter quoniaz officiabiliter tenet li q̄ ꝗunctiue: et resolubiliter tenetur relatiue quare ꝛc.

Propositio descriptibilis est illa in qua terminus ꝗcernens actū mentis incomplexum determinat nullo termino pcedente mediato vt ego cognosco sor. hec nāqz sic describit. Ego cognosco aliquid sub ratione qua sor. tu intelligis hominē tu intelligis aliqd sub ratione qua hō. ¶ Sed termini ꝗcernentes actū mētis qui si cadūt sup incōplexū: illud ne

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

cessario est significatiuū cōplexi aliter fūt
describēdi sicut: scire: credere: dubitare ⁊
huiusmodi: vt tu scis a ꝓpōnem sic descri
bitur tu scis adequatū significatū a ꝓpoſi
tiōis qd̄ scis adequate significari p a ꝓpo
sitionē: ergo ⁊c. Tu credis a ꝓpōez tu cre
dis adequatū significatū a ꝓpositiōis qd̄
credis adequate significari p a ꝓpositioē
ergo ⁊c. Item tu dubitas a ⁊ b ꝓpositiōes
tu dubitas adequata significata a ⁊ b ꝓpo
sitionū: que scis vel credis adequate signi
ficari p a ⁊ b ꝓpositiones: g̃ ⁊c. Notāter di
cebat nullo termino mediato p̄cedēte q:
si p̄cederet aliqs terminus mediatus rati
one illius deberet ista propositio probari:
q: a p̄mo termio mediato semp ē inchoan
da ꝓpositionis probatio: vt oīs hō intelli
git se: hec est exponēda isto modo: homo
intelligit se ⁊ nihil est hō quin illud intelli
gat se: g̃ ⁊c. Item hoīes cognoscūt futura
hec ē sic resoluēda: hec cognoscūt futura ⁊
hec sunt homines: ergo ⁊c. Circa p̄dicta
in hoc capl'o ⁊ prioribus ē notāda diuersi-
tas ꝓbationū p̄cedentiū quantūcūq; ꝓpo
sitionū: qm̄ ꝓpositio descriptibilis ꝙuerti
tur cum sua descriptiōe ⁊ ꝓpositio vlis af
firmatiua seu quecūq; alia exponibilis si-
militer conuertitur cum suis exponētib⁹
simul sumptis: vnde bene sequitur cogno
sco hominē: ergo cognosco aliquid sub ra-
tiōe qua hō: ⁊ ecōuerso. Item omnis hō cur
rit: ergo homo currit ⁊ nihil ē homo quin
illud currat. Item omnis homo currit: er
go homo currit: et nullus est homo quin
currat ⁊ econuerso. Sed ꝓpositio resolubi
lis nō conuertitur cum suis resoluentibus
nec officialis cum suis officiantibus: vnde
licet sequatur hoc est aial ⁊ hec ē homo: g̃
homo ē animal: non tū sequitur ecōuerso
homo est animal: ergo hoc ē animal ⁊ hoc
est homo: q: aīs ē necessariū ⁊ consequēs
contingens etiam post mille annos erit ita
sicut significatur per antecedens ⁊ tamen
non erit ita sicut significatur p ꝙsequens.
Item sequitur hec ꝓpō est necessaria de⁹
est: que adequate significat deum esse: g̃
necesse est deum esse: ⁊ tamen non sequit
econuerso necesse est deum esse: ergo hec
propositio est necessaria deus est que ade
quate significat deum esse: q: antecedens
est necessarium ⁊ consequens contingens
Similiter si nulla propositio foret ita esset
sicut significatur per antecedens ⁊ tamen
non ita esset sicut significatur per conse-
quēs. ¶ Expredictis infero aliquas ꝙclu-
siones. p̄ma ē ista venientē cognosco ⁊ tū
nō cognosco venientez: pbatur ⁊ pono q̄
sor. sit a longe qui veniat versus me: quez
cognosco esse sor. sed credā ipm nō move-
ri: ⁊ nihil aliud ꝙcipiam: isto posito prima
pars ꝓbat: qm̄ hoc cognosco ⁊ hoc est ve-
niēs: g̃ ⁊c. Secda pars etiam patet: q: non
cognosco aliqd sub rōne q̄ veniēs. ¶ Se-
cunda ꝙclusio ē ista deum trinū ⁊ vnū co-
gnouit Aristoteles ⁊ tū aristo. non cogno-
uit deū trinū ⁊ vnum. prima pars pz qm̄
hoc ꝙtingit Aristo. demonstrādo deum ⁊
hoc est trinus ⁊ vnus: ergo ⁊c. secunda ps
etiā pz: qm̄ Aristo. non cognouit aliquid
sub ratione qua trinus ⁊ vnus: ergo ⁊c.
patet ꝙsequentia a descriptione ad descri-
ptum. ¶ Tertia conclusio a propositionē
scio tamen nescio a propositionez probatur
⁊ pono q̄ a sit ista: deus est quam sciam et
credam q̄ non sit aliquod in mundo: illo
primo modo a scio: quia hoc scio demon-
strando istam deus est ⁊ hoc est a: ergo ⁊c
⁊ tamen non scio a q: non scio aliquid sub
ratiōe qua a exquo nō scio a esse ¶ Quar
ta conclusio sortem percipis ⁊ tamen non
percipis sor. probatur: ⁊ pono q̄ sor. loqua
tur coram te cuius vocem audias: credas
tu tamen q̄ non sit aliquis sor. in mundo.
illo posito sor. percipis quia hoc percipis
⁊ hoc est sor. ergo ⁊c. ⁊ tamē non percipis
sor. quia non percipis aliquid sub ratione
qua sortes quare ⁊ cetera.

Ex predictis patet q̄ necessarium et
cōtingens dupliciter sumuntur: sci
licet resolubiliter ⁊ officiabiliter. sz
ipsorum aduerbia scilicet necessario ⁊ con
tingenter exponibiliter ꝓbātur: vt neces-
sario deus ē sic exponit deus ē ⁊ nō potest
esse quin deus sit: ergo ⁊ cetera. Item neces
sario mūdus fuit: mūdus fuit ⁊ nō potuit
esse quin mundus fuerit. Item necessario
aliquid erit: aliquid erit ⁊ nō poterit esse
quin aliquid erit: ergo ⁊c. ¶ Ita q̄ ver-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

bum principale regule exponētis sit eiusdē
temporis cum verbo principali exponēde.
Opposito modo exponitur cōtingenter tu
es:exponitur sic:tu es ⁊ potest esse q̄ tu nō
sis: ergo ⁊c. Item contingenter tu eris:tu
eris ⁊ poterit esse q̄ tu non eris : ergo ⁊c.
Et ita de preterito dicat. Dic sunt duo no-
tabilia. Primum est q̄ necessario ⁊ contin-
genter sumuntur : aliquando in sensu di-
uiso ⁊ aliquando in sensu composito sicut
necessarium ⁊ contingens. ¶ In sensu cō-
posito quādo totaliter precedunt:aut fina-
liter subsequunt:vt necessario homo ē aīal
tu curris contingenter: sed in sensu diuiso
quando mediant inter subiectum ⁊ verbū
aut inter verbum ⁊ predicatum. Exemplū
primi: homo necessario est animal. Exem-
plum secundi:sortes est contingenter cur-
rens. Secundum notabile est illud. Qua-
litercūq̄ in sensu composito sumatur semp
eodem modo exponuntur vt dictum ē. Sz
quādo in sensu diuiso sumuntur preceden
te alio termino mediato non exponuntur:
sed propositio probanda est ꝑm exigentiaz
termini precedentis:vt homo necessario ē
animal.hec non est exponenda neqz ꝑbanda
ratione illius termini necessario: sed re
soluenda ratione istius termini homo: vt
hoc necessario est animal: ⁊ hoc est homo:
ergo ⁊c.quo facto prima resolues est expo-
nenda sic:hoc est animal ⁊ hoc non potest
non esse animal: ergo ⁊c.ita q̄ li potest se-
quatur subiectum:sicut li necessario vel cō-
tingenter. Ex quo sequitur etiam q̄ istud
verbum potest sumitur aliqs in sensu com
posito aliqū in sensu diuiso. In sensu com-
posito quādo precedit totaliter in sensu im
personaliter tenetur:vt potest ēē q̄ tu cur-
ris. In sensu diuiso quādo personaliter su
mit vt antichristus pōt ēē. ¶ Ex predictis
infero aliquas conclusiones. Prima est ista
necessario aliquid est qd̄ cōtingenter est.
probatur aliquid est qd̄ contingenter est ⁊
nō potest esse quin aliquid sit qd̄ contingē-
ter est:ergo ⁊c. ¶ Secunda conclusio aīa
tua necessario est:⁊ tamen cōtingenter aīa
tua est.prima pars probatur resolutorie:vt
hoc necessario est: ⁊ hoc est anima tua: er-
go ⁊c. ¶ Secunda pars probatur exponi
biliter sic:anima tua est ⁊ potest esse q̄ non
anima tua sit:ergo ⁊c. Nam sequit tu non
es:ergo non anima tua est: quia ex oppos-
to sequitur oppositum ⁊ potest esse ita sicut
significatur per antecedēs : ergo potest ēē
ita sicut significatur per cōsequēs. ¶ Ter
tia conclusio necesse est te fuisse ⁊ tamen cō
tingenter tu fuisti. prima pars probat qm̄
hec est necessaria tu fuisti que adequare si
gnificat te fuisse: ergo ⁊c. Secunda pars
probatur: naz tu fuisti ⁊ potuit esse q̄ tu nō
fuisti:ergo contingenter tu fuisti. ergo ⁊c.
¶ Quarta conclusio potest esse q̄ antichri
stus sit homo qui est:⁊ tamen antichristus
non potest esse homo qui est.prima pars ꝑ
batur quoniam hec est possibilis:antichri-
stus est homo qui est:que adequate signifi
cat q̄ antichristus est homo qui ē: ergo ⁊c.
vnde li potest impersonaliter sumptum est
terminus officiabilis sicut li possibile.secū-
da pars patet quoniam detur oppositum:
videlicet antichristus potest esse homo qui
est:⁊ ex isto sequitur q̄ antichristus potest
esse homo ⁊ iste est:consequens est falsum:
ergo ⁊ antecedens.⁊ patet consequentia :
quia li potest sumptum personaliter est ter
minus immediatus ⁊ relatiuum qui que
quod est resolubile generaliter in ⁊ ille il-
la illud:ex quo non impeditur per aliquod
significatum precedens. Hinc est notan-
duz q̄ li necessario dupliciter sumitur.vno
modo nominaliter in datiuo vel in ablati-
uo casu. Alio modo aduerbialiter vt dcm̄
est. Primo modo non exponitur sed re-
solut:vt necessario tu es:isto tu es ⁊ hoc ē
necessariuz: ergo.ex quo sequitur q̄ neces
sario tu es homo:⁊ tamen contingenter tu
es homo:tenēdo li necessario nominaliter
in ablatiuo casu: quia illo tu es demonstrā
do deum ⁊ hoc est necessarium: ergo ⁊c.
Sumendo tamen li necessario aduerbia
liter foret ista propositio impossibilis pro-
pter impossibilitatem exponentium. Itez
conceditur q̄ sor.necessario obedit ⁊ idem
sor.contingenter obedit sumendo li neces-
sario in datiuo casu: quia sor. huic obedit
demonstrando deum ⁊ hoc est necessariū :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

ergo ꝛc. ¶ Secda pars etiam patet exponendo sic: sor. obedit ꝛ potest non obedire ergo contingenter sor. obedit: quare ꝛc.

NAm gradus cõparatõis: restat exponere ꝛ primo posituũ cõparabiliter sumptũ: vt tu es ita fortis sicut aliqs homo mundi: exponitur sic: tu es fortis: et aliqs homo mũdi est fortis: ꝛ non aliqs hõ mũdi est fortior te: ergo ꝛc. ¶ Itẽ tu fuisti ita fortis sicut aliquis hõ: tu fuisti fortis: ꝛ aliqs hõ fuit fortis: ꝛ non aliqs homo fuit fortior te: ergo ꝛc. ꝛ ita de futuro suo modo dicãt ¶ Sed notãdũ q̃ si fiat cõparatio respectu termini cõis a parte post non distributi nõ debet sumi ille terminus sub distributione in aliqua exponentiũ: vt tu es ita albus sicut oĩs hõ: nõ debet dici in secda exponente oĩs hõ est albus: qꝛ hec est falsa et exposita vera. Sequit̃ enim tu es ita albus sicut iste homo: ergo tu es ita alb⁹ sicut oĩs homo: patet ꝗsequentia ab inferiori ad suũ superius affirmatiue sine distributiõe ꝛ sine signo impediente. Ideo debet sic exponi: tu es albus: ꝛ hõ est albus: ꝛ nõ oĩs hõ ẽ albior te: ergo ꝛc. ¶ Ex predicto mõ exponendi infero aliquas ꝗclusiones. Prima ẽ ista: tu es ita fortis sicut oĩs hõ mundi ꝛ tũ non es ita fortis sicut aliquis homo mũdi prima pars patet: quia tu es fortis ꝛ homo mundi est fortis ꝛ non omnis homo mũdi ẽ fortior te: ergo ꝛc. Secda pars similiter pz quoniam suum contradictorium est falsuz videlicet tu es ita fortis sicut aliqs homo mundi: quia ex ipsa sequitur tertia sua exponens: videlicet non aliquis homo mũdi est fortior te quod est falsum. ¶ Secda conclusio animal quod nõ est ita forte sicut leo. est ita forte sicut omne animal mundi: probatur equus ẽ ita fortis sicut omne animal mundi: ꝛ idem equus est animal quod nõ est ita forte sicut leo: ergo ꝛc. patet cõsequẽtia a resoluentibus ad resolutũ. antecedẽs autem patet exponendo ꝛ resoluendo. ¶ Tertia conclusio: ego sum ita sapiens sicut tu ꝛ deus: ꝛ tamen ego non sum ita sapiens sicut deus: secũda pars ẽ de se manifesta. ꝛ probatur prima. Nam ego sum sapiens ꝛ tu ꝛ deus estis sapiẽtes ꝛ nõ tu ꝛ deus estis sapientiores me: ergo ꝛc. patet consequentia ab exponẽtibus ad expositum. Et prima ac secũda pars sunt manifeste. Tertia vo probatur quia si non detur oppositũ tu ꝛ deus estis sapientiores me: ergo tu es sapientior me: consequẽs falsum vt ego suppono. ¶ Quarta ꝗclusio tu eris ita senex sicut tu eris: ꝛ tamẽ in nullo instãti tu eris ita senex sicut tu eris. prima pars patet per exponentes: tu eris senex ꝛ nunq̃z eris senior q̃z tu eris: ergo ꝛc. Secunda pars probatur quoniã quocũq̃z instãti dato in quo tu eris senex: in instanti non eris ita senex sicut tu eris: qꝛ post istud eris senior: ergo in nullo istãti tu eris ita senex sicut tu eris patet consequentia: quia contradictorium consequentis repugnat antecedenti ꝓpter distributionem huius termini sicut supra verbum substantiuum.

COmparatiuus gradus exponitur similiter per tres exponentes: vt sor. est fortior pla. sor. est fortis ꝛ plato est fortis ꝛ non plato est ita fortis sicut sortes: ergo ꝛc. ¶ Item tu es fortior aliquo boie: tu es fortis ꝛ aliquis homo est fortis ꝛ non aliquis homo ẽ ita fortis sicut tu: ergo ꝛc. ¶ Sed huius tu es albior omni homine: secunda exponẽs nõ debet esse ista: omnis homo est albus: quoniam tũc exposita eẽt vera ꝛ vna exponens falsa: quod non ẽ cõcedẽdum in logica: sed debet sic exponi ita tu es albus ꝛ homo ẽ albus ꝛ nõ omnis hõ ẽ ita albus sicut tu: ergo ꝛc. ¶ Ex predcõ modo exponendi infero aliquas conclusiones. Prima tu es albior omni homine ꝛ tũ tu nõ es albior aliq̃ homine. ꝑma ꝑs patet per exponentes ꝛ secunda similiter qa suũ contradictorium ẽ falsum: scilicet tu es albior aliquo homine: quia tertia eius exponens ẽ falsa. videlicet non aliquis homo ẽ ita albus sicut tu: quia tu ipse es ita albus sicut tu: vel quilibet qui ẽ albior te ẽ ita albus sicut tu: licet non precise. ¶ Secunda ꝗclusio sor. q̃ ñ ẽ melior deo ẽ melior omniente mundi: patet quoniam sor. non ẽ melior deo vt satis liquet ꝛ tamen ẽ melior omniente mundi: quia ipse est bonus ꝛ aliquod ens mudi est bonum ꝛ non omne ens mun

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

di ẽ ita bonũ sicut sor. ergo ꝛc. ¶ Tertia conclusio ego sum sciens: te ꝛ deo: ꝛ tũ non sum sciẽs: deo: secũda pars patet de se: ꝛ prima pbatur p exponentes. nam ego sum sciens ꝛ tu ꝛ deꝰ estis scientes: ꝛ nõ tu ꝛ deus estis ita sciẽtes sicut ego. ista patet qm̃ detur oppositus scilicet tu ꝛ deus estis ita scientes sicut ego: ergo tu es ita sciẽs sicut ego. consequens falsum vt ego suppono. ¶ Quarta conclusio tu eris senior q̃z tu eris in aliquo instanti ꝛ tũ in nullo instãti tu eris senior q̃z tu eris in aliquo instanti ꝑma pars probat: qm̃ tu eris senex ꝛ in aliquo instanti eris senex: ꝛ non in aliquo instanti eris ita senex sicut tu eris: g̃ tu eris senior q̃z tu eris in aliquo instanti: ꝛsequẽtia tenet ab exponẽtibꝰ ad expositũ ꝛ tertia pars antecedẽtis pbata est in alio capitulo in quarta cõclusione: sed scõda pars ꝛclusionis pbatur: quia si nõ detur oppositum scilicet q̃ in aliquo instãti tu eris senior q̃z tu eris in aliquo instãti: ꝛ fit illud a ꝛ patet q̃ illa est falsa in a instanti tu eris senior q̃z tu eris in aliquo instãti q: vna exponẽs est falsa scilicet nõ in aliquo instãti tu eris ita senex sicut tu eris in a instãti q: in a instanti tu eris ita senex sicut eris in a instanti ꝛ in infinitis instantibꝰ vltra: quare ꝛ cetera. ¶ Notanduz q̃ quemadmodum exponitur comparatiuus gradus: ita magis: ꝛ q̃z: vt ego sum magis valens q̃z tu: sic exponitur ego sum valens: ꝛ tu es valens: ꝛ non tu es ita valens sicut ego ergo ꝛ cetera. ¶ Consimiles cõclusiones possunt inferri: vnde cõceditur q̃ animal quod est magis debile q̃z musca est magis forte quam sit omne animal mundi. Et homo qui est magis sapiens q̃z omis homo ẽminus sapiens q̃z omnis homo: ꝛ ita de infinitis alijs: quare ꝛc.

SUperlatiuus gradus expõitur per tres exponentes nisi vna istarũ cum altera concidat: vt tu es fortissimus istoꝝ: potest duplr exponi: aut p cõpatiuũ aut p positiuũ cõparabiliter sũptũ. ¶ Exemplũ primi: vt tu es fortis: ꝛ isti sũt fortes ꝛ nõ aliqs istoꝝ est fortior te: ergo ꝛ cetera ¶ Exemplũ secũdi: tu es fortis: ꝛ isti sunt fortes ꝛ non aliquis istoꝝ est ita fortis sicut tu: ergo ꝛ cetera. ¶ Item tu es fortissimus omnium hominum: sic exponitur: tu es fortis: ꝛ homines sunt fortes: ꝛ non omnes homines sunt fortiores te: ergo ꝛ cetera. vel non omnis homo est fortior te. Secundo modo sic exponitur: tu es fortis: ꝛ homines sunt fortes: et non omnes homines sunt ita fortes sicut tu: vel non omnis homo est ita fortis sicut tu: ergo ꝛ cetera. Et ita de alijs de ꝑterito ꝛ futuro suo modo dicatur. Ex predictis ĩfero aliquas cõclusiones. prima est ista tu es fortissimꝰ istorum ꝛ debilissimus istoꝝ: probatur: ꝛ pono q̃ tu: sor. ꝛ plato sitis eque fortes: ꝛ per li istorum demonstro vos tres: isto posito patet prima pars: quoniam tu es fortis: ꝛ isti sunt fortes: ꝛ non aliquis istoꝝ est fortior te: ergo ꝛ cetera. Etiam secunda pars est vera: quia tu es debilis: ꝛ isti sunt debiles: ꝛ nõ aliquis istoꝝ est debilior te: ergo ꝛ cetera. Nec tamen conclusio non esset vera exponendo secundo modo: vt puta p li ita sicut: quare ꝛ cetera. ¶ Secũda cõclusio: tu es sapientissimus omnium hominum: ꝛ tamen tu non es sapientissimus aliquoꝝ hominum. prima pars patet p exponentes: vt tu es sapiens ꝛ homines sunt sapiẽtes: ꝛ non omnes homines sunt sapientiores te: ergo ꝛ cetera. ¶ Secũda pars pbatur: quoniam suum contradictoriuz est falsum: videlicet tu es sapientissimus aliquorum hominũ: propter tertiam exponẽtem falsam scilicet non aliquis homo est sapientior te: ꝛ hec similiter nõ aliquis homo est ita sapiens sicut tu: quia tunet es ita sapiens sicut tu: ergo ꝛ cetera. ¶ Tertia ꝛclusio tu fuisti calidissimus omniũ hominum ꝛ frigidissimus omnium hominũ: prima pars patet: quia tu fuisti calidus ꝛ homines fuerunt calidi: ꝛ non omnis homo fuit calidior te: etiaz non omnis homo fuit ita calidus sicut tu. Secũda pars etiaz eodem modo probatur: quoniam tu fuisti frigidus: ꝛ homines fuerunt frigidi: ꝛ nõ omnis homo fuit frigidior te: etiam non omnis homo fuit ita frigidꝰ sicut tu: ergo ꝛ cetera. ¶ Quarta conclusio. Aliqd̃ est

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

maximū istorū qd̄ non est maximū istorūz exponēdo cōpabiliter. pbatur: ⁊ pono q̄ a sit magnuz: ⁊ b maius: c vo maius q̄z a ⁊ maius q̄z b: isto posito: b est maximū istorūz qd̄ non est maximū istorum. prabatur: qm̄ b est magnū ⁊ aliquod istorū q̄ non est maximū istorum est magnum qnia a: ⁊ nulluz istorum quod non est maximū istorum est maius b: ergo b est maximū istorum quod non est maximū istorum: patet ꝯsequentia ab exponētibus ad exponsitum: quare ⁊c.

Offert aliud ⁊ non idem eodem modo exponitur per tres exponentes: vt tu differs ab homine: tu es ⁊ homo est: tu non es homo: ergo ⁊ cetera. Item tu differs ab omni homine: tu es: ⁊ homo est: ⁊ tu nō es omnis homo: ergo ⁊ cetera. Est tamen aliqua diuersitas in preterito ⁊ futuro: hec enim tu differs ab antichristo non sic exponitur tu eris ⁊ antichristus erit ⁊ tu non eris antichristus: quoniam exponentes sunt vere ⁊ exposita falsa. sequitur enim tu differs ab antichristo: ergo simul eris cum antichristo: consequēs falsum vt suppono. sed sic exponitur: tu eris ⁊ antichristus erit: quando tu eris: ⁊ tu non eris antichristus: ergo ⁊ cetera. ⁊ ita de preterito dicatur: quare ⁊ cetera. ¶ Ex predictis infero aliquas cōclusiones: Quarum prima est ista: tu differs ab omni homine: ⁊ tamen tu nō differs ab aliquo hoīe. Prima pars patet p exponētes: quoniā tu es ⁊ homo est ⁊ nō est omnis homo: ergo ⁊ cetera ¶ Secunda pars etiam probatur: quia si nō detur oppositum: scilicet tu differs ab aliquo homine: sed hec ē falsa: quia tertia eius exponens est falsa: scilicet tu nō es aliquis homo: ergo ⁊ cetera. ¶ Secunda cōclusio: tu differs ab omī ente quod ē ⁊ qd̄ fuit ⁊ quod erit: ⁊ tamē tu non differs ab aliquo ente quod ē ⁊ quod fuit ⁊ qd̄ erit. ¶ Prima pars patet: quoniam etiam tu es ⁊ omne ens quod ē quod fuit ⁊ qd̄ erit est: ⁊ tu non es omne ens quod ē quod fuit ⁊ quod erit: ergo ⁊ cetera. Secunda ps etiam patet: qr suum contradictorium est falsum cum vna eius exponens sit falsa scilicet tu non es aliquid qd̄ est quod fuit et quod erit. ¶ Tertia ꝯclusio: Ego differo a te ⁊ a me ⁊ tamen non differo a me. ꝑma pars patet per exponentes. Nam ego suz: ⁊ tu ⁊ ego sumus ⁊ ego non sum tu ⁊ ego: ergo. Secūda vo pars patet de se ⁊ ita posset pbari q̄ tu differs ab homine ⁊ ab asino: ⁊ tū tu nō differs ab homine ¶ Quarta conclusio: tu differs ab asino: tamen tu non differs ab homine vel ab asino. Prima pars patet per exponentes: ⁊ secunda similiter: quia detur oppositum: tu differs ab homine vel ab asino: hec est falsa: quia tertia eius exponens est falsa scilicet tu nō es homo vel asinus: quia eius cōtradictorium est verum: videlicet tu es homo vel asinus. Quecūqz dicta sunt d̄ hec vbo differt q̄ ad exponētes ⁊ ꝯclusiōes possūt applicari illis terminis aliud ⁊ nō idē: q̄re ⁊c

Exclusiuarum quedaz sunt primi ordinis quedam secundi: ⁊ quedam tertij. ¶ Exclusiua primi ordinis ē illa cuius dictio exclusiua tantum: solum: vel solummodo. aut precise precedit subiectum vt tantuz homo currit: sic exponitur homo currit: ⁊ nihil nō homo currit: ergo ⁊ cetera: ita q̄ semper prima exponens est preiacens exclusiue: secunda vero vniuersalis ē negatiua de subiecto exclusiue infinitato. Et consimilis expositio est de ꝑterito ⁊ futuro: vt tantū sortes fuit: sortes fuit ⁊ nihil nō sortes fuit. Item tantū antichristus disputabit: sic exponitur antichristus disputabit: ⁊ nihil non antichristus disputabit. ¶ Notandum q̄ exclusiua primi ordinis conuertitur cum vna vniuersali de terminis transpositis: ita q̄ si vna est vera ⁊ reliqua similiter: ⁊ ecōuerso. vnde si hec esset vera tantum homo est animal hec esset vera omne animal est homo: ſz quia exclusiua ē falsa ¶ Exclusiua secūdi ordinis est illa i qua dictio exclusiua mediat inter subiectum ⁊ predicatum siue preponatur siue postponatur copule vt sortes tantum est homo aut sortes est tantum homo: ⁊ exponitur qnelibet istarum sic: sortes est homo: ⁊ sortes non est nonhomo: ⁊ ita de preterito ⁊ futuro dicatur. ¶ Exclusiua tertij ordinis est illa cuius dictio exclusiua poni

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

tur inter partes predicati: vt a: propositio significat precise sicut ē: que sic exponitur a ꝓpositio significat sicut est: ⁊ a propositio non significat non sicut est: ita ꝙ semp negatio infinita cadat sup eundem terminū sup quē in exposita cadit dictio exclusiua: vt patet in cuiuscunqz ordinis exclusiuis. ¶ Notandum ꝙ si dictionem exclusiuam alicuius ordinis precedat alter termin⁹ ꝓbabilis: non debet ista ꝓpositio ꝓbari rōne dictionis exclusiue: sed ꝓ ui exigentiam termini ꝑcedentis. Exemplum omnium ordinum: vt necessario tātum homo est homo: omnis homo tantum est animal. Aliqua ꝓpositio significat precise sicut est. Prima ē exponibilis ratione istius termini necessario. Secunda ratione istius signi omnis. Tertia vo est resolubilis: quia particularis affirmatiua. Opposita euim harum exclusiuarum assignantur ꝑ negationem prepositam toti exclusiue: ⁊ huius tm̄ homo currit: contradictoriū esset hoc: non tm̄ homo currit: ⁊ habet duas causas veritatis oppositas exponentibus exclusiue affirmatiue: vt nihil quod ē homo currit: vel aliqd non homo currit: ⁊ si vna harum causarum est vera exclusiue negatiua est vera: ⁊ si ambe sunt false ipsa est falsa: sicut exclusiua affirmatiua est vera: si ambe exponētes sunt vere: ⁊ falsa si vna est falsa. Exclusiua negatiua in qua negatio sequitur notam exclusionis etiā exponibilis est: vt tm̄ homo nō currit sic exponitur: homo non currit: ⁊ qd libet nō homo currit: ⁊ ita exponitur quelibet talis ꝑtm̄ ordinis. Item secundi ordinis vt tm̄ non es asinus sic exponit: tu non es asinus: ⁊ tu es quolibet non asinus. Exclusiua vo negatiua tertij ordinis exponibilis non datur quia talis negatio semper sequitur verbum ꝑncipale: sicut ⁊ dictio exclusiua: vt a: prepositio significat precise sicut non est. Opposita harum exclusiuarum negatiuarum dantur similiter per negationem precedentem totam prepositionem: ⁊ huius tantum homo non currit: contradictorium est illud non tm̄ homo non currit: quod habet duas causas veritatis oppositas exponentibus exclusiue negatiue affi-

gnādas per disuntiuam: videlicet omnis homo currit: vel aliquid non homo currit quarum si vna est vera exclusiua ita ē vera sicut peius ō opposito exclusiue affirmatiue. ¶ Ex predictis infero aliquas cōclusiones: Quarum ꝑma est ista: tm̄ homo est homo: ⁊ tamen non tm̄ homo est animal. Prima pars patet per exponētes ⁊ vniuersalem de terminis transpositis. Secunda pars patet similiter: quoniam vna suarum causarum est vera scilicet aliquid non homo est animal. Nam hoc est animal: demōstrando asinum. Et hoc est aliquid non homo: ergo ⁊c. ¶ Secunda conclusio tu tm̄ es animal ⁊ non tm̄ tu es animal. Prima pars patet. nam tu es animal ⁊ tu non es animal: ergo ⁊c. Secunda pars conclusionis patet etiam similiter: quia vna causax est vera scilicet aliquid non tu es animal.

¶ Tertia ꝛclusio: a ꝓpositio est precise significans sicut est: ⁊ tm̄ a ꝓpositio non est ꝓprie significans precise sicut est. pbat: ⁊ pono ꝙ a sit ista homo est asinus: isto posito: patet ꝑma pars: qm̄ est significans sicut est: ⁊ a nō est non significans sicut est: pbat q: det oppositū: a est nō significans sicut est: ergo a non est significās sicut ē: ꝛns est falsū: imo a est significans sicut est: q: ē significās hominē esse. Secda pars etiā pz q: sui ꝛtradictorij vna exponēs ē falsa: vz a ꝓpositio nō est significans nō sicut ē: ex quo significat hoiem esse asinū. ¶ Quarta ꝛclusio a ꝓpō precise significat falsum ⁊ impossibile: ⁊ tm̄ a ꝓpō precise significat verx est necessariuz prima pars patet per exponentes. Nam a significat falsum ⁊ impossibile: ⁊ a nō ē nō significans falsum ⁊ impossibile: pbat: qa detur oppositū: a est nō significans falsum impossibile: ergo a nō est significans falsuz ⁊ impossibile: qd nō est verx: imo significat falsum ⁊ impossibile: quia significat hoiez esse asinum quare ⁊c. Secunda pars etiaz eodem modo probatur: nam est significās verum ⁊ necessarium: quia significat hominem esse ⁊ a non est non significans verum ⁊ necessarium. probatur quia detur oppositum a est non significans verum ⁊ necessarium: ergo a non est significans verum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

⁊ necessarium consequens falsum: imo a significat verum ⁊ necessarium: quia significat hominē esse qd̄ est verum ⁊ necessariū: ⁊ patet consequētia cū prioribus similibus per istam regulam: ab affirmatiua de predicato infinito ad negatiuam de predicato finito est bona ꝓnūtia quare ⁊c̄.

Dictiones exceptiue sunt iste: preter preterq̄: ⁊ nisi: ⁊ differunt eo quia preter ⁊ preterq̄ indifferenter excipiunt tam in vniuersali affirmatiua q̄ negatiua: sed nisi non excipit nisi in vniuersali negatiua: vnde ita congrue dicitur nullus homo preter sor. currit: sic oīs hō p̄ter sor. currit: non tamen congrue dicitur oīs homo nisi sor. currit: vbi congrue diceret nullus homo nisi sor. currit. ¶ Exceptiua affirmatiua exponitur per duas exponentes: in quar̄ p̄ma negatur predicatū a pte extra capta: in scēda v̄o affirmatur predicatum vniuersaliter de subtecto cum parte extra capta ĩfinitata: vt oīs homo p̄ter sor. currit sic exponit: sor. non currit: ⁊ oīs hō non sor. currit: ergo ⁊c̄. ¶ Exceptiua v̄o negatiua similiter exponit per duas exponētes: in quar̄ prima affirmatur predicatum de parte extracapta. in scēda v̄o negat vniuersaliter a subiecto cum parte extracapta infinitata: vt nullus hō preter sor. currit: sic exponitur: sor. currit: ⁊ nullus homo non sor. currit: ergo ⁊c̄. ¶ Notādum q̄ aliqua est exceptiua propria aliqna impropria Ad exceptiuam propriam duo requruntur principaliter. primū q̄ id a quo fit exceptio stet ꝓfuse distributiue: ex quo sequit q̄ ista est improprie aliqs homo preter sor. currit secundo requiritur q̄ pars extracapta sit terminus inferior ad illud a quo fit exceptio: ex quo sequitur q̄ hec ē improprie: oīs homo preter hominem currit: sed hec ē p̄pria omnis homo preter sor. currit: q̄ bene habet istas duas conditiōes vt p̄z. ¶ Preterea est notandum q̄ quelibet exceptiua negatiua conuertitur cum exclusiua affirmatiua: cuius subiectū est pars extracapta ⁊ predicatum est terminus compositus ex p̄dicato ⁊ subiecto exceptiue sic precise supponente: vnde bene sequitur: nihil preter sor. currit: ergo tm̄ sor. currit: ⁊ e conuerso ¶ Et notanter dicit predicatum est terminus cōpositus ex predicato ⁊ subiecto exceptiue: q̄m̄ nō sequit: nullū animal preter hominem: intelligit ergo tm̄ hō intelligit. alis enim est vera: ⁊ ꝓis falsum: sed bene sequit: ergo tm̄ homo est aīal intelligens. Dicebat etiam sic precise supponente: q̄ nō sequit: nullus homo p̄ter sor. currit: ergo tm̄ sor. est homo currens: sed solū sequit: ergo tm̄ sor. est aliquis homo currēs. Dato enim q̄ de specie humana nō curreret aliqs masculus nisi solus sor. sed cū hoc multe mulieres currerent tunc hec esset vera: nullus homo preter sor. currit: ⁊ hec similiter: tm̄ sor. est aliqs homo currens: sed hec eēt falsa tm̄ sor. est homo currens. ¶ Ex his infero aliquas cōclusiones: quar̄ p̄ma est ista: hec ꝓsequentia non valet. Omnis hō p̄ter sor. currit: ergo omnis homo preter hoīem currit: quia antecedens est vna exceptiua propria: ⁊ ꝓis nō. ¶ Scēda cōclusio: omne animal preter antichristum est aīal: ⁊ tamē non omne animal preter hominem est aīal prima pars patet per exponentes: quoniā antichristus non est animal: ⁊ omne animal non antichristus est animal: ergo ⁊c̄. Scēda pars etiam probatur: q̄ si non detur oppositum: omne animal preter hoīem est aīal: ⁊ patet q̄ prima exponens est falsa: videlz homo non est animal: ⁊ per cōsequens exceptiua cuius est exponens est falsa. Ex q̄ conclusione sequitur q̄ non oīs exceptiua propria repugnat sue preiacenti: cuius oppositum cōmuniter dicit: ⁊ hoc patet: q̄m̄ quilibet istarum est vera: omne animal est animal: ⁊ omne animal preter antichristum est animal. ¶ Tertia conclusio: tu non differs nisi ab asino: ⁊ tamē tu differs a capra Secunda pars est manifesta: ⁊ prima probatur: tu differs ab asino: ⁊ non differs ab alio q̄z ab asino: qd̄ sic pbat: q̄m̄ dcē oppositū tu differs ab alio q̄z ab asino ergo tu nō es aliud q̄z asinus: patet consequētia ab expōsita ad vnam suarum exponentium. ¶ Quarta conclusio: tu vides omnes homines qui sunt in ista domo preter sortem: ⁊ tm̄ non vides aliquem hominem: nec ali-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

quos homines: probatur: ⁊ pono secundã partem ꝛclusionis cuz hoc q̃ in domo ista sint decem homines: nouẽ mulieres ⁊ vnꝰ masculus quẽ nõ videas: sed bene omnes mulieres: isto posito patet secũda pars cõclusiõis: ⁊ pma similiter assignãdo regulã exceptiuaz: q̃ omnis ppositio affirmatiua in parte vera ⁊ in parte falsa potest verificari p exceptionem partis falsi: isto psupposito: hec est falsa: tu vides omnes homines q̃ sunt ĩ ista domo pcise p sor. ergo potest verificari p exceptionẽ sor. sic dicẽdo: Tu vides oẽs homines qui sunt in ista domo pter sor. quare ⁊c.

REduplicatiua exponitur per tres exponentes: in quarũ pma predicatur affirmatiue terminus reduplicatus In secunda predicatur predicatum de eodem subiecto. In tertia vo predicatur idẽ predicatuz conditionaliter de termino reduplicato per terminum transcendentem vt sortes inquãtũ homo ẽ animal: sic exponitur: sor. ẽ animal: ⁊ si aliqd ẽ homo illud est animal: ergo ⁊c. ⁊ ita cum termino vniuersaliter aut indefinite teneto: vt omnis homo inquantum animal ẽ substantia: sic exponitur: omnis homo ẽ animal ⁊ omnis homo ẽ substantia: ⁊ si aliquid ẽ animal illud est substantia: ergo ⁊c. Reduplicatiua negatiua: cuius negatio sequitur notaz reduplicationis est similiter exponibilis: vt sortes inquantum homo non est asinus: exponitur sic: sortes est homo: ⁊ sortes non ẽ asinus: ⁊ si aliquid ẽ homo illud non ẽ asinus: ergo ⁊c. ⁊ ita dicatur de quibuscunq̃ alijs. Negatiua vo reduplicatiua: cuiꝰ negatio precedit notam reduplicationis nõ est exponenda: sed probanda per suum cõtradictoriũ: vt sepe dictum est. ¶ Ex pdictis infero aliquas conclusiones: quarũ prima est ista: Aliqua inquantũ cõueniũt differũt: pbatur: aliqua cõueniunt ⁊ aliq̃ differũt. ⁊ si aliqua cõueniũt: illa differũt. ergo ⁊c. patet ꝛsequentia ab exponentibꝰ ad expositã: ⁊ tertia pars antecedentis pbatur: quoniam si aliqua conueniunt: illa sunt: ⁊ si illa sunt distincta ergo differunt: ergo a primo ad vltimum si aliqua conueniunt illa differunt. ¶ Secũda conclusio Quilibet homo inquantuz homo ẽ risibilis: ⁊ tamen non quilibet homo inquantũ animal est risibile. Prima pars patet per exponentes: quoniaz quilibet homo ẽ homo: ⁊ quilibet homo est risibilis: ⁊ si aliqd ẽ homo illud ẽ risibile: ergo ⁊c. Secunda pars etiam patet: quia si non detur oppositum scilicet q̃ quilibet homo inquantum animal est risibilis: ⁊ certuz est q̃ hec ẽ falsa: quia tertia sua exponẽs est falsa: scilicet si aliqd est animal illud est risibile. ¶ Tertia conclusio: sortes inquantum homo est animal: ⁊ tamen sor. nõ inquantum homo est sor. pma pars patet per exponentes ⁊ secunda similiter: quia si nõ detur oppositũ scilicet sor. inquãtum homo est sor. ⁊ patet q̃ ista est falsa: quia eius tertia exponens est falsa: scilicet si aliquid est homo illud ẽ sor. ¶ Quarta conclusio tu inquãtum homo nõ es asinus: ⁊ tamẽ tu nõ inquantum animal: nõ es asinus: prima pars patet: q̃ tu es homo ⁊ tu non es asinus: ⁊ si aliqd ẽ homo illud non est asinus: ergo ⁊c. Secũda pars etiam probatur: quia si non detur oppositum tu inquantũ animal non es asinus: ⁊ patet q̃ tertia eius exponens ẽ falsa: scilicet si aliquid est animal illud non ẽ asinus: ⁊ ita dicat̃ si li: de li quãto ⁊ p quãto faceret ppositionẽ reduplicatiuã.

IMmediate duas in se cõtinet exponentes: quarum pma est piacẽs: ⁊ secunda negatiua sibi correspõdẽs fm exigentiã sui verbi: vt ĩmediate ante a tu fuisti: exponit̃ sic: ante a tu fuisti: ⁊ nullum fuit instãs ante a q̃ inter illud ⁊ a tu fuisti ergo ⁊c. Item ĩmediate post b tu eris: sic exponit̃: post b tu eris: ⁊ nullum erit istãs post b: q̃ inter illud ⁊ b tu eris: ergo ⁊c. Modo cõsimili exponit̃ negatiua cuius negatio sequitur li immediate: vt immediate ante hoc tu non fuisti albus: sic exponitur: ante hoc tu non fuisti albus: et nullum fuit instans ante hoc quin inter illud ⁊ hoc tu non fuisti albus: ergo ⁊c. Item immediate post instans psens tu non curres sic exponit̃: post instans pñs tu nõ curres ⁊ nullum erit instans post instans pñs: q̃ n

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

inter illud & instās presens: tu non curres ergo &c. Opposita hax ppositionū dant p negationē pcedentē li imediate: & nō pbatur talis ppositio: nisi p assignationē cōtradictoriax. ¶ Ex pdictis infero aliqs conclusiones: quarū pma est ista: Immediate ante hoc tu fuisti albus: & immediate aū b tu fuisti niger: pbat: & pono q in qualibet pte pari hore preterite fueris albus: & in q̄libet ipari fueris niger. pmo posito arguit sic: imediate ante hoc fuit aliqua ps par: g̃ imediate ante hoc tu fuisti albus: ꝓna tenet: & aūs pbat: nā ante hoc fuit aliqua ps par: & nul lū fuit instās ante hoc: qn inter illud: & hoc fuerit aliqua ps par: ergo &c. Similiter pbat alia ps ꝛclusionis: nā ĩmediate ante hoc fuit aliqua ps ipar: ergo immediate ante hoc tu fuisti niger: ꝓna patet & aūs vt pus pbat. nā ante hoc fuit aliqua ps ipar: & nullū fuit instās ante hoc: qn inter illud & hoc fuerit aliqua ps ipar: g̃ &c. Eadem cōclusio pōt verificari de futuro. ¶ Secūda ꝛclusio: duo ꝛtradictoria inter se ꝛtradicentia imediate ante hoc fuerunt falsa: & tamen nō fuerūt simul vera neqz simul falsa. pbat: & pono q a sit ista: tu es albus: & b tu nō es albus: illo posito patet q a imediate ante hoc fuit verum: nā quandocūqz fuit aliqua ps par a fuit verū: sed imediate ante hoc fuit aliqua ps par: g̃ imediate ante hoc fuit vex: & imediate ante hoc fuit falsum: q: quādocūqz fuit aliq̄ ps ipar a fuit falsum: sed imediate ante b fuit aliqua pars ipar: ergo imediate ante hoc a fuit falsum. ¶ Eodē modo potest p bari q b imediate ante hoc fuit vex & falsum. q aūt a & b nō fuerint simul vera nec simul falsa: hoc patet: q: in quocūqz instanti fuit vex: a falsum: & ecōuerso. Ex qbus sequitur q imediate ante hoc fuisti albus & immediate ante hoc tu non fuisti albus. ¶ Prima pars patet: & secunda probatur nam quandocūqz tu fuisti niger: tu nō fuisti albus: sed imediate ante hoc tu fuisti niger: ergo imediate ante hoc tu nō fuisti albus: & ita ꝓcedit q a ppositio imediate ante hoc fuit vera: & imediate ante hoc nō fuit vera: pbata est pma pars: & secūda pbat. Nam quandocūqz a ppositio fuit falsa ipa nō fuit vera: sed imediate ante hoc a ppositio fuit falsa: ergo imediate ante hoc a ppositio non fuit vera. ¶ Tertia conclusio imediate post hoc erit instans: qd nō imediate post hoc erit: pbat: naz post hoc erit instās qd nō imediate post hoc erit: & nullum erit instans quod non imediate post hoc erit: quia quocūqz instanti dato quod erit post hoc: inter illud & hoc erunt infinita: instantia quoz nullum imediate post b erit. Ex qua cōclusione sequitur q imediate post hoc erit aliquod: nō imediate post hoc erit. ¶ Quarta conclusio: post a istās tu curres: & nullum erit instans post a: qn ante illud tu curres: & tamen non imediate post a tu curres: probatur: & pono q curres hodie sed non cras: & pono q a erit instans mediū crastine diei post quā diez tu iterum curres aliquando: isto posito patet q non imediate post a tu curres: & tñ post a curres vt ponit casus: & quia ante a curres: quia isto die: ideo nullum erit instans post a: quin ante illud tu curres: quicquid eni curret ante a curret: etiam ante quodlibet instans qd erit post a. ¶ Notanduz q li imediate dupliciter sumit scilicet adverbialiter & nominaliter. Primo mō suz hic locutus scilicet adverbialiter: sed secūdo modo sumit: vt hic imediate sunt ptes in continuo idest sine medio: & sic nō sumitur in ppposito: quare &c.

Incipit dupliciter exponitur. Uno modo per positionem de presenti et remotionem de preterito. Alio modo per remotionem d̄ presenti & positionē de futuro. verbi gratia: sortes incipit eē albus. Primo mō exponitur sic: sortes nunc est albus: & imediate ante instans presens non fuit albus. Secūdo modo exponitur sic: sortes nunc non est albus: & immediate post instās presens erit albus: ergo &c. Definit vero exponitur modo opposito etiam dupliciter. Primo modo per remotionez de presenti: & positionē de preterito: vt sortes nunc non est albus: & immediate ante instans presens sor. fuit albus: ergo sor. de

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

finit esse albus. Secũdo modo p positionẽ de pñti: ⁊ remotionẽ de futuro: vt sor. nunc est albus: ⁊ non ĩmediate post instans pñs erit albus: ergo sor. desinit esse alb⁹. Ex predictis infero aliquas cõclusiones: Quarũ prima est ista: Tu incipis esse albus: ⁊ tũ tu nõ incipis eẽ coloratus. Probat: ⁊ pono q̃ nunc tu sis albus: ⁊ ꝯtinue ante hoc fueris niger: isto posito: tu nũc es albus: ⁊ nõ ĩmediate ante instans pñs tu fuisti albus: g̃ tu incipis esse albus: ⁊ tũ tu nõ incipis esse coloratus: q: nũc es colorat⁹: ⁊ ĩmediate ante instans presens fuisti colorat⁹: ⁊ ĩmediate post instãs presens eris coloratus: ergo non incipis esse coloratus. ¶ Secunda cõclusio: Deus incipit esse in hoc instãti: ⁊ tũ non incipit esse in aliquo instanti. Prima pars pbat. nam deus est in hoc instanti: et non deus est in hoc instanti: ⁊ non ĩmediate ante instans presens fuit in hoc instanti: ergo de⁹ incipit esse in hoc instanti. Secunda pars etiam patet: nã deus est in aliquo instanti: ⁊ ĩmediate ante instãs presens fuit in aliquo instanti: ⁊ ĩmediate post instãs pñs erit in aliquo instanti: ergo ⁊c. ¶ Tertia conclusio Incipit esse omne quod est: ⁊ tamen non incipit esse aliquid qd̃ est. Prima pars pbat: qñ nunc est omne qd̃ est: ⁊ non ĩmediate ante instans presens fuit oẽ quod est: quia instans presens: ergo ⁊c. Secuada pars pbat. nã nunc est aliquid qd̃ ẽ: ⁊ ĩmediate ante iostans presens fuit aliqd qd̃ est: ⁊ ĩmediate post instans pñs erit aliquid quod est: ergo. ¶ Quarta conclusio Tu incipis videre quemlibz hominẽ: ⁊ tũ non incipis videre aliquem hominẽ: imo nullum hominẽ incipis videre. Probatur. et pono q̃ continue ante hoc non fuerint nisi decem homines: quorum nouem videris videas ⁊ videbis: sed decimũ nõ videris: qui iam nõ desinat esse per remotionẽ de pñti: isto posito: tu incipis videre quẽlibet hominẽ: q: tu nunc vides quẽlibet hominem: ⁊ non ĩmediate ante instans presens vidisti quemlibet hominẽ: quia non stum decimũ: ergo. ¶ Et tamen tu nõ incipis videre aliquem hominem: quia tu nũc vides aliquem hominem: ⁊ ⁊ ĩmediate ante instans presens vidisti aliquem hominem: ergo ⁊ cetera. Etiam nullus hominem incipis videre: quia quocunq̃ dato quẽ iam vides: istum immediate ante hoc vidisti: ⁊ immediate post hoc videbis: vt ponit casus: ergo ⁊ cetera. Ex illa propositione sequitur q̃ tu incipis scire decẽ propositiones: ⁊ tamen nõ incipis scire aliquã propositionem: dato q̃ nunc scias decẽ propositiões: immediate ante hoc nõ sciebas nisi nouem. Consimiles conclusiones conceduntur in materia de hoc verbo desinit vt q̃ tu desinis currere: ⁊ tamen non desinis moueri: dato q̃ nunc mouearis ⁊ non curras: sed immediate ante instãs presens currebas. ¶ Secũda conclusio: Deus desinit esse in instanti pñti: ⁊ tamen non nõ desinit esse in aliquo instanti. ¶ Tertia cõclusio: Desinit esse omne quod est: ⁊ tamẽ non desinit esse aliquid quod est. ¶ Quarta conclusio Tu desinis videre quemlibet hominem: ⁊ tamen non desinis videre aliquem hominem: : immo nullum hominez desinis videre: dato q̃ continue ante hoc videbas omnes homines quos iam vides et generetur nunc primo vnus de nouo: quem non videas. Et ita conceditur: q̃ tu desinis scire decem propositiones: ⁊ tũ nõ desinis scire aliquam propositionẽ: dato q̃ nunc scias decem: ⁊ cõtinue post h̃ solũmõ nouem: quare ⁊c.

Totus cõuertibiliter idem est quod quelibet pars quando sincathegorematice tenetur: vt tot⁹ sor. est minor sorte. ⁊ tunc sic exponitur: Aliqua pars sor. est minor sor. ⁊ nulla est pars sor. quin illa sit minor sorte: ergo ⁊c. Sed quãdo cathegorematice tenetur: tunc totum idem est quod ens perfectum ex omnibus suis partibus: vt sortes est totus homo: id est sortes est perfectus homo ex omnibus suis partibus. Et cõmuniter quando precedit totã propositionẽ sincathegorematice tenetur. quando vo mediat inter partes subiecti: aut ponitur a parte p̃dicati cathegorematice tenetur: vt totus sortes est aliquid hominis: li totus tenetur sincathegorematice. Sed dicendo ens totum animal mouet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

aut tu es totus homo: li totū tenet cathegorematice. Ex quibus infero aliquas cōclusiones. Quarū prima est ista: Tot⁹ sor. ē aliqd sor. ⁊ tū non totus sor. est minor sor. Prima pars ꝓbat: quia quelibet pars sor. est minor sor. sicut corpus totale sor. aut aia eius que non est quanta. ¶ Secunda conclusio: Totus sor. est pars sor. ⁊ tū non tot⁹ homo est pars sor. Prima pars patet: quia quelibet pars sor. est pars sor. Secunda ꝑs etiam patet: qm̄ non quelibet pars hois ē pars sor. nā aliqua ē pars platonis: que nō est pars sor. ¶ Tertia conclusio: In oculo tuo est totū quod est in mundo: ⁊ tū nō totum qd̄ est in mundo est in oculo tuo. Prima pars ꝓbat. nā in oculo tuo est ens perfectum ex suis partibus: quia pupilla oculi tui. ¶ Secunda pars etiam patet: quia non quelibet pars mundi est in oculo tuo ¶ Quarta ꝛclusio correlarie ex priori: In bursa tua est tota pecunia mundi: ⁊ in anima tua est tota scientia possibilis. Prima pars ꝓbat: qm̄ in bursa tua est ens pfectū ex suis partibus: quod est pecunia mundi: dato q̄ habeas vnū denariū in bursa tua. Secūda pars etiam patet ex priori: eo q̄ i aia tua est ens pfectū ex suis partib⁹: qd̄ ē sciētia possibil. Ex quib⁹ sequit: q̄ hec propositio est falsa: que tamen cōmuniter conceditur. s. anima intellectiua est tota in toto: ⁊ tota in qualibet parte. nā si est tota: ḡ est ens habens partes: consequēs falsum: quare ⁊c.

SEmper cōuertit cum li oī tpe sm̄ exigentiam verbi cui additur: ita q̄ idē est dicere Semper fuit homo: ⁊ oī tēpore preterito semper fuit homo. Et exponitur sic: Aliquando fuit homo: ⁊ non fuit aliquando quin tunc fuerit homo: ergo. Item de futuro: Semper erit aliquid: aliquando erit aliquid: ⁊ non erit aliquando quin tunc erit aliquid: ergo. Ex predictis infero aliquas conclusiones. Quarum prima est ista Semper fuit aliquid quod non semper fuit. Probatur: Aliquando fuit aliquid quod semper fuit: ⁊ non fuit aliquādo quin tūc fuerat aliquid quod nō semp fuit: ergo. ¶ Secunda conclusio: Semper erit aliqnis hō: qui non semper erit. Probatur: quia aliquando erit aliquis homo qui non semper erit: ⁊ non erit aliqñ quin tunc erit aliquis homo qui semper erit: ergo. ¶ Tertia cōclusio: Semp est lb instās ꝑsens. Probat: Aliqñ est hoc instans pñs: ⁊ nō est aliqñ quin tūc sit hoc instans pñs: ergo. Patet etiā ex sua ꝓuertibili. s. oī tpe presenti est hoc instans presens. Ex eadem conclusione sequitur correlarie: q̄ quicqd viuit semper est: ⁊ quicqd currit vl' mouetur semper se habet eodem modo: licz non semper se habuerit: aut semper se habebit eodem modo. ¶ Notandum q̄ non absq̄ causa dicitur semper cōuerti cum li omni tempore: sed sm̄ exigētiam sui verbi: quia si absolute conuerteretur cum li omni tempore hec esset falsa: Semper deus fuit: aut mundus semper erit: quia non omni tempore deus fuit. Probatur: nam omni tempore deus fuit presens ē tempus ergo tempore presenti deus fuit: ⁊ patet ꝓsequētia: quia in tertio prime: ex quo li tempore ampliatur ad supponēdū pro eo q̄ est vel fuit: ⁊ consequens est falsum: quia tempus presens nunq̄z fuit. Eodem modo ostenditur falsitas huius: z Mūdus semper erit: quia non erit in tempore presenti: veritatē eligat respondens responsionē sibi magis cōformē: quia harum quelibet sustentabilis est. Ex isto secūdo modo loquēdi sequitur q̄ aliqñ deus non fuit: ⁊ aliqñ celū nō erit q: tūc de⁹ nō fuit: demōstrādo instans pñs ⁊ tunc est vel fuit aliqñ: ḡ ⁊c. Cōsilr celum erit: quia tūc nō erit demonstrādo instans pñs: ⁊ tūc ē vel erit aliqñ: ergo ⁊c.

AB eterno dupliciter sumitur. Uno modo nominaliter cum determinatione prepositionis a vel ab: ⁊ tunc resoluitur vt ab eterno fuit a: ab hoc fuit a ⁊ hoc est vel fuit eternū: ergo ab eterno fuit a: ita q̄ ab eterno nomialiter sumēdo cōuertitur cum li ab aliquo eterno. Aliter sumitur ab eterno scilicet aduerbialiter: ⁊ ꝓuertitur cū li eternaliter: ⁊ significat idē quod ante omne tempus finitū: aut ante omne instans: vel post omne tpꝰ finitū: vl' post omne instans. Et exponitur sic: vt ab

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

eterno fuit deus:ante aliquod tempus finitū fuit deus:⁊ nullū fuit tempus finitū: quin ante illud fuerit de⁹: ergo ⁊c. ¶ Similiter de futuro:vt ab eterno vel eternaliter erit aliqd.⁊ sic exponit ¶ Post aliqd tēpus finitū erit aliqd: nō est vel erit tēpus finitū qn post illud erit aliqd:ergo. ¶ Vel sic ¶ Post aliqd instans erit aliqd:⁊ nō est vel erit aliqd instans qn post illud erit aliqd: ergo. Et notanter dico finitū:q: aliqd tps ante quod deus nō fuit.s.fuit tps infinitū a parte ante. Silr aliquod erit tps post qd nihil erit:videlicet tps infinitū a pte post. ¶ Ex predictis infero aliquas cōclusiones. Quarum prima est ista: Ab eterno tu fuisti:⁊ tū non eternaliter fuisti. Secunda pars est de se manifesta qm̄ ante tps mille annoz tu non fuisti.sed prima pars ꝓbat. nā ab isto Tu fuisti:demonstrādo deū:⁊ h̄ est vel fuit eternū:ergo patet ¶ Sequētia:tenēdo li ab eterno noīaliter. ¶ Secūda cōclusio: Ab eterno tu eris:⁊ tū nō ab eterno tu eris. ¶ Patet illa conclusio sumendo li ab eterno i prima parte nominaliter:⁊ in secūda aduerbialiter:nec sunt ꝓtradictoria ex quo illi termini non vniformiter sumunt. ¶ Tertia cōclusio: Ab eterno siue eternaliter fuit aliqd qd nō ab eterno siue eternaliter fuit. ¶ Probat.nā ante aliqd tempus finitū fuit aliquid quod non ab eterno siue eternaliter fuit:⁊ nō est vel fuit tps finitū: quin ante illud fuerit aliquid quod nō ab eterno siue eternalit fuit: ergo. ¶ Quarta cōclusio: Eternaliter siue ab eterno erit aliquis homo:qui nō erit eternaliter siue ab eterno. ¶ Probat.nā post aliqd temp⁹ finitum erit aliquis homo:qui non erit eternaliter siue ab eterno:⁊ non est vel erit tēpus finitū:quin post illud erit aliquis hō: qui non eternaliter siue ab eterno erit: ḡ. Quecūqz dicta sunt de li ab eterno ⁊ eternaliter possūt dici de istis terminis perpetuo ⁊ in eternū:q; possunt dupliciter sumi s.nominaliter ⁊ aduerbialiter:sicut in prioribus exemplificatū est:quare ⁊c.

Infinitū dupliciter sumit.s.cathegorematice ⁊ sincathegorematice. Cathegorematice.n.idē ē qd sine fine ⁊ sine principio:vt a ē infinitū.i.a ē sine principio ⁊ sine fine.⁊ sic cōmuniter sumit qm̄ ponitur a parte predicati:vt exemplificatum ē: aut quando limitat in subiecto: vt dicendo aliquod infinitum ē.huiusmodi autē limitatio fit quādo adiectiue vel substantiue tenetur. Sic autē sumendo infinitū solet dici qd nihil ē infinitū:nec aliqua sunt ifinita:q: nihil ē sine fine nec aliq̄ sūt sine fine. Sumēdo aūt ī finitū sincathegorematice exponit p duas exponentes sm̄ exigentiā termini cui additur aut sm̄ ꝓprīā naturā sigularis vel plurnlis numeri:vt infinitū corpus ē:sic exponitur: Aliquantum corpus ē: ⁊ non ē corpus finitum qn isto maius sit: ergo. ¶ Infinitum corpus fuit sic exponitur. Aliquantū corpus fuit ⁊ non ē vel fuit corpus finitum quin isto maius fuerit ergo ⁊ cetera. In plurali aūt numero non exponitur p li maius:sed per li plura:vt infinita corpora sunt:sic exponitur. ¶ Aliqua corpora sunt: ⁊ nō sunt corpora finita:qn plura illis sint:ergo. ¶ Itē de preterito infiniti homines fuerūt sic exponit Aliquot homines fuerūt ⁊ nō sūt vel fuerunt homines finiti quin plures illis fuerint: ḡ. Et silr de futuro:vt infinita instātia erūt:sic exponitur: Aliqt instantia erūt:⁊ nō sūt vl erūt istātia finita:qn illis plura erūt:ḡ. Est tū alter modus exponendi:q cōiter sustinetur:sapiēs quodāmodo naturaz singularū:vt infinitū corpus est: sic exponit:Aliquantū corpus est ⁊ duplū ad illud ⁊ triplū ad illud:⁊ sic ī infinitū:ergo. Itē in plurali numero:vt infinita sunt sic exponit:duo sunt ⁊ tria sunt:⁊ sic in infinitum: ergo. ¶ Quilibet istoz modorū bonus est ad presens:verūtamen prius est formalior:licz forte secundus sit intelligibilior. ¶ Ex predictis infero aliquas conclusiones. Quarū prima est ista Infinitū corpus deus potest producere:non tamen potest producere corp⁹ infinitū. Prima pars ꝓbat.nā aliquantū corp⁹ deus potest ꝓducere:⁊ nō est vl potest cē corp⁹ finitū:quin maius isto deus possit ꝓducere:ḡ. Vel aliter: Aliquantū corpus deus potest ꝓducere:⁊ duplū ad illud:⁊ triplū ad illud: ⁊ sic

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

in infinitū:ergo. ¶Secūda vo pars pz de se:qm̄ deus nō potest ꝓducere corp° sine fine.qd̄ enī aliquod est corpus:ipsum est figuratum:ergo termino vel terminis clausum:⁊ p ꝯsequēs finitū:ergo ⁊c. ¶Secunda cōclusio:Infinitū tempus est elapsum: ⁊ tm̄ nullū tempus elapsum fuit infinitum Prima pars probat̄:qm̄ aliquod tempus est elapsum:⁊ duplum ad illud:⁊ triplū ad illud:⁊ sic in infinitū:ergo.Secunda pars etiam probatur ex hoc:quia nullū tempus elapsum fuit sine fine.quodlibet nāq; terminabatur ad aliquod instās. ¶Sed hic dubitatur Nam in altero capitulo dictum est:q aliquod fuit tempus infinitū a parte ante:ergo aliquod tempus elapsum fuit infinitus.Dicitur q ibi locutus sum de infinito fm quid:quod non habet principiū sed finem:sicut tempus infinitum preteritum: nunc autē loquor de infinito simpliciter:quod non habet principium neq; finem. ¶Tertia cōclusio:Infinitus numerus est finitus:⁊ tamen nullus numerus finitus est infinit°. Prima pars patet:quoniam aliquantus numerus est numerus finitus:⁊ non est numerus finitus quin maior illo sit numer° finitus: ergo ⁊c. ¶Secunda pars patet:quoniam nullus numerus finitus est sine fine:ergo ⁊c. ¶Quarta conclusio:Infinita sunt finita:tamē nulla finita sunt infinita. Prima pars probatur:quia duo sunt finita:⁊ tria sunt finita: ⁊ sic in infinitum:ergo.Secunda pars patet de se:quia nulla finita sunt entia sine fine. ¶Quinta conclusio: Infinitis finita sunt plura:⁊ tamen nulla finita sunt plura infinitis.Prima pars patet:quoniaz duobus finita sunt plura: ⁊ tribus finita sunt plura:⁊ sic in infinitum.Secunda pars patet de se:quia oppositum includit in se manifeste contradictionē. ¶Sexta conclusio Infiniti erunt dies: ⁊ infiniti erunt anni: dato fm Aristo.q mundus sit perpetuus ⁊ eternus.Ista ꝯclusio patet:qualiter cūq; exponant partes.Ex qua cōclusione sequitur:q non plures fuerūt dies q̄z anni:nec erunt:quia infiniti vtrobiq;.

¶De obligationib° tractatus incipit.

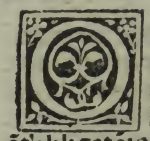

Obligatio ē oīo cōposita ex signis obligatōis ⁊ obligato vt pono tibi istā tu es rome:tota hec oīo vocat̄ obligatio.Sig̃ ātē obligatōis sunt iste dcōes:pono tibi istā Obligatum vo est ista oratio: tu es rome. ¶Due igitur sunt species obligationis: videlicet positio ⁊ depositio in quarum p̄ma est primitus instandum: quasdam generales regulas preponendo:quarum prima est ista. ¶Omne possibile tibi positu; est a te admittendum.verbi gratia Si pono tibi istam tu es:admittenda est etiam si ponatur suum contradictorium tu non es: ⁊ ita de ceteris possibilibus ꝓpositiōibus. ¶Secunda regula Omne tibi positum:⁊ a te admissum infra tempus obligatiōis propositum est a te concedendum. verbi gratia:Pono tibi istaz tu es rome.qua admissa:quia possibilis quotienscūq; proponitur durante tempore obligationis ē cōcedenda. ¶Et notanter dicitur durante tempore obligatiōis:quia ipo cessante nō amplius obligatur respondens ipsum cōcedere. Et durat tempus obligationis ab instanti admissionis: quousq; dicat̄ cedat tempus obligationis: vel quousq; opponens transferat se ad aliā materiā. ¶Tertia regula: Omne sequens ex posito ⁊ admisso:p se aut ex posito cuz ꝯcesso vel cum concessis infra tempus obligationis propositum est concedendum.Exemplum primi:Pono tibi istam Tu es rome: qua admissa propono Tu non es parisius concedenda:quia sequens exposito per se: nam bene sequitur:tu es rome:ergo tu non es parisius.Exemplum secūdi pono tibi istā: Omnis homo est rome: qua admissa propono Tu es homo cōcedenda est: quia vera ⁊ impertinens.deinde tu es rome iterū est concedenda:quia sequens exposito cū concesso:sequitur enim Omnis homo est rome:tu es homo:ergo tu es rome.Exemplum tertij pono tibi istam: Omnis homo disputans est parisius:qua posita ⁊ admissa propono tibi Tu es homo disputans:cōcedēda est:quia quelibet illarū est vera et impertinens.Deinde tu es parisius opor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

tet concedere: quia sequitur exposito cum duobus concessis. Sequitur enim: omnis homo disputãs ẽ parisius: tu es homo ⁊ tu es disputãs: ergo tu es parisius. ¶ Quarta regula ẽ ista: Omne repugnãs posito cũ concesso: vel cum cõcessis collectiue vel diuisiue ẽ negandum: patet quia duo cõtradictoria nõ sunt ꝓcedenda ab eodem in eodem tempore: sed cuiuslibꝫ talis repugnãtis ẽ oppositum ꝓcedendũ: quia sequẽs vt dicit tertia regula: ergo quodlibet tale repugnãs ẽ negãdũ. verbi gra: Posita ⁊ admissa ista: Omnis homo currit: ⁊ concessa ista: tu es homo: debet ista negari: tu non curris: ex quo suum ꝓtradictoriũ sequitur ⁊ ẽ ꝓcedendum scilicet tu curris. ¶ Quinta regula ẽ ista: Omne sequẽs exposito cũ opposito bene negat: vel cuꝫ oppositis bene negatorꝫ: infra tempus obligationis ꝓpositũ ẽ ꝓcedendũ. Exemplũ ꝑmi pono tibi istaꝫ: Omnis homo currit: qua admissa ꝑpono: tu curris: negãda ẽ: quia ista ⁊ nõ sequens. Deinde tu nõ es homo ꝓcedenda ẽ: quia sequens exposito cum opposito bene negati: vt omnis homo currit: tu nõ curris: ergo tu nõ es homo. Exemplum secũdi: pono tibi istam: Antichristus ẽ coloratus: qua admissa ꝑpono tibi istam. Antichristus ẽ albus: vel antichristus est niger neganda ẽ quelibet illarum: quia falsa nõ sequens. Deinde ꝑpono: Antichristus est medio colore coloratus: ꝓcedenda ẽ: quia sequit ex posito ⁊ oppositis bene negatorum: vt antichristus ẽ coloratus: ⁊ nõ albꝰ nec niger: ergo ẽ medio colore coloratus. ¶ Sexta regula ẽ ista: Omne repugnans posito ⁊ opposito bene negati vl oppositis bene negatorꝫ infra tempus obligatiõis ꝓpositum ẽ negandum: vt si in ꝑmo exemplo ꝑponatur tertio loco: tu es homo negãda ẽ: quia suum ꝓtradictoriũ sequitur. Similiter si in secũdo exemplo ꝑponatur tertio loco: antichristus nõ ẽ medio colore coloratus: neganda ẽ ꝓpter eandem causam scilicet quia suũ contradictoriũ sequitur. ¶ Septima regula ẽ ista: Ad omne ipertinens respondendum ẽ ꝑm suũ qualitatem idest si ẽ verum concedendum ẽ: si falsum negandum: si dubium dubitandum. Impertinens voco quod non sequitur nec repugnat: vnde quelibet istarum: tu es homo: tu curris: ẽ impertinens isti: omnis homo currit: quia non sequitur nec repugnat: nõ si immediate post istam omnis homo currit ꝑponitur: tu es homo ꝓcedẽda ẽ: q: vera ⁊ impertinens: ⁊ si ꝑponitur: tu curris negãda ẽ. Pertinẽs ẽ duplex: scilicet sequẽs ⁊ repugnãs: vnde ꝓcessis istis: Omnis homo currit: tu es homo: tu curris ẽ ꝑtinens sequens: ⁊ tu non curris ẽ pertinens repugnans. ¶ Ex ista regula sequitur corolarie q̃ omne falsum sequens ẽ negandum: omne verum nõ repugnans: ẽ concedẽdũ ꝑma pars ꝑbatur: si illud ẽ falsum non sequens: ergo ẽ impertinens vel repugnãs: ⁊ per consequens negandum. Secũda ꝑs similiter ꝑbatur: nam si illud ẽ verum non repugnans: ergo sequens vel impertinẽs ⁊ per consequens iuxta regulas dictas est concedendum. ¶ Octaua regula ẽ ista: ꝓpter possibile positum non est impossibile concedendum nec necessariũ negandum: quia nullum repugnans ẽ concedendum: nec aliquod sequens negandum: sed omne impossibile saltem per se ẽ repugnans cuilibet: ⁊ omne necessarium ẽ sequens: ergo impossibile non est concedendum: nec necessarium negãdum quocũqꝫ possibili posito. ¶ Cõcludo ergo q̃ infra tempus obligatiõis quotiencũqꝫ ⁊ quandocũqꝫ proponiur aliqua istarum deus ẽ: homo ẽ asinus: prima est concedenda: ⁊ secunda negãda. ¶ Notandum q̃ duplex ẽ necessarium scilicet per se ⁊ per accidẽs. Necessarium per se est illud cuius adequatũ significatum non potest nec potuit: nec poterit esse falsum: vt deus est. Necessarium ꝑ accidens est illud cuius significatuꝫ adequatum non potest esse falsum: sed potuit esse falsum: vt tu fuisti: vnde solet regulariter dici q̃ omnis propositio de preterito i terminis duplicibus non dependens a futuro ẽ necessaria. ¶ Similiter ẽ duplex ipossibile: videlicet ꝑ se ⁊ ꝑ accidens. Impossibile ꝑ se ẽ illud cuiꝰ adequatũ significatuꝫ nõ põt nec potuit ẽ verum nec poterit: vt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

nullus deus ē. Impossibile ēo p accidens ē illud cuius adequatū significatū non potest esse verū: sed bene potuit esse verū: vt tu nō fuisti. Unde semp si vnū cōtradictorū ē necessariū: aliud ē impossibile ⁊ econtra. Intelligitur ergo regula ista de ipossibili ⁊ necessario p se: q: aliquando propter possibile positū ē cōcedendū impossibile ⁊ negandū necessariū p accidēs: vt pono tibi istā: hoc instās nō fuit: demōstrando instans pñs admittēda ē q: vera: qua admissa certū ē q̄ illud instans pteryt: ⁊ tamē si ꝓpono eandē cōcedēda ē: ⁊ suū oppositū negandū: nō obstāte q̄ sit factū ipossibile p accidēs: ⁊ suū oppositū necessariū similiter p accidens. Ultima regula ē ista: qualibet parte copulatiue ꝛcessa ꝛcedenda ē copulatiua cuius ille vl' ꝛsimiles sunt partes pncipales. Et vna parte disiunctiue ꝛcessa ꝛcedenda ē disiunctiua: cuius illa est pars pncipalis: ꝓbatur hoc: nam sicut ad veritatem copulatiue requiritur ⁊ sufficit quālibet eius partē esse verā. Et ad veritatem disiūctiue q̄ vna sit vera: ita ad hoc q̄ copulatiua sic cōcedēda requiritur: ⁊ sufficit quālibet partem esse ꝛcedendaz. ¶ Et ad hoc q̄ disiūctiua sit ꝛcedenda requiritur ⁊ sufficit vnā ptē pncipalē esse ꝛcedendā. verbi gratia: pono tibi istam tu es rome: q̄ admissa si ꝓponitur eadem cōcedenda est deinde tu es homo ꝛcedenda ē: q: vera et impertinēs. Ultimo si ꝓponitur ista copulatiua: tu es rome ⁊ tu es homo: cōcedēda ē: quia partes sunt ꝛcesse: ⁊ ita de disiunctiua suo modo dicat: quare ⁊c.

Harum regularum veritas intensius innotescat ꝛtra quālibet illarū vnam formabo obligationem. Contra igitur pmam regulam pono tibi omne possibile: si nō admittis arguo sic. Ego pono tibi omne possibile: ⁊ non admittis omne possibile bene respondēdo: ergo nō omne possibile ē a te admittendum: quod est contra regulam. Si autem admittis ꝓpono tibi ista duo: tu es: ⁊ tu non es: si concedis: tu concedis duo contradictoria: ergo male respondes. Si negas aliquam istarum: ⁊ quelibet istarum est tibi posita ⁊ a te admissa: quia possibilis: ex quo posui tibi omne possibile: ergo tu negas tibi positum: et a te admissum: et per consequens male respondes. patet cōsequentia per secundam regulam. ¶ Respondetur nō admittendo positum: ⁊ tunc ad argumentuz pono tibi omne possibile: et non admittis omne possibile: ergo non omne possibile ē a te admittendum: nego argumentum: sicut non sequitur pono tibi vtrūq̄z istorū contradictoriorum: tu es: ⁊ tu non es: ⁊ nō admittis vtrūq̄z istorum: ergo non vtrūq̄z istorum contradictoriorum est a te admittendum: sed solum sequitur q̄ non est admittendum vtrūq̄z istorum: ita in pori cōsequentia sequitur: q̄ nō ē admittendum omne possibile: ⁊ hoc est verum cum quo stat q̄ oē possibile est admittendū. ¶ Cōtra secundam regulam arguitur sic: Et pono tibi istam: tu es rome: est tibi positū et a te admissum: qua admissa ꝓpono tibi: tu es rome negāda est: quia falla ⁊ impertinens: tunc arguitur sic: illa ꝓpositio est a te neganda: ⁊ eadem ē tibi posita: ⁊ a te bene admissa: ergo tibi positum ⁊ a te admissum ē negandum: tenet cōsequentia: quia ē sylogismus resolutorius: ⁊ maior est concessa: minor vō ē positum. Respōdetur admittēdo positum: ⁊ cum ꝓponitur tu es rome negat: ⁊ tunc ad argumentū nego maiorem: ex eo q̄ repugnat posito: nam sequitur: tu es rome est tibi positū ⁊ a te admissum: ergo tu es rome: ē a te concedēdū qd̄ repugnat huic: tu es rome ē a te negandū. Quotiens cū q̄z ergo ꝓponitur ista negatur: ⁊ cum dicitur ista ē a te neganda: itez negatur: ⁊ conceditur q̄ ē cōcedēda. Et si arguitur sic: illa ē a te concedenda: ⁊ tu negas eam: ergo male respondes. Nō negat cōsequētia: sicut nō sequitur tu concedis a ꝓpositione: ⁊ a ꝓpositio ē falsa: ergo tu male respondes: dato q̄ a sit vnū falsum sequēs sed in qualibet illarum consequentiarum addendum ē in antecedente: tu non es obligatus qd̄ negatur tanq̄z falsiz ⁊ impertinens. ¶ Contra tertiam regulam arguit sic: pono tibi istam: tu curris ⁊ tu non curris: ē a te ꝛcedendū. casus est possibilis: q:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

possibile est q̃ tu curras: ⁊ q̃ illa tu nõ curris sit tibi posita: ⁊ a te admissa: ⁊ ꝗsequent ꝓcedẽda. Admisso ꝗ casu arguo sic tu curris nõ ē a te ꝓcedendũ: ⁊ tu curris seqꝫ ex posito ⁊ admisso tãq̃ꝫ a copulatiua ad alteram pte: ergo non quodlibꝫ exposito ⁊ admisso ē ꝓcedendũ: ꝗa tenet: ⁊ ꝑma ꝑs antecedẽtis ꝑbat: nã tu nõ curris est a te cõcedendũ ꝑ positũ: ſz tu nõ curris ꝓtradicit isti tu curris: ergo tu curris nõ est a te ꝓcedendũ. ꝗa tenet: q: si vnũ ꝓtradictoriũ ē ꝓcedẽdũ: reliquũ est negandũ. Rũdet admittendo positũ: ⁊ tũc ad argmentũ nego istã tu curris: nõ est a te ꝓcedendũ: ⁊ ad ꝑbationẽ nego minorẽ videlicet tu curris ꝓtradicit isti tu nõ curris nõ tãq̃ꝫ falsa: ſz tanq̃ꝫ repugnantẽ duobus ꝓcessis. sequit enĩ tu curris ē a te ꝓcedendũ: ⁊ tu nõ curris nõ sunt ꝓtradictoria. Si tũ fieret casus isto modo pono tibi istaꝫ tu curris ⁊ tu nõ curris: ciꝰ cõtradictoriũ est a te ꝓcedendũ admitto casuꝫ: ⁊ cõcedo illã tu curris quo tiens cũ q̃ꝫ ꝑponit: ⁊ nego q̃ sit a me concedenda tãq̃ꝫ repugnãs secũde parti copulatiue posite: nam sequit tu non curis: ꝓtradictoriũ eius ē a te concedendũ: ergo tu curris nõ est a te ꝓcedendũ. ¶ Et si arguitur sic: tu curris non ē a te ꝓcedẽda: ⁊ ꝓcedis eã ergo male respõdes: nego ꝗam: sicut nõ sequit tu negas a ꝑpõnẽꝫ: ⁊ a est vã ergo male respõdes: sed oportet addere in antecedẽte: ⁊ tu nõ es obligatꝰ: ⁊ hoc negatur tanq̃ꝫ falsum. ¶ Contra quartã regulam arguitur ꝑbando q̃ repugnans posito est a te concedendũ. Et pono tibi istam nihil est tibi positus pono admissa q: possibilis ꝑponꝰ tibi istã aliquid ē tibi positũ si concedis ⁊ bũ rũdes: ergo habeo intentũ: q: illa repugnat posito. Si negas ꝓtra ego posui tibi istã nihil ē tibi positũ ⁊ ĩpa est aliqd: ergo aliqd ē tibi positũ. Rũdetur negando istam aliqd ē tibi positũ: ⁊ tunc ad argumentũ nego maiorẽ videlicet ego posui tibi istã: nihil est tibi positũ tanq̃ꝫ repugnãtez: hec enĩ repugnãt nihil ē tibi positum: ⁊ posui tibi istam. Et si arguit positio repugnat tibi posito: ꝗ aliqd est tibi positũ negẽt aliꝰ: q: repugnãs ⁊ quelibꝫ alia ꝑponꝰ ad quã sequit aliqd ē tibi positũ. Cõfirmꝰ rũdet si ponat: te nõ esse: admittẽdo ⁊ ꝓcedendo idẽ. etsi dicit: tu ꝓcedis istã vel tu bũ rũdes nego quãlibꝫ talẽ q: ad ĩpam sequit te esse qd̃ est oppositũ positi ¶ Contra quintã regulã arguit. Nã data veritate istiꝰ sequit q̃ admisso quocũq̃ꝫ ꝓtingẽti falso sit quodlibꝫ aliud ꝓtingẽs falsum ꝓcedendũ. ꝑbat ⁊ pono tibi istã tu es rome qua posita ⁊ admissa ꝑponꝰ tibi istã: tu es rome. Et baculꝰ stat in angulo: ꝑz q: illa est negãda q: falsa nõ sequẽs: deinde ꝑponit nullus baculꝰ stat ĩ angulo: si negas: ergo hẽs intentũ ꝓtra regulã: q: sequit ex posito cũ opposito bũ negati: sequit enĩ tu nõ es rome vel nullus bacculus stat in angulo: sed tu es rome ꝑ positũ: ꝗ nullus baculus stat in angulo. Si ergo ꝓcedit illa nullus baculus stat ĩ angulo habeo ꝓclusionẽ ꝑncipaliter ꝑbandã: q: sicut deducit illa: ita ⁊ quelibet alia: dũmodo sinũ oppositus cõiungat copulatiue composito que copulatiua ĩmediate postpositũ ꝑponat. Respõdet ꝓcedẽdo cõclusionẽ adductã imo põt idez falsum ⁊ quodcũq̃ꝫ deduci: dũmodo ponat disiũctiue cum opposito positi: verbi gr̃a ponoꝰ tibi istã tu curris: qua admissa ꝑponꝰ tibi tu nõ curris vel baculus stat in angulo aut aliquã talem tu es papa vel episcopus: ꝓcedẽda ē: q: vera ⁊ ĩpertinẽs deinde ꝑponit bacul⁹ stat in angulo: oportet ꝓcedere: q: sequit ex posito ⁊ vno ꝓcesso: sequit enĩ tu nõ curris vel baculus stat in angulo: ſz tu curris ꝑ positũ: ꝗ baculus stat in angulo. ¶ Cõtra sextam regulã arguit sic: ⁊ pono tibi istã disiũctiuã tu curris vel rex sedet: qua posita ⁊ admissa ꝑponꝰ istã nullus rex sedet: ⁊ ꝑz q̃ est dubitãda: q: dubia ⁊ ĩpertinẽs: deinde ꝑponꝰ tu curris negãda ē: q: falsa ⁊ ĩpertinẽs. deinde ꝑponꝰ iterũ illã nullus rex sedet: si negas vel ꝓcedis eã: ⁊ ꝑtuus dubitasti: ꝗ male rũdes: tenet ꝗa ꝑ vnã regulã obligationum: q: oẽs responsiões infra tẽpus obligatiõis sunt reto: quẽdẽ ad idẽ instãs. Si ergo dubitas istã ⁊ bene respõdes: illa nõ est a te negãda: ⁊ tamẽ repugnat posito ⁊ opposito bene negati. Naꝫ bene sequit tu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

curris vel rex sedet:sed tu nõ curris:ergo rex sedet. Respondetur admittẽdo positũ ⁊ cũ proponitur illa nullus rex sedet dubitatur:⁊ illa negaꝯ tu curris:⁊ cum iterũ ꝓponiꝯ nullus rex sedet negaꝯ: q: repugnat posito ⁊ opposito bñ negati Et cũ dr̃ prius dubitasti eam ⁊ modo negas:ergo male respõdes:nõ valet argumentũ: ⁊ ad regulaz dico q intelligit de respõsionib⁹ repugnãtibus sicut est cõcedere ⁊ negare. Ꝟ tẽ ꝓceditur in simili casu q aliqua propõ in vno loco est dubitãda:⁊ in alio loco est ꝓcedendã:vt pono tibi istã tu curris vel rex sedet: qua admissa:propono rex sedet dubitãda est q: dubia ⁊ impertinens:deinde tu curris neganda est falsa ⁊ ipertinens. Ꝟterũ propono rex sedet : et patet q est concedenda q: sequens ex posito ⁊ opposito bene negati:vt tu curris:vel rex sedet:sed tu nõ curris:ergo rex sedet. ¶ Contra septimã regulã arguitur probãdo q nõ ad omne impertinens est respondendũ ꝟm sui qualitez. Et pono tibi istã tu es rome qua admissa ⁊ cõcessa ꝓponо tu es rome in hoc instãti demonstrãdo instans pñs:si cõcedis habeo intentũ:quia ista est falsa ⁊ ipertinẽs cum non sequatur nec repugnet. Si vo negetur: contra omne qd̃ est rome est rome in hoc instãti:sed tu es rome:ergo tu es rome in hoc instãti : maior ꝓbaꝯ:nam omne qd̃ est rome ẽ rome in instãti pñti : sed nullum est instãs pñs nisi hoc : ergo oẽ qd̃ est rome:est rome in hoc instãti. Respondeꝯ admittẽdo positũ:⁊ cũ ꝓponiꝯ tu es rome in hoc instãti negeꝯ ⁊ ad eius ꝓbationẽ nego maior:ez q: repugnat posito ⁊ opposito bñ negati nã sequiꝯ tu es rome ⁊ tu nõ es rome in hoc instanti: ergo omne quod est rome est rome in hoc instanti. Et ad probationem illius maioris cõcedo q omne qd̃ est rome ẽ rome in instãti pñti: ⁊ nego minor:ẽ scilicet q nullũ sit instãs pñs nisi hoc qm̃ ex vno concesso ⁊ opposito bene negati seqtur oppositu illius exceptiue. seqtur enim oẽ qd̃ est rome est rome in instãti presenti: ⁊ nõ omne qd̃ ẽ rome est rome i hoc instãti:g̃ aliqd̃ est instãs qd̃ nõ est hoc qd̃ repugnat illi exceptiue. Et si dr̃ q est illud instãs: dicit qd̃ stat qd̃ sit a vl'b:nec est determinanda nisi disiunctiue talis questio. ¶ Contra regulam arguiꝯ. Et pono tibi istam homo est asinus est tibi positũ ⁊ a te admissuz:qua admissa ⁊ concessa: q: possibilis:ꝓpono hõ est asinus vel concedis vl negas. Si cõcedis : ⁊ bene respondes habeo intentũ.s.q ꝓpter possibile positũ cõcedendũ est possibile p se. Si autez negas ꝓtra omne tibi positũ: ⁊ a te admissuz est a te ꝓcedendũ:sed hõ est asinus est tibi positũ:⁊ a te ꝓcedendũ:g̃ hõ est asin⁹:ẽ a te cõcedendũ:tenet ꝓsequẽtia cũ maior q: est regula ⁊ minor patet q: est positũ: tunc arguitur sic:hõ est asinus: est a te ꝓcedendũ ⁊ hõ est asinus:est ipossibile p se g̃ ipossibile p se est a te concedendũ:et consequẽter necessariũ per se est a te negandum: q: suũ contradictoriũ est necessariũ per se nõ homo est asinus. ¶ Respondeꝯ admittẽdo positum:⁊ cum proponiꝯ hõ est asinus negatur:⁊ tunc ad argumentũ concedo q hõ est asinus ẽ a te concedendũ: ⁊ nego q homo est asinus sit impossibile p se tanq̃z repugnãs vni concesso: seqtur eniꝯ hõ est asinus est a te concedendũ:ergo homo est asinus:non est ipossibile p se. Et si arguiꝯ sic homo est asinus:est a te concedendũ:⁊ tu negas ipsam:ergo tu male respõdes:nego argumentũ sed aportet addere ⁊ tu nõ es obligat⁹. ¶ Contra vltimã regulã arguiꝯ ⁊ pono tibi istã tu es rome:q̃ admissa ⁊ concessa ꝓpono tibi istaz copulatiuã tu es rome ⁊ tu es hõ:hec copulatiua ẽ falsa ⁊ ipertinens : ergo negãda:⁊ tñ quelibet eius ps est cõcedenda:ergo non qualz pte copulatiue concessa est ꝓcedenda copulatiua qd̃ est contra regulã. Sed probatur q quelz ps copulatiue sit concedẽda : q: prima ps est ꝓcedẽda q̃ posita ⁊ admissa : ⁊ secda silr q: vera ⁊ ipertinẽs:g̃ ⁊c. ¶ Rñdeꝯ admittẽdo positũ: ⁊ cũ ꝓponiꝯ copulatiua: ⁊ nego eã:⁊ nego q q̃libz eius ps sit ꝓcedẽda: eo q secda est nagãda. ⁊ cum dicitur q est vera ⁊ impertinens cõcedo q est vera: sz nõ est impertinẽs: imo est repugnans:q: suum contradictorium seqtur exposito ⁊ opposito bene negati. Nam seqtur tu non es ro-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

me: vel tu nõ es homo: sed tu es rome per positũ: ergo tu nõ es homo. Si aũt ĩmediate post positũ ꝓponerẽt: tu es homo: concederẽ eã: q̃ vera ⁊ ipertinẽs: ⁊ ꝓiter ꝓcederẽ istã copulatiuã: tu es rome: ⁊ tu es hõ: tãq̃z sequentẽ ex suis partibus cõcessis. ¶ Itẽ arguo cõtra candez regulam. Et pono tibi istã: omnis homo est rome: quia admissa ꝓ pono: tu es homo ⁊ tu es rome: hec copulatiua ẽ negãda: q̃ falsa ⁊ ĩpertinens: deinde ꝓpono tu es homo: ista ẽ concedẽda: q̃ vera ⁊ ipertinẽs. Ulterius ꝓpono alteram partẽ tu es rome: ⁊ patet q̃ hec similiter ẽ cõcedẽda: q̃ sequẽs ex posito ⁊ vno ꝓcesso verbi gratia: Omnis homo ẽ rome: tu es homo: ergo tu es rome: ⁊ ita habeo intentũ q̃ copulatiua ẽ negãda: ⁊ tamẽ quelibz eius pars ẽ cõcedẽda. ¶ Respõdetur admittẽdo positũ: ⁊ negãdo copulatiuã: ⁊ cũ ꝓponit: tu es homo nego: q̃ repugnat posito cũ opposito bene negati: q̃ suũ ꝓtradicto: ũ sequit. Naz sequit: omnis homo est rome: ⁊ tu nõ es homo vel tu nõ es rome: ergo tu nõ es homo: patet ꝓsequẽtia: quia consequẽs sequit ex posito: ⁊ qualibet parte disiunctiue: ergo sequitur ex posito ⁊ tota disiunctiua patet consequẽtia: ⁊ antecedens similiter patet intuenti: quare ⁊c.

In materia cõuertibilitatis ꝓpõnuz ꝓponit hoc sophisma: pono tibi istaz deus est: ⁊ homo est asinus cõuertuntur: quia admissa: q̃ possibilis: ꝓpono deũ ẽ cõcedat: q̃ necessariuz p se: deinde ꝓpono homo ẽ asinus: vel cõcedis vel negas: si cõcedis: cõtra cedat tempus obligationis: ⁊ ostẽdo tibi q̃ tu cõcessisti ĩpossibile p se in tempore obligatiõis: ergo male respõdes vnde extra tempus obligationis: semper rei veritas ẽ fatenda: q̃ p hũc modum apparet si respõdẽs bene vel male respõdeat in tempore obligatiõis. Si aũt in tempore obligatiõis negẽt ista: homo ẽ asinus contra deus ẽ: ⁊ homo ẽ asinus conuertunt: et hec concedẽda deus ẽ: ergo hec ẽ concedẽda homo ẽ asinus: ⁊ tu negas eã: ergo male respondes. ¶ Itẽ admisso illo casu ꝓpono: hec ẽ vera deus ẽ: debet cõcedi: q̃ verũ ⁊ ĩpertinẽs: deinde hec ẽ vera: homo ẽ asinus: hec est concedenda: q̃ sequẽs. Nã sequitur ille conuertuntur: ⁊ ꝑma est vera ergo ⁊ secũda: ⁊ tunc sic ista est vera homo ẽ asinus que adequate significat hominez esse asinum: ergo hominem esse asinuz est verum: ⁊ per consequens homo est asinus ¶ Ad primũ respondetur admittendo casum: ⁊ cum proponitur deus est concedo: ⁊ nego istam homo est asinus: ⁊ tunc ad argumentum concedo q̃ homo est asinus: ẽ a me concedendum: ⁊ argumentuz improbans: nego consequentiam: sed oportet addere q̃ tu non es obligatus q̃ ego nego. Et si arguitur homo est asinus: est a te concedendum: ⁊ homo est asinus est per se impossibile: ergo per se impossibile est a te cõcedendum: nego minorem tanq̃z repugnãtem maiori concesse. Eodem modo respõdetur si primo loco proponatur ista: homo est asinus: ⁊ a te concedenduz q̃ concederetur ⁊ consequenter diceretur q̃ ista deẽ est: est a te neganda: ⁊ negaretur q̃ eẽt necessaria per se: quia repugnat concesso. Sequitur enim deus ẽ: est a te neganda: ergo non est necessaria per se. Ad secundum cõcedo q̃ illa ẽ vera homo est asinus: ⁊ nego q̃ ipa significet adequate hominem eẽ asinum: quia repugnat maiori concesse. Sequitur enim: illa est vera homo ẽ asinus: ergo non significat adequate hominem esse asinum. vbi autem ꝑmo loco ꝓponeretur illa homo est asinus est falsa: concederetur: q̃ verum ⁊ impertinens: deinde deus est: est falsa: conceditur quia sequens: ⁊ negat tãq̃z repugnans q̃ significet adequate deuz esse. Et si diceretur qualiter adequate significat non determinatur hec aliqua talis questio. ¶ Notandum q̃ si poneretur conuerti deus est ⁊ homo est asinus sic adequate significãdo: vt prius non debet admitti casus: quia eo admisso sequitur incõueniens vel contradictio probatur. Nam admisso illo propono hec est vera deus est vel concedis vel negas. Si negas: contra illa non est vera: deus est que adequate significat deum esse: ergo deũ eẽ non est verũ q̃ ẽ ĩpossibile. Si autem conceditur deinde ꝓpono: hec ẽ vera homo ẽ asinus oportet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

ret ꝓcedere tanq̃ꝫ sequens. Tūc arguit̃ sic: illa ē vera hō ē asinus: que adequate significat hominē eē asinū: ergo vex ē hominē eē asinū: ꝓsequēs ipossibile. ¶ Ro: o aliq̃li ergo respōsiōe in hac materia pono aliq̃s regulas: quarū pma ē ista: Quādocūq̃ ponit̃: duas ppositiōes conuerti adequate significando: quarū vna ē necessaria ⁊ alia ī possibilis: nō admittit̃ casus iste: q: tūc ex necessario sequeret̃ ipossibile: vt deus ē ergo hō ē asinus: ⁊ demōstrādo p li sic adeq̃te significādo significata ꝓsueta. ¶ Secūda regula ē ista: quādocūq̃ ponit̃ duas ppositiōes ꝓuerti sic adequate significādo: quarū vna ē possibilis ⁊ alia ipossibilis: nō admittit̃ casus iste: vt si ponat̃ istas cōuerti sic adequate significādo: tu es hō ⁊ hō ē asinus: nō admittat̃: q: tūc ex possibili sequitur ipossibile. pbat̃: ⁊ pono casum illū quo admisso facio istā ꝓsequētiā tu es hō: ergo hō ē asinus: ꝓna bona: aīs ē possibile: ⁊ cōsequēs ipossibile: nā possibile ē te eē hominē: ⁊ hec ppositio tu es hō sic adequate significādo: ergo ipa ē possibilis: ⁊ est antecedēs: ergo antecedens ē possibile. Similiter hominē eē asinū ē ipossibile: ⁊ ista ppositio hō ē asinus sic adequate significat. ergo ipa ē ipossibilis: ⁊ ē ꝓsequens: ergo ⁊c. ¶ Tertia regula ē ista: quādocūq̃ ponit̃ duas ppōnes cōuerti sic adequate significādo: quarū vna ē necessaria: ⁊ altera contingēs: non admittit̃ iste casus: vt si ponit̃ istas ꝓuerti: deus ē: ⁊ antich: ristus ē futur⁹ sic adequate significādo: q: tūc ex necessario sequeret̃ ꝓtingēs: pbat̃: q: si nō admittat̃: ergo casus iste: ⁊ facio istā ꝓsequētiam deus ē ergo antich: ristus ē futurus: illa cōsequētia ē bona: q: arguit̃ ab vno ꝓuertibili ad reliquū: ⁊ aīs ē necessariū: ⁊ ꝓis ꝓtingēs: ergo ꝓna nō valet: sed pbat̃ q: aīs sit necessariū. nā deū eē ē necessariū: ⁊ aīs sic adequate significat: ergo aīs ē necessariū Similiter antich: ristū eē ꝓtingēs: ⁊ ꝓis sic adequate significat: ergo ꝓis ē ꝓtingens. ¶ Quarta regula ē ista: quādocūq̃ ponitur duas ppositiōes ꝓtingentes ꝓuerti sic adequate significando: quarū vna ꝓtradictorie alteri repugnat: non admittat̃ casus ille: vt si ponat̃ istas ꝓuerti sic adequate significādo: tu es ⁊ tu non es: q: tūc ex vno opposito ꝓ sequit̃ reliquū: quoꝫ quodlibꝫ foret ꝓtingēs: imo sequit̃ q: duo ꝓtradictoria foret̃ simul vera aut simul falsa: qō nō est possibile. Et notāter dico ꝓtradictorie: q: si repugnarent ꝓtrarie deberet admitti casus: ⁊ dici quālibet istaꝫ eē falsam: vt tu curris ⁊ tu nō moueris. he enim sic adeq̃te significādo nō possunt eē simul vere: ſz bene simul false. Voco enim ꝓtradictorie illa repugnare que nō possunt eē simul vera: nec simul falsa sic adequate significando. Et ꝓtrarie repugnare voco illa que bene possunt eē simul falsa: sed nō simul vera ¶ Quinta regula ē ista: quādocūq̃ ponit̃ duas ppositiōes ꝓtingētes ꝓuerti sic adequate significādo: quarum nulla alteri repugnat: admittat̃ casus ille: ⁊ ad pmā ppositā respōdeat̃: sicut ad ꝓtinēs. Et ad secūdā vo sicut ad ptinēs sequēs. verbi gratia: pono tibi istā: tu es hō ⁊ tu curris: ꝓuertunt̃ sic adequate significando admittat̃: ⁊ si ponit̃ tu es hō: ꝓcedat̃ tanq̃ꝫ vex nō repugnās: ⁊ cōsequēter q: illa ē vera: tu curris tanq̃ꝫ sequēs. Item si variatur ordo: ita q: pmo loco pponatur: tu curris: negat̃: q: falsa ipertinens: ⁊ cōsequēter negādā est illa tu es homo. Et si dicatur q: ista est falsa tu curris coce datur: ⁊ consequēter q: ista ē falsa: tu es homo. ¶ Sexta regula est ista: quādocūq̃ ponit̃ duas ppositiones ꝓuerti: siue sint ꝓtingētes: siue nō cōtingentes: nō faciēdo mentionē de adequato significato: admittat̃ casus: ⁊ ipis ppositis quoad concedere vel negare respondeatur intus sicut extra: sed si pma concedit̃ esse vera vel necessaria: ⁊ secūda similiter. Si aūt falsa vel ipossibilis: ⁊ secūda similiter. verbi gratia: si ponit̃ ista: deus ē ⁊ homo ē asinus: rūsū ē in pncipio: sed si pono tibi istā tu es hō ⁊ tu curris: ꝓuertunt̃ admittatur qua admissa ppono: tu es hō concedat̃: deinde tu curris negat̃. Sed si dicit̃ pma est vera concedatur: ergo secūda ē vera cōcedo: sed tūc nego q: secunda significet adeq̃te te currere tanq̃ꝫ repugnās vni ꝓcesso ⁊ opposito bene negati: seqt̃ enī tu nō cur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

ris: ⁊ ista tu curris est vera: ergo nõ ñgnifi cat adequate te currere. ¶ Et si arguitur sic illa ꝓna est bona tu es hõ: ḡ tu curris ⁊ antecedens ẽ concedendũ a te ergo ꝓns: cõcedo: tunc vltra ꝓns est cõcedendũ a te ⁊ tu negas ipsum: ergo male rñdes: nõ valet ꝓna sed oportet addere in añcedẽte: ⁊ tu non es obligatus. ¶ Notandũ ꝙ quotienscũq; ꝓponũt aliqua istarũ ꝓsequẽtiaꝝ in casu ꝙuertibilitatis deus est: ergo hõ est asinus: tu es homo: ergo tu curris semper negat quelibet istarũ: q: in rei veritate q̃libet istarũ est ipossibilis: sed ad ipossibile respõdendũ est intra tẽpus obligatõis: sic tñ: ut dicat quãlibet illarũ esse bonã: sicut semp negatur ista: hõ est asinus: ⁊ tñ aliqñ cõcedit istam esse verã: nam ista hõ est asinus est ipossibilis: sed ipsa; esse veram nõ est ipossibile. Similiter quelibet istarũ cõsequentiarũ est impossibilis: sed quãlibet illarũ esse bonã non ẽ ipossibile: quare ⁊c.

De similibus ⁊ dissimilibus propositionibus est dicendũ. Sit ergo rei veritas ꝙ sis parisius: ⁊ pono tibi istam: tu es parisius et tu es rome sunt similia: ⁊ intelligendo ꝑ ꝓpositiões esse similes ipsas esse similes in veritate vel falsitate: qua admissa ꝓpono tibi istam tu es parisius: hec est ꝓcedenda: q: vera ⁊ iptinẽs vt patet intuenti. Deinde ꝓpono tũ es rome. Si negas ⁊ concessisti alterũ similũ: ḡ male respondes. Si concedis ꝓpono tibi istam copulatiuã: tu es parisius: ⁊ tu es rome. Si negas eam ⁊ cõcessisti vtranq; partem: ergo male respondes: tenet consequẽtia per regulam primi capituli. Si cõcedis eam cedet tempus obligationis. Et arguo ꝙ cõcessisti ipossibile: videlicet tu es parisius ⁊ tu es rome facta obligatione possibili: ergo male respondisti. Respondetur admittendo positum: ⁊ cum proponitur tu es parisius concedo ⁊ nego istam tu es rome Et cum dicitur: tu concessisti vnũ similiuꝫ ⁊ alterum negas: ergo male respondes: nego consequentiã sicut non sequitur tu cõcessisti vnum cõuertibilum: ⁊ alterum negas ergo male respondes. Sed bene sequitur: tu concessisti vnum similũ esse veruꝫ ⁊ alterum negas esse verum: ergo male respondes: Propterea si in principio proponitur hec est vera tu es parisius cõceditur: ⁊ consequenter ꝙ hec est vera tu es rome: ⁊ primitus negassem istam tu es rome: ideo nego consequenter ꝙ illa tu es rome: significet adequate te esse rome. Illam sequit̃ tu non es rome: ⁊ illa tu es rome: ẽ vera ergo nõ significat adeq̃te te esse rome. Ideo pro euidẽtia huius materie pono aliquas regulas. Prima est ista: Quãdocunq; ponuntur due propositiones esse similes non faciendo mentionẽ de adequato significato respõdeatur ad easdem ꝓcedẽdo vel negando vel dubitando infra tẽpus obligationis sicut extra: vt si ponitur istas esse similes deus est: ⁊ homo est asinus: tu sedes ⁊ tu curris semper ꝓcedatur prima ⁊ negatur secunda. ¶ Secunda regula est illa. Quandocunq; ponuntur due ꝓpositiones esse similes non faciẽdo mentionẽ de adequato significato ad primaꝫ propositionem esse veram vel falsam: respondeatur sicut extra: ⁊ ad secundã consequẽter. verbigratia pono tibi illam tu es homo: ⁊ antichristus est: sunt similes si proponitur primo: hec est vera: tu es homo cõcedatur: ⁊ ꝓsequenter ꝙ ista est vera antichristus est Si autem primo proponitur hec est falsa antichristus est cõcedatur: ⁊ consequenter ꝙ ista est falsa tu es homo. ¶ Tertia regula est ista: Quandocũq; ponũt due propositiones esse similes sic adequate significando: quarũ vna alteri contradictorie repugnat: non admittendus est casus: vt si ponant̃ tales esse similes: deus est: ⁊ homo est asinus: sic adequate significãdo rex sedet: ⁊ nullus rex sedet. probatur q: si nõ admitatur ergo casus. Et quero vtrũ illa sit vera vl̃ falsa deus est. ⁊ si dicatur ꝙ illa sit falsa: ⁊ ipsa adequate significat deum esse: ergo deum esse est falsuꝫ. Si dicitur ꝙ ipa sit vera ergo hec est vera homo est asinus: ⁊ ipsa adequate significat hominem esse asinum: ergo hominem esse asinum est verũ consequens inconueniẽs. Et ita arguitur de contradictoriis probando duo cõtradictoria simul esse vera vel falsa. ¶ Quarta

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

regula est ista: Quandocũq; ponunt due ꝓpositiões esse similes sic adequate significando: quarũ vna vel quelibet sequitur ad contradictoriũ alterius ille sunt similes in veritate ⁊ vbiq; ⁊ quadocũq; ꝓponuntur sunt cõcedẽde vt posito q̃ ponantur tales esse similes sic adequate significãdo: tibi cõcluditur: ⁊ tu nescis tibi ꝛcludi: tu nõ curris: ⁊ tu moueris. ꝓbat: Nam admisso isto casu quero vtruz iste sint similes vere vl' similes false. Si ve: habeo intentũ: si false ergo oppositũ regule ẽ verum: vz tu scis tibi ꝛcludi: tunc sic tu scis tibi ꝛcludi: ergo tibi ꝛcludit: illa ꝛña est bona: ⁊ añs est verum: ergo ⁊ ꝛñs est verũ: ergo nõ ẽ falsum cuius oppositũ ꝛcessisti. Et ita de alijs duobus dicat. ¶ Quinta regula est ista. Quãdocũq; ponunt due ꝓpositiones esse similes: sic adequate significando: ex quarum vna sequitur oppositũ alterius ille sunt similes in falsitate: ⁊ quemq; sic proposita semp est neganda: vt posito q̃ iste essent similes sic adequate significãdo: tibi cõcluditur: ⁊ tu scis tibi ꝛcludi ⁊ tu es albus: tu non es coloratus: quo admisso ꝓpono ille sunt false: si ꝛcedis habeo intentũ. Si dicit q̃ sint vere: arguo sic tu es albus: ergo es coloratus: illa ꝛña est bona: añs est verum p te ergo ⁊ ꝛñs: ⁊ ita duo ꝛtradictoria sunt sil' vera: qd̃ nõ admittit imaginatio. ¶ Sexta regula ẽ illa. Quãdocũq; ponunt due ꝓpositiões esse similes sic adequate significãdo: quarũ quelibet est alterĩ ĩptinens tunc possunt esse similes in vitate vel in falsitate concedende ⁊ negãde. verbi gra: pono q̃ ille sint similes sic adeq̃te significãdo tu es hõ ⁊ tu curris. Si primo proponit tu es homo cõcedat illa: ⁊ dicatur q̃ est vera ⁊ consequenter cõcedatur illa tu curris ⁊ dicatur ipsam esse veram. Si autem proponitur ꝑmo loco tu curris: negat illa: ⁊ concedatur ipsam esse falsam: ⁊ ꝛsequenter eodem mõ rũdetur ad illã tu es hõ: quare ⁊c.

Propositiones dicuntur esse dissimiles quando vna est vera: ⁊ reliqua falsa. ¶ Procuius materie declaratione fit hec prima regula: Quicumq; ponitur duas propositiones esse dissimiles non faciendo mentionem de adequato significato ad quãlibet propositam concedẽdo vel negando: respondeatur infra tempus obligationis sicut extra. verbi gra pono q̃ iste sint dissimiles tu es hõ: ⁊ tu es albus: illo posito ꝛcedat q̃libet illarũ. ¶ Secunda regula quãdocũq; ponit duas propositiões esse dissimiles nõ faciẽdo mentionem de adequato significato ad ꝑmo ꝓpositam esse veraz vel falsam: respõdeatur infra tempus obligatiõis sicut extra ⁊ ad aliaz dissimiliter. verbi gra: pono q̃ iste sint dissimiles tu es hõ: ⁊ tu es aĩal: quo admisso ꝓpono hec est vera tu es hõ ꝛcedatur: ⁊ ꝛsequenter q̃ ista est falsa tu es aĩal. ¶ Tertia regula quandocumq; ponitur duas propositiones esse dissimiles sic adequate significando: quarum quelibet cum altera ꝛuertitur: non admittẽdus est casus vt hõ est: deus est: vel hõ currit: ⁊ risibile currit: Nam si conceditur illaz esse veram hõ est oportet cõcedere istam esse falsam deus est ⁊ sic ab vno cõuertibili ad reliquũ non valet argumẽtũ. ¶ Quarta regla ẽ ista: Quãdocũq; ponunt due propositiones esse dissimiles: sic adequate significando: quaruz vna ẽ necessaria ⁊ altera ĩpossibilis vel cõtingens tunc necessaria semp est ꝛcedẽda ⁊ altera negãda: vt deus est: ⁊ hõ est asinus deus est ⁊ tu es. ¶ Quinta regula si ponũtur due propositiones ꝛtingẽtes esse dissimiles: sic adequate significando quarum vna antecedit ad reliquã ⁊ nõ econtra. antecedẽs vbicũq; ꝓponitur semper est negandũ ⁊ consequens concedendum: vt tu curris: ⁊ tu moueris. Si enim concederet añs oporteret ꝛcedere ꝛñs: ⁊ cõsequenter dicere quãlibet illaz esse veram quod est contra casum. ¶ Sexta regula si ponunt due ꝓpositiones esse dissimiles sic adequate significando: quarũ quelibet ẽ alteri impertinens ad primo ꝓpositã: rũdeat intus sicut extra: ⁊ ad aliaz dissimiliter: vt posito q̃ iste sint dissimiles sic adequate significãdo tu curris: ⁊ tu es parisius: quecũq; illaz proponatur: prima debet negari ⁊ alia concedi ⁊ ita dicat si ambe extra tempus eẽnt vere: vt homo currit ⁊ tu vides: quare ⁊c.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

Regulas alias opposite specie q̃ depositio nũcupat̃ seqt̃ assignare. Quarũ prima est ista: Omne depositu⁊ admissum infra tempus obligationis propositũ semp est negandũ: vt si deponatur ista Aliquis homo est rome: qua admissa ⁊ proposita semp est neganda. ¶ Ex ista regula sequit̃: q̃ nunq̃ꝫ est admittẽdũ necessariu⁊ p se in depositione: sed bene quodlibet impossibile vel ꝓtingẽs: vnde negare impossibile vel ꝓtingẽs nõ est incõuenies: ꝫ inconuenies foret negare necessariũ p se. ¶ Secũda regula est ista: Omne p se antecedẽs ad depositũ: aut cũ concesso: vel cũ ꝓcessis opposito bene negati vl̃ oppositis bene negato⁊: semp est negandum. Verbi gratia Deposita ⁊ admissa ista Nõ currit: si ꝓponerek̃ Ille hõ currit: negãda foret: q̃ antecedit ad depositũ. Nã bene sequit̃ Iste hõ currit: ergo hõ currit. Itẽ si deponat̃ ⁊ admittat̃ ista Aliq̃s hõ nõ currit: ⁊ ꝓponitur tu nõ curris: concedat̃: qua vera ⁊ impertinens: sed ꝓposita in secũdo loco: tu es hõ negãda est: q̃ cũ vno cõcesso antecedit ad depositũ. Nam sequit̃: tu nõ curris: ⁊ tu es aliq̃s hõ: ergo aliq̃s hõ non currit. ¶ Tertia regula est ista: Omne repugnãs deposito: ⁊ omne sequẽs ex illo repugnãte per se aut cũ concesso vel cu⁊ concessis opposito bene negati: vel oppositis bene negato⁊ u⁊ est concedendũ. Verbi gra: Depono tibi istam Aliq̃d aĩal nõ currit: qua deposita ⁊ admissa propono eĩ⁹ cõtradictoriũ. s. omne aĩal currit: hoc est concedendu⁊: ⁊ hoc sil̃ Omne aĩal mouet̃: q̃ sequit̃ ex ꝓtradictorio depositi. Deinde si ꝓponit̃ Tu es aĩal concedat̃: q̃ verũ ⁊ impertinẽs. ⁊ vlterius illã Tu curris: q̃ sequit̃ ex ꝗdictorio depositi cũ concesso: sequit̃ enĩ Omne aĩal currit: tu es aĩal: ergo tu curris. ¶ Quarta regula est ista: Omne repugnãs ꝓtradictorio depositi p se aut cũ cõcesso vel cũ concessis opposito bũ negati: vel oppositis bene negato⁊ũ est negãdũ: vt in casu prior: si ꝓponerek̃ ista Aliq̃d aĩal nõ mouet̃: aut ista: tu nõ curris: negat̃ ꝑma: q̃ repugnat cõtradictorio depositi p se. Secunda ꝯo repugnat eidẽ cũ vno cõcesso. Vltima regula est ista Omne sequẽs ad depositũ ⁊ ad omne impertinẽs respõdendũ est ꝑm suam qualitatẽ. Verbi gra: Depono tibi istã: tu es alb⁹: q̃ admissa ꝓponor: tu es coloratus: cõcedat̃ q̃ vera ⁊ sequẽs ad depositũ. vñ nõ ẽ inconuenies negare antecedẽs: ⁊ cõcedere ꝯsẽs. Itẽ si proponit̃ ista Tu es calidus: concedenda est: q̃ vera ⁊ impertinẽs tã deposito q̃ꝫ ꝓtradictorio depositi. Vñ proprie impertinẽs in hac specie obligationis dicit̃ illud q̃d nõ sequit̃: nec antecedit ad depositũ: nec eidẽ repugnat: nec est sequẽs ad oppositũ depositi: nec eidẽ repugnat p se: vel cũ alio: vel cũ aliquib⁹: vt dictũ est. Ideo si deponit̃ ⁊ admittit̃ illa: sor. currit: ⁊ ꝓponatur: plato currit: rñdeat̃ intus sicut extra: q̃ est ꝓpositio impertinẽs: cũ nõ se habeat aliquo dictor modor.

Sophisinata aliq̃ sunt ponẽda: vt ponẽda: vt depositionis regule magis pateãt veritati. Depono g̃ tibi ꝑmo istã Tu es hõ: vel tu es rome: q̃ deposita ⁊ admissa propono Tu es hõ: si negas tu negas verũ ⁊ impertinẽs: g̃ male rñdes si cõcedis: ⁊ illud est antecedẽs ad depositũ: g̃ antecedẽs ad depositũ est ꝓcedendũ. Rñdet̃ admittẽdo depositũ. ⁊ cũ ꝓponit̃: tu es hõ nego: q̃ antecedit ad depositũ tanq̃ꝫ a pte disiunctiue ad totã disiunctiuã. ¶ Secundo depono tibi istã: Aliq̃ ꝓpõnes nõ sunt vere. q̃ admissa ꝓpono Iste sunt ꝓpõnes: tu curris: tu nõ curris: ꝓcedendũ est: q̃ verũ ⁊ impertinẽs. Deinde ꝓpono duo ꝗdictoria sunt sil̃ vera. si negat̃ ꝗ oẽs ꝓpõnes sunt vere: ꝫ iste sũt ꝓpõnes: g̃ iste sũt vere: ⁊ iste mutuo contradicũt: g̃ duo ꝗdictoria sũt sil̃ vera. Rñdet̃ negãdo q̃ ista sint ꝗdictoria: q̃ antecedit ad depositũ. Nã seqt̃: illa sunt cõtradictoria: ergo alique ꝓpõnes nõ sunt vere. ¶ Tertio depono tibi istam Antichristus nõ est albus: vel antichristus est coloratus. Si nõ admittis ꝓtra: illa est vna disiunctiua ꝓtingẽs: q̃ quelibet pars est contingẽs: ⁊ nulla alteri repugnat: ergo est admittẽda. Pꝫ ꝓña p primã regulam: q̃ admissa ꝓponor tibi Antichristus est coloratus. si cõcedis: tu cõcedis añs ad depositũ: g̃ male rñdes. Pꝫ. nã seqt̃ Antichristus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

est coloratus: ergo antichristus non est albus: vel antichristus est coloratus. Pz consequētia a parte disiunctiue ad totā disiunctiuā. Si vo negas: tu negas sequēs ex cōtradictorio depositi: ergo male rñdes. Antecedēs ꝓbat. Nā sequit Antichristus est alb⁹: ⁊ antichristus nō est colorat⁹: ergo antichristus est alb⁹. Pz ꝓña a tota copulatiua ad alterā eius partē: ⁊ vltra antichrist⁹ est alb⁹: ḡ antichristus est coloratus. pz ꝓña ab inferiori ad suū supius sine impedimento: ḡ a ꝑmo ad vltimū antichristus est alb⁹: ⁊ antichristus nō est coloratus: ḡ antichristus est coloratus. Rñdet nō admittendo positū: q: est vna disiunctiua necessaria: eo q̄ suū ꝓtradictoriū est impossibile: videlicz antichristus est albus: ⁊ antichristus nō est coloratus. Et tunc ad argumentū quelibet eius pars est ꝓtingens: ⁊ nulla alteri repugnat: ergo illa disiunctiua est ꝓtingens. nego ꝓsequentiā: ꝫ oportet addere in antecedente: q̄ nec ꝓtradictoria illarū partiū inuicem repugnāt: ⁊ ꝫ est falsuz: q: iste repugnāt iuicē Antichristus est alb⁹: ⁊ antichristus nō est coloratus: q̄ sunt ꝗdictoria ptiū disiunctiue. ¶ Quarto depono tibi istā: tu es: ⁊ oē tibi depositū est a te negādū. q̄ admisso ⁊ negato ꝓpono oē tibi depositū est a te negādū. Si cōcedit ꝓpono illā: tu es: ⁊ pz q̄ est negāda: exq̄ copulatiua est negānda: ⁊ altera pars est cōcedēda. Deinde pro pono: nullū tibi depositū est a te negādū: si cōcedis: tu cōcedis oppositū regule ⁊ vni⁹ cōcessi: ergo male rñdes. Alīs ꝓbat. Nam sequit: tu nō es: ḡ nullū tibi depositū est a te negandū. Pz ꝓña: q: ꝗdictoriū ꝓñtis repugnat antecedenti: exq̄ asserit te esse. Respondet negādo q̄ tibi depositū sit a te negandū: q: antecedit ad depositū. Sequit enī: omne tibi depositū est a te negandū: ḡ tu es: ⁊ omne tibi depositū est a te negādū. Pz ꝓña a parte copulatiue ad totā copulatiuā: cuius antecedens antecedit ad alterā partē. Et si dicit Tu negas regulā: dicat q̄ illa non est regula: sed ista Omne depositū admissum est negandū. Vel aliter dicit q̄ quelibet regula est ꝓtingens: q: ad placitū facte sunt ille regule: ergo quelibet talis ē deponēda ⁊ admittēda in depositione vel negāda: qua negata dicitur q̄ illa nō est regula nō tanq̄z verū: ꝫ tanq̄z repugnās. Sequit enī: nō oē depositū est a te negādū: ḡ illa nō est regula. Omne depositū est negādū: quare ⁊c.

¶ Tractatus insolubiliū incipit.

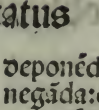

Insolubile ē pro propositio se eē falsam asserti-ue significās: vt ꝫ est falsum: seipsā demōstrata. Insolubilibus tñ ē differētia q̄ ad significare seipz eē falsū: qm̄ aliqd̄ ꝛsolubile significat imediate seipm eē falsū: vt ꝫ est falsū seipsa demōstrata. Aliqd̄ aūt mediate: q: exigit mediū ad inferēdū se eē falsū: vt oīs ꝓpō est falsa: q: nō segit imediate: ḡ ista ꝓpō est falsa demonstrādo illā vlez: sed bene sequit cū tali medio: ⁊ illa est ꝓpō. Silr ꝫ nō est verū: ḡ ꝫ est falsum demōstrādo antecedens: q: ex negatiua nō sequit affirmatiua: tñ bene sequit cū tali medio: ⁊ ꝫ est ꝓpō. ¶ Pro declaratione ꝑdicte diffinitionis pono duas diuisiones. Quarū prima est ista Insobiliū aliquod oriť ex actu nostro. Aliquod vo ex ꝓprietate vocis. Insolubilia ortū habētia ex actu nostro sunt ista Sortes dicit falsuz: ego nō dico verū. Iste hō intelligit falsum: tu non intelligis verū. Insolubilia vo ortū habētia ex proprietate vocis sunt ista: Oīs ꝓpō ē falsa: nulla ꝓpō est vera: ꝫ ē falsū: ꝫ nō verū. ¶ Secūda diuisio ē illa Insolubilium aliquod est insolubile simpliciter: aliquod vo sm quid. Insolubile simpliciter est illud cui annectitur casus: quo admisso sequitur contradictio. Verbi gratia: Pono q̄ ista propositio Nulla propositio ē vera que sit a: significet precise sicut termini pretēdunt: videlicet q̄ nulla propositio sit vera: ⁊ sit omnis ꝓpositio. Isto posito quero vtrum a sit verum vel falsum. Si verū: ergo significat precise sicut est: sed a significat precise q̄ nulla propositio est vera: ergo nulla propositio est vera: ḡ a nō est verū. Et prius dixisti q̄ erat verū: ḡ ꝗdictio. Si dicit q̄ a est falsum: ergo a significat aliter q̄z est: sed a significat precise q̄ nulla pro-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

positio est vera:ergo non est ita q̃ nulla ꝓ-
positio ē vera:ergo nō ē ita q̃ nulla ꝓpositio ē vera:ergo aliqua ꝓpositio ē vera: ⁊ a ē omnis ꝓpositio:ergo a est verū: ⁊ ꝑ hus dixisti q̃ erat falsum:ergo ꝓtradictio. ¶ Insolubile ꝑm quid ē illud: cui annectitur casus:quo admisso nō sequitur cōtradictio: vt ponēdo q̃ ista ꝓpositio:nulla ꝓpositio ē vera: fit a: ⁊ sit omnis ꝓpositio ⁊ significet sicut termini ꝑtendūt nō ponēdo ꝑcise. Isto posito dicit q̃ a ē falsum:q: significat se eē falsum. Et si arguit sic:a est falsum: ergo a significat aliter q̃z ē:sed a significat q̃ nulla ꝓpositio ē vera:ergo nō est ita q̃ nulla ꝓpositio ē vera:nego consequentiam:q: debuit addi in antecedente dictio exclusiua vel exceptiua:videlicet a significat precise q̃ nulla ꝓpositio ē vera: vel a nō significat nisi q̃ nulla ꝓpositio ē vera:⁊ hoc negatur tanq̃z repugnans:quia si poneretur cū casu nō admitterem illū casum. ¶ Dis premissis diuisiōibus pono aliquas regulas: Quarū prima est ista:Omne insolubile singulare sine ꝓnomine demonstratiuo oriens ex actu nostro ad hoc q̃ sit insolubile simpliciter exigit tres conditiōes. Prima q̃ vna talis sit omnis talis. Secūda q̃ dicat vel intelligat talem ꝓpositionē ⁊ nullam aliaz. Tertia q̃ illa significet precise sicut termini pretendunt. verbi gratia: sor. dicit falsum :fit insolubile simpliciter isto modo ponendo q̃ vnus sor. sit omnis sor. qui dicat istam ꝓpositionem ⁊ nullā aliaz: sor. dicit falsum que significet sic precise q̃ sor. dicit falsum. probatur hoc:naz admisso casu sit insolubile a:⁊ quero vtrum a sit verum vel falsum:si dicatur q̃ verum:ergo significat precise sicut est:sed a significat precise q̃ sor. dicit falsuz:ergo ita ē q̃ sor. dicit falsum:sed sor. dicit a:ergo a ē falsuz quod ē oppositum ꝓcessi:quia sor. nō dicit nisi a Si dicitur q̃ a sit falsuz: ergo significat aliter q̃z est:sed a significat precise q̃ sor. dicit falsum:ergo nō ita est q̃ sor. dicit falsum:⁊ sortes dicit a:ergo a nō est falsum:ergo cō tradictio. ¶ Prima particula ponit: quia si nō poneret staret q̃ essent duo sor. quoꝝ vnus diceret a:⁊ alter q̃ homo ē asinus: ⁊ tūc a esset verꝝ. ¶ Secūda particula ponit quia aliter staret q̃ idē sor. diceret a: ⁊ ista homo ē asinus:⁊ tūc a eēt verꝝ. ¶ Sed tertia particula ponit: q: si nō poneret staret q̃ a significaret solūmodo q̃ homo ē asinus ⁊ sic a esset falsum : aut q̃ significaret solūmodo q̃ homo ē animal:⁊ sic a eēt verum: ⁊ nullo istoꝝ modoꝝ eēt insolubile. ¶ Secūda regula ē ista:Omne insolubile singulare sine ꝓnomine demōstratiuo oriens ex actu nostro:ad hoc q̃ sit insolubile ꝑm qd exigit casdem cōditiōes preter dictionem exclusiuam:vt posito q̃ vnus sortes sit omnis sortes:⁊ dicat istam ꝓpositionez que sit a:sor. dicit falsum ⁊ nullam aliam:⁊ significet sicut termini ꝑtendūt:nō ponēdo ꝑcise isto posito cōcedit a:⁊ dicit q̃ est falsū:q: significat copulatiue sicut ⁊ quodlibet insolubile:videlicet q̃ sor. dicit falsum ⁊ q̃ a ē verum:nō ergo dicitur a falsum ratiōe primi significati:sed ratiōe secūdi. Et si arguitur sic:a ē falsum:ergo significat aliter q̃z est: cōcedo cōsequentiam: ⁊ nego istam:a significat aliter q̃z ē : sed a significat q̃ sor. dicit falsum:ergo nō ē ita q̃ sortes dicit falsum:q: debuit addi in antecedente dictio exclusiua vel exceptiua . ¶ Tertia regula est ista : Omne insolubile nō singulare seu singulare cum ꝓnomine demōstratiuo oriens ex actu nostro ad hoc q̃ fiat insolubile simpliciter requiruntur due cōditiōes solūmodo. verbi gratia:ad hoc q̃ ista ꝓpositio:ego dico falsum fiat insolubile simpliciter nō oportet ponere primam particulam videlicet q̃ vnus ego sit omnis ego:sed q̃ ego dicam illam ⁊ nullam aliam sic significādo precise. Et si debet fieri isolubile ꝑm quid requiruntur:⁊ sufficiūt eedem cōditiōes dempta dictiōe exclusiua. Exemplū de insolubili nō singulari vt falsum dicit ē hic nō oportet ponere secūdā particulam: videlicet q̃ aliquis dicat illā ⁊ nullā aliam sed sufficit ponere q̃ ista sit oīs ꝓpositio q̃ significet ꝑcise. sicut termini ꝑtēdūt: ⁊ tūc ē īsolubile simplr . fiet aūt īsolubile ꝑm qd remouēdo dictionē exclusiuā. ¶ Quarta regula ē ista : oē īsolubile oriēs ex ꝓpetate vocis exigit duas cōditiōes solūmodo vel

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

tiñ vnã. Volo dicere q̃ insolubile oriẽs ex ꝓprietate vocis exigit duas cõditiones solũmodo: ⁊ aliquod tiñ vnã. ¶ Exemplum primi: Aliq̃ ꝓpõ est falsa: ad ꝶ q̃ fiat insolubile simpliciter oportet ponere q̃ illa sit oĩs ꝓpõ: ⁊ q̃ sic significet precise ⁊ remota dictione exclusiua fiet insolubile ꝼm quid. Exẽplũ secundi: ꝶ est falsum seipso demonstrato: ponẽdo solũmodo q̃ sic significet p̃cise fit insolubile simplicit̃. Et ꝼm qd remouendo dictionẽ exclusiuaz. Eodẽ mõ dicit̃ de ista Hoc nõ est verũ seipso demonstrato ¶ Quinta regula est ista: Omne insolubile quod non est insolubile sine casu dimissa aliqua cõditione requisita: est penitus dubitabile. Verbi grã Positis omnibus particulis preterpriuã: huic Sor. dicit falsum que sit a: dubitatur a: ⁊ etiam si sit verũ vel falsum. Nam stat cum casu q̃ sit verum: dato q̃ vnus sor. diceret illã. s. a: ⁊ alius q̃ deꝰ est. Stat etiã q̃ sit falsum: dato q̃ vnus sor. dicat a: ⁊ quilibet alius sor. q̃ deus est. Eodem modo si dimitteretur secunda vel tertia particula: quia staret a eẽ verum: ⁊ a eẽ falsum: vt exemplificatum est sup̃a. Et notanter dixi Omne insolubile quod non est insolubile sine casu: quia aliquod est insolubile cum casu: ⁊ aliquod sine casu. Exẽplũ primi: Omnis propositio est falsa: nulla propositio est vera: quarũ quamlibet dico esse falsam ⁊ insolubilez nullo casu posito. Exẽplum secundi Sortes dicit falsum: tu intelligis falsum: nulla istarum nuncupãda est insolubilis sine casu. Ideo in casu insolubilium deficiente aliqua particula necessaria dubitatur vtrum esset vera vel falsa: quia cum casu staret q̃ esset vera: ⁊ cum eodem casu staret q̃ esset falsa: vt patet intuẽti. Ex ꝑdictis regulis sequunt̃ due conclusiones Quarum prima est ista: Nunq̃z admittendus est casus a quo trahit originẽ insolubile simpliciter: vt si poneret̃ q̃ illa: Omnis propositio est falsa esset omnis propositio sic precise significans non est admittẽdus casus: quia sequitur contradictio. Probat̃ Nã sit insolubile a: ⁊ q̃ro si a sit verũ. si dĩ q̃ sic: ꝗ significat p̃cise sic ẽ: sz a significat p̃cise q̃ omnis ꝓpositio est falsa: ergo ita est q̃ omnis ꝓpositio ẽ falsa: sed a est ꝓpositio, ergo a ẽ falsum. Si aũt cõcedit̃ q̃ ẽ falsum ergo a significat aliter q̃z ẽ: sed a significat p̃cise q̃ omnis ꝓpositio ẽ falsa: ergo nõ est ita q̃ omnis ꝓpositio ẽ falsa: ⁊ aliqua ꝓpositio ẽ: ergo aliqua a ꝓpositio ẽ vera: sed a ẽ oĩs ꝓpositio: ergo a ẽ verũ: qd ẽ ꝗdictio. ¶ Secũda cõclusio: ois casus originat̃ insolubile ꝼm qd ẽ admittendus: ⁊ ꝓcedit̃ insolubile ꝓpositũ dicendo ipm esse falsum: vt ponẽdo q̃ illa ꝓpositio: hoc ẽ falsum seipso demõstrato significet sicut termini preteridũt que sit a: tũc admittat̃ casus ⁊ cõcedat̃ a: ⁊ dicit̃ q̃ a ẽ falsum. Et si arguit̃ a ẽ falsũ ergo significat aliter q̃z est: sed a nõ significat nisi q̃ hoc ẽ falsum: ergo nõ ẽ ita q̃ hoc ẽ falsuz: ergo minor ẽ. ⁊ si dicitur: qd ergo aliud significat: dĩ q̃ significat a eẽ verum rõne cui⁹ a ẽ falsũ: vsũ dictũ ẽ: q̃ q̃libet insolubile ꝼm qd significat copulatiue. s. sic̃ termini ꝑtẽdãt: ⁊ q̃ ipm ẽ verũ: quare ⁊c.

Contra predicta obijciã ⁊ soluã: vt ĩsolubiũ difficultates melius menti innotescãt. ¶ Pono ꝗ p̃ꝰ q̃ vnꝰ sor. fit oĩs sor. ⁊ dicat illã ⁊ nullã aliã q̃ fit a: sor. dicit falsũ: q̃ significet sic̃ termini ꝑtẽdũt: nõ ponẽdo precise: quia casus nõ admitteretur. illo posito quero de a vtrum sit verũ vel falsum: ⁊ responsum est q̃ est falsum: q̃ significat significatum falsum: videlicet q̃ sortes dicit falsum: ⁊ q̃ a est verum: cuius significatiõis secũda pars est falsa. sed probatur q̃ ipsum a est verum: ⁊ probo sic: Oẽ dicẽs a dicit falsum: sortes dicit a: ergo sortes dicit falsum: illa consequentia est bona, quia est syllogismus in tertio prime figure et antecedens est verum: ergo ⁊ ꝗsequẽs ẽ verũ: ꝗs est a: ergo a est verũ. ¶ Secũdo arguit̃ sic Falsum dicit̃ a sorte: ergo sortes dicit falsum. Tenet consequentia a passiua ad suam actiuam: ⁊ antecedens est verum: ergo ⁊ consequens est verũ. ⁊ consequens est a: ergo a ẽ verũ. Q̃ antecedens sit verũ pbat̃. Nã hoc dicit̃ a sorte demõstrãdo a: ⁊ hoc est falsum: ergo falsum dicitur a sorte Patet consequentia a resoluentibus ad resolutum. ¶ Tertio arguitur: contradictoriũ a est falsum: ergo a est verum. Tenet cõ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

sequentia: ⁊ antecedens pbat. Nam hoc ē falsum: sortes nō dicit falsum: ⁊ hoc est contradictoriū a: ergo ꝓtradictoriū a est falsiz tenet ꝓnia cū maiori. ⁊ maior ē pbo Nā sortes dicit falsum. ⁊ hec sortes non dicit falsū significat precise q̄ sortes non dicit falsum: ergo ipsa est falsa: pz ꝓnia a simili. Nam sequitur tu curris ⁊ hec tu non curris significat precise q̄ tu non curris: ergo ipsa est falsa. ¶ Ad primum respondetur cuz proponitur a concedo: ⁊ dicitur q̄ est falsum: ⁊ tūc ad rationem concedo consequentiam ⁊ cōsequens: ⁊ nego q̄ consequens sit a: sed est vnum simile a. Et si ponitur q̄ cōsequens sit a vel cōuertibile cum a: dicō tunc q̄ consequentia non valet nec est syllogismus in tertio p̄me figure: quia syllogismus in tertio p̄me figure: conclusio debet solummodo cathegorice significare: sed illa conclusio significat hypothetice: q: est propositio insolubilis. ¶ Ad scōm cum dicitur falsū dicitur a sorte: ergo sortes dicit falsum concedo consequentiam ⁊ consequens: dicendo qd̄ verum est: sed non est a nec secuz cōuertibile. si tamen hoc ponatur in casu concedendo iterum consequentiā. ⁊ dico q̄ valet: ⁊ tunc ad rationem a passiua ad suam actiuam valet argumentum: dicitur q̄ verum est: sed illa non est sua actiua: quia passiua significat solūmodo cathegorice: ⁊ actiua hypothetice. ⁊ si querit̄ que est sua actiua: dico q̄ illa sortes dicit falsiz prolata a te vel a me: que non est conuertibilis cum a: sed solummodo similis a. ¶ Ad tertiuz dicitur q̄ contradictorium a est verum: ꝛ nō est istud sortes non dicit falsum: sed illō nō sortes dicit falsum: quod est verum: quia significat disiunctiue q̄ sortes non dicit falsum: vel q̄ a non est verum cuius significati secunda pars est vera: ⁊ consequenter totum significatum disiunctum: quare ⁊ propositio dicta est vera cui⁹ istud est significatum. ⁊ si dicitur q̄ in singularibus non refert preponere negationem vel postponere dicitur q̄ in materia insolubilium multum refert. Et in materia quarūcunq̄z propositionum hypothetice significantium. Ea dē est retinenda sententia in insolubilibus singularibus habentibus originez ex proprietate vocis vt hoc est falsiz: hoc non est verz dicendo q̄ primi cōtradictoriū non est illō hoc non est falsum: sed illud non hoc est falsum. Nam primum insolubile significat q̄ hoc est falsum: ⁊ hoc est verum demonstrādo idem insolubile: ideo contradictoriuz significat disiunctiue q̄ hoc non est falsum: vel hoc non est verz. Similiter ꝓtradictoriū secundi insolubilis non est illud: hoc ē verz sed illud: nō hoc nō est verz: ita q̄ semp̄ preponat negatio: sicut ꝓtradictoriū istius tū tu nō es hō nō est illud tū tu es hō: sed illō non tū tu non es homo: quare ⁊c.

Dicto de insolubili singulari: nūc de particulari vel indefinito dicendum restat. Pono ergo q̄ hec sit omnis propositio particularis aliqua propositio particularis est falsa: que sit a: et significet sicut termini pretendunt non ponendo precise: quia non admitteretur casus isto posito a est falsiz: vt patet ex dictis. ¶ Sed contra hoc arguitur sic: Omnis propositio particularis est falsa: ergo aliqua propositio particularis est falsa: illa cōsequentia est bona ab vniuersali ad suam subalternam ⁊ antecedens est verum: ergo et consequens: sed cōsequēs est a: ergo a ē verz. Q̄ antecedēs sit verum probatur. Nam propositio particularis est falsa: ⁊ nulla est propositio particularis qn illa sit falsa: ergo omnis propositio particularis est falsa: tenet consequentia ab exponentibus ad expositum: ⁊ antecedens est verū: ergo ⁊ consequens. ¶ Secundo arguitur sic: propositio particularis est falsa: ergo aliqua propositio particularis est falsa: tenet consequentia ab indefinita ad suam particularem ⁊ antecedens est verum: ergo ⁊ consequens: ⁊ cōsequens est a ergo a est verum. q̄ antecedens sit verum patet quia suum contradictorium est falsiz videlicet nulla propositio particularis est falsa: quia iam concessum est q̄ a propositio particularis est falsa. ¶ Tertio arguit̄ sic hoc est falsum demōstrādo a: ⁊ hoc est aliq̄ propositio particularis: ergo aliqua propō particularis est falsa: ꝓnia tenet a resolutib⁹ ad resolutū ⁊ antecedēs est verum: ergo ⁊

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

ñis qd̄ est a. ¶ Ad ꝑmũ rñdet̄ ꝓcedẽdo istã ñtiam: oĩs ꝓpositio ꝑticularis ẽ falsa: ergo aliqua ꝓpo ꝑticularis ẽ falsa: q: añ casum ꝓcessissem eam: tũ dico q nõ valet nec arguit̄ ab vli ad suã subalternã vel suã particularem: q: vlis solũmodo cathegorice significat ⁊ particularis ista significat hypothetice: vz q aliqua ꝓpo ꝑticularis est falsa ⁊ q a est verꝫ. Et si diceret̄ que est eius particularis dicitur q nõ hz aliquã exquo positum est q illa sit oĩs ꝑticularis: verũtamẽ ista eadem foret particularis dato q nõ eẽt insolubilis. ¶ Ad secdam rõnem rñdeo silr cõcedendo ñtiam ⁊ negando ipsam eẽ bonam: Et tũc ad argumentũ dico q ista non est particularis huius indefinite: q: ꝑticularis est insolubilis hypothetice significãs: indefinita vo non est huiusmodi: eiusdẽ tũ foret ꝑticularis si neutra earꝫ foret insolubilis. ¶ Ad tertiã rõnem ꝓcedit̄ ñia ⁊ negat̄ ipsam valere: nec arguit̄ a resoluentib⁹ ad resolutũ: q: ꝑticularis vel indefinita insolubilis nõ est resolubilis: q: significat hypothetice: sed ꝓbanda est isto mõ: suũ ꝓncipale significatũ est verꝫ: ergo ipsa est vera: ⁊ pz q añs ẽ falsũz. ¶ Et si arguit̄ sic ista ꝓpositio ꝑticularis ẽ falsa: ergo aliq̄ ꝓpo ꝑticularis est falsa: tenet ñia ab inferiori ad suũ supius affirmatiue ⁊ sine aliquo signo impediente. Dicitur q ñtia non valet ab inferiori ad suũ supius nisi ꝓpo inferioris ⁊ ꝓpositio supioris vniformiter significẽt videlicet cathegorice qualiter non est in ꝓposito: vnde si hec ꝓpositio hõ est animal significat ꝓncipaliter q homo est animal ⁊ q homo est asinus: tũc non valeret aliqua istarum ñtiarꝫ hoc est animal ⁊ hoc est hõ: ergo homo est animal. Iste homo ẽ animal ergo homo est animal. ⁊ hoc ideo q: ñis significaret copulatiue ⁊ antecedentis nulla pars sic significaret: ⁊ si allegaretur aliqua dictarum regularꝫ respondet̄ vt dictum est ¶ Dicitur etiam vt in alio capitulo q cõtradictorium istius aliqua ꝓpositio ꝑticularis est falsa: nõ est illud: nulla ꝓpositio ꝑticularis est falsa: sed illud nõ aliqua ꝓpositio ꝑticularis est falsa. ⁊ si dicit̄ q iste equalent ꝓpter negationẽ ꝓpositam: dicitur q illa regula habet veritatẽ in solis cathegoricis: cathegorice solũmodo significantibus: qualiter nõ est in ꝓposito. Idem est iudicium de istis: aliqua ꝓpositio ꝑticularis non est vera. Aliqua ꝓpositio ꝑticularis significat aliter q̃z ẽ: ac etiam ita de ĩfinitis: vt ꝓpositio indefinita ẽ falsa: ꝓpositio indefinita non ẽ vera: quare ⁊c.

Nunc de insolubili vniuersali ẽ dicendum ponendo q hec: oĩs ꝓpo vlis ẽ falsa: sit oĩs ꝓpositio vniuersalis que significet sicut termini pretendunt: que sit a: non ponendo precise: q: casus nõ admitteretur: isto posito dicitur q a ẽ falsum: qa falsificat seipsum. ¶ Contra hoc arguitur aliqua ꝓpositio vniuersalis ẽ falsa: et nulla est ꝓpositio vniuersalis qn ista sit falsa: ergo oĩs ꝓpositio vlis est falsa: tenet ñtia ab exponentibus ad expositum ⁊ antecedens est verum: ergo ⁊ ꝓsequens. ¶ Secũdo arguitur tũ falsum est propositio vniuersalis ergo omnis ꝓpositio vniuersalis est falsa: tenet consequentia ab exclusiua ad suã vniuersalem de terminis transpositis: ⁊ antecedens est verum: ergo ⁊ consequẽs quod est a. Q: antecedens sit verum probatur. Nam falsum est propositio vniuersalis et nullum non falsum est propositio vniuersalis: ergo tũ falsum est propositio vniuersalis: tenet consequentia ab exponẽtibus ad expositum ⁊ antecedẽs est verꝫ: ergo ⁊ ñis ¶ Tertio arguit̄ hoc est falsum demõstrato a: ⁊ hoc est oĩs ꝓpositio vlis: ergo oĩs ꝓpositio vlis est falsa: ista ñia est bona ⁊ añs ẽ verꝫ: ergo ⁊ ñis. q: ñia sit bona pz a sili: hoc currit: ⁊ hoc ẽ oĩs hõ: ergo oĩs hõ currit. Cõfirmat̄ destruendo ꝑmũ casum ⁊ ponendo q iste sint oẽs propositiones vlĩes. ¶ Omnis propositio vniuersalis est falsa: ⁊ omnis homo est asinus sic significando isto posito arguitur sic: Ista propositio vniuersalis est falsa demonstrando ꝑmã: ⁊ ista est falsa demonstrando secundam: ⁊ iste sũt omnes propositiões vniuersales: ergo oĩs propositio vniuersalis est falsa: tenet ñia a singularib⁹ sufficienter enumeratis ad suã vniuersalẽ ⁊ antecedẽs est verꝫ: ergo ⁊ ñis ¶ Ad hec respondetur ⁊ ꝑmo ad primum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

ꝓcedo insolubile: ⁊ nego ipm eē vex: ⁊ tūc ad rōnē ꝓcedo ꝓñaz: ⁊ nego ipsā eē bonā: ⁊ tūc ad argumentū ibi arguit ab exponētib⁹ ad expositū: nego qꝛ a nō ē ppō exponibil: nisi significaret cathegoꝛematice solū. vñ si ista Omis hō ē aial significaret pncipalit q omis hō ē aial: ⁊ q tu es asin⁹: tūc pz q ista ꝓña nō valeret Nō ē aial: ⁊ nihil est hō qn istud sit aial: ḡ omis hō ē aial: qꝛ asis ē verū: ⁊ ꝓñs falsū. Et tūc si allegaret regula oportet dicē q ꝓñs nō ē exponibile pp cāz dictā: sz pbaret vel ꝓbaret p suū significatū copulatū: sic ⁊ ppō insolubil q̄cstqz. Ad secūdū ꝓcedo ꝓñaz: ⁊ nego ipsam eē bonā: nec arguit ab exclusiua ad suā vlem exq̄ exclusiua cathegoꝛematice significat: ⁊ vlis hypothetice. Et si dicit: q ei⁹ ē singularis: dicit q nulla hz. vñ si hec Omis hō ē aial significaret hypothetice verū ⁊ falsū: ⁊ hec Tñ aial ē hō: mō ꝓsueto: dicerē tūc vlez illā nō eē vlem hm⁹ exclusiue: nec ecōuerso: ita i ppositō est dicēdū. ¶ Ad tertiū argumentū dico sil'r q nō valet ꝓña. ⁊ cū dz q a sil' bene valet: dico q nō ē similitudo: qꝛ ꝓñs vm⁹ ꝓñe significat cathegoꝛematice solū: ⁊ ⁊ aliud hypothetice. vñ si hec Omis hō currit: significaret q omis hō currit: ⁊ q de⁹ nō est: ista ꝓña tūc nō valeret: h currit: ⁊ h est omis hō: ḡ omis hō currit: pp cāz dictā: qꝛ ꝓñs significaret hypothetice. ¶ Ad ꝓsirmatione admisso casu: vt prⁿ⁹ dico q ꝓña ñ valet. ⁊ ad argumentū a singularibus sufficiēter enumeratis ad suā vlez dico: q nō arguit cū debito medio: qd debēt eē tale: Iste sūt omis ppōnes vles: ⁊ a est verū: qd certe negat. vñ nec ista ꝓña valeret Iste hō currit: ⁊ iste hō currit: ⁊ isti sum omis homies: ḡ omis hō currit: dato q ꝓñs significaret hypothetice: vt prim⁹: sz oportet addere alteraz partē significati: videlicz ⁊ nullus deus ē: q̄ addito ꝓña ē bona: sz asis ē falsū. Et si q̄ratur de ꝗdictoria: dicit q est hec Nō omis ppō vlis ē falsa significans disinnctiue mō opposito de a. Eodē mō est dicēdū de istis vlib⁹: Omis propositio vlis significat aliter q̄z est: Nulla propositio vniuersalis est vera. Et nulla propositio vniuersalis est concedenda.

Exclusiua insolubilis ꝓsil'es cōtinet difficultates: vt pono q sor. ⁊ tu sitis omis loquētes: ⁊ dicat sor. de⁹ ē: ⁊ tu Tñ sor. dicit verū: ⁊ sit a: ⁊ nulla alia: ⁊ significet sic termini ptēdūt ꝓcise. Isto posito ꝗro vtrū a sit verū vel falsuz. si verū: ḡ significat ꝓcise sicut est: sz a significat ꝓcise q tñ sor. dicit verū: ḡ ita est q tñ sor. dicit verū: ergo tu nō dicis verū: ⁊ tu dicis a: ḡ nō est verū Si dicit q a est falsum: ḡ significat aliter q̄z est: sz a significat precise q tñ sor. dicit verū: ergo nō ita est: q tñ sor. dicit verū: sed tu ⁊ sor. estis omis loquentes: ergo tu dicis verū: ⁊ non dicis nisi a: ergo a ē verū: ⁊ ita habet contradictio. ¶ Respondetur nō admittēdo casum: quia ex eo originat insolubile simpliciter: si tñ non ponitur precise: admitto casum: ⁊ dico a esse falsum: ⁊ tūc ad argumentū a significat aliter q̄z est: cōcedendo: sed a significat precise q tñ sortes dicit verum: ergo ⁊c. nego minorem: qꝛ repugnat casui. Et dicit: qd ḡ aliū significat. Dico q a significat q tñ sor. dicit verū: ⁊ q a est vex: nec rōne pmi significati ē a falsū: qꝛ verū ē tñ sortē dicere falsū: sed rōne secundi significati: qꝛ ꝓcedit a eē falsū. ¶ Contra rñsionē arguit: Omne dicēs vex ē sor. ergo tñ sor. dicit verū: ista ꝓña ē bona ab vli ad suā exclusiuaz de terminis trāspositis: ⁊ asis ē vex: ergo ⁊ ꝓñs: ⁊ ꝓñs ē a: ergo a ē vex: O. asis sit veruz. pbat. Illā dicēs vex ē sor. ⁊ nihil ē dicēs verū qn illud sit sor. ergo omne dicēs verū ē sor. patet cōsequētia ab exponētibus ad expositū. ¶ Secūdo arguit nil pter sor. dicit verū: ergo tñ sor. dicit verū: ista ꝓña ē bona: ⁊ asis est verū: ergo ⁊ cōsequēs. q antecedēs sit verū: patet p exponētes. ¶ Tertio arguit: sor. dicit verū: ⁊ nihil nō sor. dicit verū: ergo tñ sor. dicit veruz: ista ꝓña ē bona ab exponētibus ad expositum: ⁊ asis est verum: ergo ⁊ ꝓñs: sed ꝓsequens ē a: ergo a est veruz. Ad hec omnia potest simul responderi: q nunq̄z cōsequens illatuz est a: nec ꝓuertibile cū a: sed solū simile a: sed si ponat cū toto casu q sit a: vel conuertibile cū a: tūc respōdetur cōcedendo omnes consequentias factas negando tamē illas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

esse bonas. ¶ Ad primũ ergo cum dicit q ibi arguit ab vniuersali ad suã exclusiuaz: nego q: vniuersal' significat cathegorice: ⁊ exclusiua hypothetice: quia est insolubilis ¶ Et si queritur de sua exclusiua: dicat q ē vna silis illi plata a sor. q̃ nõ est insolubilis videlicet Tm̃ sor. dicit verũ. ⁊ ad aliã dicit q etiã nõ valet: nec illa est exclusiua dicte exceptiue: sed illa quã notauimõ. ¶ Et ad tertiã dicit: q nõ arguit ab exponẽtib⁹ ad expositũ: quia ista exclusiua non est exponibilis: ex quo hypothetice significat. vñ si ista Tm̃ hõ est risibil: significaret principaliter q tm̃ hõ est risibilis: ⁊ q nullus deus est: tunc nõ valeret aliqua istarũ consequẽtiarũ: Omne risibile est homo: ergo tm̃ hõ est risibilis. nihil preter hominẽ est risibile ergo tm̃ homo est risibilis. Item homo est risibilis: ⁊ nihil non homo est risibile: ergo tm̃ homo est risibilis. Eodẽ modo est dicẽdũ ad istas exclusiuas Tm̃ exclusiua est falsa: tm̃ exclusiua nõ est vera: dato q vna istarum sit oĩs exclusiua: quod bene admittit: quia nõ ponitur precise: ⁊ ita respondetur vt prius ad argumenta probãtia aliquam istarum esse veram. De exceptiuis vo idẽ est iudicium: vt in casu prioi. Nihil preter sortem dicit verum. Nulla propositio preter exceptiuam est falsa. Omnis exceptiua preter illã est vera: demonstrãdo seipsam: quare ⁊c.

Sequitur dicere de insolubili hypothetico. Et primo de copulatiua. pro cuius declaratione pono aliquas regulas. Prima est ista: Insolubile copulatiuum cuius vna pars est necessaria per se: si eidem in casu adduntur omnes conditiones cum nota exclusionis fit insolubile simpliciter: ⁊ nõ admittẽdus est casus. Verbi gratia Pono q illa copulatiua Deus est: ⁊ nulla copulatiua ē vera que sit a: sit omnis copulatiua significans precise sicut termini pretendunt. isto posito ⁊ admisso quero vtrum a sit verum. si dicitur q sic: ergo secunda pars est vera. sed secũda pars significat precise q nulla copulatiua est vera: ergo nulla copulatiua est vera: ergo a nõ est verum. Si dicitur q a est falsum: ergo altera pars est falsa. sed nõ prima: ergo secũda: tunc sic. secunda pars est falsa: ergo significat aliter q̃z est. sed ipsa significat precise q nulla copulatiua est vera: ergo nõ est ita q nulla copulatiua est vera: ⁊ a est oĩs copulatiua: ergo a est verũ. ¶ Secũda regula est ista: Insolubile copulatiuũ cui⁹ vna pars ē possibil' vel ꝓtinges: addendo eidẽ oẽs cõditiones cũ nota exclusionis fit insolubile ſm quid: ⁊ admittendus est casus. Verbi gratia Pono q ista copulatiua Tu es hõ: ⁊ nulla copulatiua est vera q̃ sit a: sit ergo omnis propositio copulatiua significãs pcise sicut termini pretendunt. Isto posito ⁊ admisso: quero vtrum a sit verum. si dicit q sic: ergo secunda pars est vera: ⁊ ipsa significat precise q nulla copulatiua ē vera: ergo ita est q nulla copulatiua est vera: ergo a non est verum. Si dicitur q a est falsum: g̃ altera pars est falsa: ⁊ non prima: ergo secũda. tunc arguitur sic: Secũda pars est falsa: ergo significat aliter q̃z ē. sz ipsa significat pcise q nulla copulatiua ē vera: g̃ nõ ita ē q nulla copulatiua ē vera: ⁊ a ē oĩs copulatiua: ergo a est verũ. Et ita videt seq contradictio in isto casu sicut in prioi: ⁊ p ꝓns q secũda regula nõ ē vera. ¶ Respondetur admittẽdo positũ: ⁊ dicit q a ē falsũ ⁊ tũc cõsequẽter oportet dicere q pma ps est falsa: ⁊ secũda vera: ⁊ si arguit: si tu es hõ: ⁊ pma ps sic pcise significat: ergo ipa ē vera: negat pma ps antecedentis: q: repugnat casui ⁊ vni cõcesso. Sequitur enim prima pars ē falsa: ⁊ ipa significat pcise te esse hominem: ergo tu non es homo. Eodem modo respondetur si vna pars esset impossibilis: vt homo est asinus: ⁊ ita copulatiua est falsa. ¶ Tertia regula ē ista: Omne isolubile copulatiuum fit insolubile ſm quid addendo eidem omnes conditiones preter notam exclusionis: ⁊ admittendus ē casus: vt pono q ista fit oĩs copulatiua Deus est: nulla copulatiua est vera significans sicut termini pretendunt que sit a. Isto posito dicitur q a est falsum: non quidem p pma parte: sed p secũda. Et si arguit sic secũda pars est falsa: ergo significat aliter q̃z ē. concedo: sed ipa significat precise q nulla

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

copulatiua est vera: ergo nō est ita q̃ nulla copulatiua est vera. nego minorem ex eo q̃ illa scda pars significat copulatiue q̃ nulla copulatiua est vera: ⁊ q̃ a est vex: ⁊ ppterea a significat tria significata copulatiue: videlicet q̃ deus est: ⁊ q̃ nulla copulatiua est vera: ⁊ q̃ a ē vex. Et nō dicit a falsum ppt primū significatū aut scdm: sed ppt tertiū. Eodē modo dicit ad illud insolubile tu es: ⁊ ista copulatiua non est vera ponendo casum pōrem. ¶ Ex pma regula sequit q̃ si ponitur hanc deus est: vel quamcūq; aliaz esse omnem ppositionem ⁊ significare precise deū esse vel quodcūq; per se necessariū ⁊ hoc est falsum demonstrando illam ppositionem: non admittendus est casus: quia sequitur contradictio. ¶ Ex scda regula sequitur q̃ si ponitur istam deus est: vel quamcūq; aliam esse omnem propositionem ⁊ significare precise hominez esse asinum: vel te esse: ⁊ q̃ hoc est falsum demōstrando eādem propositionez admittendus est casus: ⁊ dicitur illam esse falsam deus est. ¶ Ex tertia sequitur q̃ si ponitur istam deus est vel quācunq; aliam esse omnem propositionem ⁊ significare sicut placet: ⁊ q̃ hoc ē falsum non ponendo precise admittendus est casus: dicitur istam esse falsam: quare ⁊c.

Restat dicere consequenter de insolubili disiunctiuo: pro cuius delectatione hec sit prima regula insolubile disiunctiuum: cuius vna pars est per se fit insolubile simpliciter: si eidem in casu addunt oēs cōditiōes cū nota exclusionis: vbi grā: posito q̃ illa disiūctiua que sit a nullus deus est: vl' nulla disiūctiua est vera sit oīs disiunctiua significās precise sicut termini pretendunt. Isto posito ⁊ admisso q̃ro vtr a sit vex. Si dicitur q̃ sic: ergo altera pars ē vera: ⁊ nō pma: ergo scda: tūc arguit sic. Scda pars est vera: ergo significat precise ⁊ pncipaliter sicut ē. Sed scda pars significat precise q̃ nulla disiūctiua est vera: ergo ita est q̃ nulla disiunctiua est vera: ⁊ p ꝯns a non est vex. Si dicitur q̃ a est falsuz: ergo secunda pars est falsa: sed ipsa significat precise q̃ nulla disiunctiua est vera: ergo non est ita q̃ nulla disiunctiua est vera: ⁊ a ē oīs disiunctiua: ergo a est verū. ¶ Propterea dicit q̃ a in casu isto est insolubile simpliciter: ideo nō admittendus est casus: q̃ iplicat ꝯtradictionem. ¶ Scda regula ē ista īsolubile disiūctiuuz apparenter: cuius vna pars est ꝯtingens ⁊ alia falsa fit insolubile: scdm qd eidē addendo in casu oēs ꝯditōes cū nota exclusionis. vbi grā: Dono tibi istā tu nō es hō: vel nulla disiunctiua est vera q̃ sit a: ⁊ sic oīs disiunctiua significās pcise sicut termini pretēdūt. Isto posito ⁊ admisso quero vtr a sit vex. si dicit q̃ sic: ergo vna pars est vera: nō pma: ergo scda. tūc arguit sic: Secunda pars est vera: ergo significat precise sicut est. Sed ipsa significat pcise q̃ nulla disiūctiua est vera: ergo ita est q̃ nulla disiunctiua est vera: ergo a nō est verum Si dicitur q̃ a est falsuz: ergo scda ps falsa Sed ipsa significat precise q̃ nulla disiūctiua est vera: ergo a nō est vex. Si dicit q̃ a ē falsum: ergo scda pars est falsa. Sed ipa' significat pcise q̃ nulla disiunctiua est vera nō est ita q̃ nulla disiūctiua est vera: g̃ aliq̃ disiūctiua est vera: ⁊ a est oīs disiūctiua: g̃ a ē vex: ⁊ ita vt apparet sequit cōtradictio in isto casu sicut in pmo: ⁊ p ꝯns regula nō est vera. ¶ Respondetur concedendo regulam ⁊ admittendo casum. ⁊ dicitur q̃ a ē verum: ⁊ tunc quando dicitur non prima pars est vera: ergo secunda: dico q̃ prima pars est vera: quia ipsam esse veram sequitur ex casu: ⁊ secunda est falsa: ⁊ ex hoc nō concluditur inconueniens. Verumtamen huiusmodi disiiunctiua non est insolubilis nisi apparenter vt dicebatur in regula: qa omne insolubile est falsum: ⁊ a est verum: ergo a non est insolubile. ¶ Tertia regula Omne insolubile disiunctiuum fit insolubile ꝯm quid eidem addēdo in casu omnes conditiones preter notam exclusionis. vbi gratia: posito q̃ illa disiunctiua homo est asinus: vel illa disiunctiua est falsa que sit a sit omnis disiunctiua significans sicut termini pretendūt: admittitur casus: quo admisso dico q̃ a est falsum: ⁊ secunda pars significat aliter q̃z est. sed nego q̃ ipsa significet precise q̃ illa disiunctiua est falsa: imo etiā significat aliter: scz q̃ a est vex eodem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

modo diceret si poneret q illa tu nõ es hõ vel illa disiunctiua non est vera esset omis disiunctiua ⁊ significaret sicut termini pretendũt. ¶ Notandũ q nulla disiunctiua ẽ insolubilis cuius alteras pars est vera: nec fuerit insolubilis positis illis ꝓditiõib⁹ sepius noiatis: vt deus est: vel oĩs disiũctiua est falsa: tu es hõ: vel ista disiũctiua ẽ falsa. Uñ ponendo casum quẽcũq; noiatum: admitteret ille ⁊ ꝓcederet quelibet illarũ disiunctiuarũ ꝓpter veritatẽ ꝑme ꝑtis. ¶ Cõtra istã rñsionẽ arguit sic: Omñe a est falsum sed oẽ a est ista disiunctiua: ergo illa disiunctiua est falsa: tenet ꝓñtia: q: syllogism⁹ in in ꝑmo tertie figure: ⁊ añs est vera: g ⁊ ꝓñs sed ⁊ ꝓñs est scda ꝑs disiũctiue: ergo ipsa ẽ vera: ⁊ p ꝓñs a est vera. ¶ Secdo arguit sic Oppositũ a ẽ falsum: g a est vera: añs ꝓbat. Nam hoc est falsum: nullus hõ est asinus ⁊ illa disiũctiua non est falsa: ⁊ hoc est oppositum a: g oppositũ a est falsũ: ꝓña tenet cũ minori: ⁊ maiorẽ ꝓbo. Nam ipa est vna copulatiua cuius scda ꝑs est falsa: q: iam concessum est q a est falsum. ¶ Ad ꝑmũ dicit ꝓcedendo ꝓñtiam ⁊ negando ipam esse bonam ⁊ cũ dicit q est syllogismus in primo tertie figure: nego q: ꝓclusio hypothetice significat: qualiter nõ ꝓtingit ꝓclusioni alicuias boni syllogismi. ¶ Ad secdm dicit q oppositũ a nõ est illud: sed hoc nihil: qd est hõ est asinus: ⁊ nõ ista desiunctiua est falsa: cuius scda ꝑs significat duob⁹ modis sicut fuit ꝓtradictoriũ. Nec argumẽta poterant applicari capitulo copulatiuarũ: sed totiẽs est inutile replicare. Ex ꝑma regula sequit q si poneret hanc hõ est asin⁹: vel quãcũq; aliã ꝓpositionẽ significare ꝑcise q hõ ẽ asinus: vel q nulla ꝓpositio est vera nõ eẽt admittendus casus: q: sequeret cõtradictio. Ex scda regula seqt q si poneret hanc hõ ẽ asinus esse oẽm ꝓpositionẽ: ⁊ significare ꝑcise te non esse. Uel q nulla ꝓpositio ẽ vera admitteret casus: ⁊ diceret istam eẽ veram hõ est asinus. Ex tertia regula sequit q si poneret istã hõ est homo esse oẽm ꝓpõnez ⁊ significare hoiem esse asinum vel q nulla ꝓpositio est vera non ponendo ꝑcise deberet admitti casus: ⁊ ꝓsequenter dici q illa est falsa homo est asinus: quare ⁊c.

Ultimo quedã declaro insolubilia q insolubilia nõ apparẽt vt sortes non habebit denariũ. Plato nõ ꝑtransibit pontem: ⁊ pono q omne dicens verũ hẽbit denariũ ⁊ solum tale: ⁊ q tu dicas istam ꝓpositionẽ: ⁊ nullã aliaz que sit a: ego nõ habebo denariũ significantẽ ꝑcise sicut termini ꝑtendunt. Ista posito quero vtrũ hẽbis denariũ vel non. Si dicit q tu habebis denariũ: ⁊ oĩs qui habebit denariũ dicit: verum: ergo tu dicis verũ: ⁊ non dicis nisi a: ergo a est verũ: ⁊ tunc sic: a est verũ: ⁊ significat precise q tu nõ habebis denariũ: ergo tu nõ habebis denariũ: qd est ꝓtradictoriũ prius ꝓcessi. Si aũt dicit q tu non habebis denarium: ergo tu non dicis verũ: ⁊ non dicis nisi a: ergo a non est verũ. tunc sic: a nõ ẽ verũ: ⁊ a significat precise q tu nõ habebis denariũ: ergo non erit ita q non habebis denariũ: ergo tu habebis denariũ: ⁊ ita sequit ꝓtradictio. Silr põt arguit in ꝑncipio vtrum a sit verũ vel falsum quẽadmodum in aliis insolubilib⁹ querebat. Propterea nõ admittit casus: q: ex eo oriũtur trahit ĩsolubile simpliciter. Si tũ in casu nõ ponit dictio exclusiua admitto casuz: ⁊ dico q tu nõ habebis denariũ: ⁊ q a non est verũ: sed tunc ad argumentũ: a non est verũ: sed a significat precise q tu non hẽbis denariuz: g nõ est ita q tu non habebis denariũ: nego minorẽ: qm a significat q tu non habebis denariũ: ⁊ q a est verũ: ⁊ non ratione primi significati: a est falsum: sed ratione secundi. Uerũtamen si fieret ꝓña non ponendo precise in minori negarem ꝓsequentiã. ¶ Eodem modo respondet ad casum pontis qñ ponitur q omne dicens verũ ꝑtransibit põtem: ⁊ solum tale: ⁊ sortes qui sit oĩs sortes dicat illam ꝓpositionẽ ⁊ nullam aliã sortes non ꝑtransibit pontem significantem ꝑcise sicut termini pretendũt non admittit cãus Si ãt remoueretur dictio exclusiua admittatur: ⁊ dicatur ꝓsequenter q sortes nõ ꝑtransibit pontem: ⁊ q a est falsum. ¶ Contra istã responsionẽ arguit sic nullũ dicens falsum ꝑtransibit pontem: sed sortes dicit falsum: ergo sortes nõ ꝑtransibit põtẽ ꝓña

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

bona: qꝛ est syllogismus in quarto ꝓme figure: ⁊ añs est verꝛ: ergo ⁊ ꝓsequẽs: ⁊ ꝗñs est a: ergo est verũ. Scdo arguitur: si ꝗtractoriũ a est falsum: ergo a est verũ: añs ꝓbatur: qm̃ hoc est falsum sortes ꝑtrãsibit ponte ⁊ hoc est ꝗtradictoriũ eius: g̃ ⁊c. Prima ꝑs añtis ꝓbat: nam sortes dicit falsũ: ergo nõ ꝑtrãsibit ponte ⁊ illa ꝓpõ sortes ꝑ transibit ponte sigificat ꝓcise q sortes ꝑ trãsibit ponte: ergo est falsa. ¶ Ad ꝑmũ re spõdetur cõcedẽdo ꝗñam ⁊ negãdo ipsam esse bonã: nec ẽ syllogismus ĩ quarto ꝓme figure: qꝛ ꝗñs significat hypothetice copulatiue: hoc supposito q ꝗclusio sit a vel cõuertibilis cũ a. ¶ Ad scdm dicit q assignatum nõ est ꝗtradictoriũ a: sed istud nõ sortes nõ ꝑtrãsibit ponte significãs disiũctiemõ opposito ad a sicut sepissime ẽ recitatũ ¶ Jã arguo ꝗtra totũ fundamentũ insolubiliũ ꝓbãdo q nõ quolibz insolubile ꝑm qd significat copulatiue mõ dcõ qꝛ tũc qd libet insolubile forꝛet ipossibile simpliciter ꝗñs falsum: qꝛ insolubile ẽ cõcedendũ ĩ casu vt patuit: ⁊ nullũ ipossibile simpliciter ẽ ꝗcedendũ infra tp̃s obligationis: ergo ⁊c. Et q illud sequat ꝓbatur. Naz quodlibet tale isolubile significat copulatiue ipossibile simpliciter ⁊ hoc ꝓcise ⁊ ꝑncipaliter g̃ quodlibz insolubile ꝑm qd ẽ ipossibile simplicit: ꝗña tenet: ⁊ añs ꝓbat: sumẽdo hoc isolubile ẽ falsum: significat.n. q hoc ẽ falsum: ⁊ hoc ẽ verũ: sz hoc eẽ falsũz: ⁊ hoc eẽ verũ: est ipossibile simplicit: g̃ ⁊c. ¶ Hoc argumentũ est difficile valde: sed tũ breuiter solueret nũqz ꝗcedẽdo isolubile sic alias nõ ꝗcedebã ipm ⁊ tũc dicebã q qdlibz isolubile ẽ ꝓpõ ipossibilis simpliciter: ⁊ ita nõ ꝓcederet argumentũ. ¶ Uerũ tũ qꝛ cõcessi insolubile ꝓpositũ: ⁊ ne gaui ipm esse verũ nõ possem dicere hñ rñdẽdo ipm eẽ ipossibile simpliciter: sed solũ possibile. Et tũc ad argumentũ: suũ sigmficatũ ꝑncipale ẽ ipossibile: g̃ isolubile est ipossibile: non argumentũ. ¶ Pro quo ẽ notandũ q insolubile hz duo significata: Unũ adequatũ ⁊ aliũ ꝑncipale. Adeqtũ significatũ ẽ significatũ cathegorice sile dicto isolubil: vnde significatũ adeqtũ istꝰ sortes dicit falsũz est istud sortẽ dicere falsum: vel q sortes dicit falsum. Principale aũt significatũ ẽ significatũ hypothetice: vt sortẽ dicere falsum: ⁊ istã ꝓpositionẽ eẽ verã. Dico g̃ q penes aliud attẽdit possibilitas insolubilis: ⁊ penes aliud sua falsitas. Possibilitas nãqz attendit penes possibilitatẽ significati adeqti. Et ipsius falsitas penes falsitatẽ: significati ꝑncipalis: hec ergo est possibilis: Omnis propositio est falsa: qꝛ possibile ẽ omnẽ propositionẽ esse falsaz: sed ipsa est falsa: qꝛ suũ significatũ ꝑncipale est falsum. s. omnẽ ꝓpositionẽ eẽ falsam: ⁊ illam esse verã. Tũ extra materiã isolubiliũ penes idẽ attẽdit possibilitas veritas vel falsitas ꝓpositiõis qꝛ penes significatũ. Notandũ q non q̃cũ qz hec locutus sum: seu in ceteris tractatibus ea dixi ꝑm intentionẽ ꝓpriam: sed partim etiam ꝑm intentionẽ aliꝛ doctꝛ: vt iuuenes incipiẽtes facilius introducãtur. ¶ De obiectiõibus ꝗtra ꝑmũ tractatũ.

Ut summularũ notitia ad memoriaz reducatur ponende sunt quedã obiectiones ꝗtra quasdã regulas vel diffinitiones qbus solutis reducẽtia habeantur. Primo nãqz arguit cõtra diffinitionem propositionis qua dicebat: Propositio est oꝛo idicatiua verũ vel falsum significãs ¶ Cõtra quã diffinitionẽ sic arguit Hec oꝛo antichristꝰ esset albus est ꝓpõ: tũ non est oratio indicatiua: g̃ diffinitio ꝓpositionis nõ est sufficiens: ꝗña tenet cũ maiori: ⁊ minorẽ probo. Nam quodlibet añs alicuius cõditionalis est propõ: sz añxp̃s eẽt albus ẽ añs alicuius ꝗditionalis: ergo est propõ: patet ꝗña: qꝛ est syllogismꝰ in tertio ꝓme figure. Et maiꝛ etiã patet: qꝛ cõditiõalis ẽ illa in qua coniungũtur plures propositiones cathegorice mediante nota cõditiõis. ⁊ minorẽ probo: quoniã añs huius cõditiõalis si antichristꝰ esset albus antichristus esset coloratus: ẽ alia oratio antichristus esset albus. ¶ Rñdetur ꝗcedẽdo diffinitionẽ ꝓpositionis: ⁊ nego q ista oratio antixp̃s eẽt albus sit propõ: ⁊ tũc ad argumentũ nego istã maiorz omne añs alicuius cõditiõalis est propõ. Et quãdo hoc probatur ꝑ diffinitionẽ cõditionalis: dicen

e

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

do q cõditionalis est illa in qua ꝗiungunt plures cathegorice ꝛc. Dicit q ista diffinitio est falsa de virtute sermonis: sed intelligit sic. Cõditionalis est illa in q̃ ꝗiungunt plures cathegorice aut plures orationes se habentes p modũ cathegorice: sed iam in proposito nã coniungunt plues cathegorice in ista conditionali: sed plures orationes se hãtes p modũ cathegorice: vñ ista oõ antichristus eẽt alb⁹ nõ est cathegorica: ꝫ se hãs p modũ cathegorice q: habet suas ptes pncipales p modũ subiecti pdicati ꝛ copule. ¶ Scdo arguit ꝯtra regulã ppositionis vlis qua dicit ppositio vlis est illa ĩ qua subijcit terminus cõis signo vli determinatus. Mã ista ppo nõ qlibꝫ hõ currit nõ est ppo vlis ꝛ tñ in ea subijcit terminus cõis signo vli determinat⁹: ergo regula falsa ꝗna tenet: ꝛ pma pars añtis probat: qñ ista nõ qlibet hõ currit equalet isti in figura: aliqs hõ nõ currit: q: negatio ppposita facit eqpollere suo ꝯtradictorio: sed aliqs hõ non currit nõ est ppo vlis: ergo nec illa nõ qlibꝫ hõ currit. Scda ps añtis probat Nam omne adiectiuũ alicuius substãtiui est terminatio eius: sed li qlibet est adiectiuum istius termini hõ q̃ est determinatio eius ꝛ p ꝗns li hõ determinatur signo vli: qd erat probandum. Respondetur q argumentũ verbaliter cõcludit: sed non contra intellectuꝫ regule qui es iste: propositio vlis est illa in qua subijcitur terminus cõmunis signo vli distributiue mobiliter determinatus: sed iam in proposito subiectũ propositionis assignate determinat signo vniuersali non distributiue: sed soluꝫ adiectiue: ꝛ ita ad argumentum non procedit. ¶ Tertio arguitur contra reguladꝫ propositionis pticularis q̃ dicit. Propo pticularis est illa in qua subijcit terminus cõmunis signo particulari determinatus. Nam illius: non aliquis hõ non currit: non est propositio pticularis ꝛ tamẽ in ea subijcit terminus cõis signo pticulari determinatus ergo regula falsa. ꝗsequẽtia tenet cũ maiori: q: equalet isti in figura qlibet hõ currit que n̄ ē pticularis: minor pbat. Mã oẽ adiectiuũ alicuius substãtiui ē determinatio eiusdẽ ſz li aliquis est adiectiuũ illius termini hõ: ergo ē determinatio ipsius: ergo li homo determinatur signo pticulari qd erat probatũ. Dicitur q non arguitur ꝯtra intellectũ regule: q: regula sic ĩtelligitur: Propo pticularis est illa in qua subijcitur terminus cõis solo signo pticulari determinat⁹: sed iã in ppposito subijcit terminus cõis determinat⁹ signo particulari adiectiue ꝛ etiam distributiue: ꝛ per ꝗns non determinat solo signo pticulari. ¶ Quarto arguitur ꝯtra regulã propõnis indefinite: que erat talis Propo indefinita est illa in qua subijcitur terminus cõis sine signo Pono enim q a sit prediacẽs illius vlis omnis homo currit vꝫ hõ currit. Et arguo sic a est propositio ĩdefinita: ꝛ tamẽ in ea subijcitur terminus cõis mediante signo: ergo regula falsa: ꝗna tenet cũ maiori ꝛ minorẽ pbo. Nam idẽ est subiectũ a ꝛ sic vlis: sed subiectũ vlis a subijcit mediante signo: ergo subiectũ a subijcitur mediãte signo qd erat probandũ. ¶ Dicitur q nõ arguitur contra intellectuꝫ regule quẽ sic intelligit Propo indefinita est illa in qua subijcitur terminus cõis sine signo qd sit aliquid illius: modo ad propositumꝫ: licet subiectum a subijciatur mediante signo: nõ tamẽ mediante signo existente aliqd illius a: quoniaꝫ signũ vniuersale nõ est pars sue prediacẽtis sed propositionis vlis: cuius prediacens est pars. ¶ Quinto arguitur cõtra regulam propõnis singularis que erat illa. Propo singularis est illa in qua subijcit terminus discretus vel terminus cõis cum pronemine demõstratiuo. ¶ Contra arguit sic ista ppositio: oẽs isti currit nõ est ppositio singularis: ꝛ tamen in ea subijcitur terminus discretus: ergo ꝛc. ꝗna tenet cuꝫ maiori: q: frustra adderetur signum vlẽ: ꝛ minor patet. Nam oẽ pronomẽ demonstratiuũ ē terminus discretus: sed subiectũ propositiõis assignate ē pronomẽ demonstratiuũ: ergo est terminus discretus. Respondetur q q̃ libet istarum oẽs isti currunt: vterqꝫ istorꝫ mouetur: ē propositio vlis: ꝛ nego q ibi subijciatur terminus discretus. Et tũc ad argumentũ oẽ pronomẽ demostratiuũ est ter-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

minus discretus verum est singularis numeri: sed nõ pluralis: vnde terminũ discretũ voco illũ q nõ potest simul cõpetere: nisi vni vt iste ista istd: hic hec hoc Et terminũ cõmune voco illũ qui simul potest cõpetere pluribus: vt li homo li animal: ⁊ pnomina demõstratiua plural' numeri videlicet isti istorum ⁊ huiusmodi. ¶ Sexto arguit contra regulas affirmatiue ⁊ negatiue propositionuꝫ q̃ fuerunt iste. Propositio affirmatiua est illa: in qua verbum principale affirmatur. Et propositio negatiua est illa: in qua verbum principale negatur. Nam preiacẽs istius vniuersalis negatiue nullꝰ homo currit est affirmatiua: ⁊ tamen in ea verbũ principale negatur: ergo regule false: consequentia tenet cũ maiori: quoniam hec: homo currit: ⁊ quelibet sibi cõsimilis est affirmatiua: ⁊ minorem pbo. Nã idem ẽ verbum vtriusq̃ scilicet vniuersalis negatiue ⁊ sue preiacẽtis: sed verbum principale vniuersalis negatiue negat: ergo verbũ principale preiacens negat. Dicit q argumentum procedit verbaliter contra regulam: sed non contra intellectuꝫ eius. Intelligit nãq̃ sic regula propositiõis negatiue Propositio negatiua est illa in qua verbũ principale negat per negationem existẽtez aliquid illius: modo ꝫ illius preiacẽtis verbum principale negẽt: non tamẽ per negationem existentem aliquid illius: quia illa negatio nullus: non est pars illius hõ currit: sed illius nullus hõ currit: q̃re ⁊c.

¶ Obiectiões ꝯ mãz ppónũ oppositaruꝫ.

IN materia equipollentiarũ seu propositionum existentium in figura ponebantur alique regule: Quarũ prima erat ista. Duo contraria non possunt simul esse vera. ¶ Cõtra quã regulã arguit sic: Ista sũt simul vera: quelibet homo animal est: ⁊ quilibet homo animal non est: ⁊ hec sunt duo contraria: ergo duo cõtraria sunt simul vera: tenet consequentia: ⁊ probat prima pars antecedentis. Nã illa ẽ vera: quilibet homo est animal: vt patet per suas exponẽtes. Et q altera sit vera pbat. Iste homo animal nõ est: ⁊ iste homo animal nõ est: ⁊ sic de singulis: ⁊ isti sunt omnes homines masculi: ergo quilibet homo animal non est: tenet consequentia a singularibus sufficienter enumeratis ad suam vniuersalem: ⁊ quelibet singularis antecedẽtis probatur isto modo: iste homo asinꝰ nõ est: ⁊ omnis asinus est animal: ergo iste homo animal non est: tenet consequentia ab inferiori ad suum superius negatione postposita: ⁊ cum debito medio. Sed secũda pars antecedentis pbatur. Nã vniuersalis affirmatiue ⁊ vniuersalis negatiue ꝯ consimilibus subiectis ⁊ predicatis suppo nentibus precise p eodẽ vel p eisdem sunt cõtrarie in figura: sed iste due vniuersales assignate sunt huiusmodi: ergo sunt cõtrarie: tenet consequẽtia cum minori: ⁊ maior est regula posita ibidẽ. ¶ Respondet breuiter q quelibet illaꝝ est vera: sed nõ sunt contrarie: ⁊ tunc ad regulam dico q oportet addere in regula q terminus cõmunis non distributus in vna distribuatur in reliqua: sed iam in proposito in vtraq̃ istaꝝ li animal stat confuse tm̃: ideo ista sunt contraria: quilibet homo animal est: ⁊ quilibꝫ homo nullum animal est: quarũ secunda ẽ falsa. Similiter ista sunt contraria: quilibꝫ homo animal non est: ⁊ quilibet homo oẽ animal est: quarum secũda est falsa. Similiter est diccndum in obliquis casibus q illa non sunt contraria: cuiuslibet hominis asinus currit: ⁊ cuiuslibet hominis asinus non currit. Ponendo regulam cõmunem q quando obliquus precedit rectum: obliquus est subiectum ⁊ rectus se tenet a parte predicati: vt in proposito: sed quãdo rectus precedit obliquum qui est determinatio recti: vterq̃ illorum ponitur ĩ subiecto vt omnis asinus hominis currit: prima ergo vniuersalis est hec contraria: cuiuslibꝫ hominis nullus asinus currit: secunda est ista cuiuslibet hominis omnis asinus currit. ¶ Secunda regula erat ista: duo cõtradictoria non possunt simul esse vera neq̃ simul falsa. ¶ Contra quaꝫ regulam arguit sic: illa sunt simul vera: quilibet homo animal est: ⁊ aliquis homo animal non est: et hec sunt duo contradictoria: ergo duo cõtradictoria sunt simul vera: tenet cõsequẽ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

tia cũ minori: q̃ vniuersalis affirmatiua et particularis negatiua de cõsimilibus subiectis predicatis supponẽtibus precise pro eisdem sunt ꝓtradictoria in figura: sed ista sunt huiusmodi: ergo ꝛc̃. maior pbat. Nã q̃ illa sit vera qlibet hõ aĩal ẽ: patet p suas exponẽtes: ꝛ secũda pbat: tu aĩal non es: ꝛ es aliqs hõ: ergo aliqs hõ aĩal non ẽ: tenet ꝯsequentia ab inferiori ad suũ superius negatiõe postposita: ꝛ cũ debito medio. Prima ps aĩtis pbat: tu capra nõ es: ꝛ oĩs capra ẽ animal: ergo tu aĩal nõ es: patet cõsequẽtia p eandẽ regulam. Dicitur q̃ quelibet illarũ ẽ vera: sed nõ sunt cõtradictorie Et tũc ad argumentũ dico q̃ vltra p̃dicta intelligit q̃ terminus nõ distributus ĩ vna distribuat in alia qualibet nõ ẽ in ꝓposito: q̃ li animal in vniuersali stat cõfuse tm̃ ꝛ ĩ particulari determinate: ideo cõtradictoriũ istius: quilibet hõ aĩal est dicit eẽ tale: aliquis homo nullum animal ẽ: ꝛ istius aliqs hõ animal nõ est: cõtradictoriũ ẽ: quilibet homo oẽ animal ẽ. Eodẽ mõ dicitur q̃ illa nõ sunt cõtradictoria: cuiuslibet hominis asinus currit: et alicuius hominis asinus nõ currit: sed p̃ma contradicit isti: alicuius hominis nullus asin⁹ currit: ꝛ secunda isti: cuiuslibet hominis omnis asin⁹ currit. ¶ Tertia regula erat ista: duo subcontraria nõ possunt eẽ simul falsa: sed bene simul vera. ¶ Cõtra quã regulã arguit sic: illa sunt simul falsa: aliqs homo omne animal est: ꝛ aliqs homo nullũ animal ẽ: ꝛ hec sunt subcõtraria: ergo duo subcõtraria sũt simul falsa. q̃ aũt illa sint simul falsa: patet? q̃ quocũq̃ homine demõstrato falsũ est dicere q̃ ipe omne animal ẽ: aut ipe nullũ animal ẽ. sed q̃ iste sint subcõtrarie notũ ẽ q̃ particularis affirmatiua: ꝛ particularis negatiua de cõsimilibus subiectis ꝛ p̃dicatis supponẽtibus p̃cise p eodẽ vel p eisdẽ sunt subcõtrarie ĩ figura: sed ille sũt huiusmodi: ergo ꝛc̃. ¶ Respõdet q̃ ille sunt simul false: sed nõ sunt inuicẽ subcontrarie. Et tũc ad argumentũ regule dicit q̃ vltra illud q̃d asserit: intelligit q̃ terminus cõis distributus in vna nõ distribuat in alia: q̃liter nõ est ĩ ꝓposito: q̃ li animal vtrobiq̃ stat distributiue: ideo ille sunt subcõtrarie aliqs hõ omne animal ẽ: ꝛ aliqs hõ aĩal nõ ẽ. Et iste similiter: aliqs hõ nullũ animal ẽ: ꝛ aliqs hõ animal ẽ: ita q̃ semp p̃dicatum diffo⁹miter supponat si ĩ vna distributiue ĩ alia determinate ꝛ ecõuerso. de subiecto aũt non dicit q̃ semp debet stare determinate. Idẽ est iudiciũ de istis: alicuius hoĩs oĩs asinus currit: ꝛ alicui⁹ hoĩs nullus asinus currit: ꝛ aut de istis: alicui⁹ hoĩs asin⁹ currit: ꝛ alicuius hoĩs asin⁹ nõ currit. Nã in p̃ma li asinus cõtinue distribuit ꝛ ĩ alijs nunq̃. Ideo sicut p̃me nõ sunt subcontrarie nec secũde: sed iste sunt subcõtrarie: alicui⁹ hoĩs oĩs asin⁹ currit: ꝛ alicui⁹ hoĩs asin⁹ currit. Itẽ alicui⁹ hoĩs asin⁹ currit: ꝛ alicuius hoĩs null⁹ asin⁹ currit sũt subcõtrarie

¶ Obiectiões ꝯtra mãz eqpollẽtiarum

Quipollentiarum p̃ma regula erat ista: Negatio p̃posita facit eqpollẽ suo cõtradictorio. ¶ Cõtra quã regulam arguit sic. Ista ꝓpositio: nõ aliquo homine currẽte tu es asinus nõ equiualet isti: nullo hoĩe currente tu es asinus: ergo regula falsa: ꝯña tenet: ꝛ añs pbat. Nã prima ẽ vera: ꝛ secũda ẽ falsa: ergo nulla illaꝝ alteri eqpollet: ꝯña tenet: ꝛ añs pbat. Primo q̃ ista sit vera: non aliquo homine currẽte tu es asinus: q̃ suuz cõtradictorium ẽ falsum: scilicet aliquo homine currente tu es asinus. pbat hoc: Nam ista ꝓpositio hz tres cãs veritatis. s. q̃ aliquis hõ currit tu es asinus: dũ hõ currit tu es asinus: ꝛ si aliqs hõ currit tu es asinus: sed quelibet istarum ẽ falsa: vt bene patet: ergo ꝛ ista. s. aliquo homine currẽte tu es asinus: q̃ quelibet siuaꝝ causarũ ẽ falsa. s. q̃ nullus hõ currit tu es asinus: duz nullus hõ currit tu es asinus: et si nullus hõ currit tu es asinus. Ideo respõdet negãdo p̃mã cõsequẽtiam qua infertur q̃ illa regula est falsa: sed deberet sic argui: nõ aliquo homine currẽte tu es asinus: nõ equalet isti: nullo homine currẽte tu es asinus: ꝛ ista cõtradicit. s. aliquo homine currente tu es asinus: ꝛ nullo homine currẽte tu es asinus: ergo regula falsa: ꝛ tũc nego minorẽ: q̃ sunt due ꝓpositiões affirmatiue pbatiue per suas causas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

veritatis:quarũ nulla est alicuius quãtitatis:¶Consilr non seqtur ille nõ equalent non qlibet hõ aĩal est:ꝛ aliqs hõ aĩal nõ est ergo regula falsa:qꝛ ꝑma est falsa ꝛ ſcda est vera:ſz oportet addere in añte q illa ꝙtradicũt qlibet hõ aĩal est:ꝛ aliqs hõ aĩal non est: qõ negaꝯ vt in altero capitulo patuit. ¶Scda regula fuit ista negatio postposita facit eqpollere suo ꝙtrario.Cõtra arguitur sic: ista ꝙña nõ valet: qlibet hõ aĩal nõ est:ergo nullus hõ aĩal est ꝛ tñ arguiꝯ ꝑ regulã ergo regula falsa:ꝙña tenet cũ minori qꝛ arguiꝯ negatione postposita:ꝛ maiorẽ ꝑ bꝛ:añs est verũ ꝛ ꝙns falsum:g̃ cõsequentia non valet.q antecedns sit verũ ꝓbabatum est supꝛa:sed q consequẽs sit falsuz ꝓbaꝯ qꝛ suũ cõtradictoꝛiũ est verũ .ſ.aliquis hõ animal est. ¶Respondetur negãdo q arguatur per regulã. Et tunc ad ꝓbationẽ ibi arguitur negatione postposita ergo per regulam argumentũ non valet: ſz oportet addere in antecedẽte q illa sit contraria:qlibet homo oẽ animal est:ꝛ nullus homo animal est:qõ est falsuz:quia ꝓdicatuz vtrobiqz distribuiꝯ. Dicitur ergo q illa sunt contraria:quilibet hõ animal ẽ ꝛ nullus homo animal ẽ. Non tamẽ negatio postposita ꝓdicato faciet ꝑmã cũ illa negatione eqpollere secũde sed oportet negationẽ postponere subiecto:ꝛ ꝓponẽ ꝑdicato dicẽdo qlibet hõ nullũ animal ẽ ergo nullus hõ animal est. ¶Item si negatio postponeretur signo ꝛ non subiecto nõ arguitur ꝑ regulã dicẽdo nullus nõ homo est grãmaticus:ergo quilbet hõ ẽ grãmaticus:qꝛ ꝙns est falsuz:vt patet:ꝛ añs ẽ verum qꝛ suum cõtradictoꝛiũ ẽ falsuz.ſ.aliqs nõ hõ ẽ grãmaticus oz g̃ negatio negatiue teneri ꝛ postponi subiecto dicendo nullus homo est grãmatic⁹:ergo quilz hõ est grãmaticus: nũc ꝙña est bona ꝛ añs falsum sicut ꝛ ꝙns. ¶Tertia regula erat ista:negatio ꝓposita ꝛ postposita facit eqpollere suo subalterno. ¶Contra arguitur sic illa ꝙsequentia non valet nõ qlibet chimera ẽ nõ homo: ergo aliqua chimera ẽ hõ ꝛ tamen arguiꝯ ꝑ regulam:ergo regula falsa:ꝙña tz cum minoꝛe: qꝛ arguiꝯ negatione ꝓposita ꝛ postposita.ꝛ maiorẽ ꝓbatur. Mã añs est verũ et ꝙns falsum:ꝙña non valet.q .ꝙns sit falsum manifestũ est.sed q añs sit verũ ꝓbatur qꝛ suũ cõtradictoꝛiũ est falsuz.ſ.qꝛ quelibet chimera ẽ nõ homo: quia ex isto sequitur q quelibet chimera:a tertio adiacente ad fm adiecẽs:ꝛ consequẽs est falsum g̃ ꝛ añs. ¶Dicitur q illa ꝙña non valet nõ quelibet chimera ẽ non homo: ergo aliq̃ chimera est hõ fm q ꝓbat argumentũ nec arguiꝯ ꝑ regulã. ꝛ cũ dicꝯ q arguiꝯ negatiõe ꝓposita ꝛ postposita ergo arguitur ꝑ regulã:nego ꝙnam qꝛ non asserit illa q qliter cũqz ꝓponaꝯ ꝛ postponaꝯ negatio faciat eqpollere suo subalterno sed oz q ꝓponatur toti ꝓpositioni ꝛ postponaꝯ immediate subiecto ita q precedat verbũ principale qualiter nõ fit in proposito qꝛ negatio secũda postponiꝯ copule ꝓpter ea bene seqꝯ non quelibet chimera non est hõ:g̃ aliqua chimera est hõ:ꝙña iam bona est sed antecedẽs est falsum qꝛ suũ ꝙtradiccoꝛiũ est verum:ſ.quelibet chimera nõ est hõ qꝛ nulla chimera est homo quare ꝛc.

¶Obiectiões ꝙtra materiã cõuersionuz.

Capitulũ ꝙuersionũ tres ꝙtinet diffinitiones quarũ ꝑma ẽ ista. Conuersio simplex ẽ trãspositio subiecti in predicatũ ꝛ ecõuerso manẽte eadẽ qualitate ꝛ q̃ntitate. ¶Cõtra arguitur sic:aliquo ꝓpõ conuertiꝯ simpliciter ꝛ tamẽ mutaꝯ quãtitas:g̃ diffinitio falsa ꝙña tz.ꝛ añs ꝓbatur. Nam hec ꝓpositio sꝛ.est animal cõuertiꝯ simplex in istã aliquod animal est sortes qꝛ hec conuersio nõ est ꝑ accidẽs cũ nulla sit vniuersalis:nec ꝑ ꝙtrapositionẽ ꝓpter carentiã termini infiniti: ergo est conuersio simplex: ꝛ tñ mutatur quãtitas qñ conuersa est singularis ꝛ quertẽs est ꝑticularis. ¶Eadez difficultas põt fieri cõuertendo istaz homo ẽ animal in istaz aliquod animal est homo: quarũ ꝑma ẽ indefinita ꝛ altera ẽ particularis ergo mutaꝯ quantitas ꝛ tamen ẽ conuersio simplex qꝛ nõ videtur per accidens nec ꝑ cõtrapositionez. ¶Ideo respondetur q argumentũ ꝓcedit verbaliter contra diffinitionẽ ꝛ nõ cõtra sanuz intellectũ regule. Dicaꝯ g̃ q qli-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

bet illarū cōuersionū est simplex ⁊ cum dicitur q ibi mutatur quātitas dicit q̄ verū est fm cōmunē modū sumēdi quantitatē ſz nō fm modū sumēdi regule: eoq capit ibi q̄ntitatē p suppositiōe vt ita glosēt diffinitio: ꝓuersio simplex ē transpositio subiecti in p̄dicatū ⁊ ecōuerso manente eadē quātitate. i. suppositiōe ita q si in cōuersa aliqs terminus supponeret distributiue: determinate: vel discrete eodē mō in cōuertēte supponit. ¶ Et si dicit q exempla q̄ ibi assignant sonāt q quātitas sumat p vniuersali īdefinita vel singulari dē fm q ait Aris. p̄mo p̄orū exēpla ponūt nō vt ita sint ſz vt sentiant adiscētes. ¶ Secda diffinitio fuit ista ꝓuersio p accidēs ē transpositio subiecti in p̄dicatū ⁊ ecōuerso manente eadem q̄litate sed mutata quātitate. ¶ Cōtra arguit sic: ista ꝓuersio ē p accidēs. Oīs hō est risibilis: ergo omne risibile est hō ⁊ tū non mutat quātitas: ergo diffinitio insufficēs tenet ꝓnia cū minori q̄ q̄libet istarū est vniuersalis ⁊ maior pbatur. Nam ista est conuersio q fit de subo p̄dicatū ⁊ ecōuerso ⁊ nō est ꝓuersio simplex: q vlis affirmatiua nō cōuertit simpliciter: nec p cōtrapositionem: ppter carentiā terminoꝝ infinitorū: ergo est ꝓuersio p accidēs. ¶ Rndetur q cōuersio predicta ē per accidēs. Et cuz dicitur q non mutatur quātitas nego sumēdo quantitatē p̄o suppositione vnde incōuersa supponit li hō distributiue ⁊ li risibilis confuse tantum. In conuertente autez econuerso li risibile distributiue ⁊ li homo confuse tū. ¶ Glosetur ergo sic diffinitio Conuersio per accidēs est trāspositio extremorum manente eadē qualitate sed mutata quātitate. i. suppositiōe. ¶ Ex ista regula sequitur primo q illa est cōuersio per accidens hō est risibilis: ergo omne risibile est hō q: est cōuersio nō simplex nec p contrapositionē: ergo per accidēs. ¶ Secūdo sequit q iste versus. Feci simpliciter ⁊c. nō ponitur rōne veritatis: sed magis rōne exemplex eo q non solū vniuersalis pōt cōuerti p accidēs imo indefinita ⁊ particularis. ¶ Tertio sequtur q sicut in ꝓuersiōe p accūs ꝓuersa ē falsa et ꝓuertēs vera ita silr ecōuerso: pbatur ⁊ facio duas ꝓuersiones p accidēs p̄ma est ista. Oē animal est homo ergo hō est animal: secūda hō est aīal: ergo omne aīal est hō: pz q in p̄ma ꝓuersa est falsa ⁊ cōuertens vera ⁊ in scda ꝓuersa est vera ⁊ ꝓuertēs falsa. ¶ Tertia diffinitio erat illa. Conuersio per cōtrapositionē est transpositio subiecti ī p̄dicatū ⁊ ecōuerso manēte eadē quātitate ⁊ q̄litate sed mutatis terminis finitis in termios īfinitos. Cōtra arguit sic ipsa īplicat ꝓtradictionē: ergo ipsa est īpossibilis tenet ꝓnia ⁊ antecedens p̄obatur. Nam si in cōuersa subiectū ⁊ p̄dicatū sunt termini finiti ⁊ in cōuertente subiectū ⁊ p̄dicatū sūt termini īfiniti seqt q̄ q nulla sit cōuersio ꝓnia tenet q: terminus finitus nō pōt esse terminus īfinitus nec ecōuerso verbi gratia: oīs hō est aīal habet p subiecto li homo: ⁊ p̄o predicato li animal: sed illa omne nō animal ē nō hō non habet p subiecto neq p p̄dicato aliquē illoꝝ terminoꝝ nec sibi similium: ergo nulla est cōuersio scde cum p̄ma. ¶ Respōdetur negando q predicta diffinitio īplicet ꝓtradictionem ⁊ tūc ad argumentū negatur ꝓsequētia quia non dicit in diffinitiōe q subiectū fiat predicatū aut ecōuerso sed q fiat trāspositio terminoꝝ vel extremorū: vnde pōt trāsponi subiectum in predicatū absq hoc q fiat predicatū: ⁊ predicatū potest trāsponi in subiectū absq hoc q fiat subiectū vñ ad hoc q subiectū trāsponatur in predicatum sufficit: q fiat predicatū aut pars predicati mō debito ⁊ regulari qualiter fit in ꝓposito. Ex predictis seqt q nulla ꝓuersio est vniuersaliter ꝓsequētia formal ꝑter cōuersionē simplicē pbatur q: nō ecōuersio per accidēs q: aliquādo cōuertēs ē vera ⁊ conuersa falsa ⁊ econtrario vt ostensum est ¶ Nec etiā ꝓuersio p cōtrapositionē ē cuia aliquādo ꝓuertens est vera ⁊ cōuersa falsa ⁊ ecōuerso q pbat sic illa est vera chimera nō est animal ⁊ sua ꝓuertēs est falsa scilicet aliqd nō aīal nō est non chimera: q: suum cōtradictoriū est verū. s. omne nō animal ē nō chimera vt patet p exponentes. Similiter ista est falsa: oīs chimera ē animal: ⁊ tū sua ꝓuertēs est vera. s. omne nō animal est

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

non chimera: vt pz p suas exponentes. s. aliqd nõ aial est nõ chimera ⁊ nihil ē nõ aial qn illud sit nõ chimera: ergo omne nõ aial est non chimera: quare ⁊c.

¶ Obiectões ꝗ regl'as ꝓpõnũ hypotheti.

IN materia hypotheticaꝝ inserebant alique regule quaꝝ ꝓma erat ista. Ad veritatē ꝗditionalis affirmatiue requritur q̃ ꝗtradictoriũ ꝗñtis repugnat antecedenti: ex qua inferebat alia q̃ ad falsitatem eius requirit ⁊ sufficit q̃ ꝗtradictorium ꝗñtis stet cum añte. ¶ Contra quas regulas arguit sic: aliqua est ꝗditionalis vera affirmatiua: cuius ꝗtradictoriũ ꝗñtis stat cũ añte: ergo regule false: ꝗña tenet ⁊ añs ꝓbatur. Cuiuscũq̃ ꝗditionalis affirmatiue añs est vez ⁊ ꝗñs falsiz: ꝗtradictoriũ ꝗñtis stat cum antecedente: sed aliqua est ꝗditiõalis affirmatiua vera: cuius añs est vez ⁊ ꝗñs falsum: ergo aliqua est ꝗditionalis affirmatiua vera: cuius ꝗtradictoriũ ꝗñtis stat cuz añte. tenet ꝗña q̃ est sylloglismus in tertio ꝓme figure ꝓbat maior: qm̃ si añs istꝰ cõditiõis est vez ⁊ ꝗñs falsum tũc ꝗdictoriuz ꝗñtis est vez ⁊ añs sill' est vez: sed oia vera stant simul: ergo cuiuscũq̃ talis cõditional' contradictorium ꝗñtis stabit cum antecedente: minorem ergo probo. Nam hec cõditionalis est affirmatiua nisi tu es animal tu non es homo: ⁊ patet q̃ antecedens est vez. s. tu es animal ⁊ consequēs falsum scz tu nõ es homo. ¶ Rñdetur q̃ regule date de veritate ⁊ falsitate ꝗditionalis respicũt solũmodo ꝗditionalem denominatã a li si ⁊ non a li nisi. Ideo bene ꝓbat q̃ aliqua est conditionalis vera ⁊ affirmatiua cuius cõtradictorium ꝗñtis stat cum antecedente. s. ꝗditionalis denoiata a li nisi: sed de tali nõ est mentio ibidem imo de sola ꝗditiõali denominata a li si. ¶ Scda regula erat ista. Ad veritatem copulatiue affirmatiue requritur q̃ quelibet pars principalis sit vera. Ex qua inferebatur q̃ ad falsitatem eiꝰ sufficit vnã ptem esse falsam. Contra quas arguit sic. Aliqua ē copulatiua affirmatiua vera cuius vna pars principalis est falsa: q̃ regula falsa tenet ꝗñtia ⁊ antecedens ꝓbatur. Ista est copulatiua vera ⁊ affirmatiua. Aliquod aial est: ⁊ si tu es illd tu es asinus ⁊ scda pars principalis est falsa: ergo ⁊c. ꝗña tenet: ꝓbat prima pars añtis. s. hoc aial est ⁊ si tu es illud tu es asinus demonstrando brunellum: ⁊ hoc est aliqd aial: ergo aliqd aial est: ⁊ si tu es illud tu es asinus: ꝗña pz: q̃ non videtur alius modus probandi illã copulatiuam: scda pars antecedentis etiã probatur. Nã ista propositio si tu es illd tu es asinus non videtur assertiue significare aliud q̃z q̃ si tu es animal tu es asinus: sed hoc significatum est falsum: q̃ si tu es aial tu sis asinus: ergo scda pars principalis est falsa. Dicitur q̃ ista copulatiua est vera et scda pars est vera sicut ⁊ pma: ⁊ nego q̃ significet modo dicto. s. q̃ si tu es animal tu es asinꝰ: q̃ tũc relatiuum staret confuse tñ ⁊ añs determinate cuius oppositum dcm̃ est in materia relatiuorum. Dictum est etiã q̃ licitũ est loco relatiui ponere antecedēs vbi seruetur eadem suppositio: sed li aial ī prima pte stat determinate ⁊ positum loco relatiui stat confuse tñ. Ideo inepte assignatur significatum secunde partis dicendo ipsam significare q̃ si tu es animal tu es asinus: debet ergo conuerti relatiuum in suum antecedens stans determinate dicendo secundam partez significare q̃ aliquod aial si tu es tu es asinus. ⁊ hoc est vez: quia hoc si tu es demõstrãdo asinum tu es asinꝰ ⁊ hoc est aliquod aial si tu es: tu es asinus. ¶ Tertia regula erat ista. Ad possibilitatē copulatiue requiritur quãlibet ptem esse possibilem ⁊ nullam alteri incõpossibilem ex qua inferebatur q̃ ad impossibilitatem eius requiritur ⁊ sufficit vnã partem ēē impossibilem vel vnam alteri incompossibilē. ¶ Contra quas regulas sic arguitur. Aliqua ē copulatiua affirmatiua impossibilis cuius quelibet pars est possibilis ⁊ nulla alteri repugnat: ergo ambe regule false: consequentia tenet ⁊ antecedēs probatur. Nã ista copulatiua est impossibilis oīs homo currit: ⁊ tu es homo ⁊ tu non curris: q̃ ex duabus premissis partibus sequit ꝗtradictoriũ tertie in tertio ꝓme figure: vt bñ pz intuenti: ⁊ tñ quelibet eius pars ē possibil: vt patet ⁊ probat: q̃ quelibet: cuilibet ē cõ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

possibilis. ¶ Nam iste due sunt compossibiles: omnis homo currit: ⁊ tu es homo et iste sunt compossibiles: tu es homo ⁊ tu nõ curris: ac etiam iste tu non curris: ⁊ oís hõ currit: ergo quelibet cuilibet est cõpossibil' Ideo dicit q̃ iste due regule date nõ respiciunt nisi copulatiuã factã ex duab⁹ ptibus qualiter nõ est in ꝓposito: q̃ assignat copulatiua facta de tribus ptibus. Si ergo queritur regula generalis possibilitatis copulatiue: dicit q̃ ad possibilitatẽ copulatiue requirit q̃ quelibet ꝑs sit possibil': ⁊ q̃ nulla alteri vt alijs sit incõpossibilis: qualiter nõ est in ꝓposito: q̃ licet huius copulatiue q̃libet pars cuilibet sit compossibilis: nõ tñ q̃buslibet: vnde ista oís hõ currit nõ est compossibil' isti tu es homo ⁊ tu non curris: silr ista Tu nõ curris nõ est compossibilis istis tu es homo: ⁊ omnis homo currit: quia ex illis duabus singularibus sequit contradictorium vniuersalis. nam sequitur tu non curris: ⁊ tu es homo: ergo nõ omnis homo currit. Quarta regla erat ista: Ad necessitatem copulatiue requiritur quãlibet partez esse necessariam ex qua inferebat q̃ ad cõtingentiam ipsius sufficit vnam partem eẽ contingentem ⁊ nullam alteri incompossibilem. ¶ Contra secundam regulam ꝓcedit argumentũ factum iam: sed contra primam sic arguit: Aliqua copulatiua est necessaria cuius vna pars est cõtingens: ergo regula falsa: consequẽtia tenet ⁊ añs ꝓbat. Et capio istã copulatiuam non nullus deⁿ est: ⁊ tu es homo ista est necessaria: q̃ suum oppositum est impossibile videlicet nullus deus est: ⁊ tu es homo: quia non verius datur contradictorium q̃z proponendo negationem toti. q̃ autem altera pars sit cõtingens patet de ista tu es homo que est scda pars eius. ¶ Respondetur q̃ ista regula sicut ⁊ quelibet alia data intelligitur de copulatiua affirmatiua ⁊ non negatiua ꝛm q̃ in primo capitulo est expressum. ¶ Quinta regula fuit ista. Ad veritatem disiunctiue affirmatiue sufficit vnam partez eẽ veram ex qua inferebatur q̃ ad falsitatem eius requiritur quãlibet partẽ eẽ falsam. ¶ Contra quas regulas arguitur sic: Aliqua disiunctiua est falsa: ⁊ tamen vna eius pars est vera: ergo ambe regule false. ꝓñtia tenet et antecedens ꝓbat: ista est vna disiunctiua falsa. Omnes homines sunt asini vel hoies ⁊ asini sunt asini: ⁊ tñ vna eius pars ẽ vera ergo regula falsa. consequentia tenet ⁊ antecedens ꝓbat: ⁊ primo q̃ ista sit vna disiũctiua: q̃ in ea coniunguntur plures cathegorice per notam disiunctionis. q̃ autẽ ipa sit falsa ꝓbatur. Nam quelibet eius ꝑs principalis est falsa: ergo ipsa est falsa ꝓñia tenet ⁊ antecedens ꝓbatur: qñ ista est falsa. Oés homines sunt asini ⁊ ista similiter homines ⁊ asini sunt asini ⁊ iste sunt partes principales: vt patet intuenti: ergo ⁊c. q̃ autez vna eius pars sit vera ꝓbatur quelibet istarũ est vera: omnes homines sunt asini vel homines: que est vna eⁿ pars: ⁊ similiter ista asini sunt asini: ergo vna eius pars est vera ¶ Respondetur cum proponitur. Omnes homines sunt asini: vel homoes ⁊ asini sũt asini: vtrum respondens velit eam habere pro copulatiua vel disiunctiua. Si pro copulatiua vera est: quia ambe partes principales sunt vere: ⁊ tunc ad argumentum dicitur q̃ non est ad propositum. si vo habet pro disiũctiua negatur ista: quia ambe partes principales sunt false sicut probatum est Et cum dicitur vna eius pars est vera concedo: nulla tamen pars principalis est vera de qua intendit: conceditur ergo conclusio q̃ aliqua disiunctiua est falsa: ⁊ tamen vna eius pars est vera: sed hoc non est cõtra regulam quia intelligit de ꝓncipali qualit' nõ est in argumento assumpto. ¶ Sexta regla fuit ista. Ad possibilitatez disiũctiue sufficit vnã partem esse possibilem ⁊ ad possibilitatem eius requirit quãlibet eius ꝑtem esse impossibilem. ¶ Cõtra ambas regulas arguitur sic: aliqua est disiũctiua affirmatiua impossibilis cuius quelibet pars principal' est possibilis: ergo ambe regule false. consequentia tenet ⁊ antecedens ꝓbatur. Nã contingenter tu es vel tu non es: suppposito q̃ aduerbium determinet totum: ⁊ tamen quelibet eius pars principalis est possibilis ergo consequentia tenet ⁊ prima pars antecedentis ꝓbatur: q̃ suũ oppositu⁊ est ne-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

cessariũ videlicet ⁊ necessario tu es vel tu non es. Et secũda pars etiã patet: q: quelibet istarum est possibilis: tu es: tu non es. Ideo rũdet q regula intelligit de disiũctiua affirmatiua hypothetice ꝓbãda: ⁊ non cathegorice: q̃lit nõ ē in proposito: eo q q̃libet istarũ ꝗtingẽter tu es vel tu nõ es: necessario rex sedet: vl nullus rex sedet: est ex pombiliter ꝓbãda: sicut iste ꝗtingenter tu es: necessario de⁹ est. Septima regula erat ista Ad necessitatẽ disiunctiue affirmatiue sufficit vnã partẽ esse necessariã: vel oẽs in uicẽ ꝗtradici. Ex q̃ sequebat q ad ꝗtingentiam eiusdem requirit quamlibet partẽ eē ꝗtingentẽ: ⁊ nullam alteri repugnare. Contra istas regulas arguit: Aliqua est disiunctiua necessaria: cuius quelibet pars est cõtingẽs: ⁊ nulla alteri repugnat: ergo ambe regule false. Consequentia tenet: ⁊ antecedens ꝓbat. Nam ista disiunctiua est necessaria Antichristus non est albus: vel antichristus est coloratus: ⁊ quelibet eius pars est ꝗtingens: ⁊ nulla alteri repugnat: ḡ ⁊c. Antecedens ꝓbat pro qualibet parte. ⁊ primo q ista sit necessaria quia suũ oppositũ ē impossibile: videlicet antichristus est alb⁹: ⁊ antichristus non est coloratus. Secunda pars patet. ſ. q quelibet eius pars sit ꝗtingens: quia indifferenter potest esse vera ⁊ falsa: vt bene patet. Tertia etiam pars patet: q: nulla illarũ partiũ alteri repugnat: q: possibile ē q antichristus sit niger. quo posito hec forent simul vera: Antichristus non est albus: ⁊ antichristus est coloratus: ergo non ad inuicẽ repugnãt. Rũdet q diminute recitata est regula contingẽter disiunctiue. sed oportet plus addere. ſ. q contradictoria partium non repugnant. Nũc ad propositũ disiunctiua plata est necessaria: ⁊ quelibet eius pars est contingens: ⁊ nulla alteri repugnat: sed opposita illarum partium repugnat: videlicet antichristus ē albus: antichristus non est coloratus: quare nihil contra regulam. ¶ Notãdũ q cõtra quamlibet istarũ regularũ contentarũ in materia hypotheticarũ potest argui extra assignationẽ hypothetice negatiue vel partis non principalis. vbi ergo tales obiectiones procederẽt: dicatur regulas hypotheticarum in negatiuis non tenere: neq; etiam de partibus: quare ⁊c.

¶ Obiectiões ꝗtra materiã ꝑdicabiliũ.

Materia ꝑdicabiliũ quasdã ꝗtinet diffinitiones. Quarũ prima est ista: Beatus est termin⁹ vniuocus ꝑdicabilis in quid de plurib⁹ differẽtib⁹ specie vt aial. Cõtra istã diffinitionẽ arguit sic: li corpus animatũ est gen⁹: ⁊ tũ nõ est terminus vniuocus: ergo diffinitio insufficiens. Tenet ꝗsequẽtia cũ maiori: ⁊ minorẽ ꝓbo. Nã ois termin⁹ vniuocus est termin⁹ simplex: sed li corpus animatũ non est terum⁹ simplex: ergo nõ est termin⁹ vniuocus. Dicitur q li corp⁹ animatũ non est genus: nec li animal rationale: quia quodlibet genus debet eē terminus simplex. Et si allegares porphyrium ponens istum terminũ pro genere: dicit q posuit non q ita esset: sed gratia exempli: aut quia carent termino simplici: loco ergo illius termini corpus animatũ debet poni vnus istor simplicium: viuens vel viuũ medians inter li animal ⁊ li corp⁹ vnde omne animal est viuens: sed nõ econuerso. similiter omne viuens est corpus: ⁊ non econuerso: loquendo de composito ex materia ⁊ forma: li aial rationale: ḡ frustra positũ est pro genere: q: est diffinitio hois: sed ideo porphirius dixit illud: q: sequebatur opinionẽ platonis ponẽtis celũ eē aial rõnale: cuius opinionẽ negam⁹ ad presens ¶ Secunda diuisio erat ista: Genus generalissimũ est quod cũ sit gen⁹ nõ potest esse species. Ex qua inferebat alia: q gen⁹ subalternũ est illud: quod cũ sit genus potest esse species. Contra istas sic arguit: Li substantia est genus generalissimũ: ⁊ potest eē species: ergo diffinitio insufficiens. Tenet ꝗsequentia cũ maiori: ⁊ minorẽ probo. Nã li substantia potest conuerti cum illo termino homo: ergo potest eē species. Consequẽtia tenet: antecedens similiter per nouam impositionẽ. Respondet q argumentum verbaliter ꝓcedit: ⁊ nõ ꝗtra intellectũ diffinitionũ. Prima nãq; sic intelligit: Gen⁹ generalissimũ est illud qõ cũ sit gen⁹ nõ potest eē spẽs sic adequate significãdo. Nũc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

ad propositū li substātia potest cē spēs: sed nō sic adequate: significando.s.substantiā. ¶ Tertia diffinitio pncipal fuit ista: Spēs est termin⁹ vniuocus nō supremⁿ pdicabil' in qd de plurib⁹. Contra arguit sic: Li substātia est termin⁹ vniuoc⁹ nō supremⁿ pdicabilis in quid de plurib⁹: ⁊ tñ nō est spēs: ergo diffinitio insufficiēs. Tenet ꝓsequentia cū minori: ⁊ maior pbat. Nā q̄ li substātia predicet de plurib⁹ in qd patet: ⁊ q̄ sit termin⁹ nō supremⁿ pbat. Nā aliqs terminus est supra eū: ergo nō est supremus. Cōsequentia tenet: ⁊ antecedens pbat de isto termino ens: qui est supra istū terminū substantia: q: ois substātia est ens: ⁊ nō ecōtra. Rndet q̄ quemadmodū li substātia est genus generalissimū: ita est termin⁹ supremⁿ. ⁊ cū dicit Li ens est supra eū: nego: q: superioritas ⁊ inferioritas nō reperit nisi in predicamēto: ⁊ li ens nō ē in predicamēto: ergo nō est supra nec infra. Et cū dicit Ois substātia est ens: ⁊ nō ecōuerso: ḡ li ens est supī nō valet ꝓña. sed bene sequit: ḡ est termin⁹ cōmunior vel prior: sicut non seqt Ois substantia est hō vel nō hō: ⁊ nō ecōuerso: ḡ li hō ⁊ nō hō est termin⁹ superior: nullus aūt termin⁹ cōpositus est supra vl' infra aliquē terminū predicamētalē. ¶ Quarta diffinitio fuit ista: Spēs specialissima est termin⁹ qui cū sit spēs nō potest esse gen⁹. Ex q̄ inferebatur q̄ spēs subalterna est termin⁹: qui cū sit spēs potest esse gen⁹. ¶ Cōtra arguit sic: Ille termin⁹ hō est spēs specialissima: ⁊ potest esse genus: ergo neutra diffinitio sufficiens. Cōsequētia tenet cum maiori: ⁊ minor pbat: q: potest ꝓuerti cuz illo termino aīal. Dicit q̄ argumentū nō pcedit cōtra intellectū regule: q̄ est iste spēs specialissima est termin⁹ q cū sit spēs nō potest ē genus: sic adequate significādo sicut li hō: ꝛz iam in proposito si li hō ꝓuertere cū li aīal non adeq̄te significaret hominē. ¶ Quinta diffinitio fuit ista: Differētia est termin⁹ vniuocus predicabilis in quale essentiale. ¶ Cōtra arguit sic: Li rationale est differētia: ⁊ tñ nō est termin⁹ vniuocus: ergo diffinitio insufficiēs. Tenet ꝓña: ⁊ añs pbat. nā significat hominē sub ratiōe qua sensitiuū ⁊ intellectiuū: ⁊ significat angelū sub rōne intellectiui solūmō: ergo diuersis rōnib⁹. Rndet q̄ li rationale diuidit aīal qñ dicit Animaliū aliud rationale: aliud irrationale: ⁊ tūc nō significat nisi hoīez: q: nō significat nisi animal rationale: ꝛz nullus angel⁹ est animal rationale: ergo nō significat angelū: ⁊ ita vnū assumptū fuit falsuz. ¶ Sexta diffinitio fuit ista: Proprū est termin⁹ vniuocus predicabilis de plurib⁹: in eo q̄ quale accidētale conuertibiliter vt risibile quod predicat de sorte ⁊ platone accidētaliter cōuertibiliter. Cōtra istam diffinitionē arguit sic: Li risibile est proprū: ⁊ tñ nō predicat de pluribus conuertibiliter: ergo diffinitio insufficiēs. Tenet ꝓsequētia cum maiori: ⁊ minor pbat. nā li risibile predicatur de sorte ⁊ platone ⁊ nō cōuertibiliter: quia sortes ⁊ risibile nō cōuertunt: vñ non seqt Risibile currit: ergo sor. currit: ḡ ⁊c. Dicēdū q̄ li cōuertibiliter in diffinitione nō respicit li plurib⁹: sed istud ratione cui de talibus predicat: videlicet subiectū: qd est ille termin⁹ homo: cū quo cōuertit iste termin⁹ risibile: vnde ista consequētia non valet Li risibile predicat de sorte ⁊ platone ⁊ non conuertit cum illis: ergo non cōuertitur. arguitur enī ab inferiori ad suū superius: negatione preposita. ¶ Septima diffinitio erat ista: Accidēs est termin⁹ in q̄le accidētale nō vniuoc⁹ predicabilis de pluribus conuertibiliter. Cōtra istam diffinitionē arguit sic: Nā ille terminus hec albedo est accūs: q: ē accidētal: ⁊ tñ nō est pdicabilis de plurib⁹: q: est termin⁹ discretus ergo diffinitio insufficiens. Soluit hoc argumentū p distinctionē: dicēdo q̄ accidēs potest sumi large pro omni termino accidētali cōi vel discreto: ⁊ sic nō sumit in proposito. Alio modo pro termino accidētali cōmuni: ⁊ sic diffinitur ad presens: ⁊ sm istuz modum patet q̄ iste terminus hec albedo non est terminus accidentalis: nec est pluribus competens accidentaliter. ¶ Octaua diffinitio erat ista: Predicatio directa ē illa in qua superius predicatur de suo inferiori. Indirecta autem econuerso. ¶ Contra istas diffinitiones arguitur sic: Quia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

ex illis sequitur q̃ aliqua ē predicatio que nec ē directa nec indirecta: vt hō ē hō: animal est aīal: q: nec superius nec inferius p̃dicat. ¶ Ideo respōdet cōcedēdo cōclusionē. Ultima diffinitio fuit ista: predicatio essentialis ē illa in qua superius p̃dicatur de suo inferiori: vel dīa de aliquo istorum aut ecōuerso. Cōtra istā diffinitionē arguitur sic: hō nō est animal: non est predicatio essentialis: ⁊ tñ superius p̃dicat de suo inferiori: ergo diffinitio ī sufficiēs: tenet consequētia cū minori: ⁊ maiorē p̃bo: q: ista p̃dicatio ē ī possibilis. ¶ Respōdet q̃ aliqua p̃dicatio essentialis ē impossibilis. Similiter aliq̃ p̃dicatio ꝓtigēs ē p̃dicatio eēntial: vt tu es hō ⁊ antixps ē aīal. Itē aliq̃ p̃dicatio necessaria ē p̃dicatio accidētalis: vt hō ē risibil: aīal ēquātū aut colorātū: ōre ⁊c.

¶ Obiectiōes ꝗ māz sylogismorū.

In materia sylogismorū ē aliqualiter obijciēdum: vt qd̃ nō expresse est platū ad lucē reducat. De primo arguitur p̃bādo insufficientiā figurarū: sic quattuor: sunt figure: ergo diminutiue tres assignant: consequētia tenet: ⁊ aīs p̃bat: nam iste est optimus sylogismus: omnis homo ē animal: omne aīal est substātia: ergo oīs homo est substātia: ergo est sylogismus alicuius figure ⁊ nō p̃me: q: qd̃ subijcit in p̃ma nō predicat in secūda: nec est secūde figure: q: nō p̃dicat idē in vtraq̃: nec tertie q: nō subijcit idem in vtraq̃: ergo oportet dare quartā figurā in qua illud quod predicat in prima subijciat in secunda. ¶ Respōdet q̃ nō sūt plures figure q̃z tres: nec sylogismus platus cōstituit quartā figurā quia est in prima figura ⁊ in primo modo: nec dictum est q̃ nō constituat primā figurā: quia est in prima figura. Alius sylogismus q̃z iste: cuius subiectū prime ꝓpositionis est predicatum secūde: sed dicebat. Si subiectum prime est predicatum secūde sic resultat prima figura. Dicat ergo q̃ ille sylogismus cōstituit primā figurā cuius subiectum vnius premisse est predicatum alterius. ¶ Secūdo arguitur insufficiētia modorum prime figure sic sylogizando: nullum animal est lapis: quilibet homo ē animal: ergo aliquis homo nō est lapis: iste ē sylogismus prime figure: ⁊ tamen nō est in aliquo illorum nouem modorum: vt patet discurrendo per omnes: ergo plures sunt q̃z nouem. Item sylogizatur sic: Omne animal est substātia: omnis homo est animal: ergo homo est substantia. Iste sylogismus est prime figure: ⁊ tamen nō ē in aliquo illorum nouem modorum: vt patet intuēti: nisi forte diceret q̃ esset in baralipton: nec hoc euadit: q: baralipton cōcludit indirecte: ⁊ predictus sylogismus concludit directe: ergo ⁊c. ¶ Dicit q̃ primus sylogismus est incelarent nō imediate sed mediate: q: primis p̃missis ꝓcludit incelarent: nullus homo est lapis: ex qua sequit formaliter q̃ aliquis homo nō ē lapis in figura de iesse. ¶ Consimiliter est dicendum ad secundū sylogismū: quia ē in primo prime figure nō imediate sed mediate cōcludendo: istam cōclusionē in figura de inesse ex ꝓpria conclusione: vnde iste sylogismus est imediate in primo prime: omne animal ē substantia: quilibet homo ē aīal: ergo quilibet homo ē substātia: quia nō exitur aliquod medū ad hoc q̃ sit in primo p̃me figure: ſz aliꝰ sylogismus ē mediate: q: nō sequit conclusio illa: nisi mediate illa subintellecta: quilibet homo ē substantia tanq̃z ab vniuersali ad suam subalternam. Et si ex his concluderetur q̃ barbare vel celarent concludit indirecte: vel indefinite vel particulariter cōcedo nō imediate sed mediate. ¶ Tertio ostendo insufficientiam modorum secūde figure: sic arguendo: Nullus lapis est animal: quilibet homo est animal: ergo aliquis homo non est lapis: vel sic quilibet homo est animal: nullus lapis est animal: ergo nullus homo est lapis: quilibet istorū sylogismorum est in secunda figura: ⁊ nō ī aliquo illorum quattuor modorum: vt patet discurrendo per singulos. Naz primus sylogismus istorum duorum constat ex duabus vniuersalibus cōcludētibus particularez. ⁊ secūdus cōcludit indirecte qualiter non repetit in aliquo illorum quattuor modorū. ¶ Respōdet vt prius q̃ primus est mediate in cesare: quia ex propria ⁊ imediata

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

conclusione eius seqtur conclusio adducta formaliter. Secundo vo ē in camestres etiā mediate: qr ex ppria & immediate cōclusione eius seqtur conclusio illius syllogismi p conversionē simplicem. ¶ Quarto ostēdo insufficiētiam tertie figure sic arguēdo: Omis hō ē substantia omis hō ē aīal: ergo quedā substātia est aīal vel sic: qlibet hō est risibilis: aliqs homo ē vnus hō: ergo aliqd risibile ē vn hō. Isti sunt optimi syllogismi in tertia figura & nō in aliquo mō: qr oēs modi tertie figure cōcludūt directe & p̄dicti syllogismi concludūt indirecte: ergo &c. Ideo dicit vt p̄mo q p̄mus ē in darapti: & secūdus in datesi: non immediate sed mediate: p cōversionē simplicē immediate conclusiōis: & ita nō est incōueniens q modi tertie figure concludant indirecte nō immediate sz mediate solū: q̄re &c.

¶ Obiectiōes contra modos figurarum.

ARguit cōiter cōtra figurarum modos pbādo syllogismos factos in illis aliqualiter nō tenere. Et p̄mo contra primū modū p̄me figure: naz iste syllogismus non valet: Omnis homo vel asinus ē asinus omne risibile est homo vel asinus: ergo oē risibile est asinus. Et ponit in p̄mo p̄me figure: ergo modus iste insufficiēs: cōsequētia tenet cū maiori: qr omnia reqsita ad primū p̄me sufficiēter exprimunt. q aūt iste syllogismus nō valet. pbat: ois ē falsum: & antecedēs ē verum. pbat: Mā minor ē vera: vt patet ex suis exponentibus. Et maior ē pbo inductive: Iste hō vel asinus est asinus: & iste hō vel asinus est asinus: & sic de singulis: & isti sunt oēs homines: ergo oīs homo vel asinus ē asinus: patet cōsequentia a singularibus sufficienter enumeratis ad suā vniuersalē. Respondet querēdo de subiecto distributiōis ipsius vlis. Omnis homo vel asinus ē asinus: qd distribuitur vtrū totū disiunctū vl p̄ma ps solūmodo: si totū disiunctū nego maior: ē: & ad pbationē adductā dico: q quelibet singularis in q̄ demōstrat homo: est falsa: iō ista ē falsa: iste hō vel asinus ē asinus demōstrādo hominē: qr significat q hoc qd ē hō vel asinus ē asinus: & hoc ē falsum. Si autē solūmodo p̄ma ps distribuit: nego cōsequētiā: quia plus p̄dicat in minori q̄z fuerit distributū in maiori: vnde nō oportet q subiectuz totius ppositionis maioris p̄dicet in minori sed sufficit q subiectū distributiōis: ita q̄ p̄m istā resposionē vniuersalis que est maior habet subiectū distristutiōis qd ē p̄ma pars disiuncti: & habet subiectuz ppositionis qd ē totum disiunctum: primum subiectum expedit predicari in minori & non secūdū: nec tali intelligit regula p̄me figure. ¶ Cōtra secūdū modū arguit sic: Iste syllogismus nō valet: nulla cōclusio ē vera sed omnis conclusio facta in celarent ē cōclusio: g nulla cōclusio fcā in celarent ē vera: & tamen iste syllogismus ē in celarent ergo &c. Minor patet: quia sunt omnia reqsita. & maior probatur: ponendo q syllogismus factus sit omnis syllogismus quo posito antecedens ipi syllogismi ē veruz pro qualibet parte: & consequēs falsum: qr falsificat se. Ideo dicitur vt in materia insolubilibuz q dictus syllogismus nō ē in tertio p̄me: quia conclusio ē propositio insolubilis hypothetica qualis nō ē aliq̄ p̄missarum. ¶ Cōtra tertiū p̄me figure arguit sic: iste syllogismus non valet: cuiuslibet hominis asinus currit: brunellus ē hominis asinus ergo brunellus currit: & tamen arguit p̄m tertium modum: ergo modus insufficiēs: consequentia tenet cum minori: & maior ex pbo. Et pono q quilibet homo habeat duos asinos: quorum vnus currat & alius nō de quorum numero non currentiuz sit brunellus. Ad posito antecedens ē verum: vt patet: & consequens contra casum. Ideo dicitur q argumentū non valet: quia plus predicatur in minori q̄z fuerit distributuz in maiori. Nam distributum in maiori fuit precise li hoīs: & predicatum minoris erat hoc totū hominis asinus. ¶ Sed forte dicetur q adhuc stat argumentū sic arguendo: Cuiuslibet hominis asinus currit: brunellus est hominis: ergo brunellus currit. Dicitur q nondū est syllogismus in tertio p̄me: qr in obliquis casib oportet subiectū maioris p̄dicari in minori i recto: sic dicēdo brunellus ē hō: & hoc negat: propterea bene sequit: cuiuslibet hoīs asinus currit:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

sor. est hō: ergo sor. asinus currit. ¶ Notādū circa primū modū: q̃ si aliq̃ premissarū nō fuerit q̃nta: ñ arguit tūc p̃m istū modū: vt necessario omis hō est aīal: sor. est hō: ḡ necessario sor. est aīal. Itē omis hō est aīal: ꝫ risibile est hō: ergo tm̃ risibile est aīal. In q̃libet harū ꝯsequentiarū est añs verū: ⁊ ꝯns falsum. nō ergo aliqs istorꝫ paralogismorū syllogism⁹ é in darij: q: in p̃mo maior nō est alicui⁹ quātitatis: ⁊ in secūdo minor: q: est exclusiua primi ordinis. ¶ Cōtra q̃rtū prime arguit sic: Iste syllogism⁹ nō valet: Oē aīal si est rudibile nō est hō: sed tu es aīal si es rudibilis: ergo tu nō es hō. ⁊ arguit p̃m istū modū: ergo ĩsufficiēs. ꝯña tenet: ⁊ añs p̃bat. nā ꝯns est falsum: vt pꝫ: ⁊ q̃libet premissarū est vera tā secūda q̃ p̃ma: vt pꝫ p exponētes. Nā aliqd aīal si est rudibile nō est hō: ⁊ nullū est aīal quin illud si est rudibile nō sit hō. patet etiā ex oīb⁹ suis singularib⁹: q̃rū quelibet est vera. Rūdet vt in p̃mo: q si totū ꝯditionatū distribuit: negatur maior: ⁊ tūc ad argumentū dico: q nō bene exponit. p̃mo q: est vlis negatiua: q̃ nō exponit. Secūdo q: nō debite assignat secunda exponēs: q̃ deberet eē ista: ⁊ nihil est aīal si est rudibile quin istud non sit hō qd est falsum: q: aliqd est aīal si est rudibile qd est hō. Nā hoc é hō demōstrādo hominē: ⁊ hoc est aīal si est rudibile: ergo ⁊c. Itē multe singulares sunt false: vt h̄ aīal si est rudibile nō est hō demōstrādo hominē q: debet sic resolui Hoc nō est aīal: ⁊ hoc é aīal si est rudibile. quarū prima est falsa. Si autē dicit in principio q distribuit solū prima pars ꝯditionati: tūc pꝫ q ꝯña nō valet: q: plus predicat in minori q̃z fuerit distributū in maiori. Ideo debuit sic argui: Oē aīal si est rudibile nō est hō: sed tu es aīal: ergo tu si es rudibilis nō es homo. Conceditur ꝯsequētia ⁊ ꝯsequēs. ¶ Notādū tm̃ q in predictis ⁊ ceteris modis oportet medīū terminū semper supponere precise pro eodē vel pro eisdē. Ideo nō valet iste syllogismus. Nullus hō est mulier: berta est hō ḡ berta nō ē mulier: q: minor debuit eē tal berta est aliqs hō: q̃ negat. ¶ Contra ceteros modos prime figure nō arguo: quia ex p̃dictis possunt elici obiectiōes ꝯtra alios modos sufficienter. Cōtra primū secūde figure arguit sic: Ista consequētia nō valet Omis deus substantia nō est: omis prima causa substantia est: ergo omis prima causa deus nō est: q: añs verū est: ⁊ ꝯns falsum: ⁊ tm̃ est syllogism⁹ in primo secūde. Rūdet q talis nō est syllogismus in primo secūde: q: talis debet fieri ex negatiuis de cōsueto modo loquēdi: ⁊ nō de inconsueto: qualiter fit in proposito. Negatiue enī sunt de inconsueto modo loquendi: ex quo predicatū precedit negationē precedit negationē. ꝫ bene sequeret Omnis deus nulla substantia est: omnis prima causa substantia est: ergo omis prima causa deus nō est. sed maior est falsa sicut ⁊ conclusio. hoc argumentū potest reduci ad oēs alios modos illi⁹ figure p trās positionē premissarū: aut p mutattionē q̃ntitatis. Cōtra primū tertie figure arguitur Iste syllogism⁹ non valet: Cuiuslibet hois asinus currit: cuiuslibet hois asin⁹ quiescit asinus quiescens est asinus currēs: quia in casu supior est antecedens verū ⁊ ꝯns falsum: ⁊ tm̃ est in p̃mo tertie figure. Dicit q nō est in darapti: q: sicut premisse fiunt ex recto ⁊ obliq̃: ita cōclusio debet fieri. ideo debet sic cōcludi: ergo asinus quiescēs est alicuius cuius est asinus currēs. vñ li asin⁹ non est pars subiecti in premissis: sed pars predicati: ideo debet poni in ꝯclusione. Cōtra secundū tertie figure arguit: Iste syllogismus nō valet: Omis hō vel asinus nō est homo: omnis hō vel asin⁹ est risibile: ergo risibile nō est hō: q: antecedens est verum vt patet ex suis exponētib⁹ vel singularib⁹ ⁊ ꝯsequēs est falsum. Rūdet q si in qualibet premissarū disiunctū totū distribuitur: quelibet illarū est falsa: ⁊ habet multas singulares falsas. Nā prime vniuersalis quelibet singularis est falsa: in qua demōstrat hō: ⁊ secūde quelibet singularis est falsa: ī qua demonstrat asinus: vt patet ex suis resoluentibus. Si autē non distribuitur totū disiunctum: sed prima pars solūmodo non arguitur tunc in secundo tertie: q: in tali modo oportet totū subiectū propositionis distribui qualiter nō sit in ꝓposito. Contra

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

alios modos huius figure specialiter non arguo primo: q: he due obiectiões ad oés alios modos pñt reduci. secũdo vt vite p̄lixitatẽ scripture faciẽtis tediũ in aio studẽtis. Et est finis obiectionũ ꝓtra summulas.

¶ Obiectiões ꝓtra materiã ꝓsequẽtiarũ.

POst sũmularũ obiectionũ declaratã notitiã seqt̃ vltimo vt in initio est p̄missũ: ꝓsequẽtiarũ rõnis fortificare materiã. Arguo igit̃ ꝓtra primã ⁊ principalẽ regulã: q̃ fuit ista: Cõsequẽtia bona est illa: cui⁹ ꝑdictoriũ ꝓñtis repugnat antecedẽti. Ex q̃ inferebat̃ alia: q ꝓña mala est illa: cui⁹ ꝑdictoriũ ꝓñtis stat cum antecedẽte.

¶ Contra arguit̃: si aliq̃ est ꝓña bona: ⁊ tũ ꝑdictoriũ ꝓñtis stat cũ antecedẽte: ḡ ambe regule false. Cõsequẽtia tenet: ⁊ antecedẽs pbat̃: Ista ꝓña est bona Tu credis precise q aliqs hõ decipit̃: ḡ aliqs hõ decipit̃: ⁊ tũ ꝑdictoriũ ꝓñtis stat cuꝫ añte: ḡ ⁊c. Prima pars antecedẽtis pbat̃: qm̃ seqt̃ Tu credis p̄cise q aliqs hõ decipit̃: ḡ tu credis p̄cise verũ: vel tu credis p̄cise falsum. Si tu credis p̄cise verũ: ⁊ tu credis p̄cise q aliqs hõ decipit̃: ḡ aliqs hõ decipit̃. Si tu credis p̄cise falsum: ḡ tu decipis. ⁊ tu es aliqs hõ: ḡ aliqs hõ decipit̃. secũda pars antecedẽtis i ꝗ casu cũ ꝗ q nullus ali⁹ a te decipiat̃. Isto posito: tu credis p̄cise q aliqs hõ decipit̃: ⁊ nullus hõ decipit̃: ḡ ꝑdictoriũ ꝓñtis stat cũ antecedẽte. primã partẽ antecedẽtis ponit casus: ⁊ secũdã pbo. Nã nullus alius a te decipit̃ p casuꝫ: nec tu decipis: ḡ nullus hõ decipit̃. Minorẽ pbo q: ei nõ detur oppositũ. Et arguit̃ sic: Tu credis p̄cise sicut est: ḡ tu nõ deciperis. ꝓña tenet: ⁊ añs pbatur. nã tu credis p̄cise q aliqs hõ decipit̃ p casum: ⁊ ita est q aliqs hõ decipit̃: q: tu deciperis p rñsionẽ: ergo tu credis precise sicẽ est. Rñdet̃ q ista ꝓña est bona: ⁊ q oppositũ ꝓñtis nõ stat cum antecedẽte: imo repugnat. Et admisso casu cõcedo istam Tu credis precise q aliquis homo decipitur: ⁊ nego istam Nullus homo decipit̃: quia cõcedo q tu deciperis tanq̃ꝫ sequens. sequitur enĩ Aliquis homo decipit̃: ⁊ nullus alius a te decipit̃: ⁊ tu es homo: ergo tu deciperis

¶ Ulteri⁹ ad argumẽtũ nego istã Tu credis p̄cise sicut est: ⁊ ad eius pbationẽ nego ꝓñaꝫ: tu credis p̄cise q aliqs hõ decipit̃: ⁊ est ita q aliqs hõ decipit̃: ergo tu credis p̄cise sicut est: sicut nõ sequit̃ Tu credis precise q aliqs homo currit: ⁊ ita est q aliqs homo currit: ergo tu credis p̄cise sicut est: vt posito q sortes currat: ⁊ plato nõ currat ⁊ credas precise platonem currere: isto posito: ẽ antecedens verum: ⁊ consequẽs falsum. sꝫ bene sequitur Tu credis precise q aliqs hõ currit: ⁊ ita est q ille quẽ p̄cise credis currere currit: ergo tu credis p̄cise sicẽ est. sed minor est falsa in secundo casu. Ita sequit̃ in ꝓposito Tu credis p̄cise q aliqs hõ decipit̃: ⁊ ita ẽ q ille quẽ credis decipi decipit̃: ergo tu credis precise sicut ẽ. ꝓña ẽ bona: sꝫ minor est falsa: quia in casu isto tu credis aliũ a te decipi. ¶ Notandũ q sub secunda regula ponebant̃ due alie regule: videlicet ex impossibili sequit̃ quodlibet. Et necessariũ sequit̃ ad quodlibet. Contra quas regulas arguit̃ sic: quia non sequitur Aliquis homo est asinus: ergo nullus hõ est asinus: ⁊ arguit̃ ꝑm ambas regulas: ergo ambe regule false. Tenet consequentia cum minor: ⁊ maior probat̃. Primo quia ex vno oppositoꝝ sequitur reliquũ. Secũdo quia contradictoriũ consequẽtis stat cũ antecedente eo q conuertit̃ cũ ipso. Ideo respõdet̃ q ista consequẽtia est materialis bona: ⁊ non est conueniens ex vno oppositorũ aliud inferri: dũmodo ipsuꝫ sit impossibile. nego tũ q oppositũ ꝓsequẽtis stat cũ antecedente. Et nego ꝓsequentiã oppositũ ꝓsequẽtis conuertit̃ cũ antecedente: ergo stat cum ipso. vnde dico q quelibet propositio mũdi sequitur ex illa Tu es asinus: ⁊ quelibet idẽ repugnat imo repugnat sibi ipsi: quia infert oppositũ simpliciũs.

¶ Prima regula est illa: Si alicuius ꝓsequẽtie ex ꝓtradictorio ꝓsequẽtis sequit̃ ꝓtradictoriũ antecedẽtis: illa ꝓña est bona. Ex q̃ inferebatur: q si alicuius ꝓsequẽtie ꝓtradictoriũ ꝓsequẽtis non est illatiuũ ꝓtradictoriũ antecedentis: illa consequẽtia nõ valet.

¶ Cõtra ambas regulas arguit̃ sic: Aliqua cõsequentia est bona: ⁊ tũ ex contradictorio cõsequẽtis nõ seqt̃ ꝓtradictoriũ antecedẽtis:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

ergo ille regule false aīs pbat: illa ꝓna ē bona tu credis p̄cise q̄ oīs hō decipit: g̃ tu deciperis: ⁊ ex ꝗdictorio ꝓnītis nō seqt cōtradictoriū antecedētis: g̃ ⁊c. Prima ps aītis probat: q: seqt tu credis p̄cise q̄ oīs hō decipit: ergo tu credis verꝫ vel falsum. Si credis falsum: ergo tu deciperis. Si verū ⁊ tu credis p̄cise q̄ oīs hō decipit: ⁊ tu es hō: g̃ tu deciperis: ⁊ ista ꝓna ē bona. ¶ Secūda pars antecedētis principalis pbat: q: non sequit tu nō deciperis: ergo tu nō credis p̄cise q̄ oīs hō decipit pbat ⁊ pono q̄ tu credas precise q̄ oīs hō decipiat illo opposito ꝓnis est falsum p casum: ⁊ aīs verꝫ: pbatur si nō det oppositū. Et arguit sic: tu credis p̄cise q̄ oīs hō decipit: ⁊ ita est q̄ oīs hō decipit q: oīs hō nō tu: decipit per casum: et tu deciperis p rñsionem: ergo tu credis p̄cise sicut est: ergo tu nō deciperis qd̄ erat pbandū. ¶ Rñdendum est nō admittendo casum q: non est possibile q̄ tu credis p̄cise q̄ oīs hō decipit: nam sic sequitur q̄ tu deciperis vt est ostensum: vel ergo deciperis in credendo oēm hoīem decipi vel aliquid aliud vt q̄ hō est asinus: vel aliquod falsiz non p̄mū q: oēm hoīem decipi est verum: qd̄ est aliqd aliud ⁊ p ꝓnis tu non credis p̄cise q̄ oīs hō decipit: q̄ est oppositū vnius particule ⁊ casus. Ex eodem sequit q̄ non est possibile q̄ tu credas precise teipsum decipi: pbatur nam si credis p̄cise teipsum decipi: ergo deciperis: vel in credendo teipm decipis vel aliqd aliud: nō p̄mū q: teipsum decipi est verꝫ: ergo aliqd aliud ⁊ per ꝓnis tu credis p̄cise teipsum decipi. ¶ Secūda regula erat ista. Si alicuius ꝓnītie bone antecedens est verum cōsequēs est verum: et si antecedens est verū ⁊ ꝓnis falsum: illa cōsequentia nō valet. ¶ Contra arguitur sic possibile est q̄ aliqua ꝓnītia sit bona: ⁊ q̄ antecedens sit verꝫ ⁊ ꝓnis falsum: ergo regula falsa: ꝓnītia tenet ⁊ aīs probatur. Et pono q̄ illa ꝓnītia: tu es homo: ergo tu non es hō conuertat cum bona ꝓnītia antecedente et consequente significantibus vt prius. Casus est possibilis: q: ꝓna distinguitur ab antecedente ⁊ ꝓnte simul sumptis: q: eisdem superaddit noīa ꝓnītie. Admisso ergo casu: ista est bona tu es hō: ergo tu nō es hō: qa cōuertit cū bona ꝓnītia: ⁊ aīs est verꝫ ⁊ ꝓnis falsum: q: significato omnimode sicut p̄us ex casu: ergo ⁊c. ¶ Ideo dī q̄ argumētū verbaliter pcedit ꝗtra regulas ⁊ nō ꝗ ītellectū istaꝝ. Intelligit sic nāq̄z p̄ma. Si alicuius ꝓnītie bone significantis p̄cise iuxta compositionē suaꝝ partium aīs est verum ⁊ ꝓnis falsum: ꝓnītia nō valet: sed iam ī casu illa ꝓnītia prolata est bona non tamen significat iuxta compositionē suaꝝ partium: qa ponitur ipsam conuerti cum bona ꝓna antecedente ⁊ ꝓsequēte significantib? vt p̄us oīmode: vt ergo arguat cōtra regulam dz sumi hoc antecedēs: possibile est q̄ aliqua ꝓnītia sit bona significans p̄cise iuxta cōpositionez suaꝝ partū: ⁊ q̄ aīs sit verꝫ ⁊ ꝓnis falsum. Et hoc negat tanq̄z ī possibile. Istū modum intelligēdi ex significatione partiū ⁊ si nō explicite tamē implicite asserit quecunq̄z regla ꝓnītiaꝝ: contra quaꝝ quālibet pōt verbalr argui illo vl cōsili argumento nisi glosa p̄dicta regle verificēt. ¶ Tertia regla fuit ista: si alicuius ꝓnītie bone aīs ē necessarium ⁊ consequēs sil'r est necessariū ex qua inferebat q̄ si aīs est necessarium: ⁊ ꝓnis est contingēs: ꝓnītia nō valet. ¶ Cōtra istas reglas arguitur sic aliqua ꝓna est bona ⁊ aīs est necessarium ⁊ ꝓnis cōtingēs ergo regle false consequētiam tenet ⁊ antecedens probatur. Nam ista ꝓnītia est bona deus est: ergo hee est vera deus est: ⁊ aīs ē necessarium ⁊ ꝓnis contingens: ergo ⁊c. q̄ aīs est necessarium manifestum est q̄ ꝓnis sit contingēs probat. nam illa deus ē pōt ēē falsa: ⁊ ipsa ē vera: g̃ ipsam eē veram ē contingēs: ꝓnītia ē nota cum minori: ⁊ maior p̄batur ex hoc q̄ pōt ꝗuerti cum falso. Ideo probat principalē ꝓnītiam eē bonam: quia si non. Stet g̃ oppositum ꝓnītis cum antecedēte: ⁊ arguit sic: hec non ē vera deus ē: ⁊ ipa significat adequate deum eē: g̃ deum eē non ē verꝫ: ⁊ p ꝓnis deus non ē oppositiz alterius ptis. Rñdet q̄ illa ꝓnītia non valet deus ē: ergo hec ē vera deus ē: nisi adderet illa minor: ⁊ hec deus ē: significat adequate deum eē q̄ ē contingēs: ⁊ concedo q̄ oppositum consequentis stat cum antece-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

dente: tūc cum ponit cū antecedēte admit to ⁊ cōcedo ista z deus est: ⁊ hec nō est vera deus est: ⁊ tūc ad argumētū hec nō ē vera deus est: ⁊ ipsa adequate significat deū eē: ergo deū eē nō est vex: nego minorē: q: repugnat duob⁹ ꝓcessis. Seqt deus est: ⁊ hec nō est vera deus est: ergo ipsa nō significat adequate deū eē: vñ in hoc argumēto ē obligatio: ⁊ nō apparet: cū enī dicit stet oppositū ꝓñtis cū antecedēte hec est vera positio implicite: ac si dicerez pono tibi istam de⁹ ē: ⁊ hec nō est vera deus est: que admittenda ē: ⁊ ꝓñter tenēdū ē vt ꝑus. ¶ Quarta regula erat ista: Si alicui⁹ ꝓñtie bone antecedēs est possibile ⁊ ꝓñs silr. Ex qua ē illatū q̄ si alicuius ꝓñtie añs est possibile: et ꝓñs ipossibile ꝓña illa nō valet. Cōtra istas regulas arguit sic ista ꝓña nō ē bona. Oīs propositio est affirmatiua: ergo nulla ppō ē negatiua: ⁊ añs est possibile ⁊ ꝓñs ipossibile: ḡ regule false: ꝓña tenet ⁊ añs ꝓbat ꝑ ꝑma pte. Nā oppositū ꝓñtis repugnat antecedēti: ergo ꝓña bona: ⁊ añs pz. Nā ista repugnant: oīs ppō est affirmatiua ⁊ aliqua propositio est negatiua: q̄ aūt añs sit possibile pz: q: possibile ē q̄ hec tu es sit oīs ppō sed nūc ꝓbat q̄ ꝓñs sit ipossibile: q: ipm nō pōt eē vex sic significādo ꝓbat: nā si posset eē vex: vel ergo ipo exñte vel ipo nō exñte nō ipso nō exñte: ⁊ q: si ista ppō nō eēt: nulla ppō ē negatiua: ipsa nō eēt vera nec falsa nec etiā ipsa exñte: q: ḡdiu ē ista ppō aliqua negatiua est ⁊ p ꝓñs semp falsum ē nullam negatiuā esse. ¶ Dicendū q̄ ista ꝓña est bona: Oīs ppō est affirmatiua: ḡ nulla ē negatiua ⁊ ꝓñs est possibile sicut añs ⁊ tūc ad argumentū ꝓñs non pōt esse vex sic significando: ergo ipm est possibile: nego cōsequentiā vnde multe ppositiones sūt possibiles: q̄ non possunt esse vere: vt oīs ppō est falsa nulla ppositio est vera hoc est falsū hoc non est vex seipso demonstrato: vt terminatum est in materia insolubilium. Etiā extra materiā insolubilium: vt hec non est vera deus est in mente: aut hoc non est demonstrando subiectū eiusdē ppōnis ad cuius defitionem desineret ppō illa: quelibet enim illax est possibilis ⁊ nulla ipsax sic significans pōt esse vera. ¶ Quinta regula fuit ista qcqd seqt ad añs seqt ad ꝓñs. Ex qua inferebant alie due: ꝑma qcqd antecedit ad añs añcedit ad ꝓñs. Scda a ꝑmo ad vltimū qñ oēs ꝓñtie intermedie sunt bone ⁊ formales ⁊ nō variate ꝓña est bona ⁊ formalis. ¶ Cōtra istas regulas arguitur sic Aliqua est ꝓsequentia bona ⁊ aliqd sequit ad ꝓsequens ipsius qd̄ non sequit ad antecedens ipsius: ergo iste tres regule false cōsequentia tenet ⁊ antecedens ꝓbat. Nā ista ꝓsequentia est bona quaternarius est: ergo binarius ē. si aliqd sequit ad ꝓsequēs qd̄ nō sequit ad añs: ergo ⁊c. ꝓña tenet qa ꝓtradictoriū ꝓñtis repugnat formaliter antecedenti. ⁊ minor ē ꝓbo: nā sequit binari⁹ est: ergo eius medietas ē ꝑcise vnitas: ⁊ tñ nō sequit a ꝑmo ad vltimū quaternari⁹ ē: ergo medietas eius ꝓrecise est vnitas: quia medietas quaternarij nō est vnitas sed binarius. Simile argumētū fit quadrupedale est: ergo bipedale ē bipedale est: ergo ei⁹ medietas est ꝓrecise pedale: ⁊ tñ nō sequit quadrupedale est: ergo ei⁹ medietas est ꝑcise pedale: q: medietas quadrupedalis ñ est pedale: ſz bipedale. Dicit q̄ regule iste tenēt extra materiā relatiuox ⁊ hoc ꝓpter mutationē significati vltimi ꝓñtis: ratione relatiui q̄ variat significatū ad variationē antecedentis: vnde aliud significat ista ꝓpositio eius medietas est vnitas ꝓñcta cū hac ꝓpositione: binarius est: ⁊ aliud significat cū ista quaternarius est. Cū ꝑma antē significat q̄ medietas binarij ē vnitas qd̄ est vex ⁊ cū ſcda significat q̄ meditas quaternarij est vnitas qd̄ est falsum. ¶ Intelligitur ergo sic ꝑma regula: Quicqd sequit ad consequens sequit ad antecedens manente ꝑma significatione: ⁊ q: vltimū cōsequens ratione relatiui nō pōt retinere primā significationē: ideo non est vex si nō sequitur ex primo antecedente: loco ergo ei⁹ ponatur vna ppositio significans idem cōuertibiliter sic arguendo quaternarius est ergo binarius est: binarius est: ḡ ei⁹ medietas est vnitas: ergo a ꝑmo ad vltimū quaternarius est: ḡ medietas binarij ē vnitas: ⁊ ita ī ſcdo arg⁹ debuit īferri q̄drupedale ē

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

ergo medietas bipedalis est pedale ⁊ hanc ꝓcessi. ¶ Scda regla fuit ista. Si aliqua cõsequētia est bona: ⁊ aliqd stat cũ añte illud idē stabit cũ ꝓñte. Ex qua seqt alia. s. qcqd repugnat ꝓñti repugnat añti. ¶ Contra istas regulas arguit sic. Ista ꝓña est bona lignũ corrũpebat: ergo impossibile est illd eē ⁊ tñ hec aial est: stat cũ añte: ⁊ eadez nõ stat cũ ꝓñte: ergo regule false: ꝓñtia teneti ⁊ añs probat. Nã q illa ꝓña sit bona patet: quia qd semel corruptum est amplius eē nõ pōt: q aūt ista: aial est: stet cum añte patet: qm̃ hec simul stant lignũ corrũpebat: ⁊ aial ē: quia quelibet illaꝝ est vera. Sed iam pbatur illa: aial est: non stat cum antecedente: q: ista copulatiua impossibilis: animal est: ⁊ impossibile est illd esse. ¶ Respondet q ista ꝓñtia est bona: lignum corrũpebatur ergo impossibile est illd esse: ⁊ sicut ista aial est: stat cum antecedente: ita stat cum ꝓñte. Et cũ dicit ista copulatiua est impossibilis animal est: ⁊ impossibile est illud esse: veruz est: ergo ista aial est nõ stat cum ꝓñte: nego ꝓñtiam: q: secunda pars huius copulatiue non est ꝓñs ꝑme ꝓsequentie: nec secum cõuertibile: q: relatiuum habet alid et aliud significatum ꝓpter mutationez añtis: ⁊ si dicit: qũo ergo stat ista aial est cum ꝓñte: dicitur q nõ oportet ꝓiungere ipsam copulatiue sed sufficit q quelibet istaꝝ sit vera: vñ hec stant simul tu es hõ: tu es albus: licet ex eis nõ fiat copulatiua. Et si opponēs velit oino vnã copulatiuã detur ista. aial est ⁊ lignum corrũpebat ⁊ impossibile est illd eē referēdo semp li illud ad li lignũ illa copulatiua est vera: ergo ꝑma pars stat cum vltima. ¶ Septima regla fuit ista. Si aliqua ꝓña est bona scita a te eē bona ⁊ añs est a te concedendũ consequens eiusdem est concedendũ a te. Ex qua inferebat q si antecedens est ꝓcedenduz ⁊ ꝓñs negandum: non valet ꝓña. Contra istas regulas arguit sic ⁊ pono q istius ꝓñtie homo currit: ergo risibile currit añs sit tibi positũ ⁊ a te admissum: ꝓñs vo sit tibi deposituz: isto posito arguitur sic. Ista ꝓña est bona scita a te eē bona homo currit: ergo risibile currit: q: scis q arguitur ab vno conuertibili ad reliquũ añs est concedendũ a te: q: tibi est positum ⁊ ad te admissuz ⁊ ꝓñs negandũ: q: est tibi depositũ ⁊ ad te admissum: ergo regle false Ideo dicit admittendo casuz. Et ꝓcedo q huius ꝓñtie añs est ꝓcedendũ ⁊ ꝓñs negandũ ꝓpter argumētũ factũ: sed nego q ista ꝓña sit bona scita a me eē bona: qm̃ ex duobus ꝓcessis: seqt oppositũ illius. seqt enim añs est ꝓcedendũ a te ⁊ ꝓñs negādũ: ergo ista ꝓña non est scita a te esse bona. ¶ Ultima regula fuit ista. Si aliqua est ꝓña bona scita a te esse bona ⁊ añs est scituz a te. Ex q̃ seqt q si añs est scitũ a te ⁊ ꝓñs nõ est scitũ: nõ scit ꝓñtiã esse bonã. Cõtra istas reglas arguit sic: hec ꝓña est scita a te eē bona. hoc est nescitũ a te: ergo hoc est nescitũ a te: demõstrãdo ꝓñs p vtrũq: hoc: ⁊ añs est scitũ a te ⁊ ꝓñs nõ ergo regle false. ꝓña tenet ⁊ pbat ꝑma pars añtis: nã tu scis q ibi arguit ab vno cõuertibili ad reliquũ: ⁊ q oppositum ꝓñtis repugnat añti: ergo tu scis ꝓñtiã illã esse bonã: ⁊ scda pars añtis probatur. Nã ꝓsequēs est necessariuz: a te: ⁊ añs scis significare adequate q ipsum est nescitum a te: ergo antecedēs ē scitũ a te: ⁊ cõsequēs nescitũ: patet ꝓña. nã vel ꝓñs ē scitũ a te vl nescitũ: si ē nescitũ habeo intentũ: si scituz ⁊ ipsum adequate significat q hoc ē nescitũ a te demõstrãdo idē cõsequēs: ergo nõ consequens: nõ ē scitũ a te. Respondetur q ista consequentia nõ valet: hoc ē nescitũ a te: ergo hoc est nescitum a te: nec arguit ab vno conuertibili ad reliquum: nec oppositum consequentis repugnat antecedēti: q: antecedens non est insolubile: sed cõsequēs est insolubile significās hypothetice copulatiue q hoc est nescitum a te: ⁊ q hoc ē scitum a te: cuius contradictoriũ nõ est illud: hoc non est scitum a te: aut illud: hoc est scitum a te: sed illud nõ: hoc ē nescitum a te: significans disiunctiue: q hoc est scitum a te: vel q hoc non ē scitum a te: qd ē verũ ratiõe secunde partis. ¶ Eodē mõdo ad rationem vel ꝓñaz predictã: sicut ad istã hoc est falsuz: ergo hoc est falsũ: demõstrãdo cõsequens semp cõcedēdo tales cõsequentias: ⁊ dico eas nõ valere: q: consequens est insolubile falsum: ⁊ antecedēs ē

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

propositio vera non insolubilis: quare ꝛc.

Regula ꝛ pticularium prima erat ista. Ab iferiori ad suu superius affirmatiue ꝛ sine distributõe ꝛ sine signo cõfusionis impediente ꝗna est bona. ¶ Contra illã regulã arguit sic: illa ꝗna non valet tu es apparẽs asinus: ergo tu es aliqual' asinus: ꝛ tñ arguit p regulã: ergo regla falsa: ꝗna pz cũ minori: qꝛ li apparẽs est terminꝰ inferior ad li aliquale: ꝛ maior pz: qꝛ añs est possibile: ꝛ ꝗns impossibile. Mã possibile ẽ q̃ tu apparens asinus: sed non est possibile q̃ tu sis aliqualis asinus: sicut non est possibile q̃ tu sis asinus. ¶ Respondet q̃ non arguit sm intellectũ regule q est ille. Ab inferiori ad suu supius rõne totius extremi sine impedimento p̃cedente est bonũ argumentũ: sed nõ arguit in ꝓposito rõne totiꝰ extremi: sed ptis solũmodo: qꝛ li apparens asinus nõ est terminus inferior ad aliqual' asinus: sed bene ad aliqualis apparẽs asinꝰ sicut li apparẽs ad li aliquale: vñ bene segꝯ tu es apparens: g̃ tu es aliqs: ita bene segꝯ tu es apparẽs asinꝰ: g̃ tu es aliqual' apparẽs asinꝰ: vñ cõsilẽs ꝗne in ceteris nõ valet: vt tu es pater sortis: g̃ tu es aliqd sortis: tu es dñs platonis: g̃ tu es aliqd platonis. ¶ Secunda regla erat ista. Ab inferiori ad suum supius distributiue nõ valet argumentum ¶ Cõtra istã regulã arguit sic. Ista ꝗna est bona nullus binarius ẽ: g̃ nullus numerꝰ ẽ: ꝛ arguit p regulã: g̃ regula falsa: tenet ꝗna cũ maiori: qꝛ oppositũ ꝗntis repugnat añti sez nullus binarius est: ꝛ aliqs numerꝰ est: nõ enĩ dat aliqs numerꝰ qn iste sit binariꝰ vel includẽs binariũ. Eodẽ mõ pót argui ĩ sili vt nulla ꝓpõ vera scit: g̃ nulla ꝓpõ scit: ꝗna est bona: qꝛ oppositum ꝗntis repugnat añti: ꝛ tñ arguit distributiue ab iferiori ad suum superius: ꝓpõ vera est terminus inferior ad li ꝓpõ: cũ oĩs ꝓpõ vera sit ꝓpositio ꝛ nõ econuerso: sic oĩs binarius est numerꝰ: ꝛ nõ econuerso. ¶ Ideo dicit q̃ regla non dicit nũq̃z valere ꝗntiã ab inferiori ad suũ superius distributiue: sed q̃ plurimum nõ valet formaliter: et nũq̃z de forma predicte ꝗntie formales sunt: qꝛ cuiuslibet earꝫ oppositum ꝗntis formaliter repugnat añti: sed non sunt bone de forma: qꝛ consiles in forma non valent: qꝛ non sequitur nullus numerus ternarius est: ergo nullus numerꝰ ẽ nec sequit nulla ꝓpositio vera videt vel intelligitur: ergo nulla ꝓpositio videtur vel intelligitur. Si ergo consequẽtie ille bone sunt: hoc est solum gratia materie: vnde ꝑma est bona gratia materie: qꝛ impossibile ẽ numerꝰ esse: ꝛ non esse binariũ: sed a sili tz gra materie vel terminorũ: qꝛ nihil scitur nisi verꝫ: nec est possibile aliquã ꝓpositõez falsam sciri. ¶ Tertia regla fuit ista. Ab inferiori ad suũ superius negatione postposita ꝛ cum debito medio est bonũ argumentum. ¶ Contra arguitur sic. Ista cõsequẽtia non valet sciens istã propositionem non est aliquid demonstrando istã: homo ast asinus: ꝛ ista propositio est aliqua ꝓpositio: g̃ sciens aliquã propositionem non est aliqd: ꝛ tamen arguitur per regulam: ergo regla falsa: consequentia tenet cum minori: ꝛ maior probatur. Nam antecedens est verum ꝛ consequens falsum: ergo ista consequentia non valet: q̃ antecedẽs sit verum: patet pro secunda parte: ꝛ pro prima similiter: qa suum contradictorium est falsum scilicet oẽ sciens istam propositionem est aliquid. ¶ Respondetur q̃ ista consequentia non valet nec arguitur cuz debito medio: quia subiectum prime propositionis debuit esse subiectuz secunde sic arguendo: sciens istã non est aliquid: ꝛ sciens istã est aliqd g̃ ꝛc. ꝛ tunc concedo cõsequẽtiã sed nego minorem. ¶ Notandũ circa hanc regulam q̃ si argueretur ab inferiori ad suũ superius distributiue negatione postposita non arguit sm regulam vt patet ĩ exemplo illo: omnis homo non currit: omnis homo est animal: ergo omne animal non currit. Intelligitur enim sic regula ab inferiori ad suum superius non distributum negatione postposita est bona consequentia. ¶ Quarta regula erat illa a superiori ad suum inferius affirmatiue ꝛ sine distributione non valet argumentum. ¶ Contra istam regulã procedunt argumenta facta contra regulam immediate procedentem: arguendo ex opposito consequentis ad oppositum antecedẽn

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

tis vt aliquis numerus est: ergo binarius est aliqua ꝓpositio scit: erga ꝓpō vera scit sed arguit specialiter nulla ꝓna ē bona tu es aīal: ergo tu es hō: ⁊ tū arguit a supiori ad sui inferius affirmatiue siue distributiōe ḡ ⁊c. tenet ꝓna ⁊ aūs probatur: quū sequit tu es aīal: ergo tu es: a tertio adiacente ad secdm adiacens: tu es: ergo tu es tu. pz ꝓna q: oppositū ꝓntis formaliter repugnat antecedēti: ⁊ vltra tu es tu: ergo tu es hō: tenet. ꝓna p primā regulā ab iferiori ad suū superius affirmatiue ⁊ sine ipediměto: ḡ a ꝓmo ad vltimū si sequitur tu es animal ergo tu es hō. Ad hoc dicitur vt prius q quelibet istarū consequentiarū est bona ⁊ formalis: non tamē arguit contra regulā iplicite asserente q nulla talis sit bona de forma vnde cōsimiles in forma nō tenent: q: non sequitur aliquis numerus est: ḡ trinarius est aliqua propositio intelligitur: ergo propositio vera itelligit: nec sequit hoc est animal demonstrando asinum: ergo hoc est homo ¶ Quarta regula fuit illa a supiori ad suū inferi' distributiue affirmatiue non valet ꝓsequētia nisi cum debito medio. Cōtra arguitur sic ista cōsequentia est bona oē aīal currit: ḡ oīs hō currit: ⁊ tū arguit a supiori ad suū inferi' distributiue affirmatiue: sine debito medio: ḡ regula falsa ꝓna tz cum minori ⁊ maiore ꝑ pbo: cōtradictoriū consequentis repugnat antecedēti: ergo ꝓsequētia bona antecedēs pbat quū hic repugnāt oē animal currit: ⁊ homo non currit: q: ex ipīis sequitur impossibile vz homo non est aīal in quarto mō secunde figure ¶ Dicēdum q illa ꝓna est bona nō qdez formalis nec de forma non formalis: q: oppositū cōsequentis est imaginabile cū antecedente absq; ꝓtradictione nec etiā de forma quia aliqua sibi cōsimilis in forma nō valet: vt omne animal currit: ergo qlibet homo currit: sed est bona materialis seu gratia materie: q: ipossibile ē hoīez nō esse: tenet enim p hoc medū necessariū oīs homo est animal. Similiter seqtur gratia materie omne animal ē: ergo oīs hō est: q: ꝓsequēs est necessariū: seqtur etiā oīs homo est asinus q antecedēs est ipossibile simplicit: vnde nō est aliqua regula contra quā nō proceddit argumentū gratia materie q: aut antecedens est ipossibile: aut q: consequēs est necessariū: vel gratia alicuius alterius medij necessarij ⁊ medij vitabil: vt i pōb' ꝓntijs dictū est. ¶ Sexta regula fuit ista a superiori ad suū inferius negatione preposita distributiue superius ē bonū argumentum. Cōtra istā regulā arguit sic: ista cōsequentia nō valet: nō ꝓtingēter hō est animal: ergo non contingenter tu es aīal: ⁊ tamen arguit p regulā: ergo regula falsa: cōsequētia tenet probatur ꝑma ps antecedētis: q: antecedēs est verū ⁊ cōsequēs falsū: vt pz assignando suū contradictoriū hec enī est falsa contingenter hō est animal: ⁊ hec est vera ꝓtingēter tu es animal: ⁊ secunda ps antecedētis pbat: nā q hic arguat a supiori ad suū inferi' pz: ⁊ q negatiōe distribuēte manifestū est: q: remota negatione li hō nō staret distributiue: ergo p aduentū ei' stat distributiue: pz ꝓsequētia p istā regulā qcqd mobilitat imobilitatū imobilitat mobilitatū. ¶ Respondet q terminus aliqfi stat distributiue mobiliter qū ipm nō pcedit nisi vnū signū distributiuū: vt oīs homo est. Aliqū stat distributiue imobilr qū ipm pcedūt duo signa quoz vnū bz vim distribuēdi: ⁊ reliquū ꝓfundēdi ꝓsule tūn imobiliter q̄ ꝓpter dico q nō arguit ꝓtra intellectū regle q est iste a supiori ad suū inferius negatiōe ꝓposita distributie mobilr est bona ꝓna: sztū in ꝓposito nō distribuit nisi mobilr ꝓpter ipedimětū isti' termini ꝓtinter: q: nō lz descēdere vt argumentū in pte oīdit ꝓpter eandē regulā nō seqt: tu nō incipis ē c olor: at': ḡ tu nō icipis ē alb': q: exposito nō seqt oppositū v tc aplo patuit iceptiōis ⁊ tū arguit distributiue negatiue si ergo querit qd ipedit dico q illud verbuz incipit imobilitat eundē terminū quē distribuit precedens negatio: quare ⁊c.

¶ Obiectiōes ꝗ regulas quarti capituli.

Contra regulas quarti capituli sufficienter est argutum in materia insolubilium: specialioribus tamen medijs arguo: contra easdem: quarum prima fuit ista. Ab vli ad suam particularem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

indefinitā vel ſubalternā eſt bona cõſequẽ tia. ¶ Cõtra quā regulā arguit ſic:iſta cõ ſequẽtia nõ valet icipit oẽ ens eſſe:ergo in cipit aliqd ens eſſe:ꝛ tñ arguit p regulā:ḡ regula falſa:tenet ꝗna ꝛ ꝑma ps añtis pba tur.nã añs eſt verũ ꝛ ꝗns falſũ z: ḡ ꝗna nõ valet:q añs ſit verũ pbat. nam oẽ ens ẽ ꝛ non ĩmediate añ inſtãs pñs oẽ ens fuit q: nũq̃z inſtãs pñs fuit:ḡ icipit oẽ ens eſſe:pz ꝗna ab exponẽtib⁹ ad expoſitũ:q aũt ꝗns ſit falſum:pz q: nũc aliqd ẽ:ĩmediate ante inſtãs pñs aliqd fuit:ꝛ ĩmediate poſt iſtãs pñs aliqd erit::ḡ falſũz eſt q iã incipiat ali qd eſſe ſeu aliqd ens eſſe q idez eſt.Sed ſe cũda ps pncipalis añtis arguit.nam hec ẽ vlis icipit oẽ ens eẽ q: in ea ſubijcit termi nus cõis ſigno vli determinat⁹ diſtributi ue:ꝛ hec ſtia pticularis icipit aliqd ens eẽ q: in ea ſubijcit termin⁹ cõis ſigno pticula ri determinat⁹:ḡ arguit p regulã. Dicẽdũ breuiter q nõ arguit p regulã:qñ nec añs nec ꝗns eſt alicuius quãtitatis:ꝛ tũc ad pbationẽ in iſta ppoſitiõe icipit oẽ ens eſſe ſubijcit terminus cõis ſigno vli diſtributi ue determinat⁹:ḡ eſt vlis nego ꝗnam ꝛ ſi al legaret regula dico q itelligit de diſtribu tione mobili ꝛ nõ ĩmobili:ſed iam li ens di ſtribuit ĩmobiliter: ppꝛea ſic gloſet regula Propõ vlis eſt illa in qua ſubijcit termin⁹ cõis ſigno vli diſtributiue determinatus exñte aliqd illius: qd dico ppter preiacẽs iſtius oĩs hõ eſt aial in q̃ ſubijcit terminus cõis ſigno vli diſtributi e mobili determia tus:ſz illud ſignũ nõ eſt ps preiacẽtis:licet ſit ps vlis:de pticulari aũt nõ pcedit argu mentũ:q: in regula addit ſolo ſigno pticu lari determiatus:ſz iam vltra ſignũ deter minat li ens hoc verbo incipit ex quo ſtat ꝗuſe tñ. Ideo ſit hec regula: ppõ pticula ris eſt illa in qua ſubijcitur terminus cõis ſolo ſigno pticulari determinatus exiſtẽte aliquid iſtius qd dico ſimiliter ppter preia cens ppoſitionis pticularis. ¶ Secũda re gula fuit iſta. Ꝑticulari vel idefinita ad ſuam vlem nõ valet argumentũ. ¶ Con tra iſtam regulã arguit ſic iſta ꝗna eſt bo na animal eſt hõ:ergo oẽ animal eſt hõ:ꝛ p cõſequẽs quelibet alia valet ab indefinita ad ſuam vlem:ꝗna tenet:ꝛ antecedẽs pro batur hec ppõ animal eſt hõ ſignificat oẽ animal eſſe hominẽ:ſed oĩs ppoſitio ſigni ficat qcquid ſequitur ad eã: igitur iſta ꝗſe quẽtia eſt bona.ꝗna tenet cũ minori: q: eſt regula:ꝛ maior:ẽ probo:ſubiectũ iſtius ppo ſitionis animal eſt homo: ſignificat omne aial:ꝛ predicatũ hominẽ ꝛ copulã eſſe:ꝛ to ta ppoſitio ſignificat iuxta cõpoſitionem ſuoꝝ terminoꝝ:ergo iſta propoſitio ſignifi cat omne aial eẽ hoiem ꝗna pz:q: iſto mõ inueſtigat ſignificatũ ppoſitionis. ¶ Re ſpondetur negãdo ſcdam ꝗnam:ꝛ ad pba tionẽ ꝓcedo q iſta aial eſt hõ ſignificat om ne aial eẽ hoiem nõ adequate ꝑmarie ſz ſe cundarie:ꝛ ad argumentũ nego iſtã ꝗnaz. iſta ppoſitio oẽ aial eſt hõ ſignificat oẽ aial eſſe hoiem:ꝛ oĩs propõ ſignificat qcqd ſeq tur ad eam:ḡ iſta ꝗna eſt bona nego ꝗnam q: ſicut oĩs propõ ſignificat quicqd ſequit ad eam:non tũ qcqd propõ ſignificat ſeqt ad eam:verũtamẽ bene ſequit iſta animal eſt hõ ſignificat adequate omne aial eẽ ho minem:ergo iſta ꝗſequentia fuit bona:ſed negatur antecedẽs: q:nulla propõ mundi ſignificat adequate omne aial eẽ hoiez: ni ſi aliqua talis omne aial ẽ hõ. ¶ Tertia re gula fuit iſta ab vli affirmatiua ad oẽs ſuas ſingl'ares tam collectiue q̃z diuiſiue ſum ptas ẽ bonũ argumentũ: cũ debito medio ꝛ ecõuerſo collectiue. ¶ Contra iſtã regu lam arguit ſic:iſta ꝗna nõ valet neceſſario oĩs hõ eſt animal:ꝛ iſti ſunt oẽs homines: ergo neceſſario iſte hõ eſt animal:ꝛ iſte hõ eſt animal:ꝛ ſic de ſingulis:ꝛ tamẽ arguit p regulã ergo regula falſa:ꝗſequẽtia tz cũ minori ꝛ maior pz per exponẽtes iſtius ter mini neceſſario:ex eodẽ medio arguitur q nõ valet argumentũ ab vniuerſali ad ſuaz ſingularẽ cũ debito medio ſic arguẽdo ne ceſſario oĩs hõ ẽ:ſed tu es hõ:ergo neceſſa rio tu es:añs ẽ verz:ꝛ ꝗns falſum. ¶ Ex co dẽ etiã fundamẽto arguitur:q nõ valet ar gumẽtũ a ſingularib⁹ ſufficiẽter enumera tis cũ debito medio ad ſuã vlem:q: non ſe quitur contingenter iſta:homo ẽ:ꝛ contin genter iſte homo eſt:ꝛ ſic de ſingulis:ꝛ iſti ſunt oẽs homines:ergo cõtingẽter omnis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

homo ē: pz p expositionē istius termini cōtingēter q añs est verū ⁊ ñs falsum: ⁊ p ñs ñia nō valet. Ideo breuiter rndeo: ⁊ dico q nullo mō arguit p regulā: q: nulla istax ē alicuius q̄ntitatis. s. necessario ois hō ē aial: ⁊ tingenter ois hō est aial: nēcio iste hō est aial: ⁊ tingēter iste hō est aial: ⁊ me due nō sunt vl'es q: ipsax subiecta īmo biliter distribuunt: alie due nō sunt singulares: q: subijcit termin⁹ cōis determinat⁹ non solū mō cū ꝓnoie demōstratiuo īmo alio termino probabili vz termino modali Ideo sic intelligit diffinitio ꝓpositiōis singularis: ꝓpō singularis ē illa in qua subijcitur terminus discretus aut terminus cōis cū ꝓnoie demōstratiuo nullo signo ꝓbabi ꝑcedēte. Ex qua diffinitiōe seqt q si ꝓnomē pluralis numeri ē terminus discretus ista tūc nō est singularis: oēs isti currūt: q: subijcit termin⁹ cōis signo ꝓbabili ꝑcedente. ¶ Quarta regula fuit illa: ab vli negatiua ad quālz suax singulariū ē bonū argumentū. ¶ Cōtra arguit sic: ista ñia nō valet: nulla chimera q̄ currit mouet q̄ ista chimera q̄ currit ñ mouet: ⁊ tñ arguit p regulā: q̄ regla falsa: ñia tz cū minor: ⁊ maior ꝓbat: añs. n. ē verū vt pz: ⁊ ñs falsū: q̄ ñia ñ valet: q ñs sit falsum: ꝓbat: nā sequit ista chimera q̄ currit nō mouet: q̄ ista chimera currit ⁊ illa ñ mouet. ñia tz: q: relatiū resoluit in ⁊: et illud. sz ñs ē falsū: q: est vna copulatiua affirmatiua cuius ꝑma ꝑs est falsa: q̄ añs ē falsum q̄d erat ꝓbandū. Respōdet ñcedēdo ñam ꝑdictā. ⁊ cū dī añs est verū ⁊ ñs falsum: nego q ñs sit falsum: q: sinū ꝗdictoriū ē falsum. s. ista chimera q̄ currit mouet: ⁊ tūc ad ꝓbationē falsitatis nego istā ñiam: ista chimera q̄ currit non mouet: q̄ ista chimera currit: ⁊ ista nō mouetur. ¶ Et tūc ad regulā relatiū q q̄ q̄ resoluit in cōiunctionē copulatiuā ⁊ ꝓnomen demōstratiuū verū ē in affirmatiuis sz nō ī negatiuis: ꝓpterea bñ seqt: ista chimera q̄ currit mouet: q̄ ista chimera currit: ⁊ ipa mouet: q: q̄ li q̄ in affirmatiua resoluitur in cōiunctionē copulatiuā ⁊ ꝓnomen demōstratiuū: ideo in negatiua ñtradictoria debet resolui in cōiunctionē disiūctiuā ⁊ ꝓnomē demonstratiuū sic dicēdo ista chimera currit vel ipa non mouet: pz ñia q: q̄cq̄d significat vnū cōtradictoriū copulatiue significat et aliud disiunctiue. ¶ Notandū circa istā ꝓregulā q si subiectū singularis supponit ꝑ aliquo ꝑ quo nō suppōit subiectū vlis arguēdo tunc ab vli ad istā singularē nō arguit p regulā: q: ista nō est ei⁹ singularis: vbi gra nullus hō currit: q̄ iste hō non currit: nullus hō est aliqs hō: q̄ iste hō nō ē aliqs hō. ꝑma. n. singularis nō est singularis huius nullus hō currit: sed illius nulla hō currit. scēda singularis nō est illi⁹ nulla hō est aliqs hō: sed isti⁹ nullus hō est aliqs hō. ¶ Quinta regula fuit ista: a ꝑticulari ad suā indefinitā ⁊ ecōuerso tam affirmatiue q̄z negatiue est bona ñia. Contra istaz regulā arguit sic: ista ñia nō valet: aial est genus: ergo aliquod aial est genus: ⁊ tñ arguit p regulā: ergo regula falsa: ñia tz ⁊ añs ꝓbat: nā añs est verū vt pz ⁊ ñs falsum: ergo ñia nō valet: q ñs sit falsum ꝓbatur q: sinū ñtradictoriū est verū: vz nullū aial est genus: q: nec hoc aial ē genus: nec hoc: ⁊ sic de singulis: q̄ ⁊ ē Scēda ꝑs ꝑobat: vz q arguit p regulā: q: aial stat vtrobiqz materialiter ꝓbat: nam si aliqua istarū staret personaliter hoc esset ꝓpter limitationē isti⁹ signi aliqd: sz illud signū aliquod in alijs nō limitat ad suppositionē ꝑsonalē: ergo nec in istis: ñia tz cuz maior: ⁊ minor ē ꝑobo: nā in qualibet istarum aliquod hō est spēs: aliquod hō est nomen supponit li hō materialiter: ergo ⁊ in ista: aliquod animal est genus: pz ñsequentia: q: sicut li animal est neutri generis ita li hō materialr sumptū. ¶ Respōdetur q non arguit per regulam: q: in ista: aliquod animal est genus: li aial supponit ꝑsonalit ꝓpter limitationē signi particularis: ⁊ cuz dicit in ista aliquod animal est spēs non limitat ad suppositionē personalē: ergo nec in ista: non valet argumentum: q: li homo personaliter sumptū nō est neutri generis ⁊ li aliquod ē neutri generis: ideo sibi additio non pōt limitare ad suppositionē personalem sicut si adderetur aliquod signuz eiusdem generis: vt aliquis homo est spēs

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

aliqua homo non est nomen: sed li animal
psonaliter sumptũ est neutrigeneris Ideo
sibi additũ signum neutri generis limitat
ipsum ad suppositionẽ psonalẽ dicendo ali
quod aĩal est genus aut nullũ aĩal est ge-
nus. Si ergo queriť que est indefinita isti
pticularis aliqd aĩal est genus: dicatur q
est ista aĩal viuens est genus: ⁊ istius inde-
finite aĩal est genus hec est pticularis: ali-
quod li aĩal est genus. ¶ Notandum q
oportet q termini supponãt precise pro eo
dem quare istius: homo currit non hec est
particularis aliquis hõ currit: sed ẽ ista: ali
quod qõ est hõ currit: ⁊ istius hõ currit ẽ
hec indefinita hõ masculus currit: ⁊ ita p-
portionaliter in negatiuis dicať. ¶ Sexta
regula sunt ista a particulari vl indefinita
ad oẽs suas singulares diuisiue sumptas
cũ debito medio est bonũ argumentũ. Cõ
tra istã regulã arguiť sic: ista ꝗsia nõ valet
necessario hõ est ⁊ isti sunt oẽs hoies: ḡ ne-
cessario ista hõ est: vel nec̃rio iste hõ est ⁊
sic de singulis: ⁊ tũ arguiť p regulã: ergo
regula falsa: cõsequẽtia tenet cũ maiori: q
antecedens est verũ ⁊ consequens falsum
⁊ minor probatur: nam ista necessario ho-
mo est: est propositio ⁊ non hypothetica:
ergo cathegorica: ⁊ p ꝗsequens quanta: cũ
ergo non sit vniuersalis particularis vl sin
gularis: ergo est indefinita: cuius singula-
res non videnť esse alie q̃ ꝑdicte. ¶ Ideo
dicitur q non arguiť per regulam qñ ista
non est indefinita necessario homo est ani-
mal: ex quo subijciť terminus cõis mediã-
te signo: ⁊ tunc ad argumentuz ista est ca-
thegorica: ergo quãta nego ꝗsiam. Et si ali
quis quo ad hoc allegareť probãdo ꝗsiam
esse bonam respondeo q ego similiter asse
rui oppositum: quare ⁊c.

¶ Obiectiones cõtra regulas quiti capli.

Q Uintum capitulum quasdam regu
las proponebat: quaz ꝑma fuit ista
Ab exclusiua ad vlem de terminis
transpositis ⁊ econuerso est bona cõsequẽ
tia. Contra istam regulam arguitur sic: ista
consequentia non valet tantum asinus est
hominis: ergo cuiuslibet hominis est asi-
nus. ⁊ arguitur p regulam: ergo regula fal
sa tenet consequentia cum minori ⁊ maior
probatur: ponendo q non sit aliqua posses
sio hominis nisi asinus: ⁊ tamẽ sit aliqs ho-
mo qui non habeat asinum in possessionẽ
isto posito consequẽs est falsum vt patet ⁊
antecedens est verum: q asinus es homi-
nis ⁊ nihil nõ asinus est hominis: ergo ⁊c.
¶ Secundo arguitur ꝗtra secdam regulã
sic: ista ꝗsia nõ valet cuiuslibet hominis est
asinus: ergo tantum asinus est hõis: ⁊ tũ
arguitur per regulã: ergo falsa: ꝗsequẽtia
tenet cum minori: ⁊ maior probatur ponẽ-
do q quilibet homo habeat asinũ ⁊ equũ:
quo posito antecedẽs est verum per casuz
⁊ consequens est falsum: nam aliquid non
asinus est hominis: ergo non tantũ asinus
est hominis. ¶ Ad primũ dicitur q non
arguitur per regulam: q ista non est vni-
uersalis istius exclusiue: sed ista omne ens
hominis est asinus: ratio q in ista: tantum
asinus est hominis nõ distribuitur li homi
nis pro omni homine: sed solum pro homi
ne habente aliquid. ¶ Ad secundum dici
tur similiter q ista non est exclusiua: istius
vniuersalis: sed ista: tantum habens asinũ
est homo: q ista propositio cuiuslibz homi
nis est asinus equalet isti omnis homo est
habens asinum. ¶ Ueruntamen q paucas et grossas habentes considerationes
vt se expedirent dicerent regulas istas in
obliquis nõ tenere. ¶ Ideo in recto argu
am primo contra primam: ista consequẽ-
tia non valet tantuz ens necessario est sub
stantia: ergo omnis substantia necessario ẽ
ens: ⁊ tamen arguitur per regulã: ergo re-
gula falsa: consequentia tenet cum minori
⁊ maior probatur: nam antecedens est ve-
rum ⁊ consequens falsum: vt patet per ex-
ponentes: ergo consequentia non valet.
¶ Secundo arguitur contra secundaz re
gulam: ista cõsequentia non valet: Omnes
apostoli dei sunt duodecim: ergo tantum
duodecim sunt apostoli dei tenendo li om-
nes collectiue: ergo regula falsa: consequẽ
tia tenet ⁊ antecedẽs probatur: antecedẽs
enim est veruz vt supponitur ⁊ consequẽs
falsum q secunda exponẽs est falsa: scilicet
nulla non duodecim sunt apostoli dei: quia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

Petrus ⁊ Paulus sũt apostoli dei: ⁊ petrus ⁊ paulus sunt aliqua non duodecim: ḡ aliq̃ non duodecim sunt apostoli dei. ¶ Ad primũ dicit q ista non est vlis istius exclusiue sed ista: omne ens necessario substantia est ens: q: sicut in exclusiua li necessario nõ determinauit istum terminum ens: sed solum li substãtia: ita i vniuersali debet eẽ. ¶ Ad scõm dicit q qñ li omnes tenet collectiue sua exclusiua non exponit p negationem infinitãtem: sed p notam pluralitatis isto mõ duodecim sunt apostoli dei: ⁊ nõ plures q̃z duodecim: ista est vera ⁊ exclusiua sil'. qñ autem li omnes tenet diuisiue tunc eidem conuenit dicta exclusiua exponibilis p negationem infinitantem: ⁊ tunc tam vlis q̃z exclusiua esset impossibilis ppter implicationem cõtradictionis suaꝝ exponentiũ. probat ⁊ pono q sortes currat: ⁊ nullus alius masculus tamẽ multe mulieres. Isto posito antecedens est verꝝ p exponentes ⁊ cõsequens falsum: quia aliquid nõ sor. currit: ergo non tñ sor. currit. Respondet q ista exclusiua nõ est illius exceptiue: sed ista tñ sor. est aliquis homo currens sm q patuit in probationibus terminorum capitulo de exceptiuis vbi hec regula declarat. ¶ Tertia regla fuit ista: ab inferiori ad suum superius a parte subiecti dictione exclusiua addita eisdem est bona consequentia. ¶ Cõtra quã arguit sic. Ista consequentia non ẽ bona: tñ substantia non est accidens: ḡ tñ aliquid non est accidens: ⁊ tamen arguit p reglam: ergo regla falsa: consequentia tenet cum secunda parte antecedentis: ⁊ probatur prima. nam antecedens est verꝝ ⁊ cõsequens falsum: ergo consequentia nõ valet: q antecedens sit verum probat: q: substantia non est accidẽs: ⁊ quodlibet nõ substantia est accidens: ergo tñ substantia nõ est accidens: ⁊ qd̃ consequens sit falsum pz quia secunda exponens est impossibilis: scz quodlibet non aliquid est accidens: q: prima exponẽs huius est possibilis. s. aliquid non aliquid est accidens: vt bene patet per suas resoluentes. ¶ Ideo dicit q nõ arguitur per reglam: neq̃z arguit ab inferiori ad suum superius: quia primitus est declaratũ q terminus transcendens non est superior nec inferior ad aliquid: ex quo non est in p̃dicamento nisi impropre sumendo supius pro prior: aut cõmuniori qualiter non accipit regula contra quã est argutum. ¶ Aliter tamen dicit ⁊ melius q regla intelligit affirmatiue ⁊ non negatiue: vnde non seqt̃ tñ corpus non est indiuisibile: ergo tñ substantia indiuisibil'. Antecedens enim est verꝝ quia corpus non est indiuisibile ⁊ quodlibet non corpus est indiuisibile: ⁊ tamen cõsequens est falsum propter secundam exponentem falsam: scz quodlibet non substantia est indiuisibile. nam albedo in parete ẽ non substantia ⁊ tamen non est indiuisibil': quia est extensa ad extensionem parietis.

¶ Quarta regula fuit ista ab inferiori ad suum supius a parte predicati dictione exclusiua addita subiectis non valet ꝓsequẽtia: sed ecõuerso cum debito medio. ¶ Cõtra quã arguit sic vlr sequit aliquid tñ hõ est animal aliquid tñ sortes ẽ homo: ergo aliquid tñ sortes est animal: quia oppositũ consequens non stat cum antecedente: et tamen arguitur per reglam: ergo regla falsa: consequentia tenet cum minori: quia dictio exclusiua additur in secunda propositione ⁊ non copulatiue nec predicato: ergo subiecto. ¶ Secundo arguo q econuerso non valet argumẽtum cum debito medio: quia non sequitur tñ est risibil' antichrist' est risibil': ergo tñ est antichristus ⁊ tamen arguitur per regulam: ergo regula falsa: tenet consequentia cum minori: ⁊ maior: pbatur. nam antecedens est verum ⁊ consequens falsum: ergo consequentia non valet. Qz autem consequens sit falsum manifestum est: sed probatur antecedens: nam omne risibile est homo: ergo tñ homo est risibilis tenet consequentia ab vniuersali ad suam exclusiuam. Secunda vo pars pbatur: nam antichristus potest ridere: ergo antichristus est risibilis patet consequẽtia ab vno convertibili ad reliquum. ¶ Ad pmã rõnem dico q dictio exclusiua non addit subiecto solum sed parti solummodo: q: ex ipsa ⁊ alio termino fit vnũ subiectũ: sz bñ addit subiecto dicẽdo tñ hõ currit q: li

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

homo est subiectum ⁊ non pars subiecti: negatur: ergo ista consequentia dictio exclusiua ponit in illa propositiõe ⁊ non addit copule neq; predicato: ergo additur subiecto sufficit enim q̃ addat parti subiecti vel predicati. Ad secundam rationem dicit q̃ li risibile dupliciter sumit. s. ampliatiue et non ampliatiue: primo modo non conuertitur cum li homo sed secundo modo: sumendo ergo ꝑmo modo tam in minori q̃z in maiori negatur consequentia: quia in antecedẽte ampliatur tam li homo q̃z li antichristus ⁊ non in consequente ideo bene sequitur: ergo tñ homo potest esse antichristus. Si autem sumatur secundo modo cõcedo maiorem cui respondet dicta vniuersalis: ⁊ nego minorẽ: ⁊ tunc ad argumentuz antichristus potest ridere: ergo antichristus est risibilis: non valet argumentuz nec arguit ab vno cõuertibili ad reliquũ: q: dictũ est q̃ li risibile non tenetur ampliatiue. ¶ Contra alias tres regulas non arguo: q: ex ꝑoribꝰ solũmodo inferunt: quare ⁊c.

¶ Obiectiões 3 regl̃as ꝓtinen. ⁊ ĩpti. ter.

PErtinentium atq; impti nẽtũ terminoꝝ ꝑma regula fuit ista: ab affirmatiua vnius desperati ad negatiuam alterius est bona ꝓña. Contra quã arguit sic: Ista ꝓña non valet brunellus est asinus ergo brunellus nõ ẽ risibilis: ⁊ tñ arguit ꝑ regulam: ergo regula falsa. ꝓña tenet cũ minori: quia asinus ⁊ risibile sunt termini disperati sicut homo ⁊ asinus: ⁊ ꝓbat maior: nam añs est vera: ⁊ ꝓñs falsum ḡ ⁊c. ꝓbat: ⁊ facio istam ꝓñam: brunellus est hoĩs: ergo brunellus est risibilis: ꝓña tenet ab vno cõuertibili ad reliquum ⁊ añs est vera vt suppono: ḡ ⁊ ꝓñs: sed ꝓñs est contradictoriũ ꝑmi cõsequentis: ergo ꝑncipale consequens est falsum quod erat ꝓbandũ. ¶ Dicit dubitãdo istã ꝓñam brunellus est asinꝰ: ḡ brunellus nõ ẽ risibilis: q: dubitat qualiter teneatur li risibilis vtz in noiatiuo casu an ĩ genitiuo. Si ꝑmo modo ꝓcedit ꝓña ⁊ ꝓñs ⁊ tunc ad improbationem nego illaz ꝓñam brunellus ẽ hominis: ergo brunellus ẽ risibilis: quia lz li homo ⁊ risibile conuertant ac etiam hominis ⁊ risibilis in obliquo: nõ tñ hic qñ diffo: miter sumunt vnum. s. in recto ⁊ alter in obliquo: si autem sumit li risibile in genetiuo casu nego illam ꝓñam brunellus est asinus: ergo brunellus nõ est risibilis: quia non arguit ꝑ regulam. lz enim asinus ⁊ risibile sint termini dispati: nõ tamẽ asinus ⁊ risibilis in obliquo. Ideo cõcedo ista duo stare simul quelibet asinus est risibilis ⁊ nullus asinus est risibilis tenendo li risibilis in ꝑma in genetiuo: ⁊ in secunda in noiatiuo: nec sunt 3ria: vl alterius oppositionis. ¶ Secunda regl̃a fuit ista: qñcũq; sunt due ꝓpositiones: quaꝝ subiecta cõuertunt atq; predicata manente cõsimili denominatione ab vna ad reliquã est bona ꝓña ¶ Contra istam regl̃am arguit sic. Ista cõsequentia non valet: quilibet homo est vnꝰ homo: ergo omnis homo est vnus homo: ⁊ tñ arguit ꝑ regl̃am: ergo regl̃a falsa: ꝓña lz cum minori: quia subiecta ⁊ predicata conuertunt manente consili denoiatione ⁊ prima ꝑs añtis probat: ex eo q̃ añs est vera vt patet ꝑ exponentes: ⁊ ꝓñs est falsum: quia aliqd est homo qd̃ non est nisi vnus homo. ¶ Respondet q̃ subiecta non conuertunt lz sint silia: nõ enim sequit: li homo ⁊ li homo conuertunt: ergo subiecta cõuertunt: q: lz li homo ⁊ li homo conuertant: etiam li hõ ⁊ li homo non conuertunt: vnde subiecta istaꝝ non conuertunt homo currit ⁊ homo est species: non obstante q̃ sint silia: quia li homo in ꝑma supponit ꝑsonalr ⁊ in secũdũ mãlr: ita in proposito subiecta istaꝝ non cõuertunt quilibet homo est vnus homo: oĩs homo est vnus hõ: q: lz sint silia ⁊ ꝑsonalr supponant: non tñ supponũt precise ꝑ eisdẽ sed in ꝑima ꝑ masculo sexu solummodo: ⁊ in secunda pro vtroq; sexu: sed tunc conuertunt li homo ⁊ li homo qñ supponũt eodẽ modo ⁊ precise pro eisdẽ: vt oĩs hõ ẽ rõnal: ⁊ oĩs hõ ẽ risibil. ¶ Eodẽ mõ dicit de li hõ ⁊ li risibile: q: aliqñ conuertunt: aliqñ non. ¶ Tertia regl̃a fuit ista: ab vno ꝓuertibili ad reliquũ est bona ꝓña. Cõtra quã arguit sic: Ista ꝓña non valet: sor. scis esse hominẽ ergo sor. scis esse risibilez: ⁊ tñ arguitur per regulã: ergo regula falsa: ꝓña tenet cuz minori: q: homo et risibil conuertuntur ⁊ ma

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

io: pbat: nam casu possibili posito: antecedēs ē verꝫ: ⁊ cōsequēs falsum: ergo ꝓna nō valet: añs pbo: ⁊ pono q̃ sor. scias eē hominē: nescias tñ que sit bona ppria passio hominis: ſz credas q̃ risibile sit ppria passio asini: illo posito añs est verꝫ: ⁊ ꝓns falsum: q: sortē credis formaliter nō eē risibile: sicut credis ipm nō esse asinū: ergo sortē nō scis eē risibilē. Ideo dicit q̃ ab vno ꝓuertibili ad reliquū ratiōi totius extremi ē bonū argumētū: ratiōe autē partis fallit ꝓna sicut in ppposito: q: li hominem ⁊ li risibile nō sunt ꝑdicata: sed ista scies esse hominez ⁊ eē risibile que inuicē nō cōuertunt. Exēplū habet in alijs terminis: vñ cōtradictoriū ⁊ ꝓtradictoriū ꝓtradictorij inuicē conuertunt: q: si ꝓtradictoriū ē verꝫ vl falsum tūc ꝓtradictoriū ꝓtradictorij ē huiusmodi: ⁊ tamē nō sequit ꝓtradictoriū a est verꝫ: ergo ꝓtradictoriū ꝓtradictorij a est verꝫ: posito q̃ omne a sit ista homo ē asinus: tūc est antecedēs verꝫ: ⁊ ꝓsequēs falsum. Si enim ꝓtradictoriū ꝓtradictorij a ē verū: ⁊ omne a ē ꝓtradictoriū ꝓtradictorij: ergo a ē verꝫ qd̄ est falsum. Defectus ergo stat in hoc: q: nō arguit ratiōe totius extremi: sed ratiōe partis: ſz enim ꝓtradictoriū ⁊ ꝓtradictoriū ꝓtradictorij ꝓuertunt: nō tamē ꝓtradictorium a: ⁊ ꝓtradictorium ꝓtradictorij. ¶ Quarta regula fuit ista: Ab vno correlatiuoꝫ ad reliquum ppositiōibus existentibus de secūdo adiacēte est bonum argumentū. ¶ Cōtra quā sic arguit: ista consequētia nō valet: pater est: ergo filius: ⁊ tamē arguit per regulā: ergo regula falsa: tenet ꝓsequētia cū minori: ⁊ maiorē, pbo: naz casu possibili ppposito: antecedēs est verꝫ: ⁊ ꝓsequēs falsum: ergo cōsequētia nō valet: antecedēs pbat. Nā dato q̃ omnis pater habeat filiā ⁊ nō filiū: ⁊ tūc antecedēs verū: ⁊ ꝓsequēs falsum. ¶ Dicendū q̃ nō arguit per regulam: q: pater ⁊ filius nō sunt correlatiua sicut nec mater ⁊ filia: stat enim patrē eē: ⁊ nō habere filiū: sicut stat matrē eē ⁊ nō habere filiā: sed ista disiūctiua sunt correlatiua: videlicet pater vel mater: filiꝰ vel filia. ¶ Quinta regula fuit ista: A termino ꝑuato ad terminū infinitū est bona ꝓsequentia. ¶ Cōtra istā regulā arguitur sic: Illa ꝓna nō valet: a fuit infinitū: ergo a nō finitū: ⁊ tñ arguit per regulā: ergo regula falsa: ꝓna tenet cū minori: ⁊ maiorem pbo: ponēdo q̃ a fuerit totuz tempus infinitū preter terminatū ad primū instās hore ꝑterite: illo posito a fuit infinituz a parte post: ergo falsum ē q̃ fuit: nō quia ex illo ꝓnte sequit q̃ nō fuit finituz. ¶ Eodē mō arguit: linea ē indiuisibilis: ergo linea est nō diuisibilis: nō sequit: q: añs est verꝫ: vt patet: q: nō latitudinē neqꝫ ꝑfunditatē habet: ⁊ tñ ꝓsequēs est falsum: q: linea ē diuisibilis ꝑm lōgitudinē. ¶ Dicēdū q̃ infinitū ⁊ indiuisibile nō sunt termini priuatiui q: nō dicūt defectum vt ꝑus: q: ꝓueniunt deo: quare nō mirꝫ si nulla illaꝫ ꝓsequētiarū valet: q: nō arguit per regulā: sed bene arguit per regulā isto modo: tu es iniustꝰ: ergo tu nō es iustus: sortes est cecus: ergo sortes est nō videns: q: cecus ⁊ iniustus sūt termini ꝑuatiui dicētes defectum in illis quibus ꝓueniūt. ¶ Sexta regula fuit ista Ab affirmatiua de ꝑdicato infinito ad negatiuā de predicato finito est bonuz argumētum. ¶ Cōtra quā arguit sic: Illa consequētia nō valet: tu fuisti non albus: ergo tu nō fuisti albus: ⁊ tñ arguit per regulam ergo regula falsa: tenet ꝓsequētia cū minori: ⁊ maiorem pbo. Nā casu possibili posito añs ē verꝫ: ⁊ ꝓns falsum: ergo ꝓna non valet: añs pbat: ⁊ pono q̃ heri fueris albus ⁊ pridie niger: illo posito: añs ē verꝫ: q: quādocūqꝫ fuisti niger: fuisti non albus: ⁊ ꝓns falsum: q: suū ꝓtradictoriū positū est i casu Respōdet q̃ nō bene infert ppositio de ꝑdicato finito: deberet ergo sic argui: tu fuisti nō albus: ergo nō tu nō fuisti albus: tu eris nō currēs: ergo aliqñ tu non eris currēs. ¶ Notādum q̃ in terminis obliquis nō tenet regula dicta: vñ non sequit: asinꝰ ē non sortes: ergo asinus non ē sortes: posito q̃ oīs asinꝰ sit tā sortis q̃z platonis: tūc ē añs verꝫ: ⁊ ꝓns falsum: sicꝫ non seqt: sortes ē non asinꝰ: ergo sortes non ē asinꝰ. ¶ Septima regula ē illa: a negatiua de ꝑdicato finito cuz debito medio ad affirmatiuā de predicato infinito est bona ꝓna. ¶ Contra

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

istã regulaz arguit sic: Illa ꝓna nõ valet: a nõ ẽ vex: cuius ꝓtradictoriũ ẽ falsum: ⁊ a ẽ ergo a nõ ẽ vex: cuius ꝓtradictoriũ ẽ falsũ ⁊ tũ arguit p regulã: ergo regula falsa: ꝓsequtia tenet cũ minori: ⁊ maiorẽ, pbo: dato q sit ista: hõ est asinus: añs ẽ vex: ⁊ ꝓns falsum: ergo ꝓna nõ valet. q añs sit vex: pbatur: secũda ps ẽ vera: vt patet: ⁊ ꝑma similiter: q: sinũ ꝓtradictoriũ ẽ falsum: si a ẽ verũ cuius cõtradictoriũ ẽ falsum. Q: autem añs sit vex arguit sic ⁊ facio tibi istã ꝓnaz a nõ ẽ vex: cuius ꝓtradictoriũ ẽ falsum: ergo a ẽ falsum: cuius ꝓtradictoriũ ẽ falsum: ꝓna tenet: q falsum ⁊ nõ vex conuertunt: ⁊ añs ẽ impossibile: ergo ⁊ ꝓns. ¶ Rñdet ꝓcedo regulã ⁊ ꝓnaz factã ꝓtra illã: ⁊ nego q ꝓns sit falsum: ⁊ tũc ad argumentũ: a est nõ vex: cuius ꝓtradictoriũ ẽ falsum: ergo a ẽ falsum: cuius ꝓtradictoriũz ẽ falsum: nego ꝓnaz: ⁊ qñ dr nõ vex ⁊ falsum cõuertũtur ꝓcedo: g̃ ista ꝓna ẽ bona: nego argumẽtũ: q: non arguit ab vno ꝓuertibili ad reliquum rõne totius extremi sed ptis. Tñ lz vex ⁊ falsum cõuertant: tñ nõ ẽ verũ cui⁹ ꝓtradictoriũ ẽ falsum: ⁊ falsum cui⁹ ꝓtradictoriũ ẽ falsum: nõ ꝓuertunt. ¶ Notãduz circa debitũ mediũ q nõ seqt: sor. nõ ẽ asinus: ⁊ sortes ẽ: ergo sortis est nõ asinus: q: añs est vex: ⁊ ꝓns falsum: dato q sor. nihil hrbeat. Nec arguit p regulã: q: illud nõ ẽ debitũ mediũ: ꝗ illud sortis ẽ aliqd: ⁊ non seqt asin⁹ nõ ẽ sortis: ⁊ asin⁹ ẽ: g̃ asin⁹ est nõ sortis: dato q nullus asin⁹ sit alicui⁹: est tũc añs vex: ⁊ ꝓns falsum: non tñ arguit p regulã: q: illud nõ ẽ debitũ mediũ: ꝗ ḃ asin⁹ est alicuius quod est falsum: quare ⁊c.

¶ Obiectiões ꝓtra regulas. vij. ca.

Septimi capituli. Prima regula fuit illa: Ab omnibus exponẽtib⁹ fil'sum ptis ad sinũ expositũ ẽ bona ꝓna. Cõtra quã regulã arguit sic: Illa ꝓna nõ valet aliqualis hõ currit: ⁊ nõ ẽ aliqualis homo qn talis currat: ergo qualislibet hõ currit. Et tñ arguit p regulam: ergo regula falsa: ꝓna tenet: ⁊ ꝑm a ps añtis pbat: ⁊ pono q nõ sint in mũdo nisi hoĩes albi: quoꝝ aliq currãt ⁊ aliqui sedeãt: isto posito ꝓns ẽ falsum: vt patet: ⁊ tñ antecedẽs est vex: q: aliquis homo currit: ⁊ nõ ẽ aliqualis quin talis qualis ipe est currat. ¶ Eodem modo arguit in alijs terminis: vt aliquantus homo currit: ⁊ hõ est aliquãtus homo: qn tãtus currat: ergo quãtuslibet homo currit: posito enim q quilibet homo eẽt tripedal' quãtitatis: ⁊ q aliqui curreret ⁊ aliqui sederẽt: tũc eẽt añs vex: ⁊ ꝓsequẽs falsuz: vnde relatiuum accidentis non necessitatur supponere p omni eo p quo suum antecedẽs. Ideo dicit q nulla illarum cõsequentiarum valet: q: non arguit p regulã ex eo q nulla recte assignatur secũda exponens Nam huius vniuersalis: qualislibet homo currit: secũda exponẽs est ista: nihil est aliquis homo quin illud currat: isti⁹ v̄o quãtuslibet homo currit: secũda exponens est ista: nõ ẽ aliquãtus homo quin ipe currat. ¶ Secũda regula fuit ista: Ab omni exponibili ad quãlibet suaꝝ exponẽtiuz ẽ bona ꝓna. ¶ Contra quã regulã arguit sic: Ista ꝓna nõ valet: tu incipis esse albus: g̃ tũ es albus: ⁊ non imediate ante instãs p:ꝓsens fuisti albus: ⁊ tñ arguit p regulã: g̃ regula falsa: ꝓna tenet cuz minori: q: incipit exponit vno modo p positionem de presenti: et remotionem de preterito: g̃ ꝓns est vna ei⁹ exponentium: ⁊ maiorem probo: qnia casu possibili posito: antecedẽs est veruz: ⁊ ꝓns falsum: g̃ ꝓna non valet. añs probo ⁊ pono q tu nõ sis albus: sed imediate post instãs ꝓns eris albus: isto posito sequit: q tu incipis esse albus tanq̃z ex suis exponẽtibus: ⁊ tñ nõ es albus p casum quod ẽ oppositũ prime ptis cõsequentis. ¶ Respondet q cõsequentia nõ valet: tu incipis esse albus ergo tu es albus: nec arguitur ab exposito ad aliquã suaꝝ exponentium. ¶ Secũdo dicitur q hec verba incipit ⁊ desinit nõ p̃prie exponunt: sed habent causas veritatis: vnde copulatiua cuius vna ps est affirmatiua de presenti: ⁊ alia negatiua de preterito dicitur vna causa veritatis: ⁊ copulatiua cuius vna ps est negatiua: ⁊ secũda affirmatiua de futuro vocatur alia causa veritatis: ⁊ a qualibet illarum copulatiuarum ad ppositionem inceptionis est bonũ argumentũ: econuerso aũt nõ valet: vt eius

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

dem capituli vna asseruit regula. Eodē mō de desinit est dicēdū. et si aliqñ dixi illa vba debē exponi: nō sum locutus ppue de expo sicione: sed ꝑm cōmunē modū loquendi sumēdo expositionē cōmuniter ꝓ omni ꝓ batione terminoꝝ. Ideo iam arguitur magis stricte. Ist aꝑsequētia nō valet Tm nō oīs hō est aīal: ergo nō omnis hō est aīal: ⁊ tū arguit ꝑ regulaꝝ: ergo regula falsa. ꝓña tenet: ⁊ ꝑma pars antecedētis ꝑbat. añs enim est verū: ⁊ ꝓñs falsum: ergo ꝓña non valet. q̄ ꝓñs sit falsum manifestū est: ⁊ ꝑbat añs sic: Omne aīal ē nō oīs hō: ergo tm nō oīs hō est aīal. tenet ꝓña ab vlī affirmatiua ad suā exclusiuā. añs est verū vt pz: q̄ ⁊ ꝓñs. ⁊ secūda pars antecedētis ꝑbat. nā ꝑma exponēs exclusiue ē ꝓeiacēs eiꝰ: sz nō oīs hō est aīal: est ꝓeiacēs illiꝰ exclusiue: q: ē illud qd remanet demꝑta dictiōe exclusiua: q̄ ē exponēs eiꝰ qd erat ꝑbādū. Rndet concedendo ꝓñaz ⁊ negādo añs: ⁊ ad ꝑbationē nego ꝓñaz: q: illa nō est exclusiua illiꝰ vlis: sed hec: tm ens nō oīs hō est aīal: q̄ ē vera. ⁊ si dicit q̄ est vlis illiꝰ exclusiue Tm nō oīs hō est aīal: dicit q̄ nō hz vlēz: q: est exclusiua negatiua. ¶ Tertia regula fuit ista: Ex cuiuslibet exponētis ꝓtradictorio sequit cōtradictoriū expositi. Cōtra istam regulā arguit sic: Ista ꝓña nō valet Tu es aīal: ergo tu differs ab aīali: ⁊ arguit ꝑ regulā: ergo regula falsa. ꝓña tenet cū minori: ⁊ maiorē ꝑbo. añs est verū vt pz: ⁊ ꝓñs falsum ex eo q̄ suū contradictoriū est verū: videlicet tu differs ab aīali: ꝑbat sic: tu differs ab aīali qd est asinꝰ: ergo tu differs ab aīali: ⁊ illud est asinus. ꝓña tenet ꝓ resolutione relatiui in ꝓiunctionē copulatiuā ⁊ ꝑnomē demōstratiuū. ⁊ añs est verū: vt pz ꝑ exponētes: ergo ⁊ ꝓñs. tūc sic: Tu differs ab aīali: ⁊ illud est asinꝰ: ergo tu differs ab aīali. ꝓña tenet a copulatiua ad alterā eius partē. Respōdet cōcedendo ꝓñam: ⁊ negando istam propositionē Tu differs ab aīali. tūc ad rationē tu differs ab aīali quod est asinus: ergo ⁊c. negat ꝓña: neq; relatiuū determinatū per terminū cōfusiuū ē sic resolubile sp. vnde nō sequit: tu es omnis homo qui est in a domo: ergo tu es omnis homo: ⁊ ille ē est in a domo: ergo omnis hō q̄ currit mouetur: ergo omnis homo currit ⁊ ille mouetur. Existens in relatiuū in propositione sine signo sic haberet resolui. vnde sequit Sor. qui currit mouet: ergo sortes currit ⁊ iste mouet: antichristus erit homo qui est: ergo antichristus erit hō ⁊ iste ē. ¶ Quarta regula fuit ista: A resoluentibꝰ ad resolutū est bona ꝓña. Contra quā regulā arguit sic: Illa ꝓsequētia nō valet Hoc non est hō demonstrando asinū: ⁊ hoc est animal si est risibile: ergo aīal si est risibile nō est homo: ⁊ tū arguit ꝑ regulā: ergo regula falsa. ꝓña tenet cū minori: ⁊ maior ꝑbat. Nā añs est verū: vt pz: ⁊ ꝓñs falsum: ergo ꝓña nō valet Q; ꝓñs sit falsum ꝑbat: q: suū contradictoriū est verū. s. omne aīal si est risibile est hō: vt pz per exponētes. s. aliquod aīal si est risibile est homo: ⁊ nullū est aīal quin istud si est risibile sit homo: ergo ⁊c. Dicit q̄ cōsequētia est bona ⁊ ꝓñs est verū sicut ⁊ antecedens. ⁊ cū dicit q̄ suū ꝓtradictoriū est verū. s. omne aīal si est risibile ē hō: dico q̄ secūda exponēs nō est sufficiēter assignata qñ ista est secūda exponēs. s. nullū est aīal si est risibile quin illud sit homo: que est falsa: q: suū ꝓtradictoriū est verū. s. aliquod ē aīal si est risibile qīī nō ē homo. ꝑbat. hoc nō est homo demonstrādo asinū: ⁊ hoc est aliquod aīal si est risibile: ergo ⁊c. ¶ Quinta regula fuit ista: Ab officiātibꝰ ad officiatū est bona ꝓña. Contra istā regulā arguit sic: Ista ꝓña nō valet Hec propositio est necessaria A īal est homo: que adequate significat animal esse hominē: ergo animal esse hominē est necessarū: ⁊ tū arguit ꝑ regulā ergo regula falsa. ꝓña tenet cū secūda parte antecedentis: ⁊ primā ꝑbo. q̄ antecedēs est verū pz: q̄ ꝓsequēs falsum ꝑbat. nā animal esse hominē impossibile est: ergo falsū est animal esse hominē sit necessarium. consequentia bona: et antecedens probatur: Hoc esse hominem est impossibile demonstrando asinum: ⁊ hoc est animal: ergo animal esse hominē est impossibile. Cōsequentia tenet ab inferiori ad suum superius affirmatiue sine impedimento. Respondetur concedendo primam consequentiam:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

⁊ ꝓñs eiusdē negādo q aīal eē hominē sit impossibile: ⁊ ad probationē nego ꝓñaz: ⁊ tūc ad illā nego duplicitē: ⁊ ꝑmo qꝛ nō arguit rōne totī extremi ſm q intelligit regula. secundo qꝛ arguit cū impedimēto: qꝛ impossibile īmobilitat istuz terminū aīal: ⁊ dictū est in vna regula ꝓñaꝫ q ab inferiori ad suū ſupī īmobilitatū non valet ꝓña. Si autē vellet qs fortificare illud argumentū dicēs q arguit a resoluētib ad resolutā: h̄ nego: qꝛ ista Aīal eē hominē est impossibile nō est resolubil: ſz officialiter ꝓbabil: vt in ꝓbationib terminoꝫ patuit. ¶ Sexta regula fuit ista: A descriptiōe ad descriptū ē bona ꝓña: ⁊ ecōuerso. Cōtra quā arguit sic Ista ꝓña nō valet Tu intelligis hominē: ḡ tu itelligis aliqd sub rōne q̄ hō: ⁊ tñ arguit ꝑ regulā: ḡ regula falsa. ꝓña tenet cū minori: ⁊ maiori ꝓbat. ⁊ pono q tu nullā habeas itellectionē nisi simplicē intellectionē hois illo posito tu intelligis hominē: ⁊ tñ tu non intelligis aliqd sub rōne q̄ hō: qꝛ ois rō hominis est diffinitio: ſz tu nō itelligis aliqd sub aliq̄ diffinitiōe: qꝛ nullā hēs diffinitionē in mēte vt suppono in casu: ḡ tu nō intelligis aliqd sub rōne q̄ hō. Dicendū q ꝓña ꝑma fuit bona: cui ꝓcedit añs ⁊ ꝓñs in casu illo. Et cū arguit Ois rō hois ē diffinitio ipsi: nego: qm̄ rō hois ē denoiatio ipsius. hō nāq̄ ab humanitate denoiat hō. iō humanitas dicit rō ipsi. ⁊ hec est illa rō sub q̄ tu itelligis h̄ demōstrādo hoīez. ¶ Septima regula fuit ista: A sensu diuiso ad sensū cōpositū: aut ecōuerso: nō valet argumentū. Cōtra istā regulā arguit sic: Ista ꝓña ē bona Tu potes currere: ḡ possibile ē te currere: possibile est antichristū eē: ḡ antichristū possibile est esse: ⁊ ecōuerso. Dicit q in terminis simplicib ⁊ discretis sine impedimēto alicuius signi nō est bona ꝓña: ſz cū limitatione signi nō valet ꝓña: vt omne aīal eē est necessariū: ergo omne aīal necessariū est eē: aīa tua necessario est: ergo necessario aīa tua est. albū potest eē nigrū: ergo possibile est albū eē nigrū. Cōtra istā responsionē ꝓbat vltimā ꝓñaz valere. Mā sequit Albū potest eē nigrū: ergo allbū est potēs esse nigrū. Pz ꝓña resoluēdo istud v̄bū potest in sum es est ⁊ suū participiū tunc vltra albū est potēs eē nigrū: ḡ albū est ens nigrū. pz ꝓña ab vno ꝓuertibili ad reliquū: qꝛ potens eē ⁊ ens ꝓuertunt: qꝛ omne ens est potens eē: ⁊ omne potēs esse est ens: qꝛ oē potens esse: ḡ oē potēs eē est ens. pz ꝓña ⁊ añs silr ꝑ suas exponentes: vlterī albū est ens nigrū: ḡ albū est nigrū. pz ꝓña: qꝛ oē ens nigrū ē nigrū: ⁊ vltra albū ē nigrū: ḡ possibile ē albū eē nigrū. pz ꝓña: qꝛ q̄libet de pñti infert vnā de possibili de sensu cōposito: ḡ a ꝑmo ad vltimū albū potest eē nigrū: ergo possibile est albū eē nigrū. Ideo rñdet breuiter q ista ꝓña nō valet Albū ē potēs esse nigrū: ḡ albū est ens nigrū: ⁊ ad ꝓbationē ibi arguit ab vno ꝓuertibili ad reliquū nego. ⁊ cū dicit li potēs esse ⁊ li ens ꝓuertunt ꝓcedo: ⁊ etiā li potēs eē ⁊ ens nō ꝓuertunt. vñ li potēs eē noialiter sūptū ꝓuertit cū li ens: ſz ꝓticipialiter sūptū nō ꝓuertit cū illo: qꝛ nō seqt Antichristus ē potēs esse: ḡ antichristus est ens. ⁊ ita in ꝓposito sumit li potēs eē participialiter: q̄re argumētū nō ꝓcedit ¶ Octana regula fuit ista: Ab vna cā veritatis ad ꝓpōnē habētē illā cāz ē bona ꝓña. Cōtra quā regulā arguit sic: Ista ꝓña non valet: A ꝓpō ē vera: ⁊ immediate añ instans pñs nō fuit vera: ḡ ꝓpō icipit eē vera: ⁊ tñ arguit ꝑ regulā: ḡ regula falsa. ꝓña tenet: ⁊ añs ꝓbat ponēdo q a ꝓpō in ꝑma pte proportionali hore preterite fuerit vera: ⁊ in secūda falsa: ⁊ in tertia vera: ⁊ sic alternatim videlicet q oēs partes ꝓportionales hore preterite ita q in omni parte impari fuerit vera: ⁊ in oī parte pari fuerit falsa: ⁊ sit nūc vera: ⁊ ita ꝓtinue erit: illo posito est añs verū: ⁊ ꝓñs falsum: ergo ꝓña nō valet: q antecedens sit verū: patet: quia nūc est verum per positū: ⁊ immediate ante hoc fuit falsuz: ⁊ quandocūq̄z fuit falsum non fuit verum: ergo immediate ante hoc non fuit verum. q autē immediate ante instans p̄sens a fuit falsum. probatur: quia immediate ante instans presens fuit aliq̄ pars par: sed quandocūq̄z fuit aliqua pars par: a fuit falsuz: ergo immediate ante instans pñs a fuit fallsum. q aūt principale consequens sit falsum arguitur quia a nunc est verum: ⁊ immediate ante

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

instans pñs fuit aliq̃ pars impar: ꝗ incipit eē verū. ¶ Dicēdū breuiter q̃ a nō incipit eē verū: ⁊ tūc ad argumētū nego illā ꝓnaz ꝑmo factā. nec arguit p regulā: quā illa nō est cā vitatis: ſz ista a est verū: ⁊ nō imediate ante instās pñs a fuit verū: ⁊ h ē falsū pp assignationē sui ꝑdictorij. vñ ꝓcedit q̃ immediate ante instās pñs a fuit verū: ⁊ imediate ante instās pñs a nō fuit verū: nō tñ cū ꝑma ꝓcedit q̃ nō imediate ante instans pñs a fuit verū: qꝛ hec sūt ꝑdictoria. ¶ Nona regl'a fuit ista: Ab actiua ad sinā passiuā ⁊ ecōuersō est bona argumentū. ¶ Cōtra quā regulā arguit sic: Ista ꝓna nō valet: pmitto tibi denariū: ꝗ denari⁹ tibi pmittit a me: ⁊ tñ arguit p regulā: ꝗ regl'a falsa. ꝓna tenet cū minori: ⁊ maior pbat. Nā casu possibili posito ē añs verū: ⁊ ꝓns falsū: ꝗ ꝓna ñ valet: añs pbat. ⁊ pono q̃ tibi pmittā denariū ī ꝓfuso: nullū tñ denariū tibi pmittēdo. illo posito añs ē vez: ⁊ ꝓns falsū p casū: ꝗ ⁊c Cōsilr arguit q̃ nō seqt: quilibet hō videt aliquē hoiez: ꝗ aliqs hō videt a q̃libz hoie Posito nāqz q̃ q̃libz hō videat ꝑcise seipz est añs verū: ⁊ ꝓns falsuz. Rñdet q̃ istarū ꝓsequētiarū nulla est bona: nec arguit p regulā: qꝛ termini debēt semp supponē eodē mō. ſz in actiua supponit li denariū ⁊ li hominē ꝓfuse tñ: ⁊ in passiua determinate: iō nō assignat debite earū passiue. hunc ergo Pꝛomittō tibi denariuz correspondet hec passiua A me tibi pmittit denarius: ⁊ isti Quilibet hō videt aliquem hominē correspōdet hec passiua A quolibet hoie videt aliqs hō. ¶ Decima regula fuit ista: A tertio adiacēte ad secūdū adiacēs affirmatiue ⁊ sine termino distrahēte est bona ꝓna. Cōtra istā regulā arguit sic: Ista ꝓna nō valet Nō ē risibil: ꝗ tñ hō ē: ⁊ tñ arguit p regulā qꝛ affirmatiue ⁊ sine termino distrahēte: ꝗ regula falsa. Cōsequētia tenet cum minori supposito q̃ li risibil nō sit termin⁹ ampliatiuus. ⁊ ꝑma pars antecedētis ē manifesta: eo q̃ añs ē verū: ⁊ ꝓns falsū: vt pz cuilibet. Ideo rñdet etiā q̃ nō tenet regula ista ī exclusiuis ꝑmi ordinis. rō qꝛ nō arguit implicite ab inferiori ad sinū supi⁹ distributiue. nam cū dicit Tñ hō est: includit li ens suū participiū stans ꝓfuse distributiue rōne ⁊ ictionis exclusiue. ¶ Cōtra etiā istā glosaz arguit: qꝛ nō seqt Chimera est termin⁹: ꝗ chimera est: ⁊ tñ arguit affirmatiue ⁊ sine termino distrahēte: ⁊ sine dictione exclusiua. Dicit q̃ ista nō ē sua correspōdēs de secūdo adiacēte: sed ista Li chimera ē: qꝛ termini debēt eodē mō supponere: quare ⁊c. ¶ Obiectiones ꝑ regulas octaui capituli.

Octauum ⁊ vltimū capitulū regulas notificauit hypotheticarū. Quarū ꝑma fuit ista A copulatiua affirmatiua ad alterā ei⁹ partē ꝑncipalē ē bona ꝓna. Cōtra quā regulā arguit sic: Ista ꝓna non valet Aliq̃ntū videt sor. ⁊ tñ plato videt: ꝗ tñ plato videt: ⁊ tñ arguit per regulā: ꝗ regula falsa. ꝓna tenet cū minori: ⁊ maior pbat. casu possibili posito añs ē verū: ⁊ ꝓns falsuz: ꝗ ꝓna nō valet. pbat añs: ⁊ pono q̃ tam sor. q̃z plato videat vnū pedale: isto posito antecedens est verū. Nā pedale videt sor. ⁊ pedale videt plato: ergo aliquantū videt sor. ⁊ tantū videt plato: sed q̃ ꝓsequēs sit falsum manifestuz est: eo q̃ secūda exponēs ē falsa. ſ. nihil nō plato videt: imo ꝓtra casum: qꝛ casum sor. videt ⁊ sor. ē aliqd nō plato: ergo aliqd non plato videt: qd̄ ē oppositū secūde ptj. ¶ Dicēdū q̃ ista dictio tñ potest teneri exclusiue ⁊ relatiue. Si exclusiue tā ī antecedēte q̃z ī ꝓnte: ꝓna ē optima: ſz negat scda ps copulatiue: tunc ad pbationē negat ꝓna. Si aūt vtrobiqz relatiue. Item ꝓcedo ꝓsequēte tiā: ⁊ consequens: ⁊ ad ei⁹ ip̃robationē dico: Q̃ non hz exponi sed significat ꝓuertibiliter q̃ tātū quantū sor. videt: plato videt: qd̄ ē vez: vbi autem vellet opponēs q̃ li tñ teneret ī antecedēte relatiue: ⁊ ī ꝓnte exclusiue: patet tunc q̃ nō arguit p regulā. Ex illa regula illatuz ē correlatiue: q̃ a toto copulato ad alteram ptē ē bona ꝓna. Contra quā regulā arguit sic: Ista ꝓna non valet: sor. ⁊ plato sunt numer⁹ binari⁹: ꝗ sor. ē numer⁹ binari⁹: qꝛ antecedēs ē vez: ⁊ ꝓns falsum: nec seqt: sor. ⁊ plato de pse ferūt lapidē: ꝗ sor. de p se fert lapidez: qꝛ dato q̃ a portaret ab ambobus sll: ⁊ a nullo p se posset portari: tūc antecedens est verū: ⁊ cōsequens falsum. ¶ Si

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

nuliter nõ seqꝫ Tu differs ab hoie ⁊ ab asi
no: ḡ tu differs ab hoie: qm̃ aĩs est verũ: ⁊
ꝗ̃s falsũ: vt patet p exponẽtes. Nulla ḡ il-
larũ ꝗnaꝝ valet: ⁊ tũ arguit p regulã: vt pz
ḡ regla falsa. Rñdet q ꝗuctio copulatiua
sũpta copla pót duplicit teneri. s. collectiue
vel diuisiue. Collectiue tenet qñ alterũ ex-
tremoꝝ inest ambob⁹ copulatis fil: ⁊ nõ di-
uisim aut p signũ ꝗfusiuũ determinat. Su-
mebat ꝑmo mõtã in ꝑmo q̃z i scdo exẽplo:
⁊ scdo mõ in tertio exẽplo. Collectiue ḡ su-
mẽdo ñ oz q a toto copulato ad alterã pte
sit bona ꝗña. Diuisiue ãt tenet qñ nõ limi-
tat p signũ ꝗfusiuũ: ⁊ cuilibet copulatoꝝ in
est alterũ extremũ sit ẽ toti: vt sortes ⁊ plato
sũt hoies: ⁊ sor. ⁊ plato currũt vl videt. ⁊ sic
sumendo bz regula vitatẽ. ¶ Scda regula
fuit ista: A pte ꝑncipali disiũctiue affirma-
tiue ad ipsã disiũctiuã est bona ꝗña. Cõtra
istã regulã arguit sic Ista ꝗña nõ valet: Cõ
tingẽter tu es: ḡ ꝗtingẽter tu es vel tu non
es: ḡ regula falsa. ꝗña tenet cũ minor: ⁊ ma
ior: pbat. Mã aĩs ẽ verũ: vt pz: ⁊ ꝗ̃s falsũ
ḡ ꝗña nõ valet. pbat q ꝗ̃s sit falsũ: qꝛ tu
es: ⁊ nõ pót ee qn tu sis vl tu nõ sis: ḡ neces-
sario tu es vl tu nõ es: qd̃ est oppositũ ꝗ̃ntis.
Jõ dicit q si li ꝗtingẽter determiat i ꝗ̃ste
totã disiunctiuã: tũc nõ arguit p regulã: qꝛ
sic sumẽdo nõ est ps ꝑme nec secũde cathe-
gorice. Si ãt determiat pte solũmõ cõcedo
ꝗñaz ⁊ ꝗ̃s: ⁊ nego illã Necessario tu es vl
tu non es: determinãdo li necessario ꝗ̃sil'r.
vbi aũt tota determinet: iterũ ꝓcedo ꝗñaz
ꝫ tũc nõ sunt opposita: ex q̃ modi diffoꝛmit
sumunt. Ex ista regula referebat alia regu
la coꝛrelarie: q a pte disiũcti ad totũ disiun
ctũ ẽ bona ꝗña. Cõtra istã regulã arguit sic
Ista ꝗña nõ valet Tu differs ab asino: ḡ tu
differs ab hoie vel ab asino: qꝛ aĩs ẽ verũ:
⁊ ꝗ̃s falsũ: vt pz p exponẽtes. etiã nõ seqꝫ
Asin⁹ ẽ asin⁹: ḡ iste hõ vel asin⁹ ẽ asin⁹. Di-
cit vt pꝛ⁹: q ꝗuctio disiũctiua sũpta disiũ-
ctim capit duplicit. s. collectiue ⁊ diuisiue.
Collectiue sumit qñ determiat p signũ ꝗfu
siuũ vel discretũ vel relatiuũ. Exẽplũ ꝑmũ:
vt tu differs a te vel a me. Exẽplũ secundũ:
Iste hõ vel asin⁹ est asinus: volẽdo q li iste
cadat sup̃ totũ disiuctũ. Exẽplũ tertiũ: Sor.
q ẽ hõ vel asin⁹ est rudibile. Diuisiue aũt su-
mit qñ nullo illoꝝ modoꝝ sumit: vt hõ vl
asin⁹ currit: tu es hõ vel asinus: dicat ḡ q a
pte disiũcti ad totũ disiũctũ sũptũ diuisiue
est bona ꝗña: ⁊ iste ẽ itellect⁹ regule: ꝫ a pte
disiũcti ad totũ disiũctũ sumptũ collectiue
nõ valet argumẽtũ: sic ẽ in oppositũ ẽ argutũ
ꝗ̃ intentionẽ regule. ¶ Tertia regula fuit
ista: A tota disiũctiua cũ destructiõe vnius
ptis ad alterã pte est bona ꝗña. Cõtra quã
regulã arguit sic: Ista ꝗña nõ valet Tu es
asin⁹: vel tu nõ es asin⁹: ꝫ tu nõ es asin⁹: ḡ
tu es asin⁹: qꝛ aĩs ẽ verũ: ⁊ ꝗ̃s falsũ: vt pz:
⁊ tũ arguit p regulã: ḡ regula falsa. Rñdet
q nõ arguit p regulã: qꝛ aut in secũda pte
aĩntis sumit ꝗdictoꝝũ ꝑme ptis disiũctiue:
vel sumit secũda ps disiũctiue: si sumit op-
positũ ꝑme ptis. pz q nõ arguit p regulã:
qꝛ nõ inferẽt alia ps: videlicz tu nõ es asin⁹:
q̃ illata ꝗcedit ꝗña ⁊ ꝗ̃s. Si aũt dicit q p
secũda pte antecedẽtis sumit secũda pars
disiũctiue inferẽdo aliã: iterũ dicit q non
arguit p regulã: deberet tũ sumi ꝗdictoꝝũ
ei⁹ isto mõ Tu es asin⁹: vel tu non es asin⁹:
ꝫ tu es asin⁹: ḡ tu es asin⁹: ꝫ negat minor.
¶ Quarta regula fuit ista: Copulatiua ne-
gatiua ad disiunctiuam affirmatiuam fa-
ctam ex partibus contradictoꝝ̃ copulati-
ue affirmatiue est bonũ argumentũ: ⁊ ecõ-
uerso. Ex q̃ inferebat qnta: q a disiũctiua
negatiua ad copulatiuã affirmatiuã factã
ex partib⁹ ꝗdicẽtib⁹ copulatiue affirmati-
ue est ꝗña bona. Cõtra istas regulas posset
argui sic: Ex nulla negatiua seqꝫ affirmati-
ua: ergo q̃libet istarũ regularũ est falsa. Et
qꝛ rñdet q ista regula nõ tenet in hypothe-
ticis: ꝫ in cathegoꝛicis. Ideo specialius ar-
guo sic: Oppositũ disiunctiue affirmatiue
assignati p negationẽ p̃ꝛepositã toti nõ cõ-
uertit cũ opposito eiusdẽ assignato p copu-
latiuã factã de partib⁹ oppositis disiũctiue
ḡ ambe regule false. ꝗña tenet: ⁊ aĩs pbat.
⁊ capio istã disiũctiuã Necessario tu es vel
tu sedes: pz q ista ẽ falsa: ḡ hec ẽ vera: non
necessario tu es vel tu sedes: ⁊ tũ hec ẽ fal-
sa Necessario tu nõ es ⁊ tu nõ sedes: arguit
ḡ sic: Ista disiũctiua negatiua ẽ vera: ⁊ hec
copulatiua ẽ falsa: ḡ nõ ꝗuertunt. Pz ꝗña:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

quia verum nō conuertit cum falso. Ideo breuiter rñdetur q̃ si disiūctiua affirmatiua bz huiusmodi duo oppsita q̃ ista iuicē ꝓuertunt: sed nō semp bz copulatiuā p opposita facrā de ptib⁹ oppositis disiunctiue vt argumentū clare oñdit: ⁊ hoc cōtingit qñ disiūctiua ē cathegorice ꝓbabil'si ē in p posito rōne hui⁹ termi nēcio. Infalibilit tñ ⁊ regulariter teneat q̃ tam disiunctiue affirmatiue q̃z copulatiue ꝓt ꝓtradictoriū p negationē ꝓpositā toti. Idem est iudiciū de copulatiua affirmatiua hec enī est falsa nēcio tu es hō ⁊ tu es alb⁹ vtz ⁊ ꝓsilr q̃libz ista: nēcio tu nō es hō vel tu nō es albus cōtingēter tu nō es hō: vel tu nō es albus: q: ex qualibet ista sequit hec disiunctiua tu nō es hō: vel tu nō es albus: que ē falsa: cū quelibet ps eiusdē sit falsa. ¶ Sexta regula fuit ista: A ꝑditionali affirmatiua cū suo añte ad ꝑsequēs eiusdē ē bona ꝓña. Cōtra qnā regulā arguit sic: Ista ꝓña non valet: necessario tu es aīal si tu es hō: sz tu es hō: ḡ necessario tu es aīal: ⁊ tñ arguit p regulā: ergo regula falsa: ꝓña tenet cū minori: ⁊ maior: ꝓbat. Nā ꝓñs falsū: vt patet: ⁊ añs ē vex: ergo ⁊c. ꝓbat p ꝑma pte: q: pro secūda nō expedit: qñ tu es aīal si tu es hō ⁊ nō pōt esse qn tu es aīal si tu es hō: ergo necesserio tu es aīal si tu es hō. ¶ Dicendum q̃ li necessario duo pōt determinare aut p̄cise ꝓñs dicte ꝑditionalis aut ipaz totā. ꝑmo nīō ꝓcedo ꝓñaz: ⁊ nego ꝑmā ꝑtem añtis: videlicet: necessario tu es animal si tu es hō: q: equalet isti: si tu es hō necessario tu es aīal: que ē falsa. Ad ꝓbationez nego ꝓñaz: q: illa ꝑditionalis nō ē in casu cathegorice ꝓbabilis. Si aūt li necessario determinat totā ꝑditionalē: nego ꝓñaz: neqz arguit p regulā: q: infert ista necessario tu es aīal que nō ē ꝓñs: sed ista solūmodo: tu es aīal: q: modus sic sumptus nō ē ps cōsequētis nec añtis sicut neqz nota ꝑditōis: sz ps totius cōditionalis. Ideo debuit sic argui: necessario tu es aīal si tu es hō: sed tu es hō: ergo tu es aīal: vñ cōditionalis sine mō necessario conuertit cū seipa habente modū istū: vñ sequit: si tu es hō tu es aīal: ergo necessario si tu es hō tu es aīal: ⁊ cō uerso. ¶ Ultima regula fuit ista: a cōditionali affirmatiua cū ꝓtradictorio ꝓñtis sequtur ꝓtradictoriū añtis. ¶ Cōtra istā regulā arguit sic: vt ꝑus. Necessario si antixp̄s ē alb⁹: antixp̄s ē coloraf⁹: sz antixp̄s nō est coloraf⁹: ḡ necessario ip̄e nō est alb⁹: pz bñ q̃ añs ē vex: ⁊ ꝓñs falsū. Tñ arguit specialī⁹ sic: Ista ꝓña nō valet: si tu es hō: necessario tu es aīal: sz nō necessario tu es aīal: ḡ tu nō es hō: ⁊ tñ arguit p regulā: ḡ regla falsa: ꝓña tenet cū minori: ⁊ maior: ꝓbatur: añs ē vex: ⁊ ꝓñs falsum: ḡ ꝓña nō valet: q̃ ꝓñs sit falsū pz: ⁊ ꝓbat q̃ añs sit vex. Naz hec ē vera: non necessario tu es aīal: q: sum oppositū ē falsū: sz altera ps ꝓbat: Nā si tu es hō: necessario tu es animal: nam tu es aīal si tu es hō necessario: ḡ si tu es hō necessario tu es aīal: tenet ꝓña ab vno conuertibili ad reliquū: vñ idē ē dicē aīal currit si hō currit: ⁊ si homo currit aīa currit. ¶ Ideo rñdet ad argumētum ꝑmū: sicut ad argumentū alteri⁹ regule qd nō arguit p regulā: q: dz solūmō ꝓcludi illa antixp̄s nō ē alb⁹: ex quo li necessario nō ē ps añtis nec ꝓñtis. ¶ Et ad argumētū secundū dubitat nūqd ista ꝓña sit bona: si tu es hō necessario tu es aīal: sed non necessario tu es aīal: ḡ tu non es hō: q: dubito de li necessario: an sit ps añtis vl ꝓñtis: si aūt li necessario ē ps añtis vl ꝓñtis: si aūt li necessario ē ps añtis nego ꝓñaz: nec arguit p regulam: q: nō sumit oppositū ꝓñtis: sed deberet sic argui: tu nō es aīal: ergo tu non es hō necessario: ⁊ isto modo cōcedit ꝓña: ⁊ negat minor. Si aūt li necessario ē ps ꝓñtis: cōcedo ꝓñaz: ⁊ nego ꝑditionalē: q: tūc equalet huic conditionali: si tu es hō es animal necessario. Et tūc ad argumētuz: tu es aīal si tu es hō necessario: ergo si tu es hō necessario: tu es animal: nego ꝓñaz: nec arguit ab vno ꝓuertibili ad reliquū: nec exēplū ē ad ꝓpositū: q: ī añte li nēcio ē ps añtis ꝑditional: ⁊ ī ꝓñte ē ps ꝓñtis alti⁹ ꝑditiōal: q̃re ⁊c.

¶ Finis logice Pauli Veneti: Ad laudē dei omnipotētis. Impressa vero ctūs p me Johannē Emericum de Spira. Anno dñi M.cccc.xcv. tertio idus Januarij.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

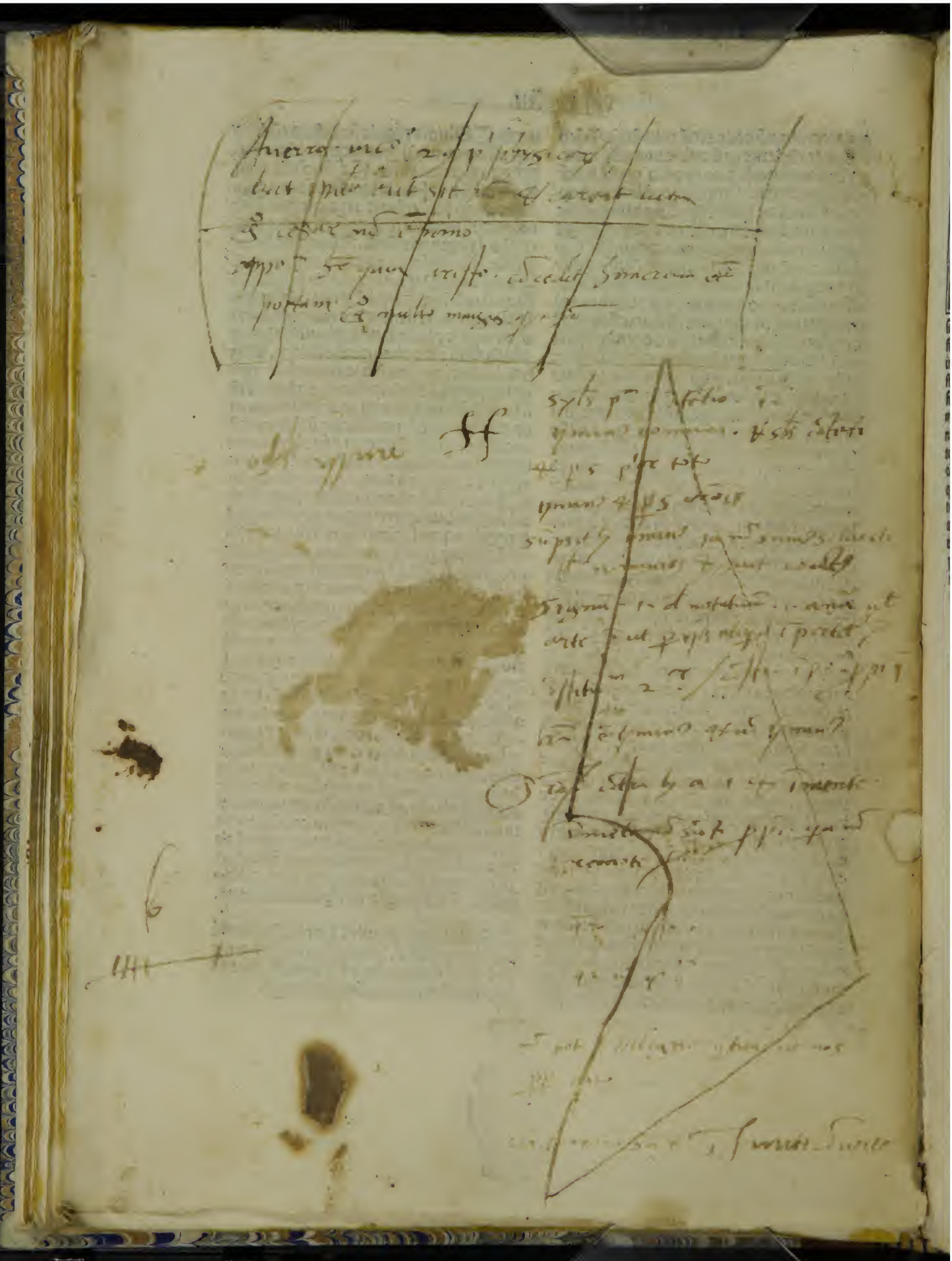

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)